

2015

Jaarverslag

DEXIA

Jaarverslag 2015

2		Beheersverslag
68		Geconsolideerde jaarrekening
168		Jaarrekening
192		Aanvullende inlichtingen

4	Woord van de voorzitters
6	Profiel van de Groep
9	Voornaamste gebeurtenissen
12	Financiële resultaten
16	Risicobeheer
32	Informatie over kapitaal en liquiditeit
37	Human Resources
40	Verklaring inzake corporate governance

Beheersverslag

Woord van de voorzitters

Beste aandeelhouders,

Het geordende resolutieplan van Dexia, dat in 2012 werd goedgekeurd, moest vermijden dat het systemische risico dat zou voortvloeien uit het faillissement van een bankgroep werkelijkheid zou worden.

De gemaakte inspanningen om deze doelstelling te realiseren, werpen hun vruchten af. De geleidelijke vereenvou-

diging van de structuur via verkopen of sluitingen van entiteiten en het actieve beheer van de balans en de buiten-balans zorgen ervoor dat de internationale stempel van de Groep zowel als haar last voor de financiële sector en de belastingbetalers, elk jaar afneemt. Zo nam, in 2015, de activaportefeuille af met meer dan 16 miljard euro en daalde het balanstotaal van de Groep over de laatste 4 jaar met 183 miljard euro.

Naast de afname van zijn financieringsbehoefte, heeft Dexia zich ook ingespannen om de diversiteit van zijn financieringsbronnen te herstellen door meer gebruik te maken van marktfinancieringen, er op toeziend dat tevens de duurtijd ervan toenam. Deze maatregelen lieten de Groep toe om minder afhankelijk te zijn van de financiering van de centrale banken en de afwijkende en uitzonderlijke mechanismen die tijdens de crisis waren opgezet, te beëindigen. Zo heeft Dexia de laatste uitstaande schulden onder Staatswaarborg onderschreven door Belfius terugbetaald, wat het totale bedrag van de terugbetalingen aan deze tegenpartij op 56 miljard euro brengt. Er werd ook 19 miljard euro aan gewaarborgde obligaties terugbetaald die werden gebruikt in het kader van het own use mechanisme⁽¹⁾.

Het in evenwicht brengen van de financiële structuur, heeft de financieringskosten van de Groep in 2015 doen dalen. In combinatie met de beheersing van de operationele uitgaven toont deze evolutie aan dat de fundamenteen een positieve trend volgen. De elementen van het "recurrente" resultaat van de bank vormen echter niet de enige verklaring voor de winst die in 2015 werd gerealiseerd. Dit resultaat is immers grotendeels te danken aan de impact van enkele, van nature exogene, elementen die aanleiding geven tot een volatiel boekhoudkundig resultaat. Het resolutieplan blijft immers gevoelig aan de macro-economische context.

Naast deze vorderingen werden in 2015 ook uitgebreide en transparante gesprekken gevoerd met de toezichthouder en de regelgevers van de Groep, die hebben geleid tot de erkenning van de unieke en specifieke situatie van Dexia door de Europese Centrale Bank. Deze benadering, die een proportioneel, op maat gesneden en pragmatisch prudentieel toezicht mogelijk maakt, speelt een sleutelrol in de uitvoering van de resolutie. Het plan dat in 2012 werd goedgekeurd, laat Dexia slechts in beperkte mate toe om zich aan te passen aan de nieuwe reglementaire eisen.

⁽¹⁾ Cf. beslissingen van de Raad van gouverneurs ECB/2012/12 van 3 juli 2012 en ECB/2013/6 van 20 maart 2013.

Ten slotte voert Dexia, in tegenstelling tot andere financiële instellingen in resolutie, zijn resolutie door binnen de overgenomen structuur, die zeer gedecentraliseerd is en georganiseerd rond afzonderlijke informatiesystemen. Deze situatie noodzaakt bijgevolg een aanpassing van het bedrijfsmodel.

Na de heropbouw van verschillende instrumenten en competentiecentra, verloren gegaan als gevolg van de verkopen van de voornaamste commerciële entiteiten, gaan de werkzaamheden nu verder volgens twee krachtlijnen. Enerzijds wil Dexia zijn activiteiten centraliseren, via de integratie van voorheen gedecentraliseerde functies in de zetel van Parijs. De activiteiten in het Verenigd Koninkrijk werden zodoende in de loop van 2015 grotendeels gerepatriëerd. Tegenlijk werd een project gelanceerd ter vereenvoudiging van de structuren in Spanje en Portugal, met het oog op de centralisering van de beheersfuncties vanaf eind 2016. Anderzijds onderzoekt de Groep de mogelijke outsourcing van alle of een deel van de middle en back office-taken, alsook van de technische infrastructuur voor de marktverrichtingen. Het vrijwaren van de operationele continuïteit van deze activiteiten vereist immers financiële investeringen, waarvan de rendabiliteit in de loop van de resolutie niet gewaarborgd is, terwijl andere spelers deze taken voor Dexia zouden kunnen vervullen. Het outsourcen van bepaalde activiteiten zou daarenboven toelaten om de kosten meer in verhouding te brengen ten opzichte van de grootte van de activaportefeuille, een belangrijk aspect in de context van de resolutie. Er moest dus onderzocht worden of outsourcing opportuun zou kunnen zijn. In die optiek bestudeerde de Groep voorstellen van externe dienstverleners en besliste zij om exclusieve onderhandelingen te starten met Société Générale.

De operationele vereenvoudiging en versterking zijn omvangrijke taken. Ze vereisen duurzame hervormingsinspanningen en plaatsen de medewerkers van Dexia voor nieuwe uitdagingen maar ook diverse professionele opportuniteiten.

In 2016, zal Dexia toezien op het veilig stellen van zijn financiering, in marktomstandigheden die minder veelbelovend zijn dan de laatste jaren, en zal het voortgaan met de werkzaamheden gericht op het aanpassen van zijn structuur. In het bijzonder zal aandacht besteed worden aan het voltooien van de onderhandelingen met Société Générale, de operationele centralisatie van de activiteiten in het Iberisch schiereiland en het verderzetten van de verbetering van de informaticastructuur. Tot slot, zal de inwerking-treding van IFRS 9 ook een centraal thema zijn.

De in 2015 geboekte vooruitgang bij de uitvoering van de resolutie van de Groep was er niet gekomen zonder de steun van de waarborgverlenende Staten en de aandeelhouders, en evenmin zonder het bestaan van een vertrouwensband tussen de verschillende belanghebbenden. Deze verwezenlijkingen illustreren ook de inzet van de medewerkers. Wij houden eraan ieder van hen te bedanken voor deze inspanningen.

Robert de Metz
Voorzitter van de raad van bestuur

Karel De Boeck
Gedelegeerd bestuurder

Profiel van de Groep

Een Groep in geordende resolutie

Dexia⁽¹⁾ is een Europese bankgroep waarvan eind 2011 de geordende resolutie werd aangevat. Eind 2012 vond voor Dexia een kapitaalverhoging van 5,5 miljard EUR plaats die was voorbehouden aan de Belgische en Franse Staat. Sindsdien hebben ze 94,4 % van de aandelen van de Groep in handen.

Het geordende resolutieplan van Dexia, dat in december 2012 door de Europese Commissie werd goedgekeurd, heeft als doel het faillissement en de invereffeningstelling van de Groep te vermijden. Dit zou immers, gezien de restomvang van de Groep, de hele Europese banksector kunnen destabiliseren.

Gezien zijn belang⁽²⁾ staat Dexia sinds 4 november 2014 onder rechtstreeks prudentieel toezicht van de Europese Centrale Bank in het kader van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (GTM). Dexia, de moederonderneming van de Groep, is een naamloze vennootschap en financiële maatschappij naar Belgisch recht, waarvan het aandeel genoteerd staat op Euronext Brussel en Parijs en op de beurs van Luxemburg.

Dexia heeft vandaag geen commerciële activiteiten meer en zijn restactiva worden in afbouw beheerd. De financiële structuur van de Groep onderscheidt zich van deze van andere entiteiten in resolutie door de aanzienlijke activaportefeuille met een zeer lange looptijd, en door het omvangrijke bedrag aan buitenbalanstransacties, afgesloten om zich in te dekken tegen het interest- en wisselkoersrisico.

Op 31 december 2015 bestond de portefeuille van de Groep voor 88 % uit activa met de rating "investment grade". De samenstelling ervan weerspiegelt de vroegere positionering van Dexia Crédit Local als leider op het vlak van financiering van de lokale besturen en projectfinanciering, sterk geconcentreerd op de lokale overheidssector in Europa en de Verenigde Staten, en in mindere mate op Europese staatsobligaties en projectfinanciering. De activaportefeuille werd voornamelijk tussen 2006 en 2008 opgebouwd en brengt relatief lage kredietmarges op. Doordat deze portefeuille ingedekt werd tegen een daling van de interestvoeten, zou een eventuele verkoop de ontbinding van deze indekkingstransacties vereisen, wat zou resulteren in aanzienlijke verliezen.

Eind 2015 bedroeg de balans 230 miljard EUR en de buitenbalansverplichtingen 371 miljard EUR. Om de kapitaalbasis zoveel mogelijk te beschermen, dient de resolutie van de Groep bijgevolg over een lange periode te worden uitgevoerd, met enkel opportunistische verkopen van activa met het oog op het verminderen van het concentratierisico binnen de portefeuille. Zodoende voorziet het geordende resolutieplan in een geleidelijke daling van de activaportefeuille van Dexia, om in 2020 uit te komen op 91 miljard EUR.

De Groep herfinanciert zich voornamelijk via Staatsgewaarborgde uitgaven en gedekte financieringen. Op 31 december 2015 bedroeg de "Common Equity Tier 1" ratio⁽³⁾ 15,9 %.

Dexia Crédit Local is de belangrijkste operationele entiteit van de Groep en de begunstigde van de financieringswaarborg, voor een maximaal bedrag van 85 miljard EUR, toegekend door de Belgische, Franse en Luxemburgse Staten om de geordende resolutie tot een goed einde te kunnen brengen. Dexia Crédit Local is gevestigd in Frankrijk, waar ze over een banklicentie beschikt, en is internationaal aanwezig via haar bijkantoren in Ierland en de Verenigde Staten en haar dochterondernemingen in Duitsland, Spanje, Italië, het Verenigd Koninkrijk en Israël. Dexia Sabadell, de dochter van Dexia Crédit Local in Spanje, heeft bovendien een bijkantoor in Portugal. Deze dochterondernemingen beschikken eveneens over een banklicentie.

De bestuursorganen van Dexia en Dexia Crédit Local werden vereenvoudigd en geïntegreerd. Zo zijn de leden van het directiecomité en de raad van bestuur van Dexia lid van die van Dexia Crédit Local.

Na de afronding begin 2014 van de verkoop van alle commerciële entiteiten zoals bepaald in het kader van het resolutieplan, wijdt Dexia zich nu volop aan het beheer van de restactiva, erop toezien dat de belangen van de Staten als aandeelhouders en borgverleners worden beschermd. Om die opdracht te vervullen, heeft Dexia zich drie hoofddoelstellingen opgelegd, die de kern vormen van het ondernemingsproject van de Groep:

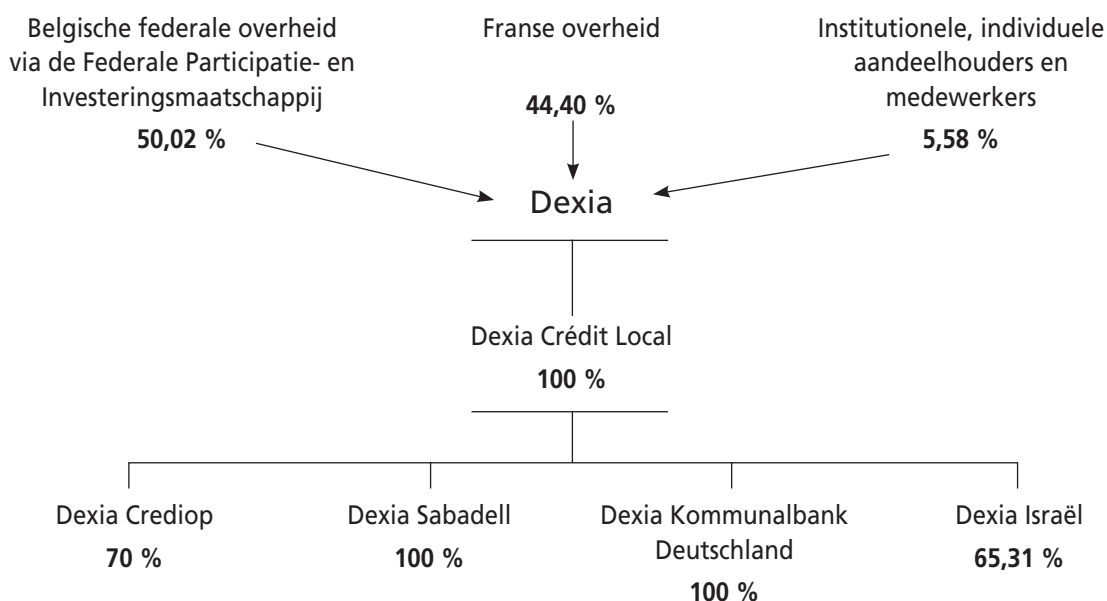
- Tijdens de hele duur van de resolutie in staat blijven om de balans te herfinancieren;
- De kapitaalbasis beschermen om de reglementaire ratio's te kunnen naleven;
- De operationele continuïteit waarborgen, door de noodzakelijke competenties en hulpmiddelen te behouden en de informatiesystemen zo goed mogelijk bij te sturen.

(1) In dit jaarverslag verwijst Dexia naar Dexia SA/NV en Dexia Crédit Local naar Dexia Crédit Local S.A.

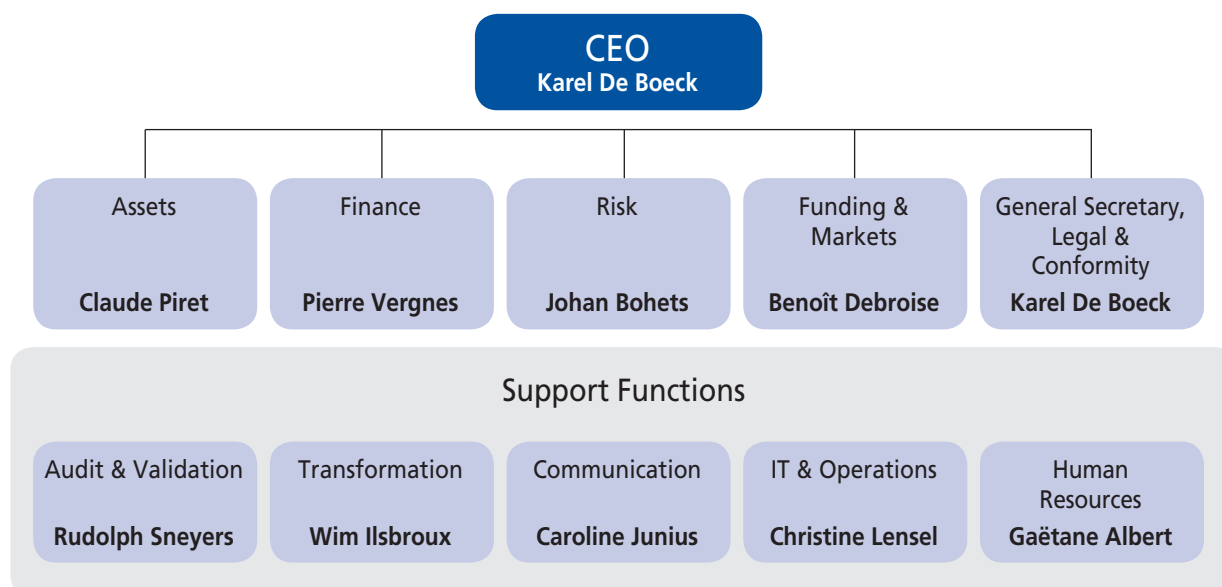
(2) Verordening (EU) nr. 468/2014 van de Europese Centrale Bank van 16 april 2014.

(3) Ratio inclusief het positieve nettoresultaat van het boekjaar.

Vereenvoudigde structuur

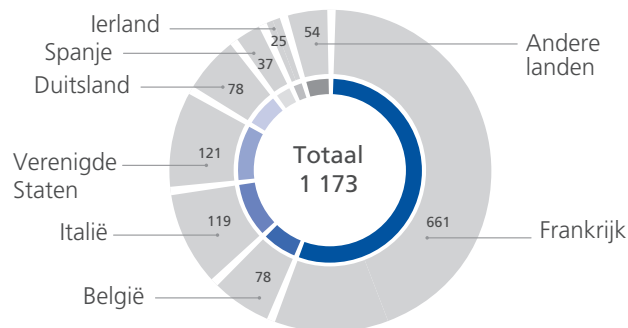

Organogram

Kerncijfers

MEDEWERKERS OP 31 DECEMBER 2015

RESULTATEN	2013	2014	2015
(in miljoen EUR)			
Nettobankproduct	(474)	(247)	834
Kosten	(401)	(381)	(470) ⁽¹⁾
Brutobedrijfsresultaat	(875)	(629)	364
Risicokost	(185)	(62)	(174) ⁽²⁾
Nettoresultaat groepsaandeel	(1 083)	(606)	163

(1) Waaronder bijdragen en heffingen voor -127 miljoen EUR.

(2) Waaronder de voorziening van -197 miljoen EUR voor Heta Asset Resolution AG.

BALANS	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015
(in miljard EUR)			
Balanstotal	222,9	247,1	230,3

SOLVABILITEIT	01/01/2014	31/12/2015
(in miljoen EUR)		
Common equity Tier 1	8 754	8 180 ⁽¹⁾
Risicogewogen activa	53 377	51 414
Common equity Tier 1-ratio	16,4 %	15,9 % ⁽¹⁾

(1) Inclusief het positieve nettoresultaat van het boekjaar.

RATINGS OP 17 MAART 2016	Lange termijn	Outlook	Korte termijn
Dexia Crédit Local			
Fitch	BBB+	Stable	F1
Moody's	Baa3	Stable	P-2
Moody's - Counterparty Risk (CR) Assessment	Baa3(cr)		P-3(cr)
Standard & Poor's	BBB	Stable	A-2
Dexia Crédit Local (uitgiften met staatswaarborg)			
Fitch	AA	-	F1+
Moody's	(P)Aa3	Stable	P-1
Standard & Poor's	AA	-	A-1+
Dexia Kommunalbank Deutschland (Pfandbriefe)			
Standard & Poor's	A	Stable	-

Voornaamste gebeurtenissen

Geboekte vooruitgang bij de uitvoering van het geordende resolutieplan

2015: Een jaar met tal van verwezenlijkingen

Na grote inspanningen te hebben gewijd aan de verkopen van zijn voornaamste commerciële activiteiten, aan de splitting van een aantal activiteiten en vervolgens aan de heropbouw van operationele platforms, heeft Dexia zich in 2015 verder toegelegd op de uitvoering van zijn geordende resolutieplan. Het was een jaar met talrijke verwezenlijkingen wat onder meer tot uiting komt in de erkenning van de unieke en specifieke situatie van Dexia door de Europese toezichthouder en de daling van het systemische risico van de Groep. De vereenvoudiging van de structuur blijft een prioriteit, in dit licht werden belangrijke projecten opgestart met het oog op de herziening van het bedrijfsmodel.

Verdere daling van het systemische risico

a – Belangrijke stappen in termen van liquiditeitsbeheer

2015 was een scharnierjaar voor het beheer van de liquiditeit van de Groep. Ondanks de ongunstige omstandigheden waardoor de financieringsbehoefte van de Groep erg volatiel was, is Dexia er namelijk in geslaagd om uit de uitzonderlijke en afwijkende herfinancieringsmechanismen te stappen die bij de aanvang van zijn resolutie werden ingevoerd, en om zijn uitstaande financiering bij de centrale banken gevoelig te verminderen.

Zo ging Dexia in 2015 over tot de terugbetaling van de laatste gewaarborgde uitstaande leningen van Belfius, voor een bedrag van 10 miljard EUR, en van 19 miljard EUR aan gewaarborgde bankobligaties in het kader van het own use-mechanisme⁽¹⁾ toegekend door de Europese Centrale Bank (ECB).

Voorts ging Dexia in het 1e kwartaal van 2015 over tot de terugbetaling van de uitstaande VLTRO⁽²⁾ bij de ECB, die het slechts deels verving door LTRO⁽³⁾ en door MRO⁽⁴⁾.

(1) "Own use": gebruik door de groep Dexia van effecten uitgegeven door Dexia Crédit Local en gewaarborgd door de Staten, als collateral in het kader van het Eurosysteem.

(2) VLTRO of Very Long Term Refinancing Operations zijn uitzonderlijke herfinancieringstransacties op 3 jaar die de Europese Centrale Bank respectievelijk in december 2011 en februari 2012 gelanceerd heeft om de liquiditeit op de interbankenmarkt te ondersteunen en de financiering van de reële economie te vergemakkelijken.

(3) LTRO of Long Term Refinancing Operations zijn herfinancieringstransacties op lange termijn. Het betreft een gebruikelijk herfinancieringsinstrument van banken in het kader van het Eurosysteem.

(4) MRO of Main Refinancing Operations zijn herfinancieringstransacties op korte termijn. Het betreft een gebruikelijk herfinancieringsinstrument van banken in het kader van het Eurosysteem.

De terugbetaling van deze financieringen, die een sleutelrol spelen in het resolutieproces van de Groep, werd mogelijk gemaakt door een dynamische uitgifte van gewaarborgde financieringen bij een gediversifieerde groep van beleggers en door de verdere toename van gedekte financieringen in de loop van 2015.

Meer informatie over de herfinanciering van de groep Dexia in 2015 wordt verstrekt in het hoofdstuk "Informatie over kapitaal en liquiditeit" van dit jaarverslag.

b – Afbouw van de activaportefeuille

Dexia ging in 2015 verder met de opportunistische verkoop van activa, met de bedoeling het kredietrisico van zijn activaportefeuilles te verkleinen en tegelijk de druk op de financieringsbehoefte van de Groep te verlichten. Dit beleid werd gestimuleerd door de verbetering van de marktomstandigheden, die deels te verklaren valt door de terugkopen van activa door de Europese monetaire instanties. Deze beleidsmaatregelen hebben, samen met soortgelijke initiatieven van een aantal Europese staten, aanzienlijke verkoopkansen doen ontstaan die Dexia efficiënt heeft weten te benutten, onder meer op het vlak van covered bonds en op zijn soevereine en sub-soevereine risico (Europese regio's).

De activaportefeuille van de Groep bedroeg op 31 december 2015, bij constante wisselkoers, 132 miljard EUR, een daling met 14,3 miljard EUR op jaarbasis, waarvan 9,7 miljard EUR verbonden aan de natuurlijke afschrijving van de portefeuille en 4,8 miljard EUR aan activaverkopen of vervroegde terugbetalingen.

c – Vereenvoudiging van de structuur van de Groep

De vorderingen in de uitvoering van het geordende resolutieplan van de Groep kwamen in 2015 eveneens tot uiting in herstructureringen en sluitingen van entiteiten.

Na de aankondiging van het beheer in afbouw van Dexia Crediop in juli 2014 werd nagedacht over initiatieven met de bedoeling de organisatie van de Italiaanse bank te vereenvoudigen en haar kosten terug te schroeven. Op 18 maart 2015 kwam een akkoord met de sociale partners uit de bus, dat betrekking heeft op de schrapping van 53 banen en het personeelsbestand inkrimpt tot 124 medewerkers. Op 31 december 2015 waren alle geplande ontslagen een feit.

De resterende activa van Dexia Credito Local Mexico, de dochteronderneming van de groep Dexia die zich toelegde op de financiering van de lokale overheidssector in Mexico, werden overgedragen aan een nieuwe Mexicaanse trust die eigendom is van Dexia en aan het bureau van Dexia Crédit Local in New York.

Dexia Kommunalkredit Bulgarije EOOD, dochters SISL in Luxemburg en Dexia CAD Funding LLC in de Verenigde Staten werden vereffend.

De vaste vestiging van Dexia in Luxemburg werd eveneens gesloten. Dexia, de holdingmaatschappij van de Groep, heeft nu alleen nog een vaste vestiging in Parijs.

Ten slotte gaf Dexia Nederland zijn bankvergunning terug, net als Dexia Luxembourg, voorheen Dexia LdG Banque en de uitgever van pandbrieven van de groep Dexia in Luxemburg, met het oog op een vereffening van deze laatste in 2016.

Erkenning van de unieke en specifieke situatie van Dexia

Sinds de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM) staat Dexia onder rechtstreeks prudentieel toezicht van de ECB. De uitvoering van het resolutieplan gaf in dat verband aanleiding tot diepgaande gesprekken met de toezichthouder, vooral tijdens het afgelopen jaar.

Rekening houdend met de specifieke en unieke situatie van Dexia als bank in geordende resolutie, het publieke karakter van haar aandeelhouderschap, de liquiditeitswaarborg toegekend door de Belgische, Franse en Luxemburgse Staten en teneinde de financiële stabiliteit te vrijwaren, doelstelling van het geordende resolutieplan, heeft de ECB beslist om over Dexia een op maat gemaakt, pragmatisch en proportioneel prudentieel toezicht uit te oefenen. Het proportioneel toepassen van de toezichtsbevoegdheden dat hieruit voortvloeit gaat er in het bijzonder van uit dat de situatie van Dexia niet op significante wijze verslechtert. Een herziening van deze benadering zou een aanzienlijk negatieve impact kunnen hebben op de bedrijfsvoering van Dexia (waaronder ook zijn statuut als kredietinstelling) en, bijgevolg, op zijn financiële toestand. Deze benadering maakt bijvoorbeeld een proportioneel toepassen van de toezichtsbevoegdheden mogelijk indien men geconfronteerd wordt met belemmeringen bij de naleving van de liquiditeitsratio's in het kader van de tenuitvoerlegging van de reglementering zoals voorzien door de CRR⁽¹⁾, waaronder in het bijzonder een meer verregaande rapportering inzake de liquiditeitspositie. Inderdaad, ondanks de aanzienlijke vooruitgang die de Groep heeft geboekt inzake de vermindering van haar liquiditeitsrisico, laten de specifieke financiële kenmerken van Dexia sinds de aanvang van de resolutie niet toe de naleving van bepaalde reglementaire ratio's te verzekeren over de looptijd van het door de Europese Commissie goedgekeurde resolutieplan. Deze specifieke omstandigheden die voortvloeien uit het geordende resolutieplan, komen tot uiting in het niveau van de Liquidity Coverage Ratio (LCR)⁽²⁾ die sinds 1 oktober 2015 minimaal 60 % moet bedragen en sinds 1 januari 2016 op 70 % is gebracht. Op 31 december 2015 bedroeg de LCR van de Dexia Groep 54 %.

Naar een vereenvoudiging en een grotere integratie van het bedrijfsmodel

In lijn met de doelstellingen van het ondernemingsproject dat in 2013 gelanceerd werd, ging Dexia in 2015 verder met de aanpassing van zijn bedrijfsmodel volgens twee strategische

krachtlijnen: de vereenvoudiging en de operationele centralisering van de Groep. Er zijn verschillende projecten die dat doel nastreven.

a – Outsourcing van de operationele verwerking van de marktactiviteiten

Om het beheer in afbouw van haar restactiva tot een goed einde te brengen, moet de groep Dexia haar operationele continuïteit handhaven. Dit vergt voor een aantal activiteiten aanzienlijke financiële investeringen, waarvan het gewicht moet worden geanalyseerd in het licht van de financiële mogelijkheden van de Groep en haar verwachte rentabiliteit over de looptijd van de resolutie.

Rekening houdend met deze elementen is de Groep een analyse gestart van de mogelijkheid om alle of een deel van de taken inzake markttransacties van de Middle en Back Offices zowel als van de technische infrastructuur uit te besteden. Naast het behoud van een hoogstaande dienstverlening zou het outsourcen van deze activiteiten het voor Dexia mogelijk maken om de kosten te flexibiliseren, door onder meer grote investeringen in de informaticasystemen te vermijden en de kosten zo mee te laten dalen in lijn met de geleidelijke afbouw van de balans van de Groep.

Na verschillende maanden te hebben gewijd aan het onderzoek van de voorstellen van externe dienstverleners, besliste Dexia in september 2015 om het voorstel van Société Générale grondig te bestuderen en zijn beide groepen in een exclusieve "due diligence" fase getreden. De werken vorderen gestaag. De uitvoering van dit project moet de goedkeuring krijgen van de regelgevers en de personeelsvertegenwoordigers van de groep Dexia. Dexia hecht bijzonder veel belang aan de toekomst van zijn medewerkers op wie deze werken een impact hebben. In aansluiting op de informatie die de personeelsvertegenwoordigers al gekregen hebben, is de Groep met hen een informatie- en overlegprocedure gestart, met oog voor een constructieve dialoog.

b – Centralisering van transacties

Dexia rondde in 2015 de integratie van Dexia Management Services af, een dochteronderneming van Dexia Crédit Local. Dexia deed afstand van de vergunning van deze entiteit bij de Financial Conduct Authority en bracht alle ondersteunende functies en een groot deel van de Front Office-functies onder bij de Parijse zetel van Dexia Crédit Local. Vier medewerkers blijven aan de slag in het Verenigd Koninkrijk om de klanten van dienst te zijn.

Er werd ook een grondig onderzoek verricht naar de best mogelijke opties voor de uitoefening van de activiteiten van Dexia in Spanje en Portugal. Hoewel het in beide landen reeds op beperkte schaal aanwezig is, werkt Dexia er momenteel via twee juridische entiteiten: Dexia Sabadell S.A., de dochter van Dexia Crédit Local gevestigd in Madrid, en haar bijkantoor in Lissabon genaamd Dexia Sabadell S.A., bijkantoor in Portugal.

Op 31 december 2015 had Dexia Sabadell S.A. een balanstotaal van 10 miljard EUR⁽³⁾, waaronder een portefeuille leningen van 8,1 miljard EUR die voor het merendeel bestaat uit leningen aan de openbare sector en projectfinancieringen.

Het onderzochte scenario dat ter goedkeuring is voorgelegd aan de bevoegde organen binnen Dexia Sabadell en Dexia Crédit Local, onder voorbehoud van goedkeuring door de regelgevers en raadpleging van de personeelsvertegenwoordigers, bestaat in een grensoverschrijdende fusie tussen Dexia

(1) EU Verordening n° 575/2013 inzake prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.

(2) De LCR heeft als doel het meten van de dekking van de liquiditeitsbehoeften op 30 dagen, in een ongunstige omgeving met een volume van liquide activa. Hij kwam in de plaats van de Belgische en Franse reglementaire liquiditeitsratio's.

(3) Statutaire gegevens.

Crédit Local en Dexia Sabadell en in een overdracht van het beheer van de activa van de Spaanse en Portugese entiteiten aan de beheersystemen van Dexia Crédit Local in Parijs. Het zou leiden tot de oprichting van twee bijkantoren van Dexia Crédit Local, het ene in Spanje en het andere in Portugal, waardoor de Groep een eenvoudigere en homogeenere organisatie zou kunnen opzetten die in ruimere mate steunt op de systemen en de teams van de Parijse zetel van Dexia Crédit Local. Als deze fusie er komt, zou Dexia werk kunnen maken van de vereenvoudiging en centralisering van zijn bedrijfsmodel en op die manier zijn kosten en operationele risico's kunnen terugschrijven.

De fusie zal tijdens het jaar 2016 worden uitgevoerd, met boekhoudkundige terugwerkende kracht op 1 januari 2016.

Andere belangrijke elementen

Gewicht van bijdragen en heffingen van overheidswege versterkt

In 2015 ondergingen de resultaten van Dexia de impact van verschillende heffingen en bijdragen, voor een totaal bedrag van -127 miljoen EUR.

De Groep boekte onder meer haar eerste jaarlijkse bijdrage van -50 miljoen EUR tot het gemeenschappelijke resolutiefonds dat opgericht werd door de Europese regelgevers in het kader van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme. De Groep legde ook een bedrag van -14 miljoen EUR aan voor de jaarlijkse systemische risicoheffing. Deze kosten dienen elk jaar betaald te worden en worden dus als recurrent beschouwd.

Daarnaast boekte de Groep de totale som van haar meerjarenbijdrage tot de steunfondsen voor lokale besturen en de ziekenhuissector in Frankrijk, voor een bedrag van -28 miljoen EUR.

Ten slotte boekte Dexia, via zijn dochter Dexia Crediop, een uitzonderlijke bijdrage van -31 miljoen EUR in het kader van de redding van Italiaanse banken.

Al deze heffingen en bijdragen werden geboekt in lijn met de bepalingen van de boekhoudnorm IFRIC 21⁽¹⁾ "Levies", die door Dexia toegepast wordt sinds 1 januari 2015.

(1) IFRIC: International Financial Reporting Interpretations Committee.

Evolutie van het kredietrisico en het risico in verband met gestructureerde kredieten

a – Kredietrisico

Eind 2015 blijft de kredietportefeuille van de groep Dexia globaal genomen van goede kwaliteit: 88 % van de blootstellingen wordt genoteerd als "investment grade". De risicokost, ten opzichte van de blootstellingen van de Groep, stijgt echter tot gemiddeld 10,5 basispunten voor het jaar, tegen gemiddeld 3,6 basispunten in 2014. Deze verhoging van de risicokost weerspiegelt onder meer het concentratierisico van de activaportefeuille van Dexia, dat in het 1^e kwartaal van 2015 voelbaar werd door de ongunstige ontwikkeling van de situatie van Heta Asset Resolution AG.

De situatie van de Commonwealth Puerto Rico, die met grote financiële problemen kampt, waardoor ze haar financiële verbintenissen slechts in beperkte mate kan nakomen, werd eveneens aandachtig gevolgd door Dexia.

In een nog steeds zeer onzekere economische context worden bepaalde sectoren en tegenpartijen, zoals de sector van hernieuwbare energie en de oliesector, verzwakt door de neerwaartse trend van de grondstofprijzen, ook nauwgezet opgevolgd.

Meer informatie wordt verstrekt in het hoofdstuk "Risicobeheer" van dit jaarverslag.

b – Risico in verband met gestructureerde kredieten

In 2015 legde Dexia zich verder toe op de ondersteuning van de Franse lokale besturen, om het uitstaande bedrag van gevoelige gestructureerde kredieten te verminderen. Daardoor kwam het uitstaande bedrag van gevoelige gestructureerde kredieten op de balans van Dexia uit op 973 miljoen EUR op 31 december 2015, een daling met 20 % tegenover eind 2014 en met 50 % tegenover mei 2012.

Door de oprichting van de steunfondsen voor de lokale besturen en de openbare gezondheidsinstellingen in Frankrijk hebben de teams van Dexia alle potentiële begunstigden ook aangesproken, om hen te helpen met het samenstellen van hun dossiers voor het aanvragen van steun.

Meer informatie over de gevoelige gestructureerde kredieten van Dexia wordt verstrekt in het hoofdstuk "Risicobeheer" van dit jaarverslag.

Financiële resultaten

Verduidelijkingen betreffende de voorstelling van de geconsolideerde financiële staten van de groep Dexia voor 2015

Continuïteit van bedrijfsvoering (going concern)

De geconsolideerde financiële staten van Dexia op 31 december 2015 werden opgesteld conform de boekhoudkundige regels van kracht in geval van continuïteit van de bedrijfsvoering (going concern). Dit houdt een aantal veronderstellingen in die als basis dienden voor het businessplan onderliggend aan de resolutie van de groep Dexia. Ze werden reeds in het kader van de vorige boekhoudkundige afsluitingen uitgelegd en worden hieronder hernomen.

- Het businessplan is gebaseerd op marktgegevens die eind september 2012 konden worden vastgesteld. De onderliggende macro-economische hypothesen worden bijgestuurd in het kader van halfjaarlijkse herzieningen van het plan.

De bijsturing van 2015 houdt rekening met een herziening van het financieringsplan op basis van de meest recente marktomsomstandigheden die konden worden vastgesteld. Ze houdt eveneens rekening met de reglementaire veranderingen die tot op heden gekend zijn, waaronder de definitieve tekst van CRD IV en de tenuitvoerlegging van de IFRS 9-norm vanaf 2018, op basis van de hypothesen die tot op heden gekend zijn.

Het businessplan werd zodoende aangepast op basis van onder meer de gegevens die op 30 juni 2015 beschikbaar waren, waarna het door de raad van bestuur van Dexia op 19 november 2015 werd goedgekeurd. Er zijn afwijkingen ten opzichte van het oorspronkelijke plan, maar die stellen het traject van de resolutie van de Groep op termijn niet in twijfel.

- Het plan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local.

- Het veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse Staatsgewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de Groep om gedekte financieringen op te halen.

Vanuit dat oogpunt heeft de financieringsstructuur van de Groep in 2015 geprofiteerd van een toename van de marktfinancieringen, tegen een lagere kostprijs dan verwacht in het businessplan en aan langere looptijden. De Groep maakt voorts geen gebruik meer van de uitzonderlijke herfinancieringsmechanismen ingevoerd in 2012 en kon het aandeel van financiering door de centrale banken terugschroeven. Tot slot, legde ze liquiditeitsreserves aan, om zich te wapenen tegen een liquiditeitsrisico op korte termijn dat vooral verbonden is

aan een stijging van het cash collateral⁽¹⁾ dat de Groep betaalt aan haar tegenpartijen van derivaten.

Er blijft echter onzekerheid hangen rond de verwezenlijking van het businessplan over de looptijd van de resolutie van de Groep.

- Zo kan het plan de impact ondervinden van boekhoudkundige en prudentiële wijzigingen.

- Omwille van de specifieke, financiële kenmerken van Dexia sinds de aanvang van de resolutie, kan de Groep niet garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's over de looptijd van haar resolutie steeds nageleefd zullen worden. Het businessplan is ook gevoelig aan de evolutie van de macro-economische omgeving. Zo zou een daling van de rentevoet met 10 basispunten over de hele curve een onmiddellijke stijging meebrengen van 1 miljard EUR in de liquiditeitsbehoefte van de Groep, voortvloeiend uit de stijging van het cash collateral. Meer conservatieve hypothesen inzake de verbetering van de ratings en/of vernauwing van de credit spreads zouden een negatieve impact hebben op de resultatenrekening en de beschikbare liquiditeitsreserves, en zouden het vereiste reglementaire kapitaalniveau doen toenemen.

- Als ten slotte de financieringscapaciteit op de markten zou verminderen, zou Dexia moeten teruggrijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het businessplan vooropgestelde rentabiliteit. In een context van sterkere volatiliteit van de wisselkoersen en heel lage interestvoeten houden de komende jaren in dat opzicht nog steeds een risico in.

De laatste update van het businessplan vertoont een liquiditeitsoverschot over de hele looptijd van de prognoseperiode. In 2015 werd het liquiditeitsoverschot van de Groep sterk aangetast door de hoge volatiliteit van het cash collateral en de heel hoge bedragen van afschrijvingen of terugbetalingen van financiering. Begin 2016 nam de financieringsbehoefte van Dexia sterk toe door de stijging van het netto cash collateral gestort aan de tegenpartijen van derivatentransacties. Dit cash collateral bereikte een maximum van 36 miljard EUR in februari 2016, wat neerkomt op een stijging van 5 miljard EUR tegenover eind 2015. Deze stijging van de financieringsbehoefte werd opgevangen door een dynamische herfinancieringsactiviteit sinds het begin van het jaar. Ter illustratie, het hernieuwen van de korte termijn gewaarborgde en gedekte financieringen verliep in gunstige omstandigheden en midden maart 2016 gaf de Groep reeds voor 6,1 miljard EUR lange termijn gewaarborgde financiering uit.

Analytische segmentatie

Dexia voltooide begin 2014 de verkoop van alle commerciële entiteiten zoals voorzien in het kader van het resolutieplan. Dit laat toe om de aandacht thans volop te wijden aan het

⁽¹⁾ Deposito's of waarden door Dexia gegeven aan tegenpartijen om afgesloten deviezen- of renteswaps te waarborgen.

beheer van de restactiva, erover wakend dat de belangen van de Staten als aandeelhouders en borgverleners van de Groep worden beschermd.

Gegeven het huidige profiel van de Groep worden de resultaten van Dexia voortaan geconsolideerd op basis van één segment "Beheer van activiteiten in afbouw", zonder specifieke toewijzing van financiering en operationele uitgaven per activiteit.

Dit weerspiegelt het feit dat Dexia niet meer bestaat uit homogene operationele entiteiten met een eigen beslissingsbevoegdheid wat betreft de toewijzing van middelen (financiering en kosten). Operationele uitgaven worden bijgevoegd globaal en per geografische entiteit bekeken teneinde een efficiënter beheer te verzekeren.

Verduidelijkingen betreffende de boekhoudkundige en reglementaire wijzigingen

Conform de bepalingen van de boekhoudnorm IFRS 13 en in lijn met de marktpraktijken ontwikkelde de groep Dexia een methode om vanaf juni 2015 een *Funding Valuation Adjustment* (FVA) te berekenen, met de bedoeling rekening te houden met de financieringskosten verbonden aan de niet-gecollateraliseerde derivaten. De impact van de FVA op de geconsolideerde staten voor 2015 van de Groep bedraagt -106 miljoen EUR.

Anderzijds heeft Dexia bij de berekening van zijn reglementaire kapitaal rekening gehouden met een *Additional Valuation Adjustment* (AVA) die voortvloeit uit de voorzichtige waardering (*prudential valuation*) volgens de definitie van de Europese Bankautoriteit (European Banking Authority, EBA). De AVA heeft een impact van -136 miljoen EUR op het eigen vermogen Common Equity Tier 1 van de Groep op 31 december 2015.

Wijze van voorstelling van het resultaat

Om de lezing van zijn resultaten te vergemakkelijken, kiest Dexia voor een presentatie van drie verschillende analytische segmenten:

- Recurrente elementen: elementen verbonden aan het behoud van de activa zoals opbrengsten van portefeuilles, financieringskosten, operationele uitgaven, risicokost en belastingen;
- Boekhoudkundige volatiliteitselementen: elementen verbonden aan aanpassingen van de reële waarde van activa en passiva, zoals onder meer de impact van de IFRS 13-norm (CVA, DVA, FVA) en de waardering van OTC-derivaten, het eigen kredietrisico (OCR), de variatie in de WISE portfolio (synthetische effectisering van een portfolio van herverzekerde obligaties);

- Niet-recurrente elementen: elementen met een uitzonderlijk karakter, die zich niet regelmatig voordoen, zoals meer- of minwaarden op de verkoop van participaties en activa, kosten en winsten verbonden aan geschillen en herstructureringskosten.

Analyse van de geconsolideerde resultatenrekening

In de loop van 2015 boekte de groep Dexia een nettore-sultaat groepsaandeel van 163 miljoen EUR. Over het jaar bedroeg het nettobankproduct 834 miljoen EUR. Van dat bedrag is met name 516 miljoen EUR toe te schrijven aan de impact van de waardering van de derivaten op basis van een OIS-curve, aan de berekening van de CVA (*Credit Valuation Adjustment*), van de DVA (*Debit Valuation Adjustment*) en van de FVA (*Funding Valuation Adjustment*), en aan het eigen kredietrisico (*Own Credit Risk*).

De kosten bedroegen -470 miljoen EUR en omvatten -127 miljoen EUR heffingen en diverse bijdragen. Zonder de impact van deze heffingen en bijdragen waren de operationele uitgaven goed onder controle.

Het brutobedrijfsresultaat bedroeg 364 miljoen EUR over het jaar.

De risicokost en de nettowinst (verlies) op overige activa bedroegen -159 miljoen EUR, waarvan -174 miljoen EUR onder de risicokost valt. Dit bedrag omvat vooral het aanleggen van een voorziening voor de blootstelling van de Groep aan Heta Asset Resolution AG (-197 miljoen EUR) en voorzieningen voor verschillende projectfinancieringen in Spanje en voor posities in de lokale overheidssector in Griekenland. Deze boekingen werden deels gecompenseerd door terugnemingen van voorzieningen.

Door rekening te houden met deze elementen, kwam het resultaat voor belastingen uit op 205 miljoen EUR.

De belastingen over het jaar bedroegen -19 miljoen EUR.

Het nettoresultaat van de stopgezette of in verkoop zijnde activiteiten⁽¹⁾ bedroeg -17 miljoen EUR en stemt overeen met een voorziening aangelegd voor het risico dat beroep wordt gedaan op garanties verbonden aan door de Groep verkochte internationale entiteiten.

Het resultaat dat toe te schrijven is aan de minderheidsbelangen, bedroeg 6 miljoen EUR, wat het nettoresultaat groepsaandeel voor 2015 op 163 miljoen EUR bracht.

(1) De IFRS 5 boekhoudnorm met betrekking tot "Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten" stelt dat aanpassingen in de lopende periode aan bedragen die voorheen zijn gepresenteerd in beëindigde bedrijfsactiviteiten, en die rechtstreeks betrekking hebben op de afstoting van een beëindigde bedrijfsactiviteit in een voorgaande periode, afzonderlijk in de lijn "Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging" dienen te worden geclassificeerd.

GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING - ANC FORMAAT

(in miljoen EUR)

	2014	2015
Nettobankproduct	(247)	834
Algemene bedrijfskosten	(381)	(470)
Brutobedrijfsresultaat	(629)	364
Risicokost en nettowinst (verlies) op activa	(63)	(159)
Resultaat voor belastingen van de voortgezette activiteiten	(691)	205
Winstbelastingen	(8)	(19)
Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of deze in verkoop	87	(17)
Nettoresultaat	(613)	169
Minderheidsbelangen	(7)	6
Nettoresultaat groepsaandeel	(606)	163

Analytische presentatie van de resultaten van de periode

Het nettoresultaat groepsaandeel van 163 miljoen EUR bestaat uit de volgende elementen:

- -328 miljoen EUR is toe te schrijven aan recurrente elementen;
- +516 miljoen EUR is verbonden aan boekhoudkundige volatiliteitselementen;

- -24 miljoen EUR werd gegenereerd door niet-recurrente elementen.

Om de lezing van zijn resultaten te vergemakkelijken en de dynamiek ervan tijdens het jaar te kunnen aantonen, kiest Dexia voor een aparte presentatie van de kwartaalvolutie van de drie verschillende analytische segmenten die de Groep heeft bepaald.

ANALYTISCHE PRESENTATIE VAN DE JAARRESULTATEN VOOR 2015

(in miljoen EUR)

	Recurrente elementen	Boekhoudkundige volatiliteits-elementen	Niet-recurrente elementen	Totaal
Nettobankproduct	276	516	42	834
Algemene bedrijfskosten	(406)	0	(64)	(470)
Brutobedrijfsresultaat	(130)	516	(22)	364
Risicokost en nettowinst (verlies) op activa ⁽¹⁾	(174)	0	15	(159)
Resultaat voor belastingen	(304)	516	(7)	205
Winstbelastingen	(19)	0	0	(19)
Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of deze in verkoop	0	0	(17)	(17)
Nettoresultaat	(322)	516	(24)	169
Minderheidsbelangen	6	0	0	6
Nettoresultaat groepsaandeel	(328)	516	(24)	163

(1) Inclusief winsten en verliezen verbonden aan de verkoop van entiteiten.

a – Recurrente elementen

RECURRENTE ELEMENTEN

(in miljoen EUR)

	2014	2015	T1 2015	T2 2015	T3 2015	T4 2015
Nettobankproduct	218	276	52	61	64	98
Algemene bedrijfskosten	(399)	(406)	(127)	(88)	(81)	(110)
Brutobedrijfsresultaat	(181)	(130)	(74)	(27)	(18)	(11)
Risicokost en nettowinst (verlies) op overige activa	(65)	(174)	(130)	(31)	(13)	(1)
Resultaat voor belastingen	(246)	(304)	(204)	(58)	(30)	(12)
Winstbelastingen	(8)	(19)	(8)	(11)	(8)	8
Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of deze in verkoop	(1)	0	0	0	0	0
Nettoresultaat	(255)	(322)	(212)	(68)	(38)	(4)
Minderheidsbelangen	(7)	6	(1)	12	1	(6)
Nettoresultaat groepsaandeel	(248)	(328)	(212)	(80)	(39)	2

Het nettoresultaat groepsaandeel van de recurrente activiteiten bedroeg -328 miljoen EUR over 2015.

Het nettobankproduct bedroeg 276 miljoen EUR en verbeterde elk kwartaal, wat aansluit bij de trend die in 2014 werd vastgesteld. Na een daling van ongeveer 20 miljoen EUR tijdens de eerste drie kwartalen van 2015 stabiliseerden de financieringskosten tijdens het vierde kwartaal, om globaal genomen uit te komen op een lager niveau dan in 2014. Dit valt te verklaren door de afname van de financieringsbehoefte van de Groep en de daling van haar gemiddelde financieringskosten, vermits Dexia in 2015 financieringen die bij de aanvang van de resolutie werden ingevoerd, heeft vervangen door minder dure marktfinancieringen. De opbrengsten van de activaportefeuilles bleven in de loop van 2015 stabiel, net als de overige opbrengsten geboekt in het nettobankproduct.

De bedrijfskosten bedroegen -406 miljoen EUR over 2015. Ze omvatten de bijdrage van de Groep aan het unieke resolutiefonds (-50 miljoen EUR) en de jaarlijkse heffing voor het systemische risico (-14 miljoen EUR). Zonder deze heffingen en bijdragen, waren de operationele uitgaven goed onder controle.

De risicokost en de nettowinst (verlies) op overige activa bedroegen -174 miljoen EUR, vooral wegens het aanleggen van een voorziening voor de blootstelling van de Groep aan Heta Asset Resolution AG ten bedrage van -197 miljoen EUR. De risicokost kwam uit op gemiddeld 10,5 basispunten in verhouding tot het totale bedrag aan blootstellingen, wat wijst op de goede kwaliteit van de activaportefeuille van de Groep.

b – Boekhoudkundige volatiliteitselementen

Over 2015 hadden de boekhoudkundige volatiliteitselementen een positieve impact van +516 miljoen EUR, voornamelijk door de gunstige evolutie van de waardering van de gecol-

lateraliseerde derivaten op basis van een OIS-curve, de CVA, de DVA en het eigen kredietrisico (Own Credit Risk). Deze elementen werden deels gecompenseerd door de impact van de FVA (-106 miljoen EUR). In 2014 hadden deze elementen een negatieve bijdrage van -425 miljoen EUR.

BOEKHOUDKUNDIGE VOLATILITEITSELEMENTEN

(in miljoen EUR)	2014	2015	T1 2015	T2 2015	T3 2015	T4 2015
Impact in het nettoresultaat groepsaandeel (elementen geboekt in het nettobankproduct)	(425)	516	127	190	154	44

c – Niet-recurrente elementen**NIET-RECURRENTE ELEMENTEN**

(in miljoen EUR)	2014	2015	T1 2015	T2 2015	T3 2015	T4 2015
Nettobankproduct	(40)	42	(14)	19	15	21
Algemene bedrijfskosten	17	(64)	(27)	(1)	(2)	(34)
Brutobedrijfsresultaat	(23)	(22)	(41)	19	12	(12)
Risicokost en nettowinst (verlies) op overige activa	3	15	0	0	0	15
Resultaat voor belastingen	(20)	(7)	(41)	19	12	3
Winstbelastingen	0	0	0	0	0	0
Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of deze in verkoop	88	(17)	0	0	0	(17)
Nettoresultaat	67	(24)	(41)	19	12	(14)
Minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0
Nettoresultaat groepsaandeel	(67)	(24)	(41)	19	12	(14)

De niet-recurrente elementen die in 2015 werden geboekt, omvatten onder meer:

- Winsten voortvloeiend uit een actief balansbeheer (+4 miljoen EUR over het jaar);
- Aangelegde voorzieningen voor geschillen (-39 miljoen EUR), gecompenseerd door stortingen ten gunste van Dexia na afloop van een aantal rechtszaken (+40 miljoen EUR);
- Een aanpassing van +102 miljoen EUR, aansluitend op de inventarisprocedures in het kader van de afschaffing van effecten aan toonder in 2015, die heeft geleid tot een overschatting van de rubriek "Overige schulden";
- De boeking van de uitoefenprijs van de optie tot verkoop, door Banco de Sabadell, van zijn participatie in Dexia Sabadell, na de beslissing van het arbitragehof van Madrid (-52 miljoen EUR);
- De bijdrage van Dexia Crediop aan de redding van Italiaanse banken (-31 miljoen EUR);
- De vrijwillige meerjarenbijdrage van de Groep aan de steunfondsen voor lokale besturen en de ziekenhuissector in Frankrijk (-28 miljoen EUR);
- Winsten op de verkoop van gebouwen (+15 miljoen EUR);
- Een voorziening aangelegd voor het risico dat een beroep wordt gedaan op garanties verbonden aan de verkoop van internationale entiteiten door de Groep (-17 miljoen EUR).

Evolutie van de geconsolideerde balans

Op 31 december 2015 bedroeg de geconsolideerde balans van de Groep 230,3 miljard EUR, een daling met 16,8 miljard EUR tegenover 31 december 2014.

Aan de actiefzijde viel de daling van de balans tijdens het jaar, bij constante wisselkoers, hoofdzakelijk te verklaren door:

- de daling van de activaportefeuille met -14,3 miljard EUR, waarvan -9,7 miljard EUR natuurlijke afschrijvingen en -4,8 miljard EUR verkopen en vervroegde terugbetalingen;
- een afname van de reële waarde van de activa en derivaten met -7,5 miljard EUR;
- deze ontwikkelingen werden deels gecompenseerd door de aangroei van de liquiditeitsreserve bij de centrale banken met +2 miljard EUR.

Aan de passiefzijde en bij constante wisselkoers was de daling van de balans tijdens het jaar voornamelijk toe te schrijven aan:

- een daling van de marktfinancieringen en van de financieringen toegekend door de Europese Centrale Bank met -12,2 miljard EUR;
- de afname van de reële waarde van de passiva en derivaten met -8,5 miljard EUR.

De impact van de wisselkoersschommelingen op de evolutie van de balans bedroeg +3 miljard EUR over het jaar, wat vooral te maken heeft met de verzwakking van de euro tegenover de US dollar.

De evolutie van de balans in de loop van 2015 vertoonde sterke contrasten. In het 1^e kwartaal zette de stijgende trend van 2014 zich door, wat vooral was toe te schrijven aan de impact van de wisselkoersschommelingen en aan de daling van de langetermijnrente. Vervolgens zagen we de omgekeerde trend: de balans vertoonde een aanhoudende daling die verband hield met de inkrimping van de activaportefeuille, ondanks de sterke volatiliteit van de rente- en wisselkoersparameters.

Risicobeheer

Inleiding

In een nog steeds zeer onzekere economische context zorgde de supportline Risk in 2015 voor een actief beheer van haar kredietrisico. Ze besteedde specifieke aandacht aan bepaalde sectoren en tegenpartijen, waaronder de sector van hernieuwbare energie, de banksector en specifiek het risico verbonden aan de situatie van Heta Asset Resolution AG in Oostenrijk en de Commonwealth of Puerto Rico in de Verenigde Staten. Daarnaast bleef Dexia bijzondere aandacht schenken aan de situatie in Griekenland.

Over het jaar bedroeg de risicokost -174 miljoen EUR, ofwel 10,5 basispunten ten opzichte van de totale uitstaande bedragen. Dat is een stijging tegenover vorig jaar als gevolg van het boeken van een waardevermindering voor Heta Asset Resolution AG. Het blijft niettemin een laag niveau dat de hoge kredietkwaliteit van de activaportefeuille bevestigt. 88 % van de posities van de Groep worden genoteerd als "investment grade".

Dexia legde zich in 2015 ook verder toe op de ondersteuning van de Franse lokale besturen, om de uitstaande gestructureerde kredieten te desensibiliseren.

Het jaar 2015 werd eveneens gekenmerkt door de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM), onder toezicht van de Europese Centrale Bank.

Met het oog op de samenhang van haar interne en externe reportings heeft de Groep ten slotte beslist om de gebruikte maatstaf voor het meedelen van haar blootstelling aan het kredietrisico te harmoniseren en uit te drukken in "Exposure at Default" (EAD), en niet langer in Maximum Credit Risk Exposure (MCRE). Deze verandering van maatstaf wordt uitvoerig beschreven in het deel Kredietrisico van dit hoofdstuk.

Governance

Het beleid van de groep Dexia inzake risico's, met inbegrip van het risicotolerantieniveau, wordt gedefinieerd en gecontroleerd door de raad van bestuur.

De opdracht van de supportline Risk bestaat dan ook in de toepassing van de strategie van de Groep inzake de opvolging en het beheer van de risico's, en in het uitvoeren van onafhankelijke en geïntegreerde risicometingen. De supportline Risk zorgt ervoor dat de risico's waaraan de Groep wordt blootgesteld, geïdentificeerd en beheerd worden. Desgevallend waarschuwt ze op proactieve wijze de bevoegde comités en stelt ze corrigerende maatregelen voor. De supportline Risk beslist in het bijzonder over het bedrag van de voorzieningen die noodzakelijk worden geacht voor het dekken van de risico's waaraan de Groep wordt blootgesteld.

In het kader van het ondernemingsproject heeft de groep Dexia in 2014 de governance en de operationele organisatie van de supportline Risk aangepast aan haar mandaat van beheer in resolutie.

Rol van het risicocomité, het directiecomité en het transactiecomité

Het risicocomité werd opgericht binnen de raad van bestuur van Dexia en ontstond uit de splitsing, in maart 2015, van het auditcomité in een auditcomité en een risicocomité. Het staat in voor de opvolging van de aspecten rond de strategie en het tolerantieniveau inzake zowel bestaande als toekomstige risico's, zoals bepaald door de raad van bestuur. Het helpt de raad van bestuur met de supervisie over de uitvoering van deze strategie.

Het directiecomité van zijn kant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de verschillende beleids- en richtlijnen rond de strategie van de Groep, onder meer inzake risico. Om de operationele continuïteit van de Groep te vergemakkelijken, werd een systeem voor de overdracht van bevoegdheden van het directiecomité ingevoerd.

Zo delegeert het directiecomité zijn beslissingsbevoegdheid voor verrichtingen die kredietrisico's meebrengen, aan een transactiecomité. Dit comité bestaat uit de verantwoordelijken van de supportlines Assets, Funding and Markets, Finance, Risk en het Secretariaat-Generaal, Juridische zaken en Conformiteit. Het kan beslissen om de grootste kredietdossiers of de dossiers met een belangrijk risiconiveau over te maken aan het directiecomité dat het ultieme beslissingsorgaan blijft. Voor elk dossier dat wordt voorgelegd aan het transactiecomité, wordt een onafhankelijke analyse uitgevoerd met daarin de voornaamste risico-indicatoren, alsook een kwalitatieve analyse van de transactie.

Het transactiecomité verleent een aantal volmachten aan de supportlines Assets en Risk, afhankelijk van de aard van de portefeuilles of de betreffende risico's.

De supportline Risk werkt de beleidslijnen inzake risico's uit en maakt haar aanbevelingen over aan het directiecomité en het transactiecomité. Ze zorgt voor de opvolging en het operationele beheer van de risico's van de Groep, onder toezicht van deze drie comités.

De supportline Assets heeft als opdracht de activa van de Groep te beheren tijdens de periode van geordende resolutie en tegelijk hun waarde te beschermen en te verbeteren.

Meer informatie over het risicocomité, het directiecomité en het transactiecomité wordt verstrekt in het hoofdstuk "Verklaring inzake corporate governance" van dit jaarverslag.

Organisatie van de supportline Risk

Uitvoerend comité van de supportline Risk

Het uitvoerend comité is het beslissingsorgaan van de supportline Risk.

Dit comité bestaat uit de Chief Risk Officer en de vijf directie-verantwoordelijken die de supportline vormen:

- de directie kredietrisico,
- de directie marktrisico,
- de directie operationeel risico,
- de directie strategisch risico en reglementaire opvolging,
- de directie kwantificering en reporting van de risico's, die alle ondersteunende functies van de supportline omvat.

Het komt wekelijks samen om de strategieën en de beleidslijnen inzake risicobeheer te herzien, evenals de belangrijkste interne rapporten voordat die buiten de supportline verspreid worden. Het is bovendien verantwoordelijk voor de opvolging van reglementaire aangelegenheden, de validatie van de methoden voor het aanleggen van collectieve voorzieningen en de algemene organisatie van de supportline.

De organisatie en de operationele werking van de supportline steunen eveneens op een aantal comités, waarvan de prerogatieven worden geregeld door een delegatiesysteem, afgestemd op de aard van de risico's waaraan de Groep wordt blootgesteld.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het potentiële verlies (vermindering van de waarde van de activa of wanbetaling) dat Dexia zou kunnen lijden als gevolg van de verslechtering van de solvabiliteit van een tegenpartij.

De directie kredietrisico werkt het beleid van de Groep uit op het vlak van het kredietrisico, met onder meer het toezicht op de ratingprocessen van de tegenpartijen, de analyse van de kredietdossiers en de opvolging van de bestaande posities binnen de Groep. Ze bepaalt ook de specifieke en collectieve voorzieningen die elk kwartaal binnen het comité voor coördinatie van de afsluiting van de rekeningen worden voorgesteld. Parallel aan het risicocomité, het directiecomité en het transactiecomité komen de volgende drie comités elk kwartaal bijeen:

- Het **Watchlist Committee** volgt de activa die als "gevoelig" worden beschouwd en onder toezicht worden geplaatst, en bepaalt het bedrag van de aan te leggen voorzieningen;
- Het **Default Committee** kwalificeert en volgt de tegenpartijen in default op, in lijn met de regels binnen de Groep en conform het reglementaire kader;
- Het **Rating Committee** ziet erop toe dat de interne-ratingprocessen in overeenstemming zijn met de vastgelegde principes en dat ze binnen de diverse entiteiten een homogeen karakter hebben.

Marktrisico

Het marktrisico betreft de blootstelling van de Groep aan de schommelingen van de marktparameters zoals de rentevoeten of de wisselkoersen. Het renterisico omvat een structureel renterisico, en een specifiek renterisico dat te maken heeft met de krediettegenpartij. Dat laatste vloeit voort uit de schommelingen van de credit spreads van een specifieke emittent binnen een bepaalde ratingklasse. Het wisselrisico staat voor een potentiële waardevermindering van de activa als gevolg van de evolutie van de wisselkoersen t.o.v. de euro, de referentiemunt voor de rekeningen van de groep Dexia.

Het beleid en het beheer van het marktrisico gebeuren door het directiecomité en het uitvoerend comité van de supportline Risk. Om het operationele beheer van de Groep te vergemakkelijken, werd een delegatiesysteem opgezet naar:

- Het **Market Risk Committee**, dat verantwoordelijk is voor de marktrisicogovernance en -normen. Het legt de risicolimieten vast die het algemene kader van het beleid van de Groep vormen, en het keurt de indekkingstransacties goed bij volmacht van het directiecomité. Dit comité komt maandelijks bijeen.

- Het **Valuation and Collateral Monitoring Committee**, dat elk kwartaal bijeenkomt om de indicatoren betreffende het collateral management te analyseren en om de waardering van de gestructureerde producten op te volgen.

Onder leiding van het directiecomité en gespecialiseerde risicocomités zorgt de directie marktrisico voor de identificatie, de analyse en de monitoring van de risico's en de resultaten (inclusief de waardering van de financiële instrumenten) van de marktactiviteiten.

De directie marktrisico omvat gecentraliseerde en lokale teams. De gecentraliseerde teams bepalen de methodes voor de berekening en het meten van de risico's en resultaten die op de hele Groep van toepassing zijn. Ze staan in voor de meting, reporting en geconsolideerde opvolging van de risico's en de resultaten van elk van de activiteiten waarvoor ze verantwoordelijk zijn, op basis van de rapporten voorgelegd door de directie Product Control binnen de supportline Finance. De lokale teams bevinden zich op het niveau van de operationele entiteiten en volgen de dagelijkse activiteiten op. Ze zorgen voor de implementatie van de beleids- en richtlijnen die op groepsniveau worden uitgestippeld, alsook voor de inschatting en de opvolging van de risico's, in samenwerking met de operationele teams.

Transformatierisico

De opvolging van het transformatierisico omvat de opvolging van het risico op verlies verbonden aan de transformatieactiviteit van de bancaire portefeuille, alsook het liquiditeitsrisico. Het transformatierisico ontstaat wanneer activa geherfinancierd worden met passiva met een andere looptijd, een andere indexering of in een andere munt. Daartoe behoren ook de structurele risico's van de financiering van participaties met een eigen vermogen in vreemde munten. Het liquiditeitsrisico meet het vermogen van Dexia om het hoofd te bieden aan zijn huidige en toekomstige liquiditeitsbehoeften, zowel in voorspelde situaties als bij een verslechtering, op basis van diverse ongunstige scenario's.

Het beheer van activa/passiva staat onder toezicht van het directiecomité van Dexia, dat elk kwartaal beslist over het globale risicokader, de limieten vastlegt, borg staat voor de coherentie van de strategie, en de operationele implementatie ervan delegeert aan lokale Assets & Liabilities-comités. Het directiecomité keurt de transacties rond het beheer van activa/passiva goed, centraliseert en coördineert het beslissingsproces in verband met de liquiditeitsgebonden aspecten. Het wordt periodiek ingelicht over de liquiditeitspositie van de Groep, de evolutie van deze positie en de dekking ervan met middelen op korte, halflange en lange termijn. Het vergewist zich van de naleving van de liquiditeitsdoelstellingen en draagt bij tot het uitwerken van de strategieën rond de financiering en de verkoop van activa. Binnen de dochterondernemingen en bijkantoren van de Groep beheren lokale comités de specifieke risico's van hun balans binnen het kader en onder de verantwoordelijkheid van het directiecomité van de Groep.

Binnen de supportline Risk moet een speciaal team, "ALM Risk" genaamd, het risicokader bepalen waarbinnen het beheer kan worden gevoerd door de directie Financial Strategy binnen de supportline Finance, de modellen valideren die worden gebruikt voor het effectieve beheer van dat risico, de posities opvolgen en nagaan of ze beantwoorden aan de door de Groep vastgelegde principes. Dit ALM Risk team bepaalt voorts de stresshypothesen die moeten worden toegepast op de diverse risicofactoren, valideert het risicobeheer dat werd uitgevoerd door de supportline Finance, en gaat na of het beantwoordt aan de geldende reglementeringen.

Operationeel risico en veiligheid van de informatiesystemen

Het operationele risico is het risico op een financiële of een niet-financiële impact als gevolg van ongeschikte of falende interne processen, mensen en systemen, of van externe factoren. Die definitie omvat IT, juridische en compliancierisico's. Het directiecomité zorgt voor een regelmatige opvolging van de evolutie van het risicoprofiel van de diverse activiteiten van de Groep en delegeert het operationele beheer van de opvolging van het risico aan het **Operational Risk Committee**. Dit comité, dat elk kwartaal bijeenkomt, onderzoekt de belangrijkste geïdentificeerde risico's en beslist over de te nemen corrigerende maatregelen. Het valideert de voorgestelde maatregelen ter preventie of ter verbetering van de diverse elementen van het systeem. Het Operational Risk Committee steunt op comités inzake business continuity en de veiligheid van de informatiesystemen, die om de twee maanden bijeenkomen. Deze laatste onderzoeken en beslissen over de te ondernemen acties om een activiteit te kunnen voortzetten en het beleid voor de veiligheid van de informatiesystemen te kunnen invoeren. Het beheer van het operationele risico, van de voortzetting van de activiteit en de veiligheid van de informatiesystemen wordt aangestuurd door een centraal team binnen de supportline Risk, dat steunt op een netwerk van correspondenten in alle dochterondernemingen en bijkantoren, alsook in de verschillende directies van de Groep. In elk activiteitsdomein coördineren de correspondenten de inzameling van gegevens en beoordelen ze de risico's. Met de steun van de functie voor het beheer van het operationele risico zien zij toe op het vlotte beheer van de continuïteit.

Opvolging van het risico

Kredietrisico

Blootstelling aan het kredietrisico

Met het oog op de samenhang van haar interne en externe reportings heeft de Groep beslist om de gebruikte maatstaf voor het meedelen van haar blootstelling aan het kredietrisico te harmoniseren en uit te drukken in "Exposure at Default" (EAD), en niet langer in Maximum Credit Risk Exposure (MCRE). De Exposure at Default (EAD) is een van de gebruikte parameters voor de berekening van de vereisten inzake het eigen vermogen overeenkomstig Verordening (EU) Nr. 575/2013.

Ze stemt overeen met de beste schatting van de blootstelling aan het kredietrisico bij wanbetaling. De definitie varieert volgens de gekozen benadering voor de berekening van de vereisten inzake het eigen vermogen. De groep Dexia gebruikt voor de berekening van haar risicogewogen activa zowel de

standaardbenadering als de geavanceerde benadering. Zo werd de reglementaire maatstaf aangepast, om voor dit verslag de verwerking van de waardeverminderingen te kunnen homogeniseren.

- Voor financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs, stemt de EAD van een kredietblootstelling op de balans overeen met de boekwaarde inclusief waardeverminderingen⁽¹⁾, rekening houdend met de gelopen rente en de boekhoudkundige impact van de afdekking van de reële waarde;

- Voor financiële activa die tegen hun reële waarde zijn opgenomen, stemt de EAD van een kredietblootstelling op de balans overeen met de boekwaarde vóór waardeverminderingen;

- Voor afgeleide producten wordt de EAD berekend volgens de methode gebaseerd op de waardering tegen marktwaarde (mark-to-market) overeenkomstig artikel 274 van Verordening (EU) Nr. 575/2013. Ze omvat de vervangingskosten en een bedrag dat de toekomstige potentiële blootstelling vertegenwoordigt, bekomen door het notionele bedrag te vermenigvuldigen met een coëfficiënt die afhangt van het type van afgeleid product en de resterende looptijd ervan;

- Voor de verbintenissen buiten balans wordt de EAD bekomen door de bedragen van de verbintenissen (nominaal) te vermenigvuldigen met een omrekeningsfactor (*Credit Conversion Factor* - CCF). De groep Dexia gebruikt de standaardmethode (art. 111 van Verordening (EU) 575/2013) voor de bepaling van de omrekeningsfactoren, met uitzondering van projectfinancieringstransacties (geavanceerde benadering).

De belangrijkste verschillen tussen de in dit verslag gebruikte EAD en de vroegere maatstaf, de Maximum Credit Risk Exposure (MCRE), houden vooral verband met:

- de financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs, waarvoor de EAD de boekhoudkundige impact van de afdekking van de reële waarde omvat, waarmee in de MCRE geen rekening werd gehouden;

- de derivaten, waarvoor de EAD een bedrag omvat dat de toekomstige potentiële blootstelling toont (reglementaire "add-on") waarmee in de MCRE geen rekening werd gehouden;

- de verbintenissen buiten balans, waarvoor de EAD wordt berekend door rekening te houden met de reglementaire CCF, tegen 100 % van de verbintenis in de MCRE;

- de specifieke waardeverminderingen die niet worden afgetrokken van de EAD, terwijl dat wel zo was in de MCRE.

De informatie betreffende het kredietrisico heeft bovendien alleen betrekking op de financiële instrumenten die een blootstelling aan het kredietrisico meebrengen. Daarom heeft de groep Dexia beslist om de andere activa die vroeger tot de perimeter van dit verslag behoorden, met daarin vooral de overlopende rekeningen en overige activa, er niet langer in op te nemen.

Op 31 december 2015 bedroeg de blootstelling aan het kredietrisico van Dexia 181,8 miljard EUR ten opzichte van 194,2 miljard EUR eind december 2014, dit is een daling van 6 %.

De daling van 12 miljard EUR, voortvloeiend uit de natuurlijke afschrijving van de portefeuille en de verkopen van activa, wordt deels afgezwakt door een wisselkoerseffect verbonden aan de waardestijging in 2015 van de US dollar, het Britse pond en de yen ten opzichte van de euro. Tegen constante wisselkoers daalde de activaportefeuille met 18 miljard EUR over het jaar.

⁽¹⁾ Voor blootstellingen verwerkt met de standaardmethode wordt een specifieke EAD berekend (inclusief waardeverminderingen).

De blootstelling bestaat voor 85 miljard EUR uit leningen en voor 82 miljard EUR uit obligaties.

Ze is voornamelijk toegespitst op de Europese Unie (73 %), de Verenigde Staten en Canada (17 %). Ten opzichte van eind 2014 kent ze een daling, met uitzondering van de blootstelling aan Canada, het Verenigd Koninkrijk en Japan omwille van wisselkoerseffecten.

UITSPLITSING PER GEOGRAFISCH SEGMENT

(in miljoen EUR)	31/12/2014 (MCRE)	31/12/2014 (EAD)	31/12/2015 (EAD)
Verenigde Staten	26 377	29 416	28 753
Italië	27 178	30 663	27 244
Frankrijk	26 656	29 087	26 617
Verenigd Koninkrijk	17 865	23 206	25 821
Duitsland	21 397	26 111	22 308
Spanje	18 968	20 041	16 933
Japan	5 839	6 962	7 560
Portugal	4 122	4 343	4 193
Centraal- en Oost-Europa	3 539	3 609	2 895
Canada	2 313	2 607	2 717
België	3 134	3 765	2 204
Oostenrijk	1 481	1 577	1 575
Scandinavische landen	1 113	1 171	1 471
Hongarije	1 102	1 094	946
Zuidoost-Azië	990	1 005	845
Centraal- en Zuid-Amerika	584	585	552
Zwitserland	553	604	520
Nederland	621	621	499
Turkije	502	508	496
Ierland	221	297	160
Griekenland	156	168	153
Luxemburg	158	150	125
Andere	7 369	6 573	7 203
TOTAAL	172 238	194 160	181 792

Op 31 december 2015 betrof het overgrote deel van de blootstellingen de lokale publieke sector en de overheden (68 %), wat de historische activiteit van Dexia Crédit Local weerspiegelt.

De blootstellingen aan de lokale publieke sector vertonen zodoende een relatieve daling van 5,7 miljard EUR, en van 8,5 miljard EUR bij constante wisselkoers.

Het aandeel van de financiële instellingen nam af door de afschrijving van de portefeuille.

De blootstellingen op projectfinanciering en bedrijven stijgen lichtjes. Wisselkoerseffecten, de waardering van de aangehouden obligaties en het effect van de vernieuwing van een aantal contracten bij herverzekeraars op de onderliggende waarden met de beste rating, neutraliseerden ruimschoots de impact van de natuurlijke afschrijving van de portefeuille en de vervroegde terugbetalingen.

UITSPLITSING PER TYPE TEGENPARTIJ

(in miljoen EUR)	31/12/2014 (MCRE)	31/12/2014 (EAD)	31/12/2015 (EAD)
Lokale openbare sector	86 526	100 118	94 426
Overheden	28 148	29 858	29 511
Financiële instellingen	27 340	31 080	24 781
Projectfinanciering	14 761	15 756	14 734
ABS/MBS	6 692	6 278	8 039
Bedrijven	5 538	6 857	8 463
Heroverzekeraars	3 232	4 210	1 837
Particulieren, kmo's, zelfstandigen	1	3	2
TOTAAL	172 238	194 160	181 792

De kredietkwaliteit van Dexia's portefeuille blijft zeer goed, met 88 % van de blootstellingen geclassificeerd als "investment grade" op 31 december 2015. De verlaging van de rating van Italië in het eerste kwartaal verklaart voor het grootste deel de toename van de BBB-ratings.

VERDELING PER RATING*	31/12/2014 (MCRE)	31/12/2014 (EAD)	31/12/2015 (EAD)
AAA	15,1 %	14,1 %	16,5 %
AA	22,6 %	24,8 %	22,0 %
A	28,5 %	29,1 %	21,7 %
BBB	20,1 %	19,5 %	27,8 %
Non Investment Grade	12,1 %	11,5 %	10,7 %
D	0,6 %	0,7 %	1,1 %
Geen rating	0,9 %	0,3 %	0,2 %
TOTAAL	100 %	100 %	100 %

* Interne ratingsysteem.

Specifieke aandacht werd besteed aan de landen vermeld in onderstaande tabel, omwille van een aanzienlijke blootstelling of hun gevoelige aard. De voornaamste evoluties en belangrijkste gebeurtenissen met betrekking tot deze landen en sectoren in 2015 worden toegelicht in de volgende paragrafen.

UITSPLITSING NAAR SECTOR VAN HET RISICO VAN DE GROEP OP SOMMIGE LANDEN (EAD OP 31 DECEMBER 2015)

(in miljoen EUR)	Totaal	Waarvan lokale openbare sector	Waarvan project- en bedrijfsfinancieringen	Waarvan financiële instellingen	Waarvan ABS/MBS	Waarvan soevereine blootstellingen	Waarvan krediet-verzekeraars
Verenigde Staten	28 753	12 964	977	5 260	4 618	3 097	1 837
Italië	27 244	11 112	1 171	604	132	14 226	0
Frankrijk	26 617	17 154	4 402	3 014	0	2 047	0
Verenigd Koninkrijk	25 821	12 427	9 134	1 952	2 236	73	0
Duitsland	22 308	18 599	410	3 060	8	232	0
Spanje	16 933	7 796	2 372	5 623	588	554	0
Japan	7 560	4 822	0	1 283	0	1 456	0
Portugal	4 193	1 825	193	16	98	2 061	0
Polen	1 869	4	0	4	0	1 861	0
Hongarije	946	26	25	1	0	893	0
Griekenland	153	63	80	0	10	0	0

Verbintenissen van de groep Dexia rond centrale overheden

De blootstelling van de groep Dexia aan overheden heeft vooral betrekking op Italië en in mindere mate op Portugal, Frankrijk, Hongarije, de Verenigde Staten, Polen, Japan en Spanje.

Terwijl het economische herstel van de industrielanden in 2015 aanhield, is de groei van de opkomende landen, die te lijden hadden onder de forse daling van de grondstoffenprijzen en de vertraging van de Chinese economie, verzwakt, wat een rem zette op de wereldwijde groei. Het jaar werd eveneens gekenmerkt door grote volatiliteit op de financiële markten. Dat had te maken met de vrees bij het begin van het jaar dat Griekenland zijn financiële verbintenissen niet zou kunnen nakomen, en vervolgens met de twijfel over de economische situatie in China tijdens het tweede halfjaar. Daarbij kwam nog de onzekerheid over de planning van de renteverhoging door de Federal Reserve in de VS.

In Europa werd de economische opleving die eind 2014 werd ingezet, ondersteund door lage rentevoeten en een lage olieprijs, alsook door een soepel monetair beleid. Ondanks een flinke verbetering tegenover de vorige jaren blijft de economische groei van de eurozone echter kwetsbaar, in navolging van de vertraging die in het derde kwartaal werd vastgesteld. Het lage inflatiepeil, de kwetsbare export, rekening houdend met de economische vertraging in de groeielanden, en de geopolitieke ontwikkelingen, met name in het Midden-Oosten, dragen bij tot de verzwakking van de economische conjunctuur. De crisis als gevolg van de onzekerheid over de Griekse schuld in het eerste halfjaar heeft bovendien nog maar eens de schijnwerper gericht op de zwakke politieke en budgettaire integratie van de Lidstaten. In die context hebben de Europese landen zich verder ingespannen om de overheidstekorten in de loop van het jaar terug te dringen. Deze inspanning is nu echter minder prioritair, gezien het broze herstel en de begrotingskeuzes die zijn gemaakt om de veiligheidsdreigingen weg te nemen.

De Amerikaanse economie is, mede door de consumptie van de gezinnen, tamelijk sterk blijven groeien, ondanks een terugval in het derde kwartaal, die nog werd versterkt door de voorraadafbouw van de ondernemingen.

In Japan bleef de economie zwak presteren, wat de hoop op een herstel van de economische activiteit deed afnemen. Dit is vooral toe te schrijven aan de daling van de bedrijfsinvesteringen, wat aantoont dat Japanse ondernemers nog steeds met een gebrek aan vertrouwen kampen. De Japanse economie profiteert wel van de dynamische consumptie van de gezinnen.

Verbintenissen van de groep Dexia rond de lokale openbare sector

Frankrijk

Algemene achtergrond

De begrotingsdruk is voor de lokale besturen in 2015 nog toegenomen, rekening houdend met de vermindering van de overheidsdotaties met 3,7 miljard EUR. Deze dalende trend zal in 2016 en 2017 waarschijnlijk aanhouden. De uitstaande schulden zijn in het algemeen met 2,5 % toegenomen, tot 179 miljard EUR.

De portefeuille van de Groep, die vooral betrekking heeft op lokale besturen en sociale huisvesting, is nog steeds van heel goede kwaliteit, waarbij er heel weinig incidenten te noteren vielen.

Balans van de gestructureerde kredieten

In 2015 legde Dexia zich verder toe op de ondersteuning van de Franse lokale besturen, om het uitstaande bedrag van gevoelige gestructureerde kredieten te verminderen. In

lijn met het beleid dat zij sinds 2013 voert, bood de Groep aan al haar klanten de kans om definitief over te stappen naar een vaste rentevoet. Met een groeiend aantal kredietnemers werden wederzijds aanvaardbare oplossingen gevonden. Daardoor kwam het uitstaande bedrag van gevoelige gestructureerde kredieten op de balans van Dexia uit op 973 miljoen EUR op 31 december 2015, een daling met 20 % tegenover eind 2014 en met 50 % tegenover mei 2012.

Door de oprichting van de steunfondsen voor de lokale besturen en de openbare gezondheidsinstellingen in Frankrijk hebben de teams van Dexia alle potentiële begunstigten ook aangesproken, om hen te helpen met het samenstellen van hun dossiers voor het aanvragen van steun.

De kennisgeving van de steun door de steunfondsen ging in september 2015 van start en loopt nog tot eind maart 2016. Na de ontvangst van het voorstel moeten de klanten, binnen drie maanden na de kennisgeving, meedelen of zij al dan niet steun aanvaarden. Vervolgens ondertekenen zij met de bank een protocol, dat een einde maakt aan elke procedure voor de rechtbanken.

Het aantal geschillen waarin Dexia Crédit Local verwikkeld is, daalde bijgevolg in de loop van het jaar, van 221 eind 2014 tot 147 eind 2015.

De evolutie van de geschillen in verband met gevoelige gestructureerde kredieten van Dexia wordt toegelicht in het deel "Geschillen" aan het einde van dit hoofdstuk.

Spanje

Het aflopen in 2015 van de ondersteuningsprogramma's voor de lokale besturen die met zware liquiditeitsproblemen kampen, respectievelijk het Autonoom liquiditeitsfonds (FLA) en het FFPP (Fonds voor de aanzuivering van leveranciersschulden), heeft de centrale overheid aangezet tot nieuwe maatregelen ter verlenging van de steun die ze sinds 2012 aan de openbare sector toekent. Deze steun is nu verdeeld over twee grote fondsen:

- Het "regionaal fonds", met daarin het FLA, werd verlengd tot in 2017 en beschikt in 2015 over een budget van 28 miljard EUR voor de meest kwetsbare regio's. Voorts worden financiële faciliteiten verleend voor de terugbetaling van schulden, voor een bedrag van 12 miljard EUR. Ten slotte kan een sociaal fonds van 1,3 miljard EUR worden aangewend voor de aflossing van specifieke schulden van de regio's aan de gemeenten.
- Het "gemeentefonds", bestaande uit twee programma's: het "fonds voor economisch dynamisme", bestemd voor de gemeenten die het meest kwetsbaar zijn en met zware begrotingsproblemen kampen, en het "fonds voor financiële reorganisatie", bestemd voor de gemeenten met de hoogste schuldenlast. Het totale bedrag van deze beide programma's is 0,8 miljard EUR.

Deze ontwikkelingen zijn positief. Ze versterken immers de steun van de centrale overheid aan de regio's en de gemeenten en geven haar ruimere functies, door onder meer een specifiek ondersteuningssysteem uit te werken voor de gemeenten met de grootste problemen.

Vier gemeenten die in 2015 op de Watchlist stonden, met een totaal uitstaand bedrag van 56 miljoen EUR, hebben nu van het ministerie van Financiën de goedkeuring gekregen om van deze steun gebruik te maken.

De toetreding van deze gemeenten tot het steunfonds heeft de volgende interne gevolgen:

- de schrapping uit de Watchlist of uit Defaults wanneer alle onbetaalde rekeningen betaald zijn;
- de terugname van de voorzieningen.

Verenigde Staten

De Groep volgde in 2015 aandachtig de evolutie van de toestand van de Commonwealth van Puerto Rico.

De Commonwealth van Puerto Rico kampt met grote financiële problemen, waardoor ze haar financiële verbintenissen slechts in beperkte mate kan nakomen. Er werd een hervormingsplan gelanceerd dat het tekort tegen 2020 moet halveren. Daarnaast zal ook de hulp van de schuldeisers van de Commonwealth en haar overheidsbedrijven moeten worden ingeroepen. Op 6 februari 2015 verwierp de US District Court de "Puerto Rico Public Corporation Debt Enforcement and Recovery Act", die in 2014 werd ondertekend met de bedoeling een schuldherschikking voor een aantal overheidsbedrijven op Puerto Rico te kunnen doorvoeren. Gezien deze beslissing wordt er sinds begin juli 2015 rechtstreeks met de schuldeisers onderhandeld door de gouverneur van Puerto Rico en de overheidsbedrijven van de Commonwealth, om hun schulden te herschikken. De financiële toestand van de Commonwealth hangt af van de wil van de federale staat om aan de Commonwealth financiële steun en faciliteiten te verlenen via hervormingen. In het Congres werden onder meer twee wetsontwerpen ingediend, met het oog op de toekenning van 3 miljard USD gerichte steun en de mogelijke uitbreiding van de toepassingsperimeter van Chapter IX van de Amerikaanse faillissementswet tot Puerto Rico.

De blootstelling van de Groep aan overheidsbedrijven verbonden aan de Commonwealth van Puerto Rico bedroeg 421⁽¹⁾ miljoen EUR op 31 december 2015. Deze blootstelling wordt voor 95 % gewaarborgd door herverzekeraars van goede kwaliteit.

De door Dexia aangelegde voorzieningen op Puerto Rico en zijn overheidsbedrijven bedroegen 42 miljoen EUR (45 miljoen USD). Ze dekken uitstaande leningen zonder herverzekering van goede kwaliteit en houden rekening met mogelijk versnelde betalingen bij het opvragen van de waarborg, wat kosten zou meebrengen voor het loskoppelen van de dekkingsinstrumenten.

Griekenland

De blootstelling van Dexia aan de lokale openbare sector in Griekenland bedroeg 63 miljoen EUR eind december 2015, verdeeld over de steden Athene en Acharnai. Gezien de financiële en macro-economische onzekerheid die op Griekenland weegt, werd voor deze beide blootstellingen tijdens het boekjaar 2015 een voorziening aangelegd, op basis van hun graad van financiële afhankelijkheid van de centrale staat.

Verbintenissen van de groep Dexia rond projectfinanciering en financiering aan bedrijven

De portefeuille van projectfinancieringen en financiering aan bedrijven bedroeg 23,2 miljard EUR op 31 december 2015, een stijging met 3 % tegenover eind 2014. De impact van de natuurlijke aflossing van de portefeuille en de vervroegde terugbetalingen werd in 2015 ruimschoots gecompenseerd door de wisselkoerseffecten en de waardering van de aangehouden obligaties, onder meer op grote ondernemingen. Deze portefeuille bestaat voor 64 % uit projectfinancieringen⁽²⁾ en het saldo uit financieringen aan bedrijven, zoals financieringen van overnames, handelstransacties of bedrijfsobligaties. Dexia voert een beleid waarbij het zich losmaakt van zijn verbintenissen ten aanzien van zijn tegenpartijen.

(1) Bedrag uitgedrukt in EAD overeenkomend met een brutoboekhoudwaarde van 430 miljoen USD zoals voordien gepubliceerd.

(2) Transacties waarvoor niet kan worden teruggevallen op de sponsors en waarvan de terugbetaling gebeurt vanuit de eigen cashflows. Deze transacties zijn voor de bank sterk beveiligd, bijvoorbeeld via ingebouwde zekerheden op de activa, contractuele bepalingen of de mogelijkheid om de dividenden te beperken.

Op 31 december 2015 bedroeg de portefeuille van projectfinancieringen 14,7 miljard EUR. Hij bestaat voor 51 % uit publiek-private samenwerkingen (PPS), vooral in het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk, voor 12 % uit projecten in de energiesector (vooral hernieuwbare energie) en voor 18 % uit projecten met een verkeersrisico (vooral op de verkeersassen en de luchthavens). 71 % van de portefeuille is gesitueerd in West-Europa, 20 % in de Verenigde Staten, Canada en Australië. De portefeuille is voor 70 % "investment grade".

Een aantal projecten in Spanje worden aandachtig gevolgd. De wijziging van de Spaanse regelgeving rond hernieuwbare energie, die op 16 juni 2014 werd goedgekeurd en de tarieven voor terugkoop van elektriciteit herzielt, weegt namelijk nog steeds op een gedeelte van de portefeuille met hernieuwbare projecten, vooral de projecten rond zonne-energie, en vergde in een aantal gevallen een herstructurering van de schulden. Een tiental projecten waren alvast het voorwerp van herstructurerings. Over andere projecten wordt nog steeds onderhandeld. Gezien deze situatie heeft de Groep specifieke waardeverminderingen aangelegd voor de meest kwetsbare projecten, waardoor tegelijk de sectorvoorziening die in 2014 voor het afdekken van dit risico werd aangelegd, gedaald is.

De bedrijvenportefeuille bedroeg eind 2015 ongeveer 8,5 miljard EUR. Hij bestaat voor 59 % uit ondernemingen in de sector "utilities" (sectoren van water en milieu, distributie en transmissie van elektriciteit of gas) en voor 32 % uit ondernemingen van de sector van infrastructuur (concessiehouders van autowegen, luchthavens, havens of parkings). 88 % van de portefeuille is gesitueerd in West-Europa, 12 % in de Verenigde Staten, Canada en Australië. 94 % van de portefeuille heeft als notering "investment grade".

De blootstelling van de Groep aan de oliesector, verzwakt door de neerwaartse trend van de grondstofprijzen, bedroeg 293 miljoen EUR. Het betreft voornamelijk blootstellingen aan projectfinancieringen, waarvan wordt geacht dat deze bestand zijn tegen eventuele dalingen van de olieprijs, en in beperktere mate aan belangrijke bedrijven.

Verbintenissen van de groep Dexia rond ABS

Op 31 december 2015 bedroeg de ABS-portefeuille van Dexia 8 miljard EUR, een stijging met 1,8 miljard EUR tegenover eind 2014 door de koersstijging van de US dollar tegenover de euro, ondanks de natuurlijke afschrijving van de portefeuille en de verkoop van enkele activa in de loop van het jaar.

Deze portefeuille bestaat voor 4,2 miljard EUR uit US government student loans, die over een behoorlijk lange periode worden terugbetaald en door de Amerikaanse Staat worden gewaarborgd. Het saldo bestaat vooral uit Residential Mortgage Backed Securities (RMBS) voor 1 miljard EUR, waarvan 0,4 miljard EUR in Spanje.

De kwaliteit van de ABS-portefeuille bleef globaal genomen stabiel: 94 % van de portefeuille was eind december 2015 "investment grade", aangezien bijna alle schijven waarin Dexia heeft belegd, van senior niveau zijn.

Verbintenissen van de groep Dexia rond financiële instellingen

De posities van Dexia in de financiële instellingen bedroegen 24,8 miljard EUR op 31 december 2015. Ze bestaan voor 41,6 % uit obligaties en gedekte obligaties (covered bonds). Het saldo zijn posities die gekoppeld zijn aan financiële instellingen, repo- en derivatentransacties.

De posities in de financiële instellingen daalden met 20 % tijdens het jaar, voornamelijk door de afschrijving van de portefeuille.

De posities van Dexia bevinden zich voor 21 % in de Verenigde Staten en voor 68 % in Europa, hoofdzakelijk in Spanje (23 %), Duitsland (12 %), Frankrijk (12 %) en het Verenigd Koninkrijk (8 %).

Dit jaar werd gekenmerkt door de ongunstige evolutie van de situatie van Heta Asset Resolution AG tijdens de eerste zes maanden.

Op 1 maart 2015 publiceerde de Oostenrijkse toezichhouder op de financiële markten, in het kader van de federale wet inzake de sanering en ontmanteling van de banken, een decreet dat de ontbinding inleidt van Heta Asset Resolution AG. Het betreft een tijdelijk moratorium tot 31 mei 2016 op een aanzienlijk gedeelte van het schuld papier van deze entiteit. Via zijn dochter Dexia Kommunalbank Deutschland AG (DKD) heeft Dexia een blootstelling van 417 miljoen EUR⁽¹⁾ aan het schuld papier van Heta Asset Resolution AG dat onder dit moratorium valt, waarbij het de waarborg van het Land Karinthië geniet.

Als gevolg van deze beslissing legde DKD een specifieke waardevermindering van 197 miljoen EUR aan, die overeenstemt met 44 % van zijn notionele blootstelling aan Heta Asset Resolution AG en de volledige dekking van het interrisico verbonden aan deze activa.

DKD en een pool van 10 andere schuldeisers startten tegelijk een procedure met de bedoeling zich tegen dit moratorium te verzetten. Op 15 juli 2015 spande deze pool van schuldeisers ook een rechtszaak aan tegen Heta Asset Resolution AG bij de regionale rechtbank van Frankfurt, om de onmiddellijke terugbetaling van de schulden te eisen. Deze procedures zijn nog steeds aan de gang.

Op 21 januari 2016 deed het Land Karinthië een terugkoopbod op de door Heta Asset Resolution AG uitgegeven senior obligaties voor 75 % van de nominale waarde, en op de achtergestelde obligaties voor 30 % van de nominale waarde. De pool van schuldeisers waartoe DKD behoort en andere groepen van schuldeisers, die samen meer dan een derde van de met het bod beoogde blootstellingen vertegenwoordigen en daardoor over een blokkeringsminderheid beschikken, hebben zich er contractueel toe verbonden geen enkele transactie te aanvaarden die een invordering van de schulden onder pari inhoudt. Bijgevolg verwierpen zij zowel het terugkoopbod van het Land Karinthië als het bijkomende aanbod van de Oostenrijkse overheid, gemaakt net voor het verstrijken van de tenderperiode, aangezien dit nog steeds niet voldeed aan de verwachtingen van de pool van schuldeisers.

(1) Bedrag uitgedrukt in EAD overeenkomend met een nominaal bedrag van 395 miljoen EUR zoals voordien gepubliceerd.

DKD onderzoekt andere vorderingen en rechtszaken met het oog op de bescherming, verdediging en versterking van zijn rechten tegen Heta Asset Resolution AG, het Land Karinthië, Kärntner Landesholding⁽²⁾ of elke andere betrokken partij in deze zaak.

Buiten de positie in Heta Asset Resolution AG is de kredietkwaliteit van de portefeuille in 2015 globaal genomen verbeterd, mede door de afschrijving van posities in tegenpartijen met een "non investment grade" rating.

Verbintenissen van de groep Dexia rond kredietverzekeraars

Dexia staat onrechtstreeks bloot aan de kredietwaardigheid van kredietverzekeraars (monolines), via de verzekeringscontracten die werden gesloten voor het afdekken van bepaalde types van obligaties die werden uitgegeven in de vorm van effecten of leningen. Via hun verzekeringspolis verbinden deze herverzekeraars zich tot de onherroepelijke en onvoorwaardelijke terugbetaling van de hoofdsom en de opeisbare interesten van de kredieten als de onderliggende tegenpartij in gebreke blijft.

Op 31 december 2015 bedroegen de door kredietverzekeraars gewaarborgde activa 20,6 miljard EUR. 68 % van de onderliggende activa kregen van een of meer ratingagentschappen een "investment grade" rating. Met uitzondering van FGIC en AMBAC's Segregated Account blijven alle herverzekeraars hun oorspronkelijke verbintenissen nakomen.

Waardevermindering op tegenpartijrisico – kwaliteit van de activa

In 2015 stegen de activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, met 299 miljoen EUR en namen ook de specifieke waardeverminderingen met 203 miljoen EUR toe. Dit valt onder meer te verklaren door:

- het aanleggen van een specifieke waardevermindering op Heta Asset Resolution AG;
- het boeken van waardeverminderingen op verschillende vorderingen verbonden aan de sector van hernieuwbare energie en de autowegensector in Spanje;
- het boeken van waardeverminderingen op vorderingen op Griekse stadsbesturen.

Dexia ging ook voort met de verkoop van activa en de herstructurering van posities (financiering van windmolen- en zonne-energieparken in de Verenigde Staten en Spanje) die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Het maakte gebruik van een terugbetaling op de banksector en

(2) Kärntner Landesholding (KLH) is een juridische entiteit sui generis, gehouden door het Land Karinthië. KLH is aansprakelijk voor alle huidige en toekomstige schulden van Heta Asset Resolution AG, op basis van een statutair vermoeden van aansprakelijkheid.

KWALITEIT VAN DE ACTIVA

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	1 233	1 532
waarvan leningen en voorschotten aan cliënten die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	1 162	1 320
Specifieke waardeverminderingen	353	556
waarvan specifieke waardeverminderingen op leningen en voorschotten aan cliënten	309	458
Dekkingsratio ⁽¹⁾	28,6 %	36,3 %
Dekkingsratio van de leningen en voorschotten aan cliënten die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	26,6 %	34,7 %
Collectieve voorzieningen	503	422

(1) De verhouding tussen de specifieke waardeverminderingen en de activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan.

van de invoering van het steunfonds voor lokale besturen in Spanje ("Fondo de Ordenación"), wat aanleiding gaf tot de terugname van waardeverminderingen op verschillende Spaanse gemeenten.

Hierdoor steeg de dekkingsratio over het jaar om 36,3 % te bereiken op 31 december 2015.

Naast de specifieke waardeverminderingen beschikt Dexia over (statistische en sectorale) collectieve voorzieningen voor een totaal bedrag dat op 31 december 2015 uitkwam op 422 miljoen EUR, tegen 503 miljoen EUR op 31 december 2014.

De waargenomen daling is vooral toe te schrijven aan het aanleggen van nieuwe specifieke waardeverminderingen, waarbij de dossiers dan geen deel meer uitmaken van de berekeningsvorm van de collectieve voorzieningen. De doorgevoerde herstructureringen in de sector van hernieuwbare energie in Spanje hadden eveneens een positieve impact op het bedrag van de collectieve voorzieningen. De collectieve voorziening die de ABS dekt, is eveneens gedaald. Deze dalingen worden deels gecompenseerd door een toegenomen bijdrage van de Amerikaanse lokale openbare sector en van de banksector in Oost-Europa.

Om de opvolging en de vergelijking tussen de verschillende Europese banken te vergemakkelijken, heeft de European Banking Authority (EBA) de definities van Non-Performing Exposure (NPE), alsook de praktijken betreffende Forbearance, geharmoniseerd.

De Non-Performing Exposure omvat de uitstaande bedragen waarvoor al meer dan 90 dagen een wanbetaling geldt of waarvoor de Groep ervan uitgaat dat de tegenpartij niet over de mogelijkheden beschikt om deze terug te betalen zonder activering van de waarborgen. De groep Dexia heeft de blootstellingen die aan deze door de EBA gepreciseerde definitie voldoen geïdentificeerd en gepubliceerd.

Forbearance wordt gedefinieerd als alle faciliteiten toegekend door de banken aan tegenpartijen die financiële moeilijkheden kennen of gaan kennen wat betreft de aflossing van hun schulden (het betreft faciliteiten die de banken buiten deze omstandigheden niet zouden toekennen). Forbearance kan toegepast worden zowel op performante als op niet-performante schuldvorderingen. Op 31 december 2015 waren 97 contracten, overeenstemmend met 48 tegenpartijen, als "forborne" beschouwd, voor een totaal bedrag van 1 miljard EUR.

Marktrisico

Met het oog op een doeltreffende opvolging van het marktrisico werkte Dexia een kader uit dat gebaseerd is op de volgende elementen:

- een systeem voor de meting van het marktrisico, dat steunt op historische of waarschijnlijkheidsmodellen;
- een degelijke structuur inzake limieten en procedures die bepalend zijn voor het nemen van risico's, in overeenstemming met alle risicometings- en beheersprocessen.

Meting van het risico

De beoordeling van de marktrisico's binnen de groep Dexia steunt hoofdzakelijk op de combinatie van twee meetindicatoren, die aanleiding geven tot het gebruik van limieten.

- De Value at Risk (VaR) meet het verwachte potentiële verlies binnen een betrouwbaarheidsinterval van 99 % over een termijn van tien dagen. Dexia past verschillende VaR-benaderingen toe om het marktrisico te meten in de diverse activiteiten en portefeuilles:

- Het directionele renterisico en het wisselrisico worden gemeten via een parametrische VaR, waarvan de methodologie gebaseerd is op een hypothetische normale verdeling van de rendementen van de risicofactoren;

- Het risico verbonden aan de evolutie van de credit spreads, dat overeenstemt met het specifieke renterisico, en de andere risico's in de tradingportefeuille worden gemeten aan de hand van een historische VaR-benadering, waarvan de verdeling tot stand komt door de toepassing van de historische scenario's van de betrokken risicofactoren van de bestaande portefeuille.

- Per type van activiteit worden limieten gehanteerd in termen van posities, vervaldagen, markten en toegestane producten. Ze zorgen voor samenhang tussen de algemene risicolimieten en de door front office gebruikte operationele drempels.

Het risicobeheer wordt vervolledigd door stresstests, waarin gebeurtenissen worden opgenomen die buiten het waarschijnlijkheidskader vallen van de technieken voor het meten van de VaR. Deze verschillende mogelijke scenario's van achteruitgang worden geregeld herzien en geactualiseerd. De geconsolideerde resultaten van de stresstests en de overeenkomstige analyse worden elk kwartaal voorgelegd aan het Market Risk Committee.

Blootstelling aan het marktrisico

Value at Risk

De VaR die wordt gebruikt voor de marktactiviteiten – obligatieportefeuille niet inbegrepen – wordt voorgesteld in de onderstaande tabel. Eind december 2015 bedroeg het totale VaR-verbruik 13,7 miljoen EUR, tegen 13,3 miljoen EUR eind 2014, wat onder de globale grens van 40 miljoen EUR is.

De tradingportefeuille van Dexia bestaat uit twee activiteitsgroepen:

- Verrichtingen opgestart als gevolg van de handel in financiële instrumenten voor de datum van geordende resolutie van de Groep, voor het merendeel gedekt in back-to-back;
- Verrichtingen met het oog op het indekken van transformatierisico's van de balans, in het bijzonder de liquidity gap in valuta's, maar waarvoor geen boekhoudkundige dekkingsrelatie volgens de IFRS-normen werd gedocumenteerd.

De belangrijkste risicofactoren van de tradingportefeuille zijn:

- Het basisrisico van de valutaswaps (cross currency basis swap),
- Het basisrisico BOR-OIS.

VALUE AT RISK VAN DE MARKTACTIVITEITEN

(in miljoen EUR)						2014					2015				
						Rente en wissel (Banking en Trading)	Spread (Trading)	Andere risico's	Totaal	Limiet	Rente en wissel (Banking en Trading)	Spread (Trading)	Andere risico's	Totaal	Limiet
VaR (10 dagen, 99 %)															
Gemiddelde						6,7	5,3	0,2	12,1	40	9,6	4,6	0,2	14,4	40
Einde periode						8,3	4,7	0,3	13,3		10,3	3,1	0,2	13,7	
Maximum						8,3	5,8	0,4	13,3		11,6	5,5	0,3	17	
Minimum						5,4	4,7	0	11,0		6,9	3	0,2	12,4	

Gevoeligheid van de portefeuilles ingedeeld bij activa beschikbaar voor verkoop ("Available For Sale") aan de evolutie van de credit spreads

De gevoeligheid van de AFS-reserve van de portefeuilles ingedeeld bij "activa beschikbaar voor verkoop" aan een verhoging van de credit spreads, wordt aandachtig gevolgd. Eind 2015 bedroeg deze gevoeligheid -18 miljoen EUR bij een verhoging van de credit spreads met één basispunt. De gevoeligheid voor de renteschommelingen is heel beperkt, vermits het renterisico is ingedekt.

Transformatierisico

Het beheersbeleid van Dexia inzake het ALM-risico heeft als doel het liquiditeitsrisico zo laag mogelijk te houden en de blootstelling aan het rente- en wisselrisico te beperken.

Aanpak van het rente- en wisselrisico

Het balansbeheer van Dexia heeft als doel de volatiliteit van het resultaat van de Groep tot een minimum te beperken.

Meting van het renterisico

Het renterisico wordt gemeten aan de hand van gevoelheden. De risicogevoelighedsmetingen weerspiegelen de blootstelling van de balans aan een parallelle beweging van 1 % op de rentecurve. De gevoeligheid van de huidige netowaarde van de gemeten posities in opgelopen interesten ten gevolge van een rentebeweging vormt de voornaamste indicator voor de risicometing en voor het vastleggen van de limieten en de opvolging van de risico's.

De globale en gedeeltelijke gevoelheden per tijdsinterval zijn de belangrijkste risicoindicatoren waarop de comités inzake risico's op het actief-passief, georganiseerd binnen het directiecomité, steunen om de risico's te beheren. Het structurele renterisico van de groep Dexia is voornamelijk te vinden bij de langetermijnrentevoeten in Europa en vloeit voort uit het onevenwicht tussen de activa en passiva van Dexia na dekking van het renterisico.

De gevoeligheid van de ALM op lange termijn bedroeg +2,2 miljoen EUR op 31 december 2015, tegen -14,2 miljoen EUR op 31 december 2014. Dit sluit aan bij de ALM-strategie, die de volatiliteit van de resultatenrekening zo klein mogelijk wil houden.

(in miljoen EUR)	2014	2015
Gevoeligheid	-14,2	+ 2,2
Limiet	+/-80	+/-80

Meting van het wisselrisico

Het directiecomité beslist over het beleid voor het dekken van het wisselrisico dat voortvloeit uit het bestaan van activa, passiva, opbrengsten en kosten in valuta's. Ook de volgende elementen worden geregeld opgevolgd:

- De structurele risico's van de financiering van participaties in vreemde munten;
- De elementen die de volatiliteit van de solvabiliteitsratio's van de Groep of van haar dochterondernemingen en bijkantoren kunnen verhogen.

Structurele valutaposities worden door strikte limieten omkaderd. Buiten deze limieten worden de posities systematisch ingedekt.

Aanpak van het liquiditeitsrisico

Beleid van Dexia in verband met het beheer van het liquiditeitsrisico

Het hoofddoel van Dexia is het beheren van het liquiditeitsrisico in euro en vreemde munten van de Groep, alsook het sturen van de kost van de opgehaalde financiering om de volatiliteit van het resultaat van de Groep zo klein mogelijk te houden.

Het proces voor het beheer van de liquiditeit heeft als doel het optimaliseren van de dekking van de financieringsbehoeften van de Groep, rekening houdend met de beperkingen waaraan ze wordt blootgesteld. Die behoeften worden op een omzichtige manier beoordeeld, door rekening te houden met de bestaande en de binnen- en buitenbalans geprojecteerde transacties.

De liquiditeitsreserves van de Groep zijn samengesteld uit activa die bij de centrale banken waartoe Dexia toegang heeft, in pand kunnen worden gegeven.

Om de liquiditeitssituatie van de Groep te beheren, volgt het directiecomité geregeld de voorwaarden van de financieringstransacties in de marktsegmenten waar Dexia actief is. Het vergewist zich ook van de correcte uitvoering van de ingestelde financieringsprogramma's. Daartoe werden enkele kanalen opgericht die op regelmatige basis specifieke informatie verstrekken:

- Een dagelijkse en wekelijkse reporting voor de leden van het directiecomité, de waarborgverlenende Staten-aandeelhouders en de toezichthouders. Deze informatie wordt gedeeld door alle interveniënten in het liquiditeitsbeheer van de groep Dexia, waaronder de teams van de supportlines Finance en Risk die belast zijn met deze problematiek, en de supportline "Funding and Markets";
- De maandelijkse verspreiding van een financieringsplan op 12 maanden onder de waarborgverlenende Staten-aandeelhouders, de centrale banken en de toezichthouders;
- Een tweemaandelijks call met de toezichthouders en centrale banken (Europa, Frankrijk en België).

Meting van het liquiditeitsrisico

Zoals in het hoofdstuk "Voornaamste gebeurtenissen" wordt uiteengezet, heeft de ECB beslist om over Dexia een op maat gemaakt, pragmatisch en proportioneel prudentieel toezicht uit te oefenen.

Deze benadering maakt bijvoorbeeld een proportioneel toepassen van de toezichtsbevoegdheden mogelijk indien men geconfronteerd wordt met belemmeringen bij de naleving van de liquiditeitsratio's in het kader van de tenuitvoerlegging van de reglementering zoals voorzien door de CRR⁽¹⁾. Ze steunt in het bijzonder op een meer verregaande rapportering van de liquiditeitspositie, met wekelijkse liquiditeitsprognoses op 4 weken en maandelijkse financieringsplannen op 12 maanden, uitgevoerd op basis van een centraal scenario en stress-scenario's. Daarnaast deelt Dexia elke maand LCR-prognoses op 12 maanden mee. Het systeem voor de meting van het liquiditeitsrisico wordt ten slotte aangevuld met een grondige opvolging van de diversiteit van de financieringsbronnen en de concentratie van de thesaurie-uitgaven.

Ondanks de aanzienlijke vooruitgang die de Groep heeft geboekt inzake de vermindering van haar liquiditeitsrisico, laten de specifieke, financiële kenmerken van Dexia sinds de aanvang van de resolutie, niet toe om de naleving van bepaalde reglementaire ratio's te verzekeren over de looptijd

(1) Verordening (EU) nr. 575/2013 inzake prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.

van het door de Europese Commissie goedgekeurde resolutieplan. Deze specifieke omstandigheden die voortvloeien uit het geordende resolutieplan, komen tot uiting in het niveau van de Liquidity Coverage Ratio (LCR)⁽¹⁾ die sinds 1 oktober 2015 minimaal 60 % moet bedragen en sinds 1 januari 2016 op 70 % is gebracht. Op 31 december 2015 bedroeg de LCR van de groep Dexia 54 %.

Het proportionele gebruik van de toezichtsbevoegdheden door de ECB vereist onder meer dat de situatie van Dexia niet aanzienlijk verslechtert. Een herziening van deze benadering zou een aanzienlijk negatieve impact kunnen hebben op de bedrijfsvoering van Dexia (waaronder ook zijn statuut als kredietinstelling) en, bijgevolg, op zijn financiële toestand.

Operationeel risico en veiligheid van de informatiesystemen

Beleid van Dexia inzake beheer van het operationele risico en veiligheid van de informatiesystemen

Op het vlak van het operationele risico houdt het beleid van Dexia in dat de diverse risico's geregeld worden geïdentificeerd en gewaardeerd, om na te gaan of het tolerantieniveau dat per activiteit wordt vastgelegd, wel degelijk wordt nageleefd. Als de vooropgestelde limieten worden overschreden, moet de bestaande governance snel corrigerende of verbeteringsmaatregelen nemen om terug te keren naar een aanvaardbare situatie. Dat systeem wordt aangevuld met een preventiebeleid, onder meer op het vlak van de informatiebeveiliging, business continuity en, als dat noodzakelijk is, met de overheveling van bepaalde risico's door middel van verzekeringen.

Risicometing en -beheer

Het beheer van het operationele risico wordt geïdentificeerd als een van de strategische pijlers van Dexia, in de context van zijn geordende resolutieplan.

De opvolging van dat risico gebeurt in het kader van de standaardbenadering binnen het reglementaire kader van Basel. Dit kader bepaalt dat informatie met betrekking tot het operationele risico wordt doorgegeven aan de verantwoordelijken voor de opvolging van dit risico, en dat de als "kritiek" bestempelde taken worden opgevolgd.

Het kader voor het beheer van het operationele risico berust op de volgende elementen:

- Database met de operationele risico's: het systematisch verzamelen en monitoren van de operationele incidenten is een van de voornaamste vereisten van het Baselcomité. Conform zijn reglementaire verplichtingen heeft Dexia een systeem opgezet voor het identificeren van de operationele incidenten en het verzamelen van specifieke gegevens. Met de verkregen informatie kan het de kwaliteit van zijn interne controlesysteem verbeteren.

De voorbije drie jaren blijkt uit de spreiding van de diverse categorieën van incidenten die verliezen meebrengen volgens de definitie van Basel, dat bijna alle verliezen voorkomen in

de categorie "Uitvoering, levering en beheer van de processen", in de wetenschap dat er sinds 2010 globaal genomen weinig belangrijke gebeurtenissen werden opgetekend.

In de andere categorieën ("Externe fraude" en "Uitval van IT-systemen of -infrastructuur") is het aantal incidenten beperkt en het bedrag van het verlies gering.

De belangrijkste incidenten geven aanleiding tot corrigerende acties die door de directie-organen worden goedgekeurd.

- Risk and Control Self-Assessment: naast het tot stand brengen van een historiek van de verliezen worden ook de belangrijkste risico's waaraan Dexia is blootgesteld, jaarlijks in kaart gebracht. In alle entiteiten van de groep Dexia vinden Risk and Control Self-Assessment-oefeningen plaats, rekening houdend met de bestaande controles. Ze geven de directie een goed overzicht van de risicodomeinen in de diverse entiteiten en activiteiten. De algemene cartografie wordt elk jaar aan het directiecomité voorgelegd. Desgevallend kunnen acties worden uitgewerkt om de risico's te beperken.

- Uitwerking en opvolging van actieplannen: er worden maatregelen genomen om de belangrijke incidenten, de ontorekende controles of de geïdentificeerde grote risico's bij te sturen. Er gebeurt een geregelde opvolging door de functie operationeelrisicobeheer. Dankzij dit proces wordt het internecontrolesysteem voortdurend verbeterd en worden de voornaamste risico's mettertijd afdoende beperkt.

- Scenario-analyse en Key Risk Indicators (KRI): sinds 2014 werden twee specifieke elementen ontwikkeld van het kader voor het beheer van het operationele risico: een analyse van scenario's rond interne fraude via verduistering van betaalmiddelen, en de invoering van KRI op de voornaamste risico's geïdentificeerd bij het in kaart brengen van het operationele risico.

- Beveiliging van de informatie en business continuity: het beleid inzake de beveiliging van de informatie en de daarmee verbonden richtlijnen, normen en praktijken zijn bedoeld om de informatieactiva van Dexia te vrijwaren. Alle activiteiten kunnen in een veilige omgeving plaatsvinden. De metiers werken impactanalyses uit voor de vitale activiteiten ingeval zich een schadegeval of onderbreking voordoet. Ze tekenen herstelplannen uit en zorgen ervoor dat de plannen inzake business continuity ten minste eenmaal per jaar geactualiseerd worden. Op basis van een regelmatige reporting valideert het directiecomité de herstelstrategieën, de residuele risico's en de actieplannen om ze voortdurend te verbeteren. Dexia maakt voor de berekening van het reglementair eigen vermogen in het kader van het operationeelrisicobeheer gebruik van de standaardbenadering zoals gedefinieerd in het regelgevend kader van Basel.

De onderstaande tabel geeft de kapitaalvereisten weer voor 2014 en 2015:

(in miljoen EUR)	2014	2015
Kapitaalvereiste	80	80

Beheer van het operationele risico in de resolutieperiode

In 2015 heeft de groep Dexia, in de lijn van de in 2014 onderzochte acties, haar structuur en haar operationele processen verder aangepast aan haar opdracht van geordende resolutie. Deze overgangsfase kan aanleiding geven tot het ontstaan van operationele risico's, onder meer als gevolg van elementen zoals het vertrek van belangrijke personen of de wijziging van de verwerkingsprocessen als de operationele toepassingen

⁽¹⁾ De LCR heeft als doel het meten van de dekking van de liquiditeitsbehoeften op 30 dagen, in een ongunstige omgeving met een volume van liquide activa. Hij kwam in de plaats van de Belgische en Franse reglementaire liquiditeitsratio's.

moeten worden vervangen of gekopieerd. De voornaamste elementen van het eerder beschreven beheersysteem blijven in deze periode van toepassing. Met name wat betreft de auto-evaluatie van de risico's en de controles heeft Dexia zich tot taak gesteld het risico op onderbreking als gevolg van de hiervoor genoemde elementen in te schatten.

Ten slotte zijn de psycho-sociale risico's bij Dexia het voorwerp van preventie- en begeleidingsacties, in het kader van de voortzetting van het geordende resolutieplan.

Stresstests

Dexia houdt stresstesttoefeningen volgens een transversale en geïntegreerde benadering van het risicobeheersproces van de Groep, rekening houdend met het geordende resolutieplan. De stresstests zijn bedoeld om, als zich een ongunstige situatie voordoet, de gevoeligheid van de Groep te meten op het vlak van de verwachte verliezen, de risicogewogen activa, de liquiditeitsbehoeften of de vereisten inzake het eigen vermogen.

In 2015 voerde Dexia een reeks stresstests uit (gevoeligheidsanalyse, analyse volgens scenario, beoordeling van potentieel kwetsbare posities). Daarvoor werden macro-economische scenario's met crisissimulaties uitgewerkt. Naast geregelde stresstests m.b.t. de markt- en de liquiditeitsrisico's die beantwoorden aan de reglementaire vereisten, heeft Dexia in 2015 stresstests uitgevoerd op het merendeel van zijn kredietportefeuilles. In het kader van Pijler 1 van het regelgevend kader van Basel worden de kredietposities die worden gedekt door interne-ratingsystemen, onderworpen aan gevoeligheidstests en aan scenario's waarin de macro-economische variabelen verslechteren.

Dexia nam deel aan de transparantie-oefening die werd georganiseerd door de Europese Bankautoriteit (EBA) en waarvan de elementen en conclusies op 24 november 2015 werden bekendgemaakt. Deze oefening was bedoeld om gedetailleerde en geharmoniseerde informatie te verschaffen over de balansen en de kredietportefeuilles van de belangrijkste Europese banken, hoofdzakelijk gebaseerd op de reglementaire aangiften bij de controle-instellingen (Finrep, Corep) op 31 december 2014 en 30 juni 2015.

Rekening houdend met het specifieke statuut van Dexia als bank in geordende resolutie staat het niet op de lijst van banken die werden uitgekozen voor de stresstesttoefening die de EBA in 2016 zal organiseren.

Toepassing en evolutie van het reglementaire kader

De groep Dexia volgt de reglementaire en boekhoudkundige ontwikkelingen op en ziet toe op de naleving ervan.

Sinds juni 2015 heeft Dexia bij de berekening van zijn reglementaire kapitaal rekening gehouden met een *Additional Valuation Adjustment* (AVA) die voortvloeit uit de voorzichtige waardering (prudential valuation) volgens de definitie van de Europese Bankautoriteit (*European Banking Authority*, EBA). De AVA had een impact van -136 miljoen EUR op het eigen vermogen Common Equity Tier 1 van de Groep op 31 december 2015.

Geschillen

Zoals vele financiële instellingen is Dexia betrokken bij een aantal onderzoeksprocedures op regelgevend vlak en is het verweerder in een aantal geschillen, waaronder zogenaamde groepsvorderingen (class actions) in de Verenigde Staten en Israël. Anderzijds hebben de inkrimping van de perimeter van Dexia, alsook bepaalde maatregelen genomen in het kader van het geordende resolutieplan van de Groep vragen doen rijzen in hoofde van bepaalde belanghebbenden of tegenpartijen van Dexia. Deze geschillen worden hieronder vermeld. Behalve indien anders vermeld, is de stand van zaken van de belangrijkste, hierna samengevatte geschillen en onderzoeksprocedures gebaseerd op de toestand per 31 december 2015 en gestoeld op de informatie die op die datum binnen Dexia beschikbaar was.

Andere geschillen en reglementaire onderzoeksprocedures waarbij een entiteit van de Groep verwerende of betrokken partij is, zouden, op basis van de informatie waarover Dexia op die datum beschikte, geen aanzienlijke impact mogen hebben op de financiële situatie van de Groep of het is nog te vroeg om op correcte wijze te bepalen of ze al dan niet een aanzienlijke impact kunnen hebben.

De gevolgen van de belangrijkste geschillen en onderzoeksprocedures die mogelijk een aanzienlijke impact kunnen hebben op de financiële situatie, de resultaten of de activiteiten van de Groep, zijn weerspiegeld in de geconsolideerde financiële staten van de Groep. Deze gevolgen werden door Dexia ingeschat op basis van de informatie waarover het op voormelde datum beschikte. Afhankelijk van de voorwaarden van de verzekeringspolissen inzake de beroepsaansprakelijkheid en de bestuurdersaansprakelijkheid die Dexia heeft afgesloten, zouden de schadelijke financiële gevolgen van alle of bepaalde geschillen en onderzoeksprocedures geheel of gedeeltelijk gedekt kunnen zijn door dergelijke verzekeringspolissen. Onder voorbehoud van de aanvaarding van die risico's door de betrokken verzekeraars zouden ze dan ook gecompenseerd kunnen worden met betalingen die Dexia in verband daarmee eventueel ontvangt.

Daarenboven heeft de Groep voorzieningen aangelegd met betrekking tot bepaalde van deze risico's. Rekening houdend met de aard van deze procedures kan de indicatie of er, in verband met deze procedures of het onderwerp ervan al dan niet voorzieningen werden aangelegd en welke de bedragen van deze voorzieningen zijn, de juridische positie van Dexia of de verdediging die verband houdt met de juridische acties en eventueel eraan verbonden procedures, ernstig benadelen.

Dexia Nederland BV

Algemene achtergrond

De moeilijkheden met betrekking tot de effectenleaseproducten (Share Leases) van de voormalige Bank Labouchère (thans Dexia Nederland B.V., hierna DNL) werden eind 2001 duidelijk tijdens de snelle en scherpe daling van de koersen op de Beurs van Amsterdam. De waarde van de effecten die als onderpand fungeerden voor de destijds door de bank verstrekte leningen, bleek in een groot aantal contracten ontoereikend te zijn. Dit leidde in hoofde van de ontleners tot een restschuld in plaats van de meerwaarde waarop aanvankelijk gehoopt werd.

De Nederlandse dochter van Dexia is dan ook nog steeds verwikkeld in talrijke rechtszaken die werden aangespannen door de ontleners die effectenleaseovereenkomsten hadden gesloten. DNL probeert echter al vele jaren, gezien de evolutie in de rechtspraak met betrekking tot bepaalde aspecten van deze dossiers, om aan de ontleners een minnelijke schikking voor te stellen (los van de algemene oplossing die in april 2005 was voorgesteld in het kader van een bemiddelingsproces op nationale schaal door de voormalige president van de Nederlandse Nationale Bank, Wim Duisenberg, en waar de ontleners zich konden bij aansluiten).

In de loop der jaren heeft DNL de lopende rechtszaken en geschillen met de meeste van haar ontleners afgewikkeld. Eind 2015 zijn er nog een aantal ontleners (ongeveer 14 000) die zich blijven verzetten tegen de huidige vergoedingsregeling, voortvloeiend uit jurisprudentie van het Hof Amsterdam en de Hoge Raad. Verschillende twistpunten werden door hen voorgelegd aan de rechtbanken. De voorbije jaren lagen de vonnissen of arresten meestal in de lijn van de uitspraken van de Hoge Raad (2009). Bij afwijkende arresten worden deze ter toetsing voorgelegd aan de Hoge Raad of worden er prejudiciële vragen gesteld door hoven van beroep, zoals over vermeende beleggingstechnische gebreken, het doel van de beleggingen, de rol van tussenpersonen, de aanvangstermijn van de wettelijke rente, de datum van "kennis" van het contract door een echtgenoot en de impact ervan op de verjaring van de vernietigingstermijn in procedures met betrekking tot de toestemming van de echtgenoot, vergoedingen voor vroegtijdige beëindiging, oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en de stuitende werking van de collectieve vordering van de stichting Eegalease.

De beslissingen van het Hof van Beroep van Amsterdam en de mogelijke bevestiging ervan door de Hoge Raad liggen aan de basis van de pogingen van DNL om minnelijke schikkingen te treffen.

DNL heeft in een aantal zorgplichtzaken (zie hierna) een verklaring voor recht gevraagd waarbij bevestiging wordt gevraagd dat DNL haar verplichtingen is nagekomen en dat de klant niet langer een vordering heeft ten aanzien van DNL. In februari 2015 werden de eerste vonnissen afgeleverd, en in een aantal gevallen werd de verklaring toegestaan.

Overzicht van de geschillen

Zorgplichtzaken

Zoals in de vorige jaarverslagen van Dexia al werd aangegeven, heeft de Hoge Raad der Nederlanden op 5 juni 2009 een belangrijke uitspraak gedaan over de effectenleaseovereenkomsten. Veel beschuldigingen werden afgewezen, waaronder de verwijten inzake dwaling, misleidende reclame, misbruik van omstandigheden en de toepasselijkheid van de Nederlandse Wet op het Consumentenkrediet. De Hoge Raad was wel van oordeel dat een bijzondere zorgplicht in acht had moeten genomen worden door de uitlener bij het aangaan van een effectenleaseovereenkomst. De Hoge Raad heeft daarbij een onderscheid gemaakt tussen twee categorieën van klanten: klanten voor wie de aangegane overeenkomst een aanvaardbare financiële last vormde en klanten voor wie de overeenkomst een onverantwoord zware financiële last vormde.

In die context, en zoals reeds werd aangehaald in de vorige jaarverslagen van Dexia, maakte het Hof van Beroep van Amsterdam op 1 december 2009 vier gedetailleerde arresten waarin nader werd bepaald hoe het onderscheid dat de Hoge

Raad tussen de twee categorieën van klanten had gemaakt, moest worden toegepast. Klanten die stellen dat ze geconfronteerd werden met een onverantwoord zware financiële last, hebben de verplichting daarvan het bewijs te leveren. Bovendien oordeelde het Hof van Beroep van Amsterdam dat de winsten uit eerdere effectenleaseproducten in aanmerking moeten worden genomen bij de berekening van de geleden schade en dat de te betalen wettelijke rente berekend moet worden vanaf de datum van de beëindiging van het contract. Kort na de arresten van het Hof van Beroep van Amsterdam hebben twee voormalige klanten tegen twee van die arresten cassatieberoep aangetekend. Op 29 april 2011 bevestigde de Hoge Raad eveneens dat als een klant winst had geboekt met effectenleaseovereenkomsten, die winst, indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan, het verlies moest compenseren dat werd geleden op verlieslatende overeenkomsten.

De Procureur Generaal bij de Hoge Raad van Nederland heeft in februari 2016 een niet bindend advies uitgebracht met betrekking tot de rol van de financiële tussenpersonen in het kader van de verkoop van share leasing producten. De Procureur Generaal meent dat het Hof van Den Bosch een verdedigbare beslissing nam zeggende dat de aansprakelijkheid van de bank hoger kan zijn in de gevallen waarbij de cliënten kunnen aantonen dat de financiële tussenpersoon een advies gegeven heeft. De beslissing van de Hoge Raad terzake wordt verwacht gedurende het tweede kwartaal van 2016.

Andere zaken

Met betrekking tot de wettelijke rente besliste de Hoge Raad der Nederlanden op 1 mei 2015 dat, indien en voor zover DNL klanten moet vergoeden voor de vermeende onrechtmatige daden, de wettelijke rente moet worden berekend vanaf de respectieve datum waarop iedere betaling door de klant werd gedaan, en niet vanaf de datum van beëindiging van het contract.

In een geval van eerlijke of oneerlijke bedingen in een consumentenovereenkomst besliste de Hoge Raad op 10 juli 2015 dat het Hof van Beroep verplicht is te onderzoeken of een beding moet worden beschouwd als een "kernbeding" en onder het toepassingsgebied van de EG Richtlijn betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten kan vallen.

Toestemming van de echtgeno(o)t(e)

De vraag met betrekking tot de "toestemming van de echtgeno(o)t(e)" bij het aangaan van de betwiste overeenkomsten, die door een aantal eisers in het kader van deze geschillen wordt aangehaald, werd eveneens opgeworpen. De Hoge Raad der Nederlanden was op 28 maart 2008 van oordeel dat artikel 1:88 van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek van toepassing is op effectenleaseovereenkomsten. De toepasselijkheid van dit artikel impliceert dat de schriftelijke toestemming van de echtgeno(o)t(e) (of geregistreerde partner) noodzakelijk is om een effectenleaseovereenkomst aan te gaan. Indien er geen toestemming is, is de echtgeno(o)t(e) gerechtigd de overeenkomst te vernietigen, als gevolg waarvan alle betalingen onder de overeenkomst moeten worden teruggestort en elke schuld ten opzichte van DNL voortvloeiend uit het contract, uitdooft. Bij arrest van 28 januari 2011 bevestigde de Hoge Raad echter dat de echtgeno(o)t(e) of partner de overeenkomst moet vernietigen binnen de drie jaar nadat hij (zij) kennis heeft genomen van het bestaan ervan. Er blijft evenwel controversie bestaan met betrekking tot de aard van het bewijs dat vereist is om de kennis van de echtgeno(o)t(e) aan te tonen. Op 27 februari 2012 oordeelde

de Hoge Raad in een arrest dat de kennis van het contract kan worden vermoed indien er betalingen in het kader van dat contract gebeuren vanaf een gemeenschappelijke rekening van de echtgenoten of partners. In tegenstelling tot de uitspraak van het Hof van Beroep van Amsterdam oordeelde de Hoge Raad echter ook dat echtgenoten of partners nog altijd het recht hebben om voor de rechtbank (te trachten) te bewijzen dat ze geen weet hebben van het bestaan van een dergelijk contract.

Wat de verjaring betreft, besliste de Hoge Raad der Nederlanden op 9 oktober 2015, als antwoord op een prejudiciële vraag, dat het instellen van een collectieve rechtsoverdracht aanleiding geeft tot de stuiting van de verjaringstermijn voor individuele verzoeken tot vernietiging die verband houden met die collectieve vordering. De Hoge Raad besliste tevens dat, met het oog op de onderbreking van deze verjaringstermijn, het indienen van een buitengerechtelijk verzoek tot vernietiging volstaat als dat tijdig verzonden wordt; het is niet nodig om een proces aan te spannen.

Aantal rechtszaken

Op 31 december 2015 was DNL nog altijd betrokken in ongeveer 1 550 burgerlijke rechtszaken (tegen 1 460 eind 2014). De stijging is een gevolg van de verklaring voor recht gevraagd door DNL.

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD)

Eind 2015 waren er nog 12 zaken met betrekking tot effectenlease in behandeling bij het KiFiD, het Nederlands instituut dat gelast is met de behandeling van klachten met betrekking tot financiële diensten. Deze betreffen vooral zorgplichtzaken.

Financial Security Assurance

Financial Security Assurance Holdings Ltd (thans Assured Guaranty Municipal Holdings Inc. en hierna "FSA Holdings" genoemd) en haar dochteronderneming, Financial Security Assurance Inc. (thans Assured Guaranty Municipal Corp., hierna "AGM" genoemd), voormalige dochterondernemingen van de groep Dexia, alsook tal van andere banken, verzekeringsmaatschappijen en makelaarsvennootschappen waren in de Verenigde Staten het voorwerp van onderzoek door de Mededingingsdienst van het Amerikaanse ministerie van Justitie (DoJ), de Amerikaanse belastingadministratie en/of de SEC (Securities and Exchange Commission) omdat ze niet zouden hebben voldaan aan de wetten en reglementen inzake aanbestedingen en de uitvoering van bepaalde transacties met lokale openbare besturen, waaronder de commercialisering van gewaarborgde investeringscontracten (Guaranteed Investment Contracts of GICs⁽¹⁾), die werden gesloten met emittenten van gemeenteobligaties. In een aantal Amerikaanse staten lopen parallel soortgelijke onderzoeken.

Naast de hiervoor toegelichte onderzoeken door de regering waren een groot aantal banken, verzekeringsmaatschappijen en makelaarsvennootschappen, waaronder in bepaalde

gevallen FSA Holdings, Dexia en/of AGM, voor de burgerlijke rechtbanken gedagvaard in verband met bepaalde dossiers die verband houden met GIC's en met andere transacties die werden afgesloten met lokale openbare besturen. Deze burgerlijke rechtszaken werden gebaseerd op vermeende tekortkomingen ten aanzien van de antitrustwetgeving en andere wetten en reglementen. Zo goed als al deze lopende burgerlijke rechtszaken werden samengevoegd met het oog op "prejudgment" voor het US District Court voor het zuidelijke district van New York.

Naast zijn onmiddellijke blootstelling als verweerder in enkele van bovenvermelde procedures heeft Dexia, in het kader van de verkoop van FSA Holdings en AGM aan Assured Guaranty Ltd, de Financial Products-activiteit behouden en ging het ermee akkoord om AGM en Assured Guaranty Ltd schadeloos te stellen voor alle verliezen die met deze activiteit verbonden zijn en die deze vennootschappen zouden lijden als gevolg van de hiervoor beschreven onderzoeken en rechtszaken.

De SEC stelde een einde aan haar onderzoek met betrekking tot FSA Holdings en besloot dat er geen elementen zijn die haar toelaten om haar onderzoek betreffende FSA Holdings voort te zetten.

Parallel daarmee had het ministerie van Justitie (DoJ) in 2010 Steven Goldberg, een voormalige werknemer van AGM, samen met twee van diens voormalige collega's bij zijn vorige werkgever in beschuldiging gesteld in verband met prijsafspraken. Het ministerie van Justitie heeft, in het kader van de inbeschuldigingstelling van de heer Goldberg, AGM noch enige andere entiteit van de groep Dexia in beschuldiging gesteld. Nadat de heer Goldberg door de rechter in eerste aanleg schuldig werd bevonden aan fraude, werd hij vrijgelaten toen het Amerikaanse Hof van beroep de veroordeling op definitieve wijze vernietigde.

Ondanks een aantal recente ontwikkelingen kan Dexia redelijkerwijze geen voorspellingen doen in verband met de duur of het resultaat van alle lopende onderzoeken of rechtszaken, noch met betrekking tot de mogelijke financiële gevolgen ervan.

Vermeende tekortkomingen inzake financiële communicatie

Dexia werd als verweerder gedagvaard in een klein aantal zaken op basis van vermeende tekortkomingen in zijn financiële communicatie. Dexia betwist de geformuleerde eisen in deze zaken ten stelligste. Wat betreft de rechtszaken die sinds 2008 door de heer en mevrouw Casanovas voor verschillende rechtbanken en officiële instanties waren aangespannen, werd de laatste hangende vordering in december 2015 afgewezen door het Hof van Beroep in Montpellier, dat daarmee het vonnis in eerste aanleg van de rechtbank in Perpignan bevestigde. Het Hof bevestigde dat Dexia geen fouten maakte en niet tekortschoot in zijn financiële communicatie tijdens de financiële crisis van 2008.

Dexia Crediop

Tegen Dexia Crediop werden net als tegen andere Italiaanse bankinstellingen een aantal rechtszaken aanhangig gemaakt in Italië en het Verenigd Koninkrijk, die verband houden met dekkingsverrichtingen gesloten in het kader van schuldhier-

(1) De gewaarborgde beleggingscontracten (GIC's) die het voorwerp vormen van die onderzoeken en dagvaardingen, werden uitgegeven door dochterondernemingen van FSA Holdings in ruil voor middelen die door Amerikaanse gemeenten werden belegd, of ten voordele van emittenten van effectiseringsinstrumenten. De GIC's, waarvan de looptijd en de terugbetalingsvoorwaarden variëren, geven de houders ervan recht op een (vaste of variabele) gewaarborgde interest, alsook op de terugbetaling van de hoofdsom. De terugbetaling van de hoofdsom en de interest van de GIC's werd gewaarborgd door AGM en blijft dat ook na de overname van die onderneming door Assured Guaranty Ltd.

schikkingen en/of financieringstransacties met een twaalfstal Italiaanse steden, provincies of regio's (en waarbij derivaten-instrumenten, zoals swaps, werden afgesloten).

In 2014 bekrachtigde het Italiaanse Hof van Cassatie definitief het arrest van de Raad van State, dat de derivateninstrumenten geldig verklaarde.

Anderzijds bevestigde het Italiaanse Hof van Cassatie in 2013 dat de Italiaanse (zowel administratieve als burgerlijke) rechtbanken geen locus standi hebben om de geschillen te beslechten over de renteswapcontracten. Het zijn veeleer de Engelse rechtbanken die hiervoor bevoegd zijn. Deze beslissing werd bevestigd in soortgelijke zaken.

Op 11 juni 2015 stelde de provincie Milaan 2 vorderingen in tegen Dexia Crediop, die betrekking hadden op verschillende renteswapcontracten en een leningsovereenkomst tussen Dexia Crediop en de provincie Milaan. De beschuldigingen zijn vergelijkbaar met de vorige rechtszaken, maar Milaan beweert ook dat bij Dexia Crediop sprake was van een belangenconflict. Op 15 oktober 2015 maakte de provincie Milaan aan Dexia Crediop twee verzoeken over tot alternatieve geschillenbeslechting (Alternative Dispute Resolution, ADR). De partijen kwamen echter niet tot een akkoord. Op 7 december 2015 stelde Dexia Crediop bijgevolg een vordering in tegen de provincie Milaan voor het Hooggerechtshof in Londen, om een verklaring af te dwingen dat de swapovereenkomsten geldig, wettelijk en bindend zijn. Dexia Crediop werd zeer recentelijk gedagvaard door de provincie Brescia.

In tegenstelling tot vorige arresten sprak het Londense Hooggerechtshof (High Court of Justice) een vonnis in het nadeel van Dexia uit in verband met een renteswapcontract dat in 2006 was gesloten door Dexia en het stadsbestuur van Prato. De beslissing was gebaseerd op de Italiaanse wetgeving, die – volgens het Hooggerechtshof – vereist dat de swapcontracten een opt-out mogelijkheid voorzien voor de tegenpartij. Dexia heeft tegen deze beslissing beroep aangetekend. In drie gevallen zijn vervolgingen ingesteld tegen Dexia Crediop en enkele van haar medewerkers die, indien ze zouden worden weerhouden, Dexia Crediop administratief aansprakelijk zouden kunnen stellen omdat de instelling niet de gepaste maatregelen zou hebben genomen om te vermijden dat haar medewerkers misdrijven konden plegen. De betrokken medewerkers en Dexia Crediop betwisten in dat kader elke aan hen gerichte tenlastelegging. De door de regio Toscane en de regio Puglia ingebrachte beschuldigingen van vermeend frauduleus gedrag werden verworpen.

Dexia Crediop is betrokken in een geschil met betrekking tot Istituto per il Credito Sportivo ("ICS"). Dexia Crediop is, samen met andere financiële instellingen, aandeelhouder van ICS. De buitengewone bewindvoerders van ICS betwisten de juridische kwalificatie van de ontvangen subsidies, die daardoor als kapitaal werden geherkwalificeerd. De pro-rata deelnemingen en de uitkering van dividenden sedert 2005 worden dan ook gecontesteerd in juridische procedures, ten gevolge van beslissingen waarbij de statuten van ICS en de beslissing tot uitkering van dividenden werden vernietigd. Op 21 september 2015 verwierp de Raad van State het beroep van Dexia Crediop en de andere aandeelhouders van ICS, door het vorige vonnis (i.e. RAC van Lazio) en de nietigverklaring van de statuten van 2005 te bevestigen. Er werd o.m. gesteld dat de beslissing over de uitkering van dividenden onder de bevoegdheid valt van de Burgerlijke rechtbanken. Dexia Crediop heeft beslist om niet in beroep te gaan tegen de uitspraak van de Raad van State. De procedure met betrekking tot de uitkering van dividenden is hangende.

Op dit ogenblik is Dexia Crediop niet in staat een redelijke voorspelling te doen over de duur of het resultaat van die geschillen, noch over de eventuele financiële gevolgen ervan.

Kommunalkredit Austria / KA Finanz AG

De Republiek Oostenrijk verwierf in november 2008 de controle over Kommunalkredit Austria AG, een vennootschap waarin Dexia Crédit Local (DCL) een participatie aanhield van 49 % naast meerderheidsaandeelhouder ÖVAG. In het kader van deze transactie had DCL aanvaard om 200 miljoen EUR van haar blootstelling aan Kommunalkredit Austria AG om te zetten in zogenaamde "participation notes", een Tier 1-instrument onder de Oostenrijkse bankwetgeving.

Naar aanleiding van de splitsing van Kommunalkredit Austria AG in 2009 werden deze "participation notes" ten belope van 200 miljoen EUR als volgt toegewezen:

- 151,66 miljoen EUR aan KA Finanz AG (voorheen Kommunalkredit Austria AG), de toen opgerichte ontmantelingsstructuur, en
- 48,34 miljoen EUR aan Kommunalkredit Austria new ("KA new").

Nadat KA Finanz AG op 25 april 2012 beslist had om de opgelopen verliezen te compenseren door de waarde van de "participation notes" toegekend aan DCL tot nul te vermindern, en dit met terugwerkende kracht tot 31 december 2011, besliste DCL om deze operatie te betwisten en stelde het in Wenen een vordering in tegen KA Finanz AG. De eisen van DCL werden door de rechtbank afgewezen.

DCL heeft eveneens in Wenen een vordering ingesteld tegen KA Finanz AG en KA new, waarin het de voorwaarden van de splitsing van Kommunalkredit Austria AG in 2009 betwist en, meer in het bijzonder, de verdeling van de "participation notes" aangehouden door DCL tussen de twee entiteiten voortkomend uit de splitsing. Deze procedure loopt nog.

DCL stelde in 2015 ook een vordering in tegen de Republiek Oostenrijk en eiste een schadevergoeding omdat Oostenrijk zich niet hield aan zijn contractuele verplichtingen betreffende de terugbetaling van het schuld papier. Deze procedure loopt nog.

Op dit ogenblik is Dexia niet in staat een redelijke voorspelling te doen over de duur of het resultaat van die geschillen, noch over de eventuele financiële gevolgen ervan.

Geschillen met betrekking tot de gestructureerde kredieten

Dexia Crédit Local (DCL) is betrokken bij een aantal geschillen met lokale besturen waaraan gestructureerde kredieten werden toegekend. Op 31 december 2015 hadden in totaal 147 klanten DCL gedagvaard in verband met de gestructureerde kredieten (tegen 221 klanten eind 2014), waarvan er 118 betrekking hebben op gestructureerde kredieten aangehouden door de Société Française de Financement Local (SFIL), holdingmaatschappij van de Caisse Française de Financement Local (CAFFIL), 19 hebben betrekking op gestructureerde kredieten aangehouden door DCL en 10 hebben betrekking op beide entiteiten. Ter herinnering, DCL heeft geen enkele verklaring noch garantie gegeven inzake de kredieten van CAFFIL op het moment van de verkoop van SFIL in januari 2013. Niettemin blijft DCL, als wettelijk vertegenwoordiger van CAFFIL tot op het ogenblik van de verkoop, aansprakelijk

voor schadevergoedingen toegekend aan een ontlenaar enkel in geval van het niet respecteren van wettelijke verplichtingen verbonden aan de commercialisering door DCL van deze gestructureerde kredieten aangehouden door CAFFIL op het ogenblik van haar verkoop.

De rechtbanken van eerste aanleg stelden in hun eerste vonnissen dat de faxen die aan de ondertekening van de definitieve overeenkomsten van gestructureerde kredieten voorafgingen, konden worden beschouwd als "leningsovereenkomst" en dat het ontbreken van de vermelding van de Effectieve Globale Rentevoet (TEG) in deze faxen tot gevolg had dat de wettelijke rentevoet moest worden toegepast.

Gezien het risico dat de veralgemening van de voornoemde rechtspraak zou hebben meegebracht, is de Franse regering krachtig opgetreden en heeft het Franse Parlement wet nr. 2014-844 van 29 juli 2014 goedgekeurd betreffende de bescherming van overeenkomsten van gestructureerde kredieten onderschreven door publieke rechtspersonen.

In september 2015 verwierp de rechtbank van Nanterre de eis van een kredietnemer in verband met het ontbreken van de TEG op een fax waarin het krediet werd bevestigd. Voor het eerst paste een rechtbank de validatiewet van 2014 toe. De kredietnemer tekende beroep aan tegen deze beslissing.

In een geschil tussen een gemeente en CAFFIL/DCL, met betrekking tot een gestructureerd krediet opgenomen in de balans van CAFFIL, verwierp de arrondissementsrechtbank van Nanterre in juni 2015 de verzoeken van de kredietnemer tot onder andere de nietigverklaring van het contract, en bevestigde ze de geldigheid van de kredietovereenkomst tot de vervaldatum. De rechtbank stelde DCL en CAFFIL echter aansprakelijk voor het niet nakomen van de informatieplicht, en oordeelde dat de vergoeding voor het wegvallen van de mogelijkheid om niet in een gestructureerd krediet te stappen, berekend moet worden via een renteverlaging. De gemeente tekende beroep aan tegen deze beslissing.

In 2014 moedigde de Franse regering ook de oprichting aan van een steunfonds gecreëerd door artikel 92-I van de financieringswet voor 2014.

Dit steunfonds is bestemd voor lokale besturen, hun groeperingen en lokale overheidsinstellingen, alsook voor de besturen van de overzeese departementen en Nieuw-Caledonië die voor 2014 onder meer gestructureerde kredieten hadden onderschreven. Het richt zich op de meest gevoelige kredieten.

Dit fonds heeft als doel aan de betrokken kredietnemers steun te verlenen met het oog op de vervroegde terugbetaling van deze kredieten. Deze steun wordt berekend op basis van de vergoedingen voor vervroegde terugbetaling en kan niet hoger zijn dan 75 % van het bedrag ervan (het percentage van 45 % werd in 2015 verhoogd). De toegang tot het fonds wordt ook voorbehouden aan kredietnemers die afstand doen van elke juridische actie met betrekking tot de kredieten waarvoor financiële steun werd aangevraagd.

Op 24 februari 2015 besliste de Franse regering (door middel van de Financieringswet 2016, goedgekeurd op 29 december 2015) dat de omvang van het fonds zal worden verdubbeld voor de lokale besturen (van 1,5 miljard EUR tot 3 miljard EUR), als gevolg van de verslechtering van de bestaande marktvoorwaarden voor sommige kredieten. Het steunbedrag dat wordt aangeboden aan openbare ziekenhuizen, is gestegen van 100 tot 400 miljoen EUR.

Een grote meerderheid van de kredietnemers die in aanmerking kwamen, diende voor de deadline van 30 april 2015 een verzoek tot steun in. Vanaf september 2015 bracht het fonds de kredietnemers op de hoogte van de beslissingen tot het

toekennen van steun (en dit tot eind maart 2016). De kredietnemers moeten, binnen drie maanden na ontvangst van deze beslissing, meedelen of zij de steun al dan niet aanvaarden, en met de bank een Protocol ondertekenen, dat een einde maakt aan elk geschil voor de rechtbanken.

Dexia Kommunalbank Deutschland, een dochteronderneming van DCL, werd eveneens gedagvaard in het kader van een beperkt aantal geschillen met betrekking tot gestructureerde kredieten. In enkele van deze rechtszaken werden voor Dexia Kommunalbank Deutschland in eerste aanleg gunstige vonnissen uitgesproken.

Dexia Israël

In mei 2002 werd door een groep minderheidsaandeelhouders een groepsvordering (class action) ingesteld tegen onder meer Dexia Crédit Local (DCL) betreffende het verwerven van aandelen, aanvankelijk aangehouden door de Staat Israël en een aantal banken, bij de privatisering van Dexia Israël (DIL). De eisers wezen op een vermeende overtreding van de vennootschapswet die zou vereisen dat een bod met het oog op het verwerven van alle aandelen van Dexia Israël moest gedaan worden.

Na jaren van procederen zijn de partijen op vraag van de Rechtbank van eerste aanleg uiteindelijk een bemiddelingsproces gestart en op 14 december 2014 tot een akkoord gekomen over het beslechten van dit geschil, samen met een andere vordering die in juli 2012 door dezelfde minderheidsaandeelhouders werd opgestart, en waarin de terugbetaling wordt geëist van de dividenden die door DIL ten onrechte aan DCL zouden zijn uitgekeerd. De Centrale arrondissementsrechtbank van Tel Aviv keurde op 13 mei 2015 het akkoord goed.

In december 2011 dienden individuele aandeelhouders een andere groepsvordering (class action) in tegen DCL, DIL en de Union for Local Authorities in Israël (ULAI). Deze vordering is onder meer gebaseerd op een vermeende tekortkoming bij het verwezenlijken van een gelijkschakeling van de rechten die verbonden zijn aan de aandelen van DIL. Op 7 oktober 2014 werd een nieuwe vordering ingesteld door bepaalde aandeelhouders (onder wie een van degenen die de groepsvordering van december 2011 hadden ingesteld), tegen DCL, de gedelegeerd bestuurder van DIL en 13 vroegere en huidige bestuurders van DIL. De eis houdt verband met een vermeende boycot van de lokale overheid door DIL bij de toekenning van leningen in de provincies Judea en Samaria. Een schikking werd in januari 2016 overeengekomen tussen de partijen in deze twee geschillen. Indien deze schikking wordt goedgekeurd door de rechtbank, zal DIL overgaan tot de gelijkschakeling van de categorieën van aandelen en een som van 25 miljoen ILS als dividend voor de aandeelhouders betalen, en zullen de eisers afzien van al hun vorderingen. Het goedkeuringsproces voor deze schikking is hangende.

Dexia Sabadell

Op 6 juli 2012 oefende Banco de Sabadell ("BS") de verkoopoptie (put-optie) uit, met betrekking tot het verkrijgen van zijn aandeel in Dexia Sabadell, en die toegekend was door DCL. De partijen bereikten geen overeenkomst met betrekking tot de uitoefeningsprijs van de verkoopoptie en startten een arbitrageprocedure. De scheidsrechterlijke uitspraak viel eind augustus 2015, en hoewel het standpunt van DCL erkend werd, diende DCL een uitoefeningsprijs voor de verkoopoptie te betalen. DCL diende een aanvraag tot nietigverklaring van de scheidsrechterlijke uitspraak in. In maart 2016 werd deze laatste echter niet vernietigd, en moet deze door partijen uitgevoerd worden.

Geschillen als gevolg van de verkoop van operationele entiteiten van de Groep

Dexia heeft zich de laatste jaren toegelegd op de verkoop van entiteiten, zoals bepaald onder het herziene geordende resolutieplan.

Zoals bij dit type transacties gebruikelijk is, bevatten de overeenkomsten inzake de verkoop van aandelen verklaringen en garanties, en verplichtingen tot schadeloosstelling in hoofde van de verkoper, onderworpen aan beperkingen die gebruikelijk zijn voor dit type van verrichtingen. Bij het inroepen van een garantie inzake een element dat een impact heeft op de verkochte entiteit en dat zijn oorsprong vindt voorafgaand aan de effectieve verkoop van de aandelen van de betrokken entiteit, kan Dexia – overeenkomstig de bepalingen van de verkoopovereenkomst – zodoende gehouden zijn om de koper te vergoeden.

In 2015 en begin 2016, werden enkele nieuwe verzoeken of eisen tot schadevergoeding geformuleerd in het kader van de verkoop van entiteiten, terwijl andere verzoeken, die de vorige jaren waren ingediend, werden afgesloten.

Informatie over kapitaal en liquiditeit

De bescherming van de kapitaalbasis van de Groep en de toegang tot liquide middelen over de hele duur van haar resolutie, vormen samen met het beheer van het operationele risico de drie strategische doelstellingen die centraal staan in het ondernemingsproject.

Vennootschappelijk kapitaal

Informatie betreffende het vennootschappelijk kapitaal van Dexia's op 31 december 2015

Op 31 december 2015 bedroeg het vennootschappelijk kapitaal van Dexia 500 000 000 EUR, vertegenwoordigd door 30 896 352 895 aandelen zonder nominale waarde, waarvan 1 948 984 474 aandelen van categorie A, en 28 947 368 421 aandelen van categorie B.

Overeenkomstig artikel 4 van de statuten zijn de aandelen op naam of gedematerialiseerd naar keuze van hun houder en binnen de bij wet bepaalde grenzen.

In overeenstemming met artikel 11 van de wet van 14 december 2005, gewijzigd door de wet van 21 december 2013, met betrekking tot de afschaffing van de aandelen aan toonder (de "Wet"), werd een gedwongen verkoop georganiseerd van de aandelen aan toonder waarvan de houders onbekend bleven, onder de bij de Wet bepaalde voorwaarden. Deze verkoop was het voorwerp van een publicatie op 14 augustus 2015 op de website van Dexia, www.dexia.com, in het Belgisch Staatsblad en op Euronext, zodat eventuele houders zich bekend konden maken voordat de verkoop plaatsvond. De aandelen waarvoor de houder zich voor 16 september 2015 niet had aangemeld, dit zijn in totaal 710 092 aandelen, werden op 13 oktober 2015 verkocht op de gereguleerde markt, Euronext Brussel. Na aftrek van de kosten die de emittent heeft gemaakt en zoals bedoeld in artikel 11, 3^e alinea van de Wet, werd de opbrengst van de verkoop gestort bij de Deposito- en Consignatiekas van België waar de houders van de aandelen aan toonder de teruggave ervan kunnen vragen, en dit vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2024. Conform § 5 van artikel 11 van de Wet, heeft de commissaris van Dexia een extra controleopdracht uitgevoerd die hem werd toegekend door Dexia en dewelke hem toegelaten heeft te bevestigen dat op datum van 24 november 2015 alle opgelegde bepalingen bedoeld in artikel 11 van de Wet werden gerespecteerd gedurende 2015.

Aandelen van categorie A

De aandelen van categorie A staan genoteerd op Euronext Brussel en Parijs en de Beurs van Luxemburg. Ze omvatten, op 31 december 2015, 225 532 871 aandelen op naam en 1 723 451 603 gedematerialiseerde aandelen.

Aandelen van categorie B

Alle aandelen van categorie B, oftewel 28 947 368 421 aandelen, zijn op naam en niet beursgenoteerd. De aandelen van categorie B zijn in handen van de Belgische federale Staat via de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij, en van de Franse Staat.

Hergroepering van aandelen

De buitengewone algemene vergadering van 20 mei 2015 gaf de raad van bestuur toestemming, voor een periode van een jaar die eindigt na de gewone algemene vergadering van 2016, om over te gaan tot de hergroepering van de aandelen van Dexia (aandelen van categorie A en aandelen van categorie B), mits naleving van de bij wet bepaalde voorwaarden en volgens een ratio waarvan de noemer niet hoger mag zijn dan 1 000 (ratio van één nieuw aandeel voor 1 000 bestaande aandelen).

Met de hergroepering wil Dexia het aantal aandelen in omloop rationaliseren, om rekening te houden met de sterke volatiliteit van de koers die de laatste jaren werd vastgesteld, gelet op het uiterst lage niveau van de koers van het aandeel, en opnieuw tot een meer correcte verhouding komen tussen de prijs van het aandeel en de forfaitaire kosten die de bankinstellingen toepassen voor het bijhouden, het beheer, de overdracht en de verkoop van de aandelen.

De raad van bestuur van 19 november 2015 heeft de ratio vastgelegd op 1 nieuw aandeel voor 1 000 bestaande aandelen.

De hergroepering van aandelen vond plaats op 4 maart 2016. De fracties van aandelen die ontstonden, werden samengevoegd door BNP Paribas Fortis, dat hiertoe door Dexia werd gemachtigd en dat instaat voor de verkoop op de markt (Euronext Brussel, Euronext Parijs en Beurs van Luxemburg), tegen de best mogelijke prijs, van de nieuwe aandelen die uit de samenvoeging voortvloeiden.

Het vennootschappelijk kapitaal van Dexia wordt bijgevolg op 4 maart 2016 vertegenwoordigd door 1 948 984 aandelen zonder nominale waarde van categorie A en 28 947 368 aandelen zonder nominale waarde van categorie B.

De raad van bestuur zal vervolgens rechtsgeldig de hergroepering van aandelen vaststellen, evenals de daaruit voortvloeiende wijzigingen aan artikel 4 van de statuten.

Aansluitend op de hergroepering van aandelen, werden de algemene voorwaarden van toepassing op de uitgifte van inschrijvingsrechten ("warranten") aangepast, aan de hand van een authentieke akte, teneinde de begunstigden van de inschrijvingsrechten in een situatie te plaatsen die in wezen vergelijkbaar is met de situatie die zou hebben bestaan indien de betrokken verrichting niet zou hebben plaatsgevonden. Het aantal warranten dat nodig is om in te schrijven op één (1) nieuw aandeel bedraagt voortaan duizend (1 000). De uitoefenprijs per warrant blijft ongewijzigd.

Overzichtstabel van de inschrijvingsrechten ("warrants") van Dexia op 31 december 2015

	Uitgifte- prijs (in EUR)	Uitoefenperiode		Aantal toege- kende warrants	Aantal uit- geoefende warrants	Aantal geannu- leerde warrants door nietig- verklaring	Aantal overblij- vende warrants voor verkoop
		van	tot				
Warrants toegekend in 2006							
Warrants "ESOP 2006"	16,83	30 juni 2009 ⁽¹⁾	29 juni 2016 ⁽¹⁾	9 760 225	15 000	737 980	9 899 471
Warrants "ESOP 2006" (DenizBank)	18,73	15 dec. 2009	14 dec. 2016	235 000	0	30 987	228 878
Warrants toegekend in 2007							
Warrants "ESOP 2007"	21,02	30 juni 2010 ⁽¹⁾	29 juni 2017 ⁽¹⁾	10 322 550	0	493 956	10 883 145
Warrants toegekend in 2008							
Warrants "ESOP 2008"	9,12	30 juni 2011	29 juni 2018 ⁽¹⁾	7 093 355	0	110 906	7 553 684
Warrants "ESOP 2008"	11,44	30 juni 2012	29 juni 2018	3 466 450	0	224 660	3 531 624
Warrants "Staatsgarantie FP" ⁽²⁾		11 mei 2011	11 mei 2016	2	0	0	2

(1) Behoudens bijzondere voorwaarden.

(2) Dit betreft de uitgifte, goedgekeurd door de buitengewone algemene vergadering van 11 mei 2011, van één inschrijvingsrecht ("warrant") ten voordele van de Belgische overheid en één inschrijvingsrecht ("warrant") ten voordele van de Franse overheid in verband met het terugbetalingsmechanisme voor de waarborg toegestaan door de Belgische en de Franse overheid voor bepaalde verbintenissen van Dexia verbonden aan de Financial Products-activiteit van de groep FSA in het kader van de verkoop van FSA aan Assured Guaranty. Een beschrijving van de specifieke kenmerken van deze inschrijvingsrechten vindt u terug in het bijzonder verslag van de raad van bestuur van 18 maart 2011: http://www.dexia.com/NL/governance/raad_van_bestuur/speciale_verslagen/Documents/20110418_rapport_speciaal_CA_NL.pdf.

Toegestaan kapitaal (artikel 608 van het Wetboek van Vennootschappen)

Artikel 6 van de statuten bepaalt dat het bedrag van het toegestane kapitaal op elk ogenblik gelijk is aan het bedrag van het vennootschappelijke kapitaal. Op 31 december 2015 is het bedrag van het toegestane kapitaal dus 500 000 000 EUR. De door de algemene vergadering van 14 mei 2014 verleende machtiging tot het verhogen van het toegestane kapitaal is geldig voor een periode van vijf jaar en vervalt in 2019.

Inkoop van eigen aandelen (artikel 624 van het Wetboek van Vennootschappen)

De buitengewone algemene vergadering van 8 mei 2013 verlengde de machtiging aan de raad van bestuur voor een nieuwe periode van vijf jaar:

- Voor het aankopen op de beurs of op elke andere manier, mits naleving van de bij wet bepaalde voorwaarden en de verbintenissen van de vennootschap en de Belgische, Franse en Luxemburgse Staat ten aanzien van de Europese Commissie, van eigen aandelen van de vennootschap ten belope van het wettelijke maximale aantal voor een tegenwaarde die werd bepaald op grond van de wet, en die niet lager mag liggen dan één cent (0,01 EUR) per aandeel of niet meer dan 10 % hoger mag liggen dan de laatste slotkoers op Euronext Brussel;

- Tot het machtigen van de rechtstreekse dochterondernemingen in de zin van artikel 627 § 1 van het Wetboek van Vennootschappen om tegen dezelfde voorwaarden aandelen van de vennootschap te verwerven.

De raad van bestuur heeft in 2015 evenwel geen programma voor de inkoop van eigen aandelen gelanceerd.

Het ongewijzigde saldo van de portefeuille van eigen aandelen op 31 december 2014 bedroeg 324 634⁽¹⁾ eigen aandelen, en stemt overeen met het aantal Dexia-aandelen dat nog in handen was van Dexia Crédit Local (rechtstreekse dochteronderneming van Dexia in de zin van artikel 627 § 1 van het Wetboek van Vennootschappen), in het kader van een aandelenoptieplan dat die dochteronderneming in 1999 uitwerkte.

(1) Als gevolg van de hergroepering van aandelen op 4 maart 2016, werd dit bedrag door 1 000 gedeeld en afgerond naar het laagste gehele getal.

Reglementair eigen vermogen en solvabiliteit

Dexia volgt de evolutie van zijn solvabiliteit door gebruik te maken van de regels die werden opgesteld door het Basel-comité voor het bancaire toezicht en de Europese CRD IV-richtlijn. De Groep ziet anderzijds toe op de naleving van de eigenvermogensvereiste die door de Europese Centrale Bank (ECB) werd opgelegd in het kader van pijler 2 van Basel III, na het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP).

Het jaar 2015 werd gekenmerkt door de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM), onder toezicht van de ECB, en door de toepassing van nieuwe reglementaire aftrekkingen verbonden aan de "voorzichtige waardering" (*prudent valuation*) van de financiële activa en passiva tegen hun reële waarde (*Additional Valuation Adjustment – AVA*).

Prudentiële vereisten voor Dexia inzake solvabiliteit

In het kader van pijler 2 van de Basel III-regels werd de vereiste Common Equity Tier 1 (CET 1) - ratio voor de groep Dexia, na het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) van de ECB, vastgelegd op 8,625 % (gefaseerde ratio) op een geconsolideerde basis op 1 januari 2016. Hij omvat een zogeheten "kapitaalinstandhoudingsbuffer" (*capital conservation buffer*), die is vastgelegd op 0,625 % Core Tier 1 vanaf 1 januari 2016 en met 0,625 % per jaar zal worden verhoogd, om in 2019 uit te komen op 2,5 %. Deze buffer, die voor alle banken van de EU dezelfde is, moet verliezen opvangen in tijden van hevige economische stress.

Hoewel de kapitaalpositie van Dexia het vereiste minimum overstijgt, krijgt de Groep al sinds de aanvang van haar resolutie in december 2012 beperkingen opgelegd van de Europese Commissie in het kader van het "burden sharing" principe. Die beogen onder meer een verbod op de uitkering van dividenden, bepaalde beperkingen aangaande de uitkering van coupons en de uitoefening van calls op de uitgiften van achtergesteld schuld papier en hybride kapitaal door de emittenten van de Groep. Een overtreding van de kapitaalinstandhoudingsbuffer zou bijgevolg geen impact hebben op het gedrag van Dexia in termen van uitkering van kapitaal.

Op 1 januari 2016 bedraagt de vereiste CET 1-ratio voor Dexia Crédit Local, de belangrijkste operationele dochteronderneming van de groep Dexia, eveneens 8,625 % (inclusief kapitaalinstandhoudingsbuffer).

Reglementair eigen vermogen

Het reglementair eigen vermogen (Total Capital) bestaat uit:

- Het Common Equity Tier 1-kapitaal, met daarin onder meer:
 - het aandelenkapitaal, de uitgiftepremies, het overgedragen resultaat,
 - de winst over het huidige boekjaar,
 - de winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt (herwaardering van financiële activa beschikbaar voor verkoop en geherclassificeerd, herwaardering van derivaten aangewezen als kasstroomafdekking en omrekeningsverschillen),
 - de minderheidsbelangen,
 - verminderd met de immateriële vaste activa, de goodwill, de te betalen dividenden, de aangehouden nettoposities in eigen aandelen, het bedrag boven de vastgestelde drempels inzake uitgestelde belastingen en bezit van aandelen en deelbewijzen van krediet- of financiële instellingen, en de elementen die het voorwerp zijn van prudentiële filters (eigen kredietrisico, *Debit Valuation Adjustment*, cashflowdekkingsreserve, *Additional Valuation Adjustment*).
- Het aanvullend Tier 1-kapitaal, dat de Tier 1 achtergestelde schulden omvat;
- Het Tier 2-kapitaal, dat bestaat uit het in aanmerking komende deel van de Tier 2 achtergestelde schulden, evenals het overschot van voorzieningen op verwachte verliezen, min het bedrag boven de vastgestelde drempels inzake bezit van achtergestelde schulden van financiële instellingen. Overeenkomstig de reglementaire vereisten en de geldende overgangsbepalingen:
 - Worden de winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt uit herwaardering van niet-soevereine obligaties en van aandelen geclassificeerd als financiële activa beschikbaar voor verkoop geleidelijk in aanmerking genomen over een periode van vijf jaar vanaf 1 januari 2014 ten belope van 20 % per jaar op cumulatieve wijze, hetzij 40 % in 2015.

De Nationale Bank van België en de Franse *Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution* hebben aan Dexia en Dexia Crédit Local bevestigd dat de afwijking bepaald in artikel 467, 3e lid van Verordening 575/2013 kan worden toegepast. Deze afwijking laat de Groep toe de AFS-reserve op de soevereine portefeuille niet af te trekken van haar reglementaire kapitaal. Conform de bepalingen van de Capital Requirements Regulation is deze discretionaire bevoegdheid van toepassing tot de Europese Commissie bij wijze van verordening haar goedkeuring verleent aan boekhoudnorm IFRS 9 ter vervanging van norm IAS 39. Van zodra deze regelgeving wordt goedgekeurd, dient de groep Dexia bijgevolg de AFS-reserve op de soevereine portefeuille in rekening te nemen bij de berekening van haar reglementaire kapitaal. Het bedrag van de AFS-reserve op de soevereine portefeuille bedroeg -1,3 miljard EUR op 31 december 2015. Deze AFS-reserve zal geleidelijk afgetrokken worden van het reglementaire kapitaal tot in 2018, in lijn met de planning van de uitvoering van de CRD IV.

- Kunnen de minderheidsbelangen gedeeltelijk worden opgenomen in het Common Equity Tier 1-kapitaal; de beperkte opname ervan is vastgelegd in overgangsbepalingen;
- Moeten bepaalde aanpassingen op achtergestelde en hybride schulden worden opgenomen in de berekening van het eigen vermogen om de kenmerken van de verwerking van het verlies van die instrumenten te weerspiegelen.

Op 31 december 2015 bedroeg het totale eigen vermogen (Total Capital) van de groep Dexia 8 396 miljoen EUR, tegen 9 157 miljoen EUR op 31 december 2014. Deze daling valt onder meer te verklaren door de aftrek van het reglementaire kapitaal van 40 % van de AFS-reserve verbonden aan niet-soevereine effecten, oftewel een bedrag van -1,2 miljard EUR, overeenkomstig de planning van richtlijn CRD IV. Voorts vertaalde de eerste toepassing van de AVA zich in een daling van het eigen vermogen met -136 miljoen EUR op 31 december 2015. Deze elementen werden deels gecompenseerd door het positieve nettoresultaat van het boekjaar.

Het Common Equity Tier 1-kapitaal volgde dezelfde trend en bedroeg 8 180 miljoen EUR op 31 december 2015, tegen 8 754 miljoen EUR op 31 december 2014.

REGLEMENTAIR EIGEN VERMOGEN (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Totaal eigen vermogen (Total Capital)	9 157	8 396
Tier 1-kernkapitaal (Common Equity Tier 1-kapitaal)	8 754	8 180
Kern eigen vermogen	9 311	9 517
Winsten en verliezen rechtstreeks in eigen vermogen geboekt uit herwaardering van financiële activa beschikbaar voor verkoop of geherclassificeerd	(642)	(1 289)
Omrekeningsverschillen - Groep	32	123
Actuariële verschillen inzake pensioenregeling met vaste bijdrage	(5)	0
Minderheidsbelangen (bruikbaar als Tier 1)	341	292
Aftrekposten		
Immateriële vaste activa en goodwill	(23)	(27)
Common Equity Tier 1-instrumenten van financiële instellingen (>10 %)	(2)	(5)
Eigen kredietrisico (Own Credit Risk, OCR)	(104)	(173)
DVA	(154)	(122)
AVA	0	(136)
Aanvullend Tier 1-kapitaal	76	67
Achtergestelde leningen	77	67
Aftrekposten		
Aanvullend Tier 1-kapitaal van financiële instellingen (>10 %)	(1)	0
Tier 2-kapitaal	327	149
Achtergestelde leningen	69	59
Waarvan aanvullend Tier 1-kapitaalinstrumenten geherclassificeerd als Tier 2-kapitaalinstrumenten	19	29
Overschot IRB voorziening (+); tekort IRB voorziening 50 % (-)	318	257
Aftrekposten		
Tier 2-instrumenten aangehouden bij financiële instellingen (>10 %)	(59)	(168)

Op 31 december 2015 bedroeg het hybride Tier 1-kapitaal van de Groep 96 miljoen EUR, waarvan 67 miljoen EUR in aanmerking komt als aanvullend Tier 1-kapitaal op 31 december 2015.

In 2015 was er geen enkele overname van hybride schuldpapier. Het hybride Tier 1-kapitaal van de Groep bestaat dus uit:

- Eeuwigdurende niet-cumulatieve schuldbewijzen voor een nominaal bedrag van 56,25 miljoen EUR, uitgegeven door Dexia Crédit Local. Deze schuldbewijzen (FR0010251421) zijn genoteerd op de beurs van Luxemburg;
- Eeuwigdurende niet-cumulatieve deelbewijzen voor een nominaal bedrag van 39,79 miljoen EUR, uitgegeven door Dexia Funding Luxembourg en vandaag geboekt bij Dexia. Deze deelbewijzen (XS0273230572) zijn genoteerd op de beurs van Luxemburg.

Op 31 december 2015 bedroegen de uitstaande Tier 2 achtergestelde leningen van Dexia 483 miljoen EUR, waarvan 59 miljoen EUR in aanmerking komt als Tier 2-kapitaal. Na toevoeging van het geherclassificeerde hybride Tier 1-kapitaal en van het overschot aan IRB voorziening, en rekening houdend met reglementaire aftrekposten, bedroeg het Tier 2-kapitaal 149 miljoen EUR.

Het aangepaste geordende resolutieplan van Dexia houdt bepaalde beperkingen in aangaande de uitkering van coupons en de uitoefening van calls op de uitgaven van achtergesteld schuldpapier en hybride kapitaal door de emittenten van de Groep. Zo dient Dexia enkel coupons te betalen op de instrumenten voor achtergestelde schuld en die voor hybride kapitaal als het daartoe contractueel verplicht is. Dexia kan niet naar eigen goeddunken overgaan tot de vervroegde terugbetaling van deze instrumenten.

Anderzijds, zoals door Dexia op 24 januari 2014 werd meegedeeld, heeft de Europese Commissie aan de Groep geen toestemming verleend voor de terugkoop van het hybride Tier 1-kapitaalinstrument uitgegeven door Dexia Funding Luxembourg (XS0273230572). Ze onderstreepte dat de achtergestelde schuldeisers moeten delen in de lasten die verbonden zijn aan de herstructurering van financiële instellingen die staatssteun hebben genoten. De Europese Commissie heeft daarnaast aan Dexia meegedeeld dat het hem toegestaan is deze informatie te verstrekken aan de houders van deze uitgifte, alsook aan de houders van uitgaven met identieke kenmerken. Het instrument FR0010251421 uitgegeven door Dexia Crédit Local heeft gelijkaardige kenmerken.

De Europese Commissie heeft aan Dexia nog meegedeeld dat deze beslissing betrekking heeft op de specifieke situatie van de Groep en niet betekent dat gelijkaardige beslissingen zullen worden genomen met vergelijkbare financiële instrumenten van andere Europese banken in resolutie die onder toezicht staan van de Commissie.

Risicogewogen activa

Op 31 december 2015 bedroegen de risicogewogen activa 51,4 miljard EUR, waarvan 48,2 miljard EUR toe te schrijven is aan het kredietrisico, 2,2 miljard EUR aan het marktrisico en 1 miljard EUR aan het operationele risico. Wat het kredietrisico betreft, werd de daling als gevolg van de afbouw van de activaportefeuille deels tenietgedaan door de verslechtering van de interne ratings, onder meer van Italië, en door de wisselkoersschommelingen, vooral dan de stijging van de US dollar tegenover de euro. Wat het marktrisico betreft, valt de daling van de risicogewogen activa te verklaren door de daling van het structurele en specifieke renterisico en de afname van het specifieke wisselkoersrisico.

RISICOGEWOGEN ACTIVA (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Kredietrisicogewogen activa	49 437	48 167
Marktrisicogewogen activa	2 941	2 248
Operationele risicogewogen activa	1 000	1 000
TOTAAL	53 377	51 414

Solvabiliteitsratio's

De Common Equity Tier 1-ratio van Dexia bedroeg 15,9 %⁽¹⁾ op 31 december 2015, wat neerkomt op een marge van 791 basispunten ten opzichte van het vereiste minimum zonder kapitaalinstandhoudingsbuffer.

Interne afstemming van het eigen vermogen

Dexia begon vanaf 2012 met een herziening van het interne proces voor de afstemming van het eigen vermogen, rekening houdend met zijn specifieke situatie van bank in geordende resolutie en in de lijn van de vereisten van CRR en CRD IV.

Dexia ontwikkelde zo een aanpak met als titel "Risiko's en afstemming van kapitaal", die aan de regelgevers werd voorgesteld. In het kader van het GTM vormt deze benadering het antwoord van de Groep op de eisen van de ECB, betreffende de interne processen voor de afstemming van kapitaal en liquiditeit (ICAAP - *Internal Capital Adequacy Assessment Process* en ILAAP - *Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*) en de processen van toezicht (SREP).

Deze aanpak bestaat erin de kwalitatieve en kwantitatieve risico's die gelijktijdig een invloed kunnen hebben op zijn boekhoudkundige en prudentiële situatie, alsook op zijn liquiditeit, volledig in kaart te brengen. De bedoeling daarvan is het identificeren van zwakke punten en vervolgens de volatilité te kwantificeren van de voornaamste boekhoudkundige en prudentiële indicatoren in diverse scenario's waarbij de risico's in de toekomst vergroten. De talrijke gevolgen van ongunstige scenario's worden op die manier gekwantificeerd en ter goedkeuring aan de beslissingsorganen (directiecomité en raad van bestuur) van de bank voorgelegd.

In 2015 werd de volledige formalisering van de aanpak en van dit interne proces op basis van de cijfers op 31 december 2014 voorgelegd aan het auditcomité en de beslissingsorganen van de groep Dexia, die de principes en conclusies ervan hebben goedgekeurd. Deze aanpak en deze resultaten waren het voorwerp van een kwantitatieve validatie en een interne audit, waarvan de conclusies eveneens aan de betreffende beslissingsorganen werden voorgelegd.

Deze interne aanpak wordt in 2016 voortgezet, rekening houdend met de evolutie van de risico's en de situatie van Dexia.

Liquiditeitsbeheer

Voor het beheer van de liquiditeit van de Groep was 2015 in verschillende opzichten een scharnierjaar. Dexia kreeg in de eerste plaats te maken met een erg volatiele financieringsbehoefte, die vooral verband hield met de evolutie van de langetermijnrente. In die context wist de Groep, door te anticiperen en dankzij een voorzichtig beheer, het hoofd te bie-

(1) Inclusief het positieve nettoresultaat van het boekjaar.

den aan belangrijke vervaldagen van gewaarborgde schuld. Ten slotte stapte Dexia volledig uit de afwijkende financieringsmechanismen waarop de bank sinds de aanvang van haar resolutie steunde. Door deze sleutelfase in de resolutie van de Groep konden stilaan de contouren worden geschetst van een stabiel financieringsprofiel in de tijd.

Sterke contrasten in de evolutie van de financieringsbehoefte van de Groep

De financieringsbehoefte van de Groep vertoonde in 2015 sterke contrasten, in een context met erg volatiele rentevoeten en wisselkoersen.

In het 1^e kwartaal leidde de daling van de langetermijnrente, gekoppeld aan de verzwakking van de euro tegenover vooral de US dollar en het Britse pond, tot een stijging van het netto cash collateral dat de Groep stortte aan haar tegenpartijen van derivaten. Dit bedrag kwam zo uit op maximaal 38 miljard EUR in april 2015, wat de financieringsbehoefte deed toenemen.

De koersstijging van de euro in het 2^e kwartaal en de verhoging van de langetermijnrente deden het netto cash collateral dat de Groep stortte aan haar tegenpartijen van derivaten, weer afnemen en de financieringsbehoefte halfweg het jaar dalen.

Tijdens de tweede jaarhelft bleef de financieringsbehoefte, mede door de inkrimping van de activaportefeuille, lichtjes dalen, ondanks een verlaging van de langetermijnrente, waardoor het door de Groep betaalde netto cash collateral eind december 2015 opnieuw was gestegen tot 31 miljard EUR.

Einde van alle uitzonderlijke financieringsmechanismen

De financieringsstructuur van de groep Dexia bleef gunstig evolueren doordat de Groep in 2015 definitief uit alle uitzonderlijke en afwijkende financieringsmechanismen stapte.

Zo betaalde Dexia in het 1^e kwartaal van 2015 de laatste gewaarborgde uitstaande leningen van Belfius terug, voor een bedrag van 10 miljard EUR. Tussen december 2014 en eind februari 2015 werd aan Belfius in totaal 12,8 miljard EUR terugbetaald.

Dexia ging eveneens over tot de terugbetaling van 19 miljard EUR aan gewaarborgde bankobligaties die werden aangewend in het kader van het own use-mechanisme⁽¹⁾ toegekend door de ECB. Een eerste schijf van 13 miljard EUR werd terugbetaald in het 1^e kwartaal van 2015. De terugbetaling van de tweede schijf van 6 miljard EUR vond plaats in het 4e kwartaal.

Dexia ging in het 1e kwartaal van 2015 ook over tot de terugbetaling van het uitstaande bedrag van 33,5 miljard EUR bij de ECB in de vorm van VLTRO⁽²⁾, deels vervangen door LTRO⁽³⁾ en door MRO⁽⁴⁾.

(1) "Own use": gebruik door de groep Dexia van effecten uitgegeven door Dexia Crédit Local en gewaarborgd door de Staten, als collateral in het kader van het Eurosysteem.

(2) VLTRO of Very Long Term Refinancing Operations zijn uitzonderlijke herfinancieringstransacties op 3 jaar die de Europese Centrale Bank respectievelijk in december 2011 en februari 2012 gelanceerd heeft om de liquiditeit op de interbankenmarkt te ondersteunen en de financiering van de reële economie te vergemakkelijken.

(3) LTRO of Long Term Refinancing Operations zijn herfinancieringstransacties op lange termijn. Het betreft een gebruikelijk herfinancieringsinstrument van banken in het kader van het Eurosysteem.

(4) MRO of Main Refinancing Operations zijn herfinancieringstransacties op korte termijn. Het betreft een gebruikelijk herfinancieringsinstrument van banken in het kader van het Eurosysteem.

Herfinanciering van de Groep in 2015

In de loop van het jaar lanceerde Dexia met succes verschillende publieke transacties op lange termijn in euro, in US dollar en in Britse pond, met looptijden van 3 tot 10 jaar. Deze uitgaven gingen gepaard met een dynamische activiteit inzake private plaatsingen, waardoor in 2015 in totaal voor 9,3 miljard EUR, 2,7 miljard USD en 1,5 miljard GBP aan gewaarborgde financieringen op lange termijn werd opgehaald.

De Groep maakte tegelijk werk van haar herfinanciering op korte termijn, via verschillende gewaarborgde programma's in euro en in US dollar. Er werden 363 transacties op korte termijn uitgevoerd voor een totaal bedrag van 48,9 miljard EUR. De gemiddelde looptijd van deze financieringen op korte termijn wordt gehandhaafd op meer dan 7 maanden.

Op 31 december 2015 is de gewaarborgde uitstaande schuld gedaald tot 61 miljard EUR, tegen 73 miljard EUR eind 2014. De Groep legde zich ook verder toe op de ontwikkeling van gedekte marktfinancieringen op korte en lange termijn, waarvan het uitstaande bedrag tegenover eind 2014 met 2,9 miljard EUR is gestegen tot 67,4 miljard EUR op 31 december 2015.

Tot slot, namen de financieringen afkomstig van de ECB af om uit te komen op een totaal uitstaand bedrag van 15,9 miljard EUR op 31 december 2015, waarvan 11,9 miljard EUR onder de vorm van LTRO en 4 miljard EUR onder de vorm van MRO. Bijgevolg vertegenwoordigden de gewaarborgde financieringen, de gedekte financieringen en de financieringen van de centrale banken op 31 december 2015 respectievelijk 37 %, 42 % en 10 % van de totale financieringen van de Groep.

Op dezelfde datum beschikte de groep Dexia over een liquiditeitsreserve van 6,3 miljard EUR, waarvan 2,1 miljard EUR onder de vorm van activa die beleenbaar zijn bij de ECB.

Human Resources

Inleiding

Het jaar 2015 stond in het teken van de verdere uitbouw van het HR-aanbod en de begeleiding van de verandering die in 2014 werd ingezet. De directie stelde zich tot doel de aantrekkingskracht van Dexia te vergroten, de door de Groep geboden professionele kansen te benutten en de medewerkers een zo goed mogelijk beeld te geven van de vooruitzichten inzake werkgelegenheid. Zij zette zich in om onder meer de polyvalentie en de inzetbaarheid van haar medewerkers te verhogen.

De Directie lichtte tevens de sociale partners tijdens het 1^e kwartaal van 2015, conform haar nieuwe verplichtingen, in over de grote strategische krachtlijnen van de onderneming. Deze maatregelen moeten de Groep in staat stellen om haar geordende resolutie in een rustig sociaal klimaat voort te zetten, en zich tegelijk te houden aan de verbintenissen die de Staten in december 2012 bij de Europese Commissie zijn aangegaan.

Kerncijfers

Eind 2015 telde de groep Dexia 1 173 medewerkers van 36 verschillende nationaliteiten, verspreid over 13 landen. 78 personen zijn actief in België en vormen een team van medewerkers en managers die bijdragen tot de voortzetting van de activiteit voor alle supportlines samen.

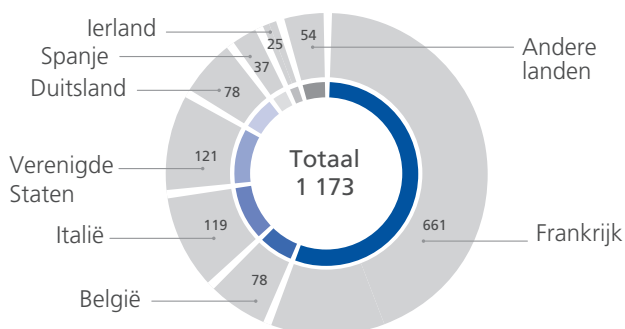
In Frankrijk telde Dexia Crédit Local in totaal 661 medewerkers op 31 december 2015, tegen 660 eind 2014.

Meer dan 62 % van de medewerkers werkt minder dan tien jaar bij de Groep en er kwamen in 2015 meer dan 11 % nieuwe medewerkers bij. Eind 2015 bedroeg de gemiddelde anciënniteit van de medewerkers van de Groep 10,6 jaar. De gemiddelde leeftijd was 42,6 jaar.

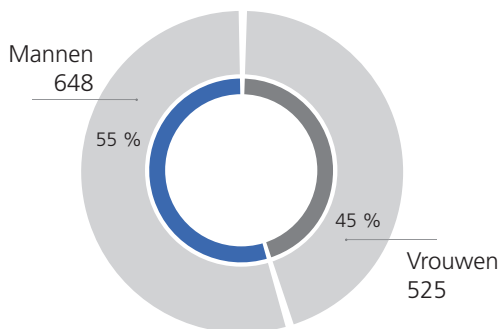
De globale verdeling tussen mannelijke en vrouwelijke medewerkers bedroeg respectievelijk 55,2 % en 44,8 %.

93 % van de medewerkers had een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur en 8 % van de medewerkers van de Groep werkte deeltijds.

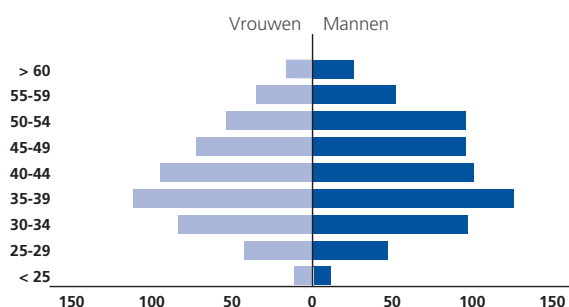
AANTAL MEDEWERKERS OP 31 DECEMBER 2015

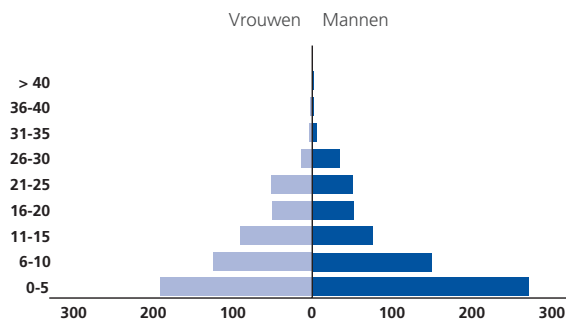
VERDELING MAN/VROUW OP 31 DECEMBER 2015

LEEFTIJDSPIRAMIDE OP 31 DECEMBER 2015

ANCIËNNITEITSPIRAMIDE OP 31 DECEMBER 2015

Opleiding

Dexia stelt zich tot taak al zijn medewerkers een omgeving aan te bieden waarin ze hun vaardigheden en kennis kunnen ontwikkelen, en op die manier bij te dragen tot de organisatie en inzetbaarheid. Er worden tal van opleidings- en bijscholingskansen geboden aan elke medewerker, die zijn eigen beroepsloopbaan vorm kan blijven geven. Dit competentiebeheer gebeurt in nauwe samenwerking tussen de directie Human Resources en de verantwoordelijken van de supportlines. Dexia wil op deze manier ieders expertise in stand houden en laten aansluiten bij de ontwikkelingen binnen zijn of haar vakgebied, waardoor hij of zij kan blijven presteren en inzetbaar blijft.

In de lijn van de vorige jaren heeft de directie Human Resources van Dexia benadrukt dat ze wil werken rond vijf grote opleidingsthema's:

- Het begeleiden van omscholing en/of mobiliteit;
- Het versterken van de managementvaardigheden en het begeleiden van de verandering in de heel specifieke context van het beheer in afbouw van de Groep;
- De opsporing en preventie van psychosociale risico's;
- De uitvoering van de reglementaire bepalingen, akkoorden en grote projecten van de onderneming.
- De begeleiding van de Senioren met de bedoeling hen aan het werk te houden.

Arbeidsvoorwaarden

De directie wil voortgaan met het beleid ter preventie van psychosociale risico's dat al verschillende jaren wordt gevoerd. Daarom verlengde ze in 2015 de initiatieven rond begeleiding en preventie van psychosociale risico's.

Via verschillende informatiekanalen kunnen deze risico's thans binnen de entiteiten worden opgespoord (Business Partners, bedrijfsartsen, maatschappelijk assistenten, personeelsvertegenwoordigers ...).

Inzake preventie werden binnen de entiteiten een aantal maatregelen ingevoerd of voorgesteld: preventieve doktersbezoeken, ergonomische tips, conferenties die de medewerkers sensibiliseren voor psychosociale risico's, opleidingen en workshops rond stressbeheer en coaching.

Ten slotte werden meldingen van stresssituaties, net als de vorige jaren, met verschillende middelen aangepakt: gesprekken met de personeelsdirectie, coachingmaatregelen, maatregelen van psychologische bijstand of een versoepeling van de arbeidstijd.

Rekrutering, mobiliteit, loopbaanbeheer

In de context van zijn resolutie biedt Dexia specifieke professionele kansen, met een grotere verscheidenheid van taken en een ruimere visie op de bancaire beroepen dan de meeste financiële instellingen.

De Groep ontwikkelde dan ook een proactieve strategie voor het zoeken van kandidaten, om haar aantrekkingskracht te vergroten en de beste profielen aan te trekken. Er werd onder meer een platform ontwikkeld voor de rekrutering van nieuwe medewerkers, om de werkaanbiedingen van de Groep beter zichtbaar te maken op internet.

Opdat kandidaten vlot online zouden kunnen solliciteren of het laatste nieuws over Dexia zouden kunnen vinden, werden in 2015 een aantal samenwerkingsverbanden vernieuwd met verschillende rekruteringssites, naast oplossingen voor het gelijktijdig verspreiden van de personeelsadvertenties.

Dexia voert een selectief beleid inzake externe rekrutering, om de mobiliteit binnen de Groep te bevorderen en op die manier de ontwikkeling van de interne vaardigheden te stimuleren.

In het kader van de ontwikkeling van talenten werd elke medewerker bovendien uitgenodigd voor een vertrouwelijk professioneel gesprek over zijn doorgroeikansen, door een balans te maken van zijn loopbaan tot dusver en de daaraan verbonden opleidingsmiddelen. Tijdens dit gesprek kunnen ook de verschillende aspecten van het beroepsleven aan bod komen: inhoud van de functie, begeleiding, bezoldiging, evenwicht gezin-werk en beroepsplannen.

Bezoldiging

Het systeem dat binnen de Groep gehanteerd wordt, bepaalt dat het comité der bezoldigingen van Dexia alle punten betreffende het bezoldigingsbeleid voorbereidt. De voorstellen van dat comité worden dan voorgelegd aan de raad van bestuur van Dexia, die de gepaste maatregelen neemt.

Dexia houdt zich bij het uitwerken van zijn bezoldigingsbeleid aan de verbintenissen die de Belgische, Franse en Luxemburgse Staat bij de Europese Commissie zijn aangegaan, in het kader van het geordende resolutieplan van de Groep. Dexia past meer bepaald de principes inzake bezoldiging toe zoals geformuleerd in het kader van de G20 en de nationale instanties, en de Groep waakt erover om publieke fondsen optimaal te gebruiken wat betreft de bezoldiging.

Meer informatie over het bezoldigingsbeleid wordt verstrekt in het deel "Bezoldigingsverslag" van het hoofdstuk "Verklaring inzake corporate governance" van dit jaarverslag.

Sociale dialoog

De Europese Ondernemingsraad (EOR) van Dexia telt 5 permanente leden uit 3 verschillende entiteiten en uit 3 landen. Dit sociale orgaan is bevoegd om met de directie in debat te gaan over elke belangrijke grensoverschrijdende aangelegenheid.

Alle sociale overlegorganen van de Groep zijn samengekomen om hun aandacht te richten op de financiële situatie van de Groep en de organisatie van haar Italiaanse en Spaanse dochterondernemingen.

Verklaring inzake corporate governance

Inleiding

Referentiecode

De Belgische Code inzake corporate governance, die door de Belgische wetgever de referentiecode ("Code 2009") wordt genoemd, vormt de referentiecode van Dexia als vennootschap waarvan de aandelen zijn genoteerd op een gereglementeerde markt in de zin van artikel 96, § 2, 1°, van het Wetboek van Vennootschappen. De code is beschikbaar op de site van het Belgisch Staatsblad, alsook op de website www.corporategovernancecommittee.be.

De Code 2009 omvat negen principes die beursgenoteerde ondernemingen moeten naleven, in de vorm van verschillende richtlijnen. Dexia leeft die negen principes na. Wegens de bijzondere situatie van de Groep en de bestuursstructuur ingesteld na de kapitaalverhoging van eind december 2012 wijkt Dexia echter af van een richtlijn die genderdiversiteit aanbeveelt binnen de raad van bestuur (bepalingen 1.2. en 2.1. van de Code 2009).

De raad van bestuur houdt rekening met deze aanbeveling en de wettelijke bepalingen⁽¹⁾ die binnenkort in werking treden wanneer vacante plaatsen binnen de raad van bestuur moeten worden ingevuld, door de genderdiversiteit binnen de raad van bestuur te bevorderen.

Corporategovernancecharter

Het corporategovernancecharter van Dexia (hierna het "charter") geeft een gedetailleerd overzicht van de voornaamste principes inzake deugdelijk bestuur van de onderneming. Overeenkomstig de Belgische Code inzake corporate governance staat het charter sinds 31 december 2005 op de website van de groep www.dexia.com en wordt het op regelmatige tijdstippen geactualiseerd.

Relaties met de aandeelhouders

Structuur van het aandeelhouderschap

De aandeelhoudersstructuur van Dexia werd grondig gewijzigd na de kapitaalverhoging die plaatsvond op 31 december 2012.

Op 31 december 2015 zijn de belangrijkste aandeelhouders van Dexia dan ook:

Naam van de aandeelhouder	Percentage deelneming in het kapitaal van Dexia op 31 december 2015
Belgische federale overheid via de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij	50,02 %
Franse overheid	44,40 %
Institutionele, individuele aandeelhouders en medewerkers	5,58 %

Op diezelfde datum en voor zover de vennootschap weet, had behalve de Belgische Staat en de Franse Staat geen enkele individuele aandeelhouder 1 % of meer van het kapitaal van Dexia in handen.

Eveneens op 31 december 2015 hadden de bestuurders van Dexia 61 186 aandelen⁽²⁾ van de vennootschap in hun bezit.

Relaties met de aandeelhouders

Relaties met de individuele aandeelhouders

De algemene vergadering vindt elk jaar in Brussel plaats op de derde woensdag van de maand mei. Ze gaat gepaard met een specifieke informatieverbreiding via officiële berichten in het Belgisch Staatsblad en in de BALO in Frankrijk, berichten in de Belgische en Luxemburgse financiële pers, en een oproepingsdossier in het Nederlands, Frans en Engels dat van de website kan worden gedownload.

Sinds 1 januari 2012, conform de wet van 20 december 2010 over de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders van beursgenoteerde ondernemingen, kunnen een of meerdere aandeelhouders een voorstel doen op de algemene vergadering als zij samen minstens 3 % van het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bezitten.

De gewone algemene aandeelhoudersvergadering vond plaats op 20 mei 2015 in Brussel en werd direct gevolgd door een buitengewone algemene vergadering, waarvan de notulen beschikbaar zijn op de internetsite.

Relaties met de institutionele investeerders

Een toegewijd team (investor.relations@dexia.com) verzorgt de relaties met de institutionele investeerders en beheert eveneens de relatie met de obligatiebeleggers in het kader van de marketing van de financieringsprogramma's van de groep Dexia.

(2) Als gevolg van de hergroepering van aandelen die plaatsvond op 4 maart 2016, werd dit bedrag door 1 000 gedeeld en afgerond naar het lagere gehele getal.

(1) Artikel 518 bis van het Wetboek van Vennootschappen.

Informatiekanalen

Regelmatige informatieverstrekking

Dexia verspreidt het hele jaar door informatie via persberichten over de activiteit, de financiële resultaten en de actualiteit van de Groep, onverminderd het naleven van zijn verplichtingen inzake het meedelen van bevoorrechte informatie. Al die informatie is vanaf de publicatie ervan beschikbaar op de internetsite www.dexia.com, onder de rubriek "Aandeelhouder / Belegger". Op aanvraag bij de financiële communicatie van de groep Dexia is deze informatie eveneens verkrijgbaar via e-mail.

De internetsite (www.dexia.com)

De internetsite www.dexia.com is voor de groep Dexia het belangrijkste informatiekanaal voor individuele aandeelhouders, journalisten en institutionele beleggers.

Andere kanalen

Dexia publiceert jaarlijks informatie ten behoeve van de aandeelhouders en de investeerders. Het jaarverslag van Dexia is beschikbaar in drie talen: het Nederlands, het Frans en het Engels. Het jaarlijks verslag over de risico's is enkel in het Engels beschikbaar op de internetsite.

Naleving van de geldende wetgeving

Als vennootschap naar Belgisch recht waarvan de effecten genoteerd staan op een gereguleerde markt in België, Frankrijk en Luxemburg, vergewist Dexia zich ervan dat het zijn wettelijke en reglementaire verplichtingen inzake occasionele en periodieke informatieverstrekking nakomt.

De circulaire FSMA/2012 01 van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA)

Het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 "betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de handel op een Belgische gereguleerde markt" handelt met name over de verplichtingen van emittenten op het vlak van de informatieverstrekking aan het publiek en over hun verplichtingen tegenover de houders van financiële instrumenten. De Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) publiceerde op 11 januari 2012 een circulaire en op 21 oktober 2014 een update waarin dit Koninklijk Besluit wordt toegelicht. Conform die reglementering maakt Dexia sinds 2003 gebruik van zijn internetsite om zijn verplichtingen te vervullen op het vlak van de publicatie van de informatie bedoeld in het Koninklijk Besluit en in de circulaire en heeft onder meer een andere internetsite die is voorbehouden voor de verplichte financiële informatie die vermeld wordt in de circulaire.

Het bestuur van de groep Dexia

Dexia en zijn voornaamste dochteronderneming Dexia Crédit Local hebben op 10 oktober 2012 een geïntegreerd operationeel directieteam opgericht dat is aangepast aan de nieuwe dimensie van de Groep.

Hoewel er aparte juridische structuren bleven bestaan, werd de leiding van de Groep vereenvoudigd en eengemaakt, onder meer via een gezamenlijke directie voor beide hoofdentiteiten, namelijk Dexia en Dexia Crédit Local.

De raad van bestuur van Dexia

Samenstelling van de raad van bestuur

De statuten van Dexia bepalen dat de raad van bestuur uit negen leden bestaat, van wie er vijf de Belgische nationaliteit en vier de Franse nationaliteit hebben. De voorzitter van de raad van bestuur heeft de Franse nationaliteit, en de gedelegeerd bestuurder de Belgische nationaliteit. Een bestuurder kan, met de toestemming van een meerderheid binnen elke groep bestuurders van eenzelfde nationaliteit, worden beschouwd als bestuurder met de Belgische of Franse nationaliteit, hoewel hij in werkelijkheid een derde nationaliteit, de andere nationaliteit of de dubbele nationaliteit heeft.

Gezien de reglementaire ontwikkelingen inzake governance en de komende inwerkingtreding van wettelijke bepalingen die genderquota opleggen binnen de raad van bestuur, is Dexia in principe van plan om de samenstelling van zijn raad van bestuur in de loop van 2016 te wijzigen. De details van deze wijziging, die met de steun van de twee controle-aandeelhouders van Dexia moeten worden vastgelegd, zijn echter op de datum van de afronding van dit jaarverslag nog niet gekend.

Op 31 december 2015 is de raad van bestuur van Dexia samengesteld als volgt:

ROBERT DE METZ

Onafhankelijk bestuurder

3 januari 1952 • Fransman • Bestuurder sinds 2009

Bezit geen Dexia-aandelen

Voorzitter van de raad van bestuur van Dexia

Voorzitter van de raad van bestuur van Dexia Crédit Local

Duur van het mandaat: 2014-2018

Gespecialiseerde comités: Voorzitter van het comité der benoemingen • Voorzitter van het comité der bezoldigingen

Andere mandaten en functies: • Bestuurder: Média-Participations S.A. • Voorzitter van de raad van bestuur: Solocal Group S.A. • Gedelegeerd bestuurder: Bee2Bees SA (Brussel) en La Fayette Management Ltd • Lid van het uitvoerend comité: Fondation pour les Monuments Historiques.

Biografie: Met een diploma van het Institut d'Etudes Politiques de Paris en oud-leerling van de Ecole nationale d'administration (ENA) begon de heer Robert de Metz zijn loopbaan bij de algemene inspectie van financiën. Hij ging in 1983 werken voor de bank Indosuez, waar hij functies opnam in Hongkong en in Frankrijk alvorens aan de slag te gaan bij Demachy Worms & Cie. Bij Paribas, waar hij werkzaam was vanaf 1991, vervulde hij diverse functies, meer bepaald voor fusies-overnames, waarna hij benoemd werd tot lid van het directorium, verantwoordelijk vanuit Londen voor de rente-, valuta- en derivatenmarkt. Hij was bestuurder van Cobepa van 1993 tot 1999. Tussen 2002 en 2007 was hij adjunct-directeur-generaal van de groep Vivendi, verantwoordelijk voor fusies-overnames en strategie. In 2014 trad hij toe tot de raad van bestuur van de groep Solocal.

Belangrijkste vakgebieden: financiën, marktverrichtingen en fusies en overnames.

KAREL DE BOECK

3 augustus 1949 • Belg • Bestuurder sinds 2012

Bezit geen Dexia-aandelen

Gedelegeerd bestuurder en voorzitter van het directiecomité van Dexia

Bestuurder en Algemeen directeur van Dexia Crédit Local

Voorzitter van de raad van bestuur van Dexia Crediop

Duur van het mandaat: 2012-2016

Andere mandaten en functies: Bestuurder van Aswebo nv en Lamifil nv • Voorzitter van de raad van bestuur van Boek.be vzw • Niet-uitvoerend bestuurder van Architecture Archive-Sint-Lukasarchief vzw • Venoot van White Art Centre cvba.

Biografie: De heer Karel De Boeck behaalde het diploma van burgerlijk ingenieur elektromechanica (1972) en dat van licentiaat in de economische wetenschappen (1974) aan de Katholieke Universiteit Leuven. In 1976 ging hij aan de slag bij de Generale Bank, waar hij verschillende functies vervulde in België en het buitenland en marketingdirecteur werd voor het commerciële netwerk. In 1993 trad hij in dienst van de bank ASLK (Fortis) en werd er in januari 1996 voorzitter van het directiecomité. Na de overname van de Generale Bank door Fortis werd hij in 1999 benoemd tot lid van het directiecomité van de bank Fortis en tot lid van het uitvoerend comité van de groep Fortis, waar hij achtereenvolgens verantwoordelijk was voor de activiteiten "middelgrote bedrijven", "corporate banking", "retail banking" en "private banking" en ten slotte "Risk Director" was. In 2007 werd hij ondervoorzitter van ABN Amro Holding in Nederland. In december 2008 werd hij benoemd tot CEO van Fortis Holdings, inmiddels Ageas (tot in juni 2009). Van 1999 tot 2002 was hij voorzitter van de Belgische Vereniging van Banken (nu Febelfin) en van 2003 tot 2006 voorzitter van de EFMA (European Financial Management & Marketing Association). Hij is sinds 2 augustus 2012 gedelegeerd bestuurder en voorzitter van het directiecomité van Dexia, nadat hij van 1 juli tot 1 augustus 2012 voorzitter was van de raad van bestuur. Sinds oktober 2012 is hij ook algemeen directeur van Dexia Crédit Local.

Belangrijkste vakgebieden: finance en banking, herstructurerings, beheer van financiële risico's, leiding en beheer van instellingen.

PIERRE VERGNES

6 mei 1976 • Fransman • Uitvoerend bestuurder sinds 2014

Bezit geen Dexia-aandelen

Uitvoerend bestuurder van Dexia, financieel directeur en lid van het directiecomité van de groep Dexia

Bestuurder en Gedelegeerd algemeen directeur van Dexia Crédit Local

Bestuurder van Dexia Crediop

Duur van het mandaat: 2014-2018

Biografie: De heer Pierre Vergnes studeerde aan de ESSEC en begon zijn carrière in 1998 in de marktenzaal bij BNP (vandaag BNP Paribas). Hij ging in 2001 aan de slag bij Crédit Agricole Indosuez (vandaag Crédit Agricole CIB) in de teams die de relatie beheren met de financiële instellingen, alvorens in 2003 over te stappen naar de algemene inspectie van Crédit Agricole S.A. In 2006 werd hij Manager voor het adviesbureau Bain & Company. In 2010 werd hij aangesteld als hoofd beheerscontrole en adjunct financieel directeur van de groep Dexia. Sinds eind 2012 is hij financieel directeur en lid van het groepscomité, en sinds 1 januari 2014 lid van het directiecomité.

Belangrijkste vakgebieden: financiën, beheerscontrole, financiële modelvorming, corporate finance.

CORSO BAVAGNOLI (COÖPTATIE OP 6 JULI 2015 TER VERVANGING VAN DELPHINE D'AMARZIT)

21 juli 1973 • Fransman • Niet-uitvoerend bestuurder sinds 2015
 Bezit geen Dexia-aandelen

Duur van het mandaat: 2015-2018

Gespecialiseerde comités: Lid van het risicocomité

Hoofdfunctie: Diensthooft financiering van de economie

Andere mandaten en functies: Bestuurder van Dexia Crédit Local

Biografie: De heer Corso Bavagnoli behaalde zijn diploma aan de Ecole nationale supérieure des Mines de Paris en het Institut d'études politiques (IEP) de Paris, en studeerde aan de Ecole nationale d'administration (ENA). In 2001 werd hij benoemd tot adjunct-inspecteur financiën en in 2002 bevorderd tot inspecteur financiën. In 2005 was hij eerst adjunct-afdelingschef bij de Direction générale du Trésor et de la politique économique en vervolgens chef van de afdeling Système financier international, préparation des sommets. In 2008 kreeg hij dan de leiding over de afdeling "EDF et autres participations" bij het Agence des participations de l'État. Hij werd in 2009 benoemd tot adviseur voor economische en financiële zaken op het kabinet van premier François Fillon. In 2012 werd hij onderdirecteur banken en financieringen van algemeen belang van de Direction générale du Trésor. Hij staat sinds mei 2015 aan het hoofd van de dienst financiering van de economie.

Belangrijkste vakgebieden: economie, financiële markten, financiële regelgeving, risicobeheer.

PAUL BODART

Onafhankelijk bestuurder

22 januari 1953 • Belg • Bestuurder sinds 2012
 Bezit geen Dexia-aandelen

Duur van het mandaat: 2013-2017

Gespecialiseerde comités: Voorzitter van het auditcomité • Lid van het comité der bezoldigingen

Andere mandaten en functies: Bestuurder van Dexia Crédit Local. • Voorzitter van de raad van bestuur van de Compagnie des Sept Bonniers • Lid van de raad van diverse vzw's.

Biografie: De heer Paul Bodart behaalde in 1976 zijn ingenieursdiploma aan de Université catholique de Louvain en in 1987 een Master in Business Administration (MBA) aan INSEAD. Hij vervulde eerst verschillende functies bij de Banque Européenne pour l'Amérique latine, nadien bij JP Morgan en met name bij Euroclear Operations Centre. Hij ging op 1 januari 1996 aan de slag bij The Bank of New York als Senior Vice President en werd later algemeen directeur van de Belgische bijkantoor van de bank. Hij was toen verantwoordelijk voor alle Global Custody transacties. Op 1 januari 2003 werd hij bevorderd tot Executive Vice President. Van maart 2009 tot september 2012, was hij CEO van BNY Mellon SAVNV, de bankdochter van de Groep die de hele Eurozone dekt. Hij was onder meer verantwoordelijk voor alle operationele departementen binnen de divisie Asset Servicing Sector van de Groep in de EMEA zone. Van 1999 tot september 2012, was hij eerst lid nadien voorzitter van de raad van bestuur van The Bank of New York Mellon Luxembourg S.A. In september 2012 werd hij lid van de T2S Board van de Europese Centrale Bank. Het hele jaar 2014 was hij onafhankelijk bestuurder in de raad van toezicht van de National Settlement Depository, de Russische centrale effectenbewaarinstelling.

Belangrijkste vakgebieden: leiding en beheer van financiële instellingen, financiën, risicobeheer, human resources management en bezoldigingsbeleid, audit, lokale en internationale regelgeving en beheer van compliance, fusies en overnames en governance.

BART BRONSELAER

Onafhankelijk bestuurder

6 oktober 1967 • Belg • Bestuurder sinds 2012
 Bezit 60 000⁽¹⁾ Dexia-aandelen

Duur van het mandaat: 2013-2017

Gespecialiseerde comités: Voorzitter van het risicocomité • Lid van het auditcomité

Andere mandaten en functies: Uitvoerend bestuurder van Brier Business Development bvba • Bestuurder van Dexia Crédit Local, Alpha 11 Inc., Alpha 11 Europe, Right Brain Interface • Bestuurder van private stichtingen: Gh. Piot en Le Bois Clair • Lid van de raad van vzw's: Katholiek Onderwijs Kessel-Lo en Abbaye d'Oignies

Biografie: De heer Bart Bronselaer behaalde het diploma van industrieel ingenieur (Groep T Leuven), alsook een masterdiploma in computerwetenschappen (VUB) en een MBA (U.C. Louvain). Hij werkte het grootste deel van zijn loopbaan (1993-2003) bij Merrill Lynch International in Londen waar hij verschillende functies vervulde. De laatste was die van Head of Debt Capital Markets voor Europa, het Midden-Oosten en Afrika. In die hoedanigheid was hij verantwoordelijk voor de structurering en verkoop van financiële oplossingen aan klanten zoals financiële instellingen, industriële bedrijven en overheidsinstanties. In 2003 werd hij een onafhankelijke expert in financiële diensten. Hij was tot 31 december 2013 voorzitter van de raad van bestuur van Royal Park Investments.

Belangrijkste vakgebieden: financiële markten, financiën, gestructureerde financieringen, afgeleide producten, strategie

(1) Als gevolg van de hergroepering van aandelen op 4 maart 2016, werd dit bedrag door 1 000 gedeeld en afgerond naar het laagste gehele getal.

DELPHINE D'AMARZIT (EINDE MANDAAT OP 6 JULI 2015)

9 mei 1973 • Franse • Niet-uitvoerend bestuurder sinds 2013
Bezit geen Dexia-aandelen

Duur van het mandaat: 2013-2015

Gespecialiseerde comités: Lid van het strategisch comité

Hoofdfunctie: Diensthoofd bij de direction générale du Trésor français

Andere mandaten en functies: Bestuurder van Dexia Crédit Local • Bestuurder-vertegenwoordiger van de Franse Staat binnen de raad van BPI-Groupe S.A. en van EPIC BPI-Group S.A.

Biografie: Mevrouw Delphine d'Amarzit behaalde haar diploma aan het Institut d'études politiques (IEP) van Parijs en studeerde aan de Ecole nationale d'administration (ENA). In 1996 werd zij inspecteur financieën. In 2000 werd zij benoemd tot adjunct en in 2001 tot secretaris-generaal van de Club de Paris en chef van het bureau "Endettement international, Club de Paris et assurance-crédit" bij de direction du Trésor. Zij was vervolgens adviseur voor de financiële sector bij de Minister van Economie, Financiën en Industrie (2003-2006), onderdirecteur voor de financiële markten en de financiering van bedrijven (2006-2007) bij de Direction du Trésor, en daarna adviseur voor economische en financiële zaken van de Eerste minister (2007-2009). Sinds juli 2009 is zij diensthoofd bij de direction générale du Trésor. Zij was tot maart 2013 bestuurder van het Agence française de développement en bestuurder van de Banque publique d'investissement.

Belangrijkste vakgebieden: economie, financiële markten, financiële regelgeving

ALEXANDRE DE GEEST

5 februari 1971 • Belg • Niet-uitvoerend bestuurder sinds 2012
Bezit geen Dexia-aandelen

Duur van het mandaat: 2013-2017

Gespecialiseerde comités: Lid van het risicocomité • Lid van het comité der bezoldigingen

Hoofdfunctie: Bestuurder bij de Thesaurie van de Belgische federale overheid (FOD Financiën)

Andere mandaten en functies: Bestuurder van Dexia Crédit Local en bestuurder van het Zilverfonds

Biografie: De heer Alexandre De Geest behaalde het diploma rechten aan de Université catholique de Louvain en de Université Libre de Bruxelles. Hij was bestuurder van talrijke vennootschappen waaronder Gazelec (2004-2005) en het Zilverfonds sinds 2003. Hij was vanaf 2000 adviseur op het kabinet van de federale minister van Financiën, en vervolgens in 2011 adviseur op het kabinet van de federale minister van Buitenlandse zaken. Sinds 2012 is hij bestuurder bij de Thesaurie (FOD Financiën).

Belangrijkste vakgebieden: financiële markten, financiën, fiscaliteit

THIERRY FRANCO

30 april 1964 • Fransman • Niet-uitvoerend bestuurder sinds 2013
Bezit geen Dexia-aandelen

Duur van het mandaat: 2013-2017

Gespecialiseerde comités: Lid van het auditcomité • Lid van het comité der benoemingen

Hoofdfunctie: Adjunct-commissaris-generaal investering (Frans ministerie van economie)

Andere mandaten en functies: Bestuurder van Dexia Crédit Local

Biografie: De heer Thierry Franco behaalde een diploma aan de École polytechnique en de École nationale de statistiques et d'administration économique (ENSAE). Hij begint zijn carrière in 1988 bij de direction de la Prévision (ministerie van Economie, Financiën en Industrie) als adjunct van het hoofd van het Bureau buitenland en vervolgens financiële verrichtingen. In 1992 gaat hij aan de slag bij de direction du Trésor waar hij de functie van adjunct van het hoofd van het bureau Financiering van de huisvesting bekleedt, en vanaf 1995 de functie van hoofd van het bureau belast met het beleid van Frankrijk ten aanzien van het Internationale Muntfonds (IMF) en het internationale financiële systeem, en met de voorbereiding van de G7-top. Van 2000 tot 2002 bekleedt hij de functies van onderdirecteur belast met de regelgeving van de verzekeringsondernemingen, -producten en -markten, vervolgens van 2002 tot 2004 die van onderdirecteur van de service des Participations, alvorens te worden benoemd tot diensthoofd Financiering van de economie bij de Direction générale du Trésor et de la Politique économique (DGTPE). In maart 2009 wordt hij benoemd tot secretaris-generaal van de Autorité des marchés financiers (AMF). Van december 2012 tot september 2013 is hij adviseur bij de directeur-generaal van de Franse Trésor. Op 7 oktober 2013 wordt hij benoemd tot Adjunct-commissaris-generaal investering.

Belangrijkste vakgebieden: economie, financiële regelgeving en administratie

KOEN VAN LOO

26 augustus 1972 • Belg • Niet-uitvoerend bestuurder sinds 2008
Bezit 1 186⁽¹⁾ Dexia-aandelen

Duur van het mandaat: 2013-2017

Gespecialiseerde comités: Lid van het comité der benoemingen

Hoofdfunctie: Gedelegeerd bestuurder en lid van het strategisch comité van de Federale participatie- en investeringsmaatschappij

Andere mandaten en functies: Bestuurder: Sopima, Certi-Fed nv, Bel to mundial vzw, Kasteel Cantecroy Beheer nv, Belgische Maatschappij voor Internationale Investerings, Biloba Investment en Ginkgo Management SARL, Capricorn Health Tech Fund nv en Capricorn ICT Fund, Fundo Performa-Key de Inovação em meio ambiente • Bestuurder: Dexia Crédit Local

Biografie: De heer Koen Van Loo is licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen. Na het beëindigen van een speciale licentie fiscaliteit startte hij zijn loopbaan als adjunct-raadgever van de Centrale raad voor het bedrijfsleven. In september 1999 ging hij werken op het kabinet van de minister van Financiën als expert, waar hij in november 2000 werd benoemd tot raadgever, en vervolgens van mei 2003 tot november 2006 kabinetschef was. Sinds 2006 is hij gedelegeerd bestuurder en lid van het strategisch comité van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij.

Belangrijkste vakgebieden: financiële analyse, boekhouding, fiscaliteit en strategie

(1) Als gevolg van de hergroepering van aandelen die plaatsvond op 4 maart 2016, werd dit bedrag door 1 000 gedeeld en afgerond naar het lagere gehele getal.

Verkiezbaarheidscriteria

Het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur bepaalt dat de bestuurders worden gekozen door de algemene aandeelhoudersvergadering op grond van hun bekwaamheden en van de bijdrage die ze kunnen leveren tot het beheer van de onderneming.

De bestuurders beantwoorden aan het bekwaamheidsprofiel dat de raad van bestuur vastlegt op voorstel van het comité der benoemingen en dat noodzakelijk deel uitmaakt van het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur. Elk lid van de raad van bestuur moet zijn verplichtingen als bestuurder kunnen nakomen. Niet-uitvoerende bestuurders mogen niet meer dan vijf bestuursmandaten aanvaarden in andere beursgenoteerde ondernemingen.

Om ervoor te zorgen dat de raad van bestuur op een evenwichtige manier wordt samengesteld in termen van vertegenwoordiging van vrouwen, en met het oog op de inwerkingtreding van de wettelijke bepalingen, heeft de raad van bestuur een actieplan goedgekeurd met het oog op het bereiken van het in artikel 518 bis van het Wetboek van Vennootschappen vastgelegde objectief. In die optiek verbindt elke bestuurder zich ertoe zijn mandaat ter beschikking van de raad van bestuur te stellen op uitdrukkelijke vraag van de voorzitter van de raad, om de benoeming van een bestuurder van het vrouwelijke geslacht mogelijk te maken.

Benoemings- en evaluatieprocedure voor bestuurders

In overeenstemming met hun verplichtingen in het kader van CRD IV en zijn omzetting in de nationale wetgeving, hebben Dexia en Dexia Crédit Local de nodige procedures ingevoerd om de expertise en professionele reputatie te controleren van de bestuurders, de verantwoordelijke managers en het personeel van de twee entiteiten, alsook van de functieverantwoordelijken met onafhankelijke controlefunctie. De naleving van deze verplichtingen treft verschillende departementen:

- De directie Personeelsbeleid is, namens het directiecomité of de raad van bestuur, verantwoordelijk voor het wervings- en selectieproces;
- De directie Compliance is verantwoordelijk voor het controleren van de betrouwbaarheid van de kandidaten en de afwezigheid van belangenconflicten als gevolg van andere functies of mandaten;
- Tot slot onderhouden het Secretariaat-Generaal en de Auditor-Generaal de relaties met de regelgevende en toezichhoudende instanties.

Deze controles, uitgevoerd op het moment van de werving van de kandidaat, worden onderworpen aan een jaarlijkse beoordeling.

Benoeming

Het comité der benoemingen is belast met het voorstellen van de benoeming van elke nieuwe bestuurder aan de raad van bestuur, die als enige beslist om een kandidatuur al dan niet aan de algemene vergadering voor te leggen. Het comité vergewist zich ervan, alvorens de kandidatuur goed te keuren, dat de raad over voldoende inlichtingen beschikt over de kandidaat, waardoor hij kan oordelen of deze kandidatuur past in het algemene profiel van de bestuurders en de vereiste vaardigheden. Elke kandidaat wordt voorgedragen op basis van zijn potentiële bijdrage inzake kennis, ervaring en specialisatie in een of meer van de volgende domeinen: visie en strategie, leadership en management-capaciteit, expertise inzake financiën en boekhouding, internationale ervaring en kennis van de metiers van de

Groep. De kandidaat moet bovendien zijn verplichtingen als bestuurder kunnen nakomen. De raad van bestuur ziet er ook op toe dat hij de specifieke vaardigheden heeft om te kunnen beantwoorden aan de wettelijke criteria van collectieve of individuele expertise binnen de gespecialiseerde comités.

Ontslag

Wanneer een bestuurder vroegtijdig een einde wil maken aan zijn mandaat, stuurt hij een ontslagbrief naar de voorzitter van de raad van bestuur, die de raad hiervan tijdens de eerstvolgende bijeenkomst in kennis stelt. De raad van bestuur zorgt eventueel voor de tijdelijke vervanging van de ontslagnemende bestuurder bij coöptatie, en de volgende algemene vergadering gaat over tot een definitieve benoeming tot bestuurder.

Indien er zich een belangrijke wijziging voordoet in de functies van een bestuurder die een invloed kan hebben op zijn vermogen om te beantwoorden aan de verkiezbaarheidscriteria die zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement van de raad, wordt hij verzocht zijn mandaat ter beschikking te stellen van de vennootschap en de voorzitter van het comité der benoemingen alle nuttige inlichtingen te verstrekken.

Beoordeling

De raad van bestuur organiseert zich zodanig dat hij zijn bevoegdheden en taken optimaal kan uitvoeren. Hij evalueert jaarlijks zijn eigen werking en die van zijn gespecialiseerde comités onder leiding van de voorzitter van de raad van bestuur om de nodige aanpassingen en verbeteringen aan te brengen aan zijn huishoudelijk reglement. De criteria die worden gehanteerd bij de beoordeling, zijn onder meer de efficiëntie en de frequentie van de raad en van de gespecialiseerde comités, de kwaliteit van de informatie die wordt verstrekt aan de raad en aan zijn gespecialiseerde comités, de bezoldiging van de leden van de raad en zijn comités of de rol van de voorzitter.

Bij de verlenging van het mandaat van een bestuurder beoordeelt het comité der benoemingen zijn of haar deelname aan de werking van de raad van bestuur en brengt het daarover verslag uit met een aanbeveling.

Eind 2015 vond een zelfevaluatie-oefening plaats op basis van een individuele vragenlijst over onder meer de samenstelling, de organisatie, de bevoegdheden en de efficiëntie en prestaties van de raad en zijn gespecialiseerde comités, de frequentie van de bijeenkomsten en de informatie die aan de bestuurders wordt verstrekt, de rol van de voorzitter en de interactie met het directiecomité, en ten slotte de bezoldiging van de bestuurders. Het eindverslag, opgemaakt door de voorzitter, werd voorgelegd aan de raad van bestuur op 17 maart 2016 en de dienstige maatregelen voorgesteld in dit rapport werden ingevoerd.

Wijzigingen in de samenstelling van de raad van bestuur van Dexia in de loop van het boekjaar 2015

Tijdens het boekjaar 2015 werd de samenstelling van de raad van bestuur van Dexia als volgt gewijzigd: de raad van bestuur heeft op zijn bijeenkomst van 6 juli 2015 akte genomen van het ontslag van mevrouw Delphine d'Amarzit met ingang van 6 juli 2015, en heeft unaniem de heer Corso Bavagnoli gecoöpteerd als bestuurder met ingang van 6 juli 2015 ter vervanging van mevrouw Delphine d'Amarzit. Zijn definitieve benoeming voor een nieuwe periode van 4 jaar zal worden voorgesteld aan de algemene aandeelhoudersvergadering van 18 mei 2016.

Onafhankelijke bestuurders

De onafhankelijkheidscriteria die gelden voor de bestuurders van Dexia, worden afgestemd op de wettelijke criteria die vervat liggen in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen. Die criteria, die noodzakelijk deel uitmaken van het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur, luiden als volgt.

- 1) Een onafhankelijk bestuurder mag gedurende een periode van vijf jaar vóór zijn benoeming geen mandaat hebben uitgeoefend als uitvoerend lid van het bestuursorgaan of een functie als lid van het directiecomité of van afgevaardigde voor het dagelijks bestuur, noch bij Dexia, noch bij een daarmee verbonden vennootschap of persoon in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen.
- 2) Een onafhankelijk bestuurder mag gedurende een periode van maximaal twaalf jaar niet meer dan drie opeenvolgende mandaten zitting hebben gehad in de raad van bestuur van Dexia als niet-uitvoerend bestuurder.
- 3) Een onafhankelijk bestuurder mag gedurende een periode van drie jaar vóór zijn benoeming geen deel hebben uitmaakt van de directie.
- 4) Een onafhankelijk bestuurder mag geen bezoldiging of ander significant vermogensvoordeel krijgen of hebben gekregen van Dexia of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen, naast de tantièmes en het ereloon die hij eventueel ontvangt in zijn hoedanigheid van niet-uitvoerend lid van het bestuursorgaan of lid van het toezichthoudend orgaan.
- 5) Een onafhankelijk bestuurder:
 - a) mag geen enkel vennootschappelijk recht bezitten dat een tiende of meer vertegenwoordigt van het kapitaal, het vennootschappelijk fonds of een aandelencategorie van de vennootschap.
 - b) als hij vennootschappelijke rechten bezit die minder dan 10 % vertegenwoordigen:
 - door het optellen van de vennootschappelijke rechten bij de rechten in diezelfde vennootschap die in het bezit zijn van vennootschappen waarover de onafhankelijke bestuurder de controle heeft, mogen die vennootschappelijke rechten niet meer bedragen dan een tiende van het kapitaal, het vennootschappelijk fonds of een aandelencategorie van de vennootschap, of
 - de daden van beschikking, die gepaard gaan met die aandelen of met de uitoefening van de bijbehorende rechten, mogen niet onderworpen zijn aan conventionele bepalingen of aan eenzijdige verbintenissen die het lid van het onafhankelijke bestuursorgaan zou zijn aangegaan.
 - c) mag op geen enkele wijze een aandeelhouder vertegenwoordigen die beantwoordt aan de voorwaarden van dit punt.
- 6) Een onafhankelijk bestuurder mag tijdens het voorbije boekjaar geen significante zakenrelatie onderhouden of onderhouden hebben met Dexia of met een daarmee verbonden vennootschap of persoon in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen, noch rechtstreeks, noch in zijn hoedanigheid van vennoot, aandeelhouder, lid van het bestuursorgaan, directielid van een vennootschap of persoon die een dergelijke relatie onderhoudt.
- 7) Een onafhankelijk bestuurder mag tijdens de voorbije drie jaar geen vennoot of werknemer geweest zijn van de huidige of vorige commissaris van Dexia of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen.
- 8) Een onafhankelijk bestuurder mag geen uitvoerend lid zijn van het bestuursorgaan van een andere vennootschap waarin

een uitvoerend bestuurder van Dexia zitting heeft als niet-uitvoerend lid van het bestuursorgaan of toezichthoudend orgaan, en hij mag evenmin andere belangrijke banden hebben met de uitvoerende bestuurders van Dexia als gevolg van functies die hij bekleedt in andere vennootschappen of organen.

9) Een onafhankelijk bestuurder mag noch bij Dexia, noch in een daarmee verbonden vennootschap of persoon in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen, een echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner, noch ouders of verwanten tot in de tweede graad hebben met een mandaat als lid van het bestuursorgaan, lid van het directiecomité, afgevaardigde voor het dagelijks bestuur of lid van de directie, of die zich bevinden in de andere gevallen waarvan sprake is in de punten 1 tot 8.

Een onafhankelijk bestuurder van Dexia voor wie een van voornoemde criteria niet langer vervuld is, onder meer als gevolg van een belangrijke wijziging van zijn functies, brengt hiervan onmiddellijk de voorzitter van de raad van bestuur op de hoogte, die op zijn beurt het comité der benoemingen hiervan in kennis stelt; het comité der benoemingen licht de raad van bestuur in en brengt eventueel een advies uit.

Rekening houdend met voorgaande criteria telt de raad van bestuur van Dexia drie onafhankelijke bestuurders op 31 december 2015. Het gaat om de heren Robert de Metz, Bart Bronselaer en Paul Bodart.

Niet-uitvoerende bestuurders

Wordt beschouwd als niet-uitvoerend bestuurder, elk lid van de raad van bestuur dat geen uitvoerende functies vervult in een vennootschap van de groep Dexia. Het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur van Dexia bepaalt dat minstens de helft van de raad van bestuur samengesteld moet zijn uit niet-uitvoerende bestuurders en dat minstens drie niet-uitvoerende bestuurders onafhankelijk moeten zijn. We merken op dat, behalve Karel De Boeck en Pierre Vergnes, respectievelijk voorzitter en lid van het directiecomité, alle leden van de raad van bestuur van Dexia niet-uitvoerende bestuurders zijn op 31 maart 2016.

De niet-uitvoerende bestuurders hebben recht op alle nuttige informatie die hen in staat moet stellen hun mandaat op een correcte manier te vervullen en kunnen die informatie aan het management vragen.

Scheiding van de functies van voorzitter van de raad van bestuur en gedelegeerd bestuurder

Er bestaat een scheiding van de verantwoordelijkheden aan het hoofd van de Groep, tussen de verantwoordelijkheid van het leiden van de raad van bestuur door een bestuurder met de Franse nationaliteit enerzijds, en de uitvoerende verantwoordelijkheid van het leiden van de activiteiten door een bestuurder met de Belgische nationaliteit anderzijds. De statuten van Dexia en het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur van Dexia vermelden uitdrukkelijk dat de gedelegeerd bestuurder de functies van de voorzitter van de raad niet kan uitoefenen.

Duur van de mandaten

De mandaten van de leden van de raad van bestuur duren maximaal vier jaar. Bestuurders kunnen worden herkozen. Mandaten van niet-uitvoerende bestuurders kunnen slechts tweemaal vernieuwd worden. De leeftijdsgrens voor de bestuurders is vastgelegd op 72 jaar. De betrokken bestuurders nemen ontslag met ingang van de datum van de gewone algemene aandeelhoudersvergadering die volgt op de datum van hun verjaardag.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is het maatschappelijke orgaan dat, onder voorbehoud van de bevoegdheden die uitdrukkelijk worden toegekend aan de aandeelhoudersvergaderingen en binnen de grenzen van het maatschappelijke doel, op voorstel of na advies van het directiecomité de strategie en het algemene beleid van de vennootschap en de groep Dexia vastlegt. Hij controleert en stuurt het beheer van de vennootschap en van de Groep en zorgt voor de risicofollow-up. Op het vlak van de principes bepaalt de raad van bestuur, in het kader van de uitvoering van het herziene geordende resolutieplan, de strategie en de normen van de Groep en ziet hij toe op de implementatie van die strategie bij de Groep en bij de voornaamste entiteiten. De raad van bestuur ziet erop toe dat de principes inzake corporate governance worden nageleefd.

De raad:

- onderzoekt in het bijzonder de belangrijke voorstellen van het directiecomité die hem worden voorgelegd door de gedelegeerd bestuurder, alsook de voorstellen van de gespecialiseerde comités;
- bepaalt de strategie van Dexia en de groep Dexia, in het kader van de uitvoering van het herziene geordende resolutieplan, die door het directiecomité wordt geïmplementeerd, legt de prioriteiten vast, keurt het jaarlijkse budget goed en vergewist zich meer in het algemeen van de overeenstemming met de financiële en menselijke middelen die daarvoor worden ingezet;
- gaat over tot de evaluatie van de uitvoering, op het niveau van de Groep, van de onafhankelijke controlefuncties die, in een geest van centralisatie, met name risicobeheer, interne audit en compliance omvatten;
- beoordeelt de compliancerisico's en valideert de verslagen van de directie compliance en permanente controle. Valideert het compliancebeleid en de belangrijkste beleidsmaatregelen inzake compliance;
- neemt de nodige maatregelen om zich te vergewissen van de integriteit van de financiële staten;
- keurt de algemene principes van het bezoldigingsbeleid goed, beoordeelt ze minstens één keer per jaar en zorgt voor de uitvoering ervan;
- legt de bezoldiging vast van de leden van het directiecomité op voorstel van het comité der bezoldigingen, en op voorstel van de voorzitter van het directiecomité voor de bezoldiging van de leden van het directiecomité, hemzelf niet meegerekend;
- wettigt in het jaarverslag de individuele en collectieve bekwaamheid van de leden van de gespecialiseerde comités;
- evalueert de prestaties van de leden van het directiecomité; ziet toe op de prestaties van de commissaris(sen) en de interne audit;
- bepaalt de organisatie van de adviserende en gespecialiseerde comités op het vlak van de samenstelling, de werkwijze en de verplichtingen;
- bepaalt de organisatie van het directiecomité op het vlak van de samenstelling, de werkwijze en de verplichtingen op voorstel van de voorzitter van het directiecomité;
- onderzoekt het governancestelsel, beoordeelt periodiek de doeltreffendheid ervan en vergewist zich ervan dat corrigerende maatregelen werden genomen om eventuele tekortkomingen te verhelpen;
- zorgt voor de aanpassing van het Governancememorandum en het meedelen van aanpassingen aan de toezichthoudende overheid;

n. controleert de uitvoering door het directiecomité van het algemene beleid van de vennootschap dat hij bepaalt.

De raad van bestuur zorgt ervoor dat zijn verplichtingen tegenover zijn aandeelhouders begrepen en vervuld zijn en legt tijdens de algemene vergaderingen aan de aandeelhouders rekenschap af over de uitoefening van zijn taken.

Werking van de raad van bestuur

Statutaire regels

De statuten van de vennootschap schrijven de volgende regels voor in verband met de werking van de raad van bestuur:

- Elke beraadslaging vereist de aanwezigheid of de vertegenwoordiging van minstens de helft van de leden;
- De beslissingen worden genomen bij meerderheid van de stemmen van alle aanwezige of vertegenwoordigde leden;
- De beslissingen over de hierna weergegeven verrichtingen vereisen de aanwezigheid of de vertegenwoordiging van minstens twee derde van de leden en een beslissing die wordt genomen bij een meerderheid van twee derde van de stemmen van alle aanwezige of vertegenwoordigde leden:
 - Het verwerven of overdragen van activa met een bruto-eenheidswaarde van meer dan 500 miljoen EUR;
 - Voorstellen tot wijziging van de statuten van de vennootschap, ook voor wat betreft de uitgifte van aandelen, in aandelen converteerbare of terugbetaalbare obligaties, warrants of andere financiële instrumenten die op termijn recht geven op aandelen;
 - De benoeming en afzetting van de voorzitter van de raad van bestuur en van de gedelegeerd bestuurder;
 - De beslissing tot kapitaalsverhoging in het kader van het toegestane kapitaal;
 - De benoeming van bestuurders binnen de raad van bestuur van Dexia Crédit Local, voor zover de beslissing zou slaan op de benoeming van andere personen dan de bestuurders van de vennootschap of van een ander aantal bestuurders dan dat van de raad van bestuur van Dexia;
 - De beslissing tot wijziging van het huishoudelijke reglement van de raad van bestuur.

De raad van bestuur mag specifiek of in het algemeen waarnemers uitnodigen om de vergaderingen bij te wonen. Die waarnemers zijn niet stemgerechtigd, maar hebben wel dezelfde verplichtingen als de bestuurders, onder meer inzake geheimhouding.

Huishoudelijk reglement van de raad van bestuur van Dexia

Het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur van Dexia bevat een aantal regels die de raad in staat moeten stellen zijn bevoegdheden ten volle uit te oefenen en de doeltreffendheid van de bijdrage van elke bestuurder te vergroten.

Algemene organisatieprincipes

De raad van bestuur organiseert zich zodanig dat hij zijn bevoegdheden en taken optimaal kan uitvoeren.

De vergaderingen van de raad vinden vaak genoeg plaats om hem in staat te stellen zijn opdrachten te vervullen. De bestuurders verbinden zich ertoe actief betrokken te zijn bij de werkzaamheden van de raad en de comités waarvan ze lid zijn. De aanwezigheid tijdens de zittingen van de raad en de comités is de voornaamste voorwaarde voor die deelneming, en een effectieve aanwezigheid op minstens drie vierde van de vergaderingen is gewenst.

De agenda bevat de te behandelen onderwerpen en vermeldt ook of het gaat om informatieve punten, of erover beraad-

slaagd zal worden of dat er een beslissing over zal worden genomen.

De notulen maken gewag van de besprekingen en vermelden ook de beslissingen die werden genomen, alsook eventueel het voorbehoud van bepaalde bestuurders.

Discretieplicht

De informatie die aan de bestuurders wordt meegedeeld in het kader van de uitoefening van hun functie, zowel tijdens de vergaderingen van de raad, de gespecialiseerde comités als tijdens privégesprekken, wordt hen *intuitu personae* verstrekt; ze moeten erop toezien dat het vertrouwelijke karakter van die informatie strikt wordt gerespecteerd.

Opleiding van de bestuurders

De voorzitter van de raad van bestuur zorgt ervoor dat de bestuurders, voor zover nodig, bij het begin en in de loop van hun mandaat een opleiding krijgen over de activiteiten van de Groep, om hun taken te kunnen uitvoeren.

Belangenconflicten

De bestuurders vergewissen zich ervan dat hun deelname aan de raad van bestuur voor hen geen bron is van belangenvermenging onder de toepasselijke reglementering.

De bestuurders stellen hun mandaat ter beschikking van de raad bij een belangrijke wijziging van hun functies; de raad beslist dan of hij al dan niet hun ontslag aanvaardt, na advies van het comité der benoemingen. Ze moeten ontslag nemen als een wijziging in hun situatie leidt tot een toestand die onverenigbaar is met hun mandaat als bestuurder van Dexia. Als een bestuurder rechtstreeks of onrechtstreeks een vermogensbelang heeft dat tegengesteld is aan een beslissing van of een transactie door de raad van bestuur, moet hij dat melden aan de andere bestuurders nog vóór de beraadslaging in de raad van bestuur. Zijn verklaring, alsook de redenen die worden aangevoerd ter rechtvaardiging van zijn tegengesteld belang, moeten vermeld worden in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. Bovendien moet hij de commissarissen van de vennootschap hiervan op de hoogte brengen. Hij mag de beraadslagingen van de raad van bestuur over de betrokken transacties of beslissingen niet bijwonen, en mag evenmin deelnemen aan de stemming.

Met het oog op de publicatie in het jaarlijkse beheersverslag vermeldt de raad van bestuur in de notulen de aard van de betrokken beslissing of van de betrokken transactie, geeft hij een rechtvaardiging voor de beslissing die werd genomen, en haalt hij ook de gevolgen aan voor het vermogen van de vennootschap. Het beheersverslag bevat de notulen waarnaar hiervoor wordt verwezen.

Handel in financiële instrumenten van Dexia

Met het oog op een grotere transparantie van de handel in financiële instrumenten van Dexia, bepaalt het huishoudelijk reglement dat alle bestuurders van Dexia het statuut van "permanente insider" hebben, aangezien ze geregeld toegang hebben tot bevoorrechte informatie over Dexia. De uitvoerende bestuurders, alsook bepaalde niet-uitvoerende bestuurders, onder wie de leden van het auditcomité, die toegang hebben tot de voorlopige geconsolideerde resultaten van Dexia, worden opgenomen in de lijst van de "personen die toegang hebben tot de voorlopige geconsolideerde resultaten". Bovendien kunnen de bestuurders in het kader van bepaalde specifieke projecten toegang hebben tot bevoorrechte informatie over Dexia in verband met die projecten, en daarom worden ze opgenomen in de lijst van de "occasionele insiders".

Uit hun statuut van "permanente insider" vloeit voort dat alle bestuurders:

- Moeten afzien van elke handel in financiële instrumenten van Dexia gedurende één maand voor de bekendmaking van de kwartaal-, halfjaar- en jaarresultaten;
- Vooraf de toestemming moeten krijgen van de Chief Compliance Officer als ze een transactie willen uitvoeren in financiële instrumenten van Dexia.

Bestuurders met het statuut van een "persoon die toegang heeft tot de voorlopige geconsolideerde resultaten" van Dexia, zijn onderworpen aan een statutaire sperperiode die gekoppeld is aan de voorlopige resultaten en moeten afzien van elke transactie in financiële instrumenten van Dexia tijdens een negatief venster dat begint op D-15, de datum van de boekhoudkundige afsluiting, en eindigt op de dag van de bekendmaking van de resultaten. Als gevolg van hun statuut van permanente insider moeten ze bovendien voor elke transactie de toestemming krijgen van de Chief Compliance Officer.

De bestuurders die zijn opgenomen in de lijst van de occasionele insiders, mogen zolang zij op die lijst vermeld worden, over geen enkele transactie beslissen met financiële instrumenten van Dexia.

Bestuurders en personen die nauwe banden met elkaar hebben, zijn verplicht om aan de FSMA hun transacties met financiële instrumenten van Dexia voor eigen rekening te melden. De FSMA publiceert de gemelde verrichtingen automatisch op zijn website.

De bestuurders moeten het volgende melden aan de Chief Compliance Officer:

- Op het ogenblik van het opnemen van hun functie, welke financiële instrumenten van Dexia ze in hun bezit hebben;
- Op het einde van elk jaar, een actualisering van de financiële instrumenten van Dexia die ze in hun bezit hebben.

De regels en beperkingen aangaande de verrichtingen op financiële instrumenten van Dexia die hiervoor beschreven staan, gelden voor de bestuurders en voor de personen die nauw met hen verwant zijn. Ze gelden eveneens voor de waarnemers zoals ze omschreven staan in de statuten van Dexia.

Werking en activiteiten van de raad van bestuur van Dexia tijdens het boekjaar 2015

Presentie van de bestuurders

De raad van bestuur kwam in 2015 negen keer bijeen. De presentiegraad van de bestuurders op de raad van bestuur bedroeg 89 %.

PRESENTIEGRAAD VAN ELKE BESTUURDER OP DE RAAD VAN BESTUUR

Corso Bavagnoli ⁽¹⁾	40 %
Paul Bodart	88,9 %
Bart Bronselaer	100 %
Delphine d'Amarzit ⁽²⁾	60 %
Karel De Boeck	100 %
Alexandre De Geest	100 %
Robert de Metz	100 %
Thierry Francq	77,8 %
Koen Van Loo	100 %
Pierre Vergnes	88,9 %

(1) Effectief mandaat met ingang van 6 juli 2015.

(2) Nam ontslag met ingang van 6 juli 2015.

Activiteiten van de raad van bestuur

Buiten de zaken die onder zijn gewone bevoegdheid vallen (follow-up van de resultaten, goedkeuring van het budget, benoeming en bezoldiging van de leden van het directiecomité, oproeping voor de gewone en de buitengewone algemene vergadering, verslagen van de vergaderingen van de gespecialiseerde comités), heeft de raad van bestuur zich over de vele thema's gebogen die onder de bevoegdheid van het audit- en het risicocomité vallen, en over de volgende punten:

- Follow-up van het herziene geordende resolutieplan en de verbintenissen van de Staten ten aanzien van de Europese Commissie;
- Liquiditeit van de Groep, SREP, Pijler 2 van Basel III;
- Programma inzake verkoop van activa;
- Hergroepering van aandelen;
- Beleid van compliance, van interne controle, uitoefening van externe mandaten;
- Verkoop van operationele entiteiten;
- Outsourcingproject;
- Governancememorandum.

Belangenconflicten

Als een bestuurder, zoals reeds vermeld, rechtstreeks of onrechtstreeks een vermogensbelang heeft dat tegengesteld is aan een beslissing van of een transactie door de raad van bestuur, moet hij dit nog vóór de beraadslaging in de raad van bestuur melden aan de andere bestuurders. Zijn verklaring, alsook de redenen die worden aangevoerd ter rechtvaardiging van zijn tegengesteld belang, moeten vermeld worden in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. Tijdens de zitting van 5 augustus 2015 heeft de raad van bestuur een beslissing genomen over de toekenning van een schadeloosstellingsgarantie door Dexia aan de heer Corso Bavagnoli, bestuurder. Aangezien de heer Corso Bavagnoli afwezig was op de vergadering van de raad van bestuur van 5 augustus 2015, heeft de situatie van een mogelijk belangenconflict zich niet voorgedaan. De modaliteiten van deze aan elke bestuurder toegekende garantie worden uitvoerig beschreven in het bezoldigingsverslag hierna.

De gespecialiseerde comités die werden opgericht door de raad van bestuur

De gespecialiseerde comités zijn belast met de voorbereiding van de beslissingen van de raad, wat hun enige bevoegdheid blijft. Behoudens een bijzondere delegatie van de raad hebben de gespecialiseerde comités immers geen enkele beslissingsbevoegdheid. De comités bestaan uit bestuurders die door de raad van bestuur worden benoemd voor een hernieuwbare periode van twee jaar. Na elke vergadering wordt aan de raad van bestuur een verslag voorgelegd over de werkzaamheden van het comité.

De raad van bestuur beschikte tot 12 maart 2015 over drie gespecialiseerde comités, namelijk het auditcomité en het comité der benoemingen en bezoldigingen overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen, en het strategisch comité.

Om rekening te houden met de omzetting in het Belgische en Franse recht van de Europese Bankenrichtlijn, CRD IV genoemd, werd het auditcomité sinds 12 maart 2015 gesplitst in enerzijds een auditcomité, dat uniek is voor Dexia en Dexia Crédit Local, en anderzijds een risicocomité, dat eveneens uniek is voor Dexia en Dexia Crédit Local. Er werd ook nog beslist om het comité der benoemingen en bezoldigingen te splitsen in enerzijds een comité der benoemingen en anderzijds een comité der bezoldigingen, eveneens allebei bevoegd voor Dexia en Dexia Crédit Local.

Om te beantwoorden aan de nieuwe eisen die aan Dexia worden opgelegd inzake governance en aan de door Dexia aangegane verbintenissen in het kader van de gewaarborgde uitgifte-overeenkomst met de Belgische, Franse en Luxemburgse Staat, heeft de raad van bestuur sinds 19 november 2015 de samenstelling van de gespecialiseerde comités aangepast en beslist om het strategisch comité af te schaffen.

Op 31 december 2015 beschikte de raad van bestuur dus over vier permanente gespecialiseerde comités, namelijk: (i) het auditcomité, (ii) het risicocomité, (iii) het comité der benoemingen en (iv) het comité der bezoldigingen. Deze comités bestaan uit tenminste drie niet-uitvoerende bestuurders die worden benoemd door de raad van bestuur.

Het auditcomité

Overeenkomstig artikel 526bis van het Wetboek van Vennootschappen en artikel 27 van de bankenwet⁽¹⁾ bestaat het auditcomité uit niet-uitvoerende bestuurders, onder wie ten minste één onafhankelijke bestuurder, waaronder de voorzitter van het comité, die beantwoorden aan de criteria van artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen.

De leden van dit comité beschikken over een collectieve deskundigheid op het gebied van de werkzaamheden van de groep Dexia en op het gebied van boekhouding en audit, en tenminste één lid beschikt over deskundigheid op het gebied van audit en/of boekhouding.

Op 31 december 2015 bestond het auditcomité uit:

- De heer Paul Bodart, onafhankelijk bestuurder en voorzitter van het auditcomité. Hij heeft heel wat professionele ervaring in audit en boekhouding, die hij onder meer opbouwde als lid van het auditcomité van Euroclear Bank gedurende 5 jaar en van het auditcomité van de National Settlement Depository, de Russische centrale effectenbewaarinstituut, gedurende 2 jaar. Hij is sinds 2012 voorzitter van het auditcomité van de groep Dexia en is tevens lid van het Audit Committee Institute (ACI). Hij vervulde 4 jaar lang de functie van CEO van de BNY Mellon, de bankdochter van de Groep die de hele Eurozone dekt, en heeft 35 jaar ervaring in de bank- en financiële sector, waarvan 17 jaar in leidende kaderfuncties.
- De heer Bart Bronselaer, onafhankelijk bestuurder. Tijdens zijn beroepsloopbaan, onder meer bij Merrill Lynch International waar hij Head of Debt Capital Markets was voor Europa, en bij Royal Park Investments als voorzitter van de raad van bestuur, deed hij ervaring op in risicobeheer en op de kapitaalmarkten. Dit zijn essentiële kwaliteiten om een goed inzicht te hebben in de activiteit van de groep Dexia.

- De heer Thierry Francq, niet-uitvoerend bestuurder. Hij was secretaris-generaal van de Autorité des Marchés Financiers (AMF) en heeft een lange carrière achter de rug bij de Franse Trésor, waar hij kennis opdeed van financiële regelgeving, beheer, financiën en risicomanagement. Vijf jaar lang (tussen 2004 en 2009) legde hij zich daar onder meer toe op de regelgeving van de bank- en verzekeringssector en van de financiële markten. Tijdens de financiële crisis van 2008 speelde hij een sleutelrol in de invoering van de mechanismen ter ondersteuning van de financiële sector in Frankrijk. Van 2009 tot 2012 bouwde hij in het kader van zijn functie binnen de AMF ervaring op in corporate governance, financiële communicatie en boekhouding. Als verantwoordelijke voor de deelnemingen van de Staat was hij voordien niet-uitvoerend bestuurder in verschillende ondernemingen, waaronder beursgenoteerde entiteiten.

⁽¹⁾ Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

Activiteiten tijdens het boekjaar 2015

Het auditcomité kwam in 2015 zesmaal bijeen en behandelde de volgende onderwerpen:

- De financiële staten van de Groep;
- De rapporten over de risico's, de liquiditeit, de audit, de compliance en de permanente controle;
- De behandeling van het risico verbonden aan cybercriminaliteit en de vermindering van de risico's;
- De beoordeling van de FED van de activiteiten in de Verenigde Staten;
- ICAAP;
- IFRS 9;
- Pijler 2 van Basel III.

Presentiegraad van elke bestuurder

De individuele presentiegraad van de bestuurders op de bijeenkomsten van het auditcomité bedroeg 92 % in 2015.

PRESENTIEGRAAD VAN ELKE BESTUURDER OP DE VERGADERINGEN VAN HET AUDITCOMITÉ

Paul Bodart	100 %
Bart Bronselaer	100 %
Thierry Francq	83,3 %
Koen Van Loo ⁽¹⁾	80 %

(1) Na de aanpassing van de samenstelling van dit comité is de heer Koen Van Loo sinds 19 november 2015 niet langer lid van het auditcomité.

Bevoegdheden

Het auditcomité is belast met de opvolging van de wettelijke controle van de rekeningen en het proces van opstelling van de financiële informatie. Het onderzoekt desgevallend de ontwerpen van jaar-, halfjaar- en kwartaal-, vennootschappelijke en geconsolideerde rekeningen van de groep Dexia, die vervolgens worden voorgesteld, vastgelegd en gepubliceerd door de raad van bestuur. Het analyseert alle vragen over deze rekeningen en over de financiële staten en controleert, op basis van de documenten die hem overhandigd worden, de procedures voor het opstellen ervan, de keuze van de boekhoudkundige referentiestelsels, de voorzieningen, het naleven van de prudentiële normen, de relevantie en permanentie van de toegepaste boekhoudkundige principes en methodes en de toereikendheid van de consolidatiekring. Het auditcomité vergewist zich ook van de afstemming van de externe audit op de behoeften van de Groep en van de opvolging van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer.

Werking

Het auditcomité komt minstens twee keer per jaar bijeen. Elk van die bijeenkomsten moet plaatsvinden vóór de vergadering van de raad van bestuur die desgevallend de kwartaal-, halfjaar- of jaarrekeningen, afhankelijk van het geval, onderzoekt en vastlegt. Het comité kan op elk ander ogenblik bijeenkomen op verzoek van een van zijn leden.

De bevoegdheden en de werkwijze van het auditcomité worden beschreven in het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur.

Het auditcomité kan zich indien nodig laten bijstaan door een interne of externe expert. Om de kennisname van de dossiers door de bestuurders in het sociaal belang van de onderneming te verbeteren, nodigt de raad van bestuur daarnaast alle leden van de raad van bestuur van Dexia en Dexia Crédit Local uit voor de vergaderingen van het auditcomité.

Het risicocomité

Overeenkomstig artikel 27 van de bankenwet⁽¹⁾ bestaat het risicocomité uitsluitend uit niet-uitvoerende bestuurders, en ten minste één onafhankelijke bestuurder, waaronder de voorzitter van het comité, in de zin van artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen. Het comité moet over voldoende deskundigheid op het gebied van de werkzaamheden van de groep Dexia beschikken om de strategie en de risicotolerantie van de Groep te begrijpen en te bevatten.

Op 31 december 2015 is de samenstelling van het risicocomité als volgt:

- De heer Bart Bronselaer, onafhankelijk bestuurder en voorzitter van het comité. Tijdens zijn loopbaan deed hij heel wat expertise op in marktrisico en risicobeheer, onder meer bij Merrill Lynch International waar hij directeur was van de Strategic Solutions Group voor Europa, en bij Royal Park Investments als voorzitter van het comité voor portefeuillebeheer.

- De heer Corso Bavagnoli, niet-uitvoerend bestuurder. Hij leidt sinds mei 2015 de dienst financiering van de economie van de Franse Trésor. Hij begon zijn carrière in 2001 als adjunct-inspecteur bij de inspection générale des finances en werd in 2002 bevorderd tot inspecteur. In 2005 was hij eerst adjunct-afdelingschef voor het economische beleid bij de Direction générale du Trésor en vervolgens hoofd van de afdeling "Système financier international, préparation des sommets". In 2008 kreeg hij dan de leiding over de afdeling "EDF et autres participations" bij het Agence des participations de l'État. Hij werd in 2009 benoemd tot adviseur voor economische en financiële zaken op het kabinet van de premier. Hij vervulde tussen 2013 en 2015 ook de functie van bestuurder van de SFIL. In 2012 werd hij onderdirecteur voor banken en financieringen van algemeen belang bij de direction générale du Trésor. Hij was tussen 2012 en 2015 actief lid van de Commission de surveillance van de Caisse des dépôts et consignations. Hij is tevens censor van de Banque de France. Hij is sinds 6 juli 2015 bestuurder van Dexia.

- De heer Alexandre De Geest, niet-uitvoerend bestuurder. Hij beschikt over een stevige kennis van financiële regelgeving, corporate governance, financiën en risicobeheer. Hij werkte 11 jaar als adviseur op het kabinet van de federale minister van Financiën en was lid van het Strategisch comité van het Agentschap van de schuld. Hij volgde verschillende financiële onderwerpen, waaronder Dexia, KBP, RPI, Arco... en was lid van het Comité voor de opvolging van de financiële garanties die worden toegekend aan financiële instellingen. Drie jaar lang was hij regeringscommissaris bij het Beschermingsfonds voor deposito's en financiële instrumenten. Sinds 2012 is hij Administrateur van de Directie Financiering van de Staat en Financiële Markten bij de Belgische Schatkist. In dat verband leidt hij het Agentschap van de schuld van de Staat en is hij lid van het Strategisch comité daarvan. Hij is tevens lid van het Beheerscomité belast met de leningen en waarborgen die de Staat toekent aan financiële instellingen. Hij vertegenwoordigt de Staat bij de comités voor financiële diensten en het Europees Comité voor het bankwezen.

(1) Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

Activiteiten tijdens het boekjaar 2015

Het risicocomité kwam in 2015 vijfmaal⁽¹⁾ bijeen en behandelde onder meer de volgende onderwerpen:

- Het risico verbonden aan cybercriminaliteit;
- De beveiliging van informatietechnologie;
- Het SREP;
- De kwartaalverslagen over de risico's (markt-, krediet-, operationele en juridische risico's);
- Werkzaamheden van permanente controle en compliance.

Presentiegraad van elke bestuurder

De individuele presentiegraad van de bestuurders op de bijeenkomsten van het risicocomité bedroeg 100 % in 2015.

PRESENTIEGRAAD VAN ELKE BESTUURDER OP DE VERGADERINGEN VAN HET RISICOCOMITÉ

Paul Bodart ⁽¹⁾	100 %
Bart Bronselaer	100 %
Alexandre De Geest ⁽²⁾	Nvt
Thierry Francq ⁽³⁾	100 %
Koen Van Loo ⁽⁴⁾	100 %

(1) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van het risicocomité..

(2) Lid van het risicocomité sinds 19 november 2015.

(3) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van het risicocomité.

(4) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van het risicocomité.

Bevoegdheden

Het risicocomité is belast met de opvolging van de aspecten die betrekking hebben op de huidige en toekomstige risicostrategie en risicotolerantie. Het staat de raad van bestuur bij wanneer die toeziet op de uitvoering van deze strategie door het directiecomité.

Het risicocomité onderzoekt de (operationele) invoering van de procedures inzake controle van de risico's en interne controle. Het comité vergewist zich van de integriteit en het adequate karakter van de functie risicobeheer, met inbegrip van de procedures en de organisatiestructuren.

Het risicocomité neemt ook kennis van de eventuele vaststellingen en aanbevelingen van de controle-instanties in de aanleggelegenheden die onder zijn bevoegdheid vallen.

Werking

Het risicocomité bepaalt de aard, omvang, vorm en frequentie van de informatie over de risico's die aan hem moet worden overgemaakt. Het heeft rechtstreeks toegang tot de directeur risico's en kan het advies vragen van externe deskundigen.

De bevoegdheden en de werkwijze van het risicocomité worden beschreven in het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur.

De gedelegeerd bestuurder kan het risicocomité bijwonen, zonder er lid van te zijn. Het risicocomité kan de leden van het directiecomité uitnodigen om aan zijn werkzaamheden deel te nemen. Zo nodig kan het zich ook laten bijstaan door een expert. De voorzitter van het comité waakt erover dat de leden van het comité elkaar kunnen ontmoeten zonder dat er een vertegenwoordiger van de directie bij is. Om de kennisname van de dossiers door de bestuurders in het sociaal belang van de onderneming te verbeteren, nodigt de raad van bestuur alle leden van de raad van bestuur van Dexia en Dexia Crédit Local uit voor de vergaderingen van het risicocomité.

(1) Met inbegrip van de vergaderingen van het auditcomité vooraleer dit werd gesplitst in een auditcomité en een risicocomité.

Gemeenschappelijke vergaderingen van het audit- en risicocomité

Het audit- en risicocomité komen zo vaak als nodig bijeen om samen de gemeenschappelijke onderwerpen te behandelen, na bijeenroeping door de voorzitter van de raad van bestuur of desgevallend door de voorzitter van het auditcomité of het risicocomité.

Deze vergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter van het auditcomité.

Het comité der benoemingen

Samenstelling

Het comité der benoemingen bestaat uit tenminste drie niet-uitvoerende bestuurders, onder wie de voorzitter van de raad van bestuur en ten minste één onafhankelijke bestuurder. De gedelegeerd bestuurder en het hoofd van de afdeling Human Resources wonen de vergaderingen bij, zonder er lid van te zijn. De leden van het comité der bezoldigingen worden uitgenodigd om de vergaderingen van het comité der benoemingen bij te wonen.

Het comité moet over de nodige deskundigheid inzake benoemingsbeleid beschikken, om een gedegen oordeel te vellen over de vaardigheden en de vakgebieden van de personen die het binnen de groep Dexia benoemt.

Op 31 december 2015 is de samenstelling van het comité der benoemingen als volgt:

- De heer Robert de Metz, onafhankelijk bestuurder en voorzitter van het comité; Hij beschikt over een grote deskundigheid in banken, financiën en activabeheer, en heeft daarnaast ervaring in internationaal bedrijfsbeheer. Na 4 jaar te hebben gewerkt bij de Algemene inspectie financiën van het Ministerie van Financiën, bekleedde hij 17 jaar lang managerfuncties bij zakenbanken en 5 jaar lang in activabeheer. Tussen 1997 en 1999 was hij lid van het directorium van Paribas (voor de fusie met BNP), belast met interest-, wisselkoers- en derivatenactiviteiten. Tegelijk vervulde hij leidende kaderfuncties bij Paribas in het Verenigd Koninkrijk (2 000 medewerkers), waar hij instond voor de opvolging van de relatie met de Financial Services Authority. Hij deed ervaring op in bedrijfsbeheer, door van 1994 tot 1999 de directiecomités en de raden van bestuur van Paribas bij te wonen. Als adjunct-directeur belast met de strategie en de fusies en overnames van Vivendi Universal van 2002 tot 2007 was hij vervolgens een sleutelfiguur in het team dat de onderneming moest saneren. In die functie nam hij niet alleen deel aan de raden van bestuur van Vivendi, maar ook aan die van de voornaamste entiteiten van de groep met externe aandeelhouders, zoals die van NBC Universal, voor het grootste deel in handen van General Electric, gedurende 3 jaar, die van Maroc Télécom, gedurende 5 jaar, en het auditcomité daarvan, die van Canal + France gedurende 7 jaar en die van andere dochterbedrijven die volledig in handen waren van de groep en een groot aantal internationale medewerkers telden, zoals Universal Music of Vivendi Games.

- De heer Thierry Francq, niet-uitvoerend bestuurder. Hij kan een betrouwbaar oordeel vellen op het vlak van benoemingen, dankzij de ervaring die hij opbouwde tijdens zijn loopbaan als hoger kaderlid bij de Franse Trésor. In het kader van het beheer van een portefeuille van participaties van de Franse Staat diende hij zich uit te spreken over talrijke benoemingen in functies met hoge verantwoordelijkheid binnen verschillende bedrijven. Als secretaris-generaal van de AMF zag hij toe op de corporate governance van beursgenoteerde ondernemingen in Parijs.

• De heer Koen Van Loo, niet-uitvoerend bestuurder. Hij is sinds 2013 lid van het comité der benoemingen van Dexia. Als Directeur-Generaal van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM), die alle participaties van de federale Staat beheert, en als voormalig kabinetschef van de Vicepremier en de minister van Financiën deed hij ervaring op in de organisatie en samenstelling van raden van bestuur, alsook in benoemingen en personeelsbeheer. Hij verwierf ook ervaring in bedrijfsbeheer, als niet-uitvoerend bestuurder van verschillende ondernemingen die in handen zijn van de Belgische federale Staat of de FPIM.

Bevoegdheden

Het comité der benoemingen bereidt de beslissingen van de raad van bestuur voor die handelen over:

- De voorstellen tot benoeming of vernieuwing van het mandaat van bestuurders door de raad van bestuur aan de aandeelhoudersvergadering, alsook de voorstellen tot coöptatie van bestuurders;
 - Bij de verlenging van het mandaat van een bestuurder beoordeelt het comité der benoemingen de deelname van de bestuurder aan de werking van de raad van bestuur en brengt het daarover verslag uit met een aanbeveling. In het kader van een nieuwe benoeming vergewist het comité zich ervan, alvorens de kandidatuur goed te keuren, dat de raad van bestuur overeenkomstig de interne procedure voldoende inlichtingen over de kandidaat heeft gekregen, waardoor hij kan oordelen of deze kandidatuur past in het algemene profiel van de bestuurders en de vereiste vaardigheden;
 - Het vastleggen van de criteria inzake onafhankelijkheid op basis waarvan een bestuurder "onafhankelijk" kan worden genoemd;
 - De hoedanigheid van een bestaand lid of van een nieuw lid van de raad van bestuur als onafhankelijk bestuurder.
- In het algemeen ziet het comité erop toe dat de besluitvorming binnen de raad van bestuur niet gebeurt door een of meer personen op een manier die de onderneming schade berokkent.

In het kader van die bevoegdheden houdt het comité zich aan de aanbevelingen, circulaires en alle andere internationale, Franse en Belgische reglementeringen inzake bezoldiging en corporate governance.

Werking en activiteiten tijdens het boekjaar 2015

Het comité der benoemingen kwam in 2015 zesmaal bijeen en behandelde de volgende onderwerpen:

- Governance: samenstelling van de raad van bestuur, de gespecialiseerde comités en het directiecomité van Dexia en Dexia Crédit Local;
- De benoeming van nieuwe bestuurders of leden van het directiecomité;
- De wetwijzigingen met betrekking tot de verplichtingen van goed bestuur in Frankrijk en België (cf. bankenwet);
- Het jaarverslag en het bezoldigingsverslag;
- De beoordeling van de vaardigheden van de leden van de raad van bestuur;
- De bijwerking van het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur.

Presentiegraad van elke bestuurder

De individuele presentiegraad van de bestuurders op de vergaderingen van het comité der benoemingen bedroeg 97 % in 2015.

PRESENTIEGRAAD VAN ELKE BESTUURDER OP DE VERGADERINGEN VAN HET COMITÉ DER BENOEMINGEN

Paul Bodart ⁽¹⁾	100 %
Bart Bronselaer ⁽²⁾	100 %
Robert de Metz	100 %
Thierry Francq	83,3 %
Koen Van Loo	100 %

(1) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van dit comité.

(2) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van dit comité.

Het comité der bezoldigingen

Samenstelling

Overeenkomstig artikel 526quater van het Wetboek van Vennootschappen en artikel 27 van de bankenwet⁽¹⁾ bestaat het comité der bezoldigingen uit ten minste drie niet-uitvoerende bestuurders, onder wie de voorzitter van de raad van bestuur en een meerderheid van onafhankelijke bestuurders. De gedelegeerd bestuurder en het hoofd van de afdeling Human Resources wonen de vergaderingen bij, zonder er lid van te zijn. De leden van het comité der benoemingen worden uitgenodigd om de vergaderingen van het comité der bezoldigingen bij te wonen.

Het comité moet over de nodige expertise beschikken om een gedegen en onafhankelijk oordeel te kunnen vellen over het bezoldigingsbeleid en de bezoldigingspraktijken.

Het comité der bezoldigingen komt tenminste tweemaal per jaar bijeen, waarvan in principe zeker één keer voor de raad van bestuur die het beheersverslag van het boekjaar goedkeurt. Het kan in de loop van het jaar ook vaker bijeenkomen, als een van zijn leden een met redenen omkleed verzoek indient.

Op 31 december 2015 is de samenstelling van het comité der bezoldigingen als volgt:

- De heer Robert de Metz, onafhankelijk bestuurder en voorzitter van het comité (zie supra).
- De heer Paul Bodart, onafhankelijk bestuurder. Hij leidde gedurende 13 jaar de Belgische bijkantoor van de Bank of New York Mellon, die tot 1 200 medewerkers telde. Hij was ook 4 jaar lang CEO van de BNY Mellon, de bankdochter van de Groep in de Eurozone. Met bijkantoren in 6 landen telde deze entiteit tot 1 700 medewerkers. Tijdens die 17 jaar waarin hij aan de slag was bij de Bank of New York Mellon, was hij voortdurend betrokken bij de gesprekken met de managers over de bezoldiging van de medewerkers onder zijn verantwoordelijkheid, alsook bij de onderhandelingen met de regelgevers over de bezoldigingsniveaus en -parameters tijdens de financiële crisis. Als CEO van de bankdochter in de Eurozone en verantwoordelijk voor de operationale departementen van de Asset Servicing divisie van de Groep in de EMEA regio, speelde hij een rol in de veranderingen die het gevolg waren van de wijzigingen van het wetgevende kader met betrekking tot bezoldigingen.
- De heer Alexandre De Geest, niet-uitvoerend bestuurder. Hij heeft ervaring op het gebied van bezoldigingsbeleid, die hij opdeed bij de uitoefening van zijn mandaten in verschillende ondernemingen. De Directie Financiering van de Staat en Financiële Markten waarvan hij de directeur is, telt 85 medewerkers. In het kader van zijn functie als adviseur van de federale Minister van financiën en buitenlandse zaken werkte hij aan de omzetting in het Belgisch recht van Europese richtlijnen, waaronder die met betrekking tot het bezoldigingsbeleid.

(1) Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

Bevoegdheden

Het comité der bezoldigingen bereidt de beslissingen van de raad van bestuur voor die handelen over de bezoldiging van de voorzitter van de raad van bestuur, van de gedelegeerd bestuurder en van de leden van het directiecomité.

Het comité der bezoldigingen verstrekt een advies over het bezoldigingsbeleid van de onderneming en over elke wijziging die daarin wordt aangebracht. Het bereidt de beslissingen voor over bezoldigingen, met name beslissingen die gevolgen hebben voor het risico en het risicobeheer. Het bereidt ook de beslissingen voor over de bezoldiging van de personen die verantwoordelijk zijn voor de onafhankelijke controlefuncties, en oefent daar toezicht op uit.

Werking en activiteiten tijdens het boekjaar 2015

Het comité der bezoldigingen kwam in 2015 zesmaal bijeen en behandelde de volgende onderwerpen:

- Bezoldiging van de leidinggevend en samenstelling van de bestuursorganen;
- Bezoldigingsverslag;
- Bijwerking van het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur.

Presentiegraad van elke bestuurder

De individuele presentiegraad van de bestuurders op de vergaderingen van het comité der bezoldigingen bedroeg 100 % in 2015.

PRESENTIEGRAAD VAN ELKE BESTUURDER OP DE VERGADERINGEN VAN HET COMITÉ DER BEZOLDIGINGEN

Paul Bodart	100 %
Bart Bronselaer ⁽¹⁾	100 %
Alexandre De Geest ⁽²⁾	Nvt
Robert de Metz	100 %
Thierry Francq ⁽³⁾	100 %
Koen Van Loo ⁽⁴⁾	100 %

(1) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van dit comité.

(2) Is sinds 19 november 2015 lid van dit comité.

(3) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van dit comité.

(4) Is sinds 19 november 2015 geen lid meer van dit comité.

Het strategisch comité

Na te hebben beraadslaagd of dit comité nog moet gehandhaafd worden, heeft de raad van bestuur op 19 november 2015 beslist om het strategisch comité af te schaffen.

Het directiecomité van Dexia

Het directiecomité wordt door de raad van bestuur, die daartoe de nodige bevoegdheden verleent, overeenkomstig artikel 524bis van het Wetboek van Vennootschappen belast met de daadwerkelijke leiding van de vennootschap.

Samenstelling

De leden van het directiecomité, behalve de gedelegeerd bestuurder, worden benoemd en afgezet door de raad van bestuur op voordracht van de gedelegeerd bestuurder. Ze worden benoemd voor een hernieuwbare periode van vier jaar, behoudens een andersluidende beslissing van de raad van bestuur.

Op 31 december 2015 bestond het directiecomité uit:

- **Karel De Boeck**, gedelegeerd bestuurder;
- **Pierre Vergnes**, Chief Financial Officer;
- **Claude Piret**, verantwoordelijk voor de supportline Assets.

Ter ondersteuning van het directiecomité had de raad van bestuur een uitgebreid comité gecreëerd dat elke week samenkwam, en verantwoordelijk was voor de operationele leiding van de Groep. Het uitvoerend comité bestond naast de leden van het directiecomité uit:

- Het hoofd van de supportline "Secretariaat generaal, Juridische zaken en Conformiteit";
- Het hoofd van de supportline "Funding and Markets";
- De Chief Risk Officer.

Vanaf 1 januari 2016 is de samenstelling van de directiecomités van Dexia en Dexia Crédit Local dezelfde. Het uitvoerend comité van Dexia werd samengevoegd met het directiecomité van Dexia.

Het directiecomité, van links naar rechts, op de voorgrond: Benoît Debroise, Karel De Boeck, Johan Bohets; op de achtergrond: Pierre Vergnes, Claude Piret.

Bijgevolg zijn de directiecomités van beide entiteiten, onder het voorzitterschap van Karel De Boeck, gedelegeerd bestuurder, als volgt samengesteld:

- De supportline “Assets” staat onder de verantwoordelijkheid van Claude Piret;
 - De supportline “Funding and Markets” staat onder de verantwoordelijkheid van Benoît Debroise;
 - De supportline “Finance” staat onder de verantwoordelijkheid van Pierre Vergnes;
 - De supportline “Risk” staat onder de verantwoordelijkheid van Johan Bohets;
- De functies Conformance, Permanente controle, Corporate affairs en Juridische zaken zijn rechtstreeks verbonden aan de gedelegeerd bestuurder.

Bevoegdheden

In het kader van de strategische doelstellingen en van het algemene beleid die door de raad van bestuur zijn vastgelegd, zorgt het directiecomité, overeenkomstig artikel 524bis van het Wetboek vennootschappen, voor de daadwerkelijke leiding van de vennootschap en van de Groep en stuurt het de diverse activiteiten. Het zorgt eveneens voor de follow-up van de beslissingen van de raad van bestuur.

Werking

Het directiecomité heeft sinds de oprichting van Dexia in 1999 een huishoudelijk reglement (hierna het “reglement”) ingevoerd, dat herhaaldelijk werd aangepast en dat zijn bevoegdheden en werking bepaalt. Naast de regels voor de samenstelling van het directiecomité (zie hiervoor), omvat het reglement ook nog de volgende regels:

Regels in verband met de bevoegdheden van het directiecomité in het kader van zijn relaties met de raad van bestuur

Het reglement bepaalt in de eerste plaats de bevoegdheden van het directiecomité in het kader van zijn relaties met de raad van bestuur. Zo kan het directiecomité voorafgaandelijk advies uitbrengen over alle voorstellen inzake de strategie of het algemene beleid van de Groep die in de raad van bestuur of de gespecialiseerde comités worden besproken, ongeacht of deze voorstellen door de gedelegeerd bestuurder of door andere bestuurders worden voorgelegd. Het directiecomité kan via de gedelegeerd bestuurder voorstellen doen aan de raad van bestuur.

Wanneer de gedelegeerd bestuurder deelneemt aan de besprekingen van de raad van bestuur of de comités die er deel van uitmaken over onderwerpen waarvoor het directiecomité recht van initiatief of advies heeft, dan verdedigt de gedelegeerd bestuurder binnen de raad van bestuur de standpunten waarover het directiecomité vooraf heeft beraadslaagd.

Regels met betrekking tot de besluitvorming

Het directiecomité werkt als een college en beslist bij consensus. Het comité draagt de collegiale verantwoordelijkheid voor zijn beslissingen. De voorzitter van het directiecomité kan op eigen initiatief of op verzoek van twee andere leden het onderwerp waarover is beraadslaagd ter stemming voorleggen. De beslissingen worden genomen bij meerderheid van stemmen van alle aanwezige en vertegenwoordigde leden. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend. In uitzonderlijke gevallen kunnen de beslissingen

van het directiecomité schriftelijk worden genomen indien de leden daar unaniem mee instemmen.

Regels met betrekking tot de vergaderingen

Het directiecomité vergadert in principe wekelijks, na oproeping door zijn voorzitter. Indien nodig kunnen de voorzitter of minstens twee andere leden die dit wensen, het comité op om het even welk ander moment samenroepen. Elk lid van het directiecomité dat verhinderd is, kan zich laten vertegenwoordigen, maar een lid kan hoogstens één ander lid vertegenwoordigen. Elk lid van het directiecomité kan voorstellen om een punt toe te voegen aan de agenda die door de voorzitter wordt vastgelegd.

Belangenconflicten

Onverminderd de wettelijke of reglementaire verplichtingen moet een lid van het directiecomité dat rechtstreeks of onrechtstreeks een vermogensbelang heeft dat tegengesteld is aan een beslissing van of een transactie door het directiecomité, dat vóór de beraadslaging door het comité melden aan de andere leden. Zijn verklaring, alsook de redenen die worden aangevoerd ter rechtvaardiging van zijn tegengesteld belang, moeten vermeld worden in de notulen van het directiecomité dat de beslissing moet nemen. Het betrokken lid van het directiecomité moet hiervan eveneens de commissarissen van de vennootschap in kennis stellen. Hij mag de beraadslagingen van het directiecomité over de betrokken transacties of beslissingen niet bijwonen, en mag evenmin deelnemen aan de stemming over diezelfde beslissingen of transacties.

Transacties met financiële instrumenten van Dexia

Het huishoudelijk reglement van het directiecomité werd aangepast met het oog op de actualisering van de regels ter voorkoming van misbruik van voorkennis met financiële instrumenten van Dexia.

Het groepscomité

Het groepscomité is een uitwisselingsplatform dat twee keer per maand samenkomt en dat bestaat uit de leden van het directiecomité van Dexia en de verantwoordelijken van de functies Communicatie, Operations and Information Systems, Financieel beheer, Kwantificering en rapportering van risico's, Human Resources en Transformatie. Het is als volgt samengesteld:

- **Véronique Hugues**, verantwoordelijk voor het Financieel beheer;
- **Caroline Junius**, verantwoordelijk voor de Communicatie;
- **Christine Lensel Martinat**, verantwoordelijk voor Operations and Information Systems;
- **Gaëtane Albert**, verantwoordelijk voor Human Resources;
- **Wim Ilsbroux**, verantwoordelijk voor Transformatie,
- **Thomas Guittet**, verantwoordelijk voor de Kwantificering en rapportering van risico's ;
- **Rudolph Sneyers**, verantwoordelijk voor de Audit, die ze bijwoont, maar er geen lid van is.

Het groepscomité komt in uitgebreide vorm samen met de verantwoordelijken van de voornaamste internationale entiteiten of bijkantoren, zijnde Dexia Crediop, Dexia Sabadell, Dexia Kommunalbank Deutschland, Dexia Israël en Dexia Crédit Local New York Branch en Dublin Branch.

Het transactiecomité

In het kader van het ondernemingsproject en om de operationele leiding van de groep Dexia te vereenvoudigen, keurde het management van de groep Dexia op 3 april 2014 de oprichting goed van een transversaal comité onder de naam "transactiecomité".

Het transactiecomité is belast met de goedkeuring, op grond van door het directiecomité verleende volmachten, van elke individuele transactie die een aanzienlijke impact heeft op het risico- en/of financiële profiel van de Groep en haar entiteiten, met inbegrip van de internationale dochterbedrijven en bijkantoren. Het vervangt het kredietcomité en het financierings- en liquiditeitscomité. Het transactiecomité komt wekelijks bijeen en verenigt de verantwoordelijken van de supportlines "Assets", "Funding and Markets", "Finance", "Risk" en "Secretariaat generaal".

Bezoldigingsverslag

Bezoldiging van de bestuurders van Dexia voor 2015

Herhaling van de principes

De gewone algemene vergadering van Dexia heeft in 2006 beslist om de bestuurders voor de uitoefening van hun mandaat een totale jaarlijkse bezoldiging toe te kennen van maximaal 1 300 000 EUR, met ingang van 1 januari 2005.

De algemene vergadering heeft de raad van bestuur tevens de bevoegdheid gegeven om de praktische modaliteiten voor die bezoldiging, die samengesteld is uit een vaste bezoldiging en presentiegeld, en de toekenning ervan uit te werken.

Tijdens zijn vergadering van 16 december 2014 heeft de raad van bestuur beslist dat vanaf 1 januari 2015 de bezoldiging van de niet-uitvoerende bestuurders (met uitzondering van de voorzitter van de raad van bestuur) bestaat uit een vaste vergoeding van 3 000 EUR per kwartaal (geconsolideerd binnen de raad van Dexia Crédit Local zoals vermeld in de tabel hierna) en presentiegeld (2 000 EUR voor de vergaderingen van de raden van Dexia, Dexia Crédit Local en het auditcomité, en 1 500 EUR voor de vergaderingen van het comité der benoemingen en bezoldigingen). De voorzitter van het auditcomité wordt voor zijn functie vergoed (het presentiegeld zal op 3 000 EUR per vergadering worden gebracht).

Vanaf 12 maart 2015, wanneer beslist wordt om de bestaande gespecialiseerde comités te splitsen, bedraagt het presentiegeld 1 000 EUR voor de vergaderingen van het auditcomité en het risicocomité, en 750 EUR voor de vergaderingen van het comité der benoemingen en het comité der bezoldigingen.

Om de kennis van de dossiers door de bestuurders te verbeteren, worden alle leden van de raad van bestuur van Dexia Crédit Local (met inbegrip van de vertegenwoordigers van de Belgische en Franse overheid en de twee niet belanghebbende bestuurders van Dexia Crédit Local) bovendien uitgenodigd voor de vergaderingen van het auditcomité en van het risicocomité en vergoed voor hun aanwezigheid.

Ten slotte wordt het presentiegeld gehalveerd voor de vergaderingen van een raad van bestuur die tegelijk met een vergadering van een andere raad worden georganiseerd. Voorts wordt een totaal jaarlijks plafond vastgesteld, in die zin dat een maximaal aantal vergaderingen vergoed wordt.

Niet-uitvoerende bestuurders ontvangen geen prestatiegebonden bezoldigingen, zoals bonussen of winstdeelnemingsformules op lange termijn, en evenmin voordelen in natura of voordelen die verband houden met de pensioenplannen.

Vergoeding van de voorzitter van de raad van bestuur

De raad van bestuur legde op 2 augustus 2012 de brutobezoldiging van de voorzitter van de raad van bestuur vast op voorstel van het comité der benoemingen en bezoldigingen. Het gaat om een vast jaarlijks totaal bedrag van 250 000 EUR.

Bezoldiging van de gedelegeerd bestuurder

De gedelegeerd bestuurder ontvangt geen enkele bezoldiging voor zijn mandaat van bestuurder. Hij wordt echter wel vergoed voor zijn functies als gedelegeerd bestuurder en voorzitter van het directiecomité (zie hierna).

Tenlasteneming van de sociale bijdragen van bepaalde bestuurders

Elke bestuurder van Dexia wordt in België beschouwd als een zelfstandige en moet zich bijgevolg aansluiten bij een socialezekerheidskas voor zelfstandigen en in principe sociale bijdragen betalen. Sommige bestuurders genoten al sociale bescherming via een ander stelsel en zouden louter op grond van hun mandaat bij Dexia bijdragen moeten betalen in België, zonder dat ze daarvoor meer sociale voorzieningen genieten.

Bestuurders die bijvoorbeeld niet in België wonen, genieten reeds sociale bescherming in hun land van herkomst; de sociale bijdragen die ze in België betalen, geven geen recht op tegenprestaties. Dat is ook het geval voor een bestuurder die wel in België woont, maar onder het stelsel van werknemer of ambtenaar in hoofdberoep valt en moet bijdragen als zelfstandige in bijberoep omdat hij in België een mandaat uitoefent; hij geniet hiervoor niet meer sociale bescherming dan in zijn hoofdberoep.

Ter compensatie van de sociale bijdragen die worden betaald door de bestuurders die zich in deze situatie bevinden (wat elk jaar zal herbekeken worden om rekening te houden met wijzigingen van het statuut), heeft de gewone algemene vergadering van 10 mei 2006 beslist dat Dexia de sociale lasten, en de onkosten die voortvloeien uit de uitoefening van een bestuurdersmandaat bij Dexia, ten laste zal nemen, en heeft ze bijgevolg de maximumbezoldiging van de bestuurders opgetrokken van 700 000 EUR tot 1 300 000 EUR.

Voor elke bestuurder die aan voornoemde voorwaarden voldoet, worden de verschuldigde sociale bijdragen ten laste genomen. Het bedrag van de verschuldigde bijdragen dat Dexia ten laste neemt in 2015, is 18 841,24 EUR.

BEZOLDIGINGEN UITGEKEERD AAN DE BESTUURDERS VOOR DE UITOEFENING VAN HUN MANDAAT BIJ DEXIA EN IN DE ANDERE ENTITEITEN VAN DE GROEP

(brutobedragen in EUR)	Rvb (vaste bez. gestort door Dexia NV)	Rvb (vaste bez. gestort door Dexia Crédit Local)	Rvb (presentiegeld gestort door Dexia NV)	Rvb (presentiegeld gestort door Dexia Crédit Local)	Audit-comité	Risico-comité	Comité der benoemingen	Comité der bezoldigingen	Totaal 2015 ⁽³⁾	Totaal 2014 ⁽³⁾
Bestuurders										
R. de Metz ⁽²⁾	250 000	0	0	0	0	0	0	0	250 000	250 000
K. De Boeck	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P. Vergnes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Bavagnoli ⁽¹⁾ (benoeming op 6 juli 2015)	0	3 000	1 000	2 000	0	0	0	0	6 000	Nvt
P. Bodart ⁽²⁾	0	12 000	7 000	14 000	13 500	2 500	7 500	1 500	58 000	61 000
B. Bronselaer ⁽²⁾	0	12 000	7 000	14 000	9 000	2 000	7 500	1 500	53 000	61 000
A. De Geest	0	12 000	7 000	14 000	9 000	1 000	0	0	43 000	45 000
Th. Francq ⁽¹⁾	0	12 000	5 000	10 000	7 000	2 000	6 000	1 500	43 500	57 000
K. Van Loo	0	12 000	7 000	14 000	7 000	2 000	7 500	1 500	51 000	63 000

(1) Krachtens artikel 139 van de Franse Wet op de Nieuwe Economische Regelgeving, moet het presentiegeld voor mandaten die worden uitgeoefend door vertegenwoordigers van de Franse overheid, gestort worden op de rekening van de Franse overheid.

(2) Onafhankelijke bestuurders.

(3) Inclusief de bezoldiging ontvangen voor het mandaat van bestuurder bij Dexia Crédit Local.

Bezoldiging van de leden van het directiecomité van Dexia voor 2015

Samenstelling van de bezoldiging

De bezoldiging van de leden van het directiecomité bestaat voortaan enkel uit een vast, niet-prestatiegebonden gedeelte en vormt een geheel waarvan, behoudens een andersluidende beslissing van de raad van bestuur op voorstel van het comité der benoemingen en bezoldigingen, het presentiegeld of de tantièmes die een lid van het directiecomité ontvangt van een vennootschap van de groep Dexia of een derde vennootschap waarin het lid namens en voor rekening van Dexia een mandaat uitoefent, in mindering worden gebracht.

Bijgevolg wordt en zal er aan de leden van het directiecomité geen variabele bezoldiging worden toegekend over het jaar 2015.

Bovendien zal Dexia conform de aangegane verbintenissen in het kader van de garantieovereenkomst die in 2013 werd gesloten met de Belgische, Franse en Luxemburgse overheid

en zolang er gewaarborgde obligaties bestaan of kunnen worden uitgegeven, en behoudens de goedkeuring van de nationale overheden, geen opties toekennen voor de inschrijving op of de aankoop van aandelen of van gratis aandelen, en geen vergoedingen of op prestaties geïndexeerde voordelen uitbetalen, en evenmin uitgestelde bezoldigingen ten voordele van de volgende personen: de voorzitter van de raad van bestuur, de gedelegeerd bestuurder(s) en de leden van de raad van bestuur.

Dexia heeft dit verbod vrijwillig uitgebreid tot alle leden van het groepscomité.

Bezoldiging over het jaar 2015

De vaste bezoldiging kan bestaan uit een basisbezoldiging en een driemaandelijkse gestorte functiepremie.

De basisbezoldiging wordt bepaald met inachtneming van de aard en het belang van de verantwoordelijkheden van elkeen en rekening houdend met de marktpreferenties voor vergelijkbare functies.

SYNTHESETABEL VAN DE IN 2015 AAN DE VOORZITTER VAN HET DIRECTIECOMITÉ GESTORTE BASISBEZOLDIGINGEN EN ANDERE VOORDELEN

(in EUR)	Basisbezoldigingen	Andere voordelen
Karel De Boeck	600 000	0

SYNTHESETABEL VAN DE IN 2015 AAN DE ANDERE LEDEN VAN HET DIRECTIECOMITÉ GESTORTE BASISBEZOLDIGINGEN EN ANDERE VOORDELEN ⁽¹⁾

(in EUR)	Basisbezoldigingen	Andere voordelen
Andere leden van het directiecomité	895 075	96 000

(1) De heren Claude Piret en Pierre Vergnes.

Bovenwettelijk pensioen van de leden van het directiecomité

De leden van het directiecomité die door een management-overeenkomst aan Dexia verbonden zijn, ontvangen van Dexia een aanvullend bovenwettelijk pensioen.

Kenmerken van de geldende bovenwettelijke pensioenplannen

Het bovenwettelijk pensioenstelsel voor de leden van het directiecomité in het kader van hun overeenkomst met Dexia verleent op het ogenblik van de pensionering recht op het kapitaal dat is opgebouwd uit de kapitalisatie van de jaarlijkse bijdragen. Die bijdragen vormen een vast percentage van hun jaarlijkse vaste begrensde bezoldiging.

Bedragen uitbetaald in het kader van deze aanvullende pensioenplannen

In 2015 werden jaarpremies van 217 741,93 EUR betaald ten voordele van de leden van het directiecomité, waarvan 120 967,74 EUR voor de voorzitter van het directiecomité.

Aanvullende dekking voor overlijden, blijvende invaliditeit en kosten voor medische behandeling

In 2015 werden collectieve premies van 151 131 EUR betaald ten voordele van de leden van het directiecomité met het oog op een aanvullende dekking voor overlijden, blijvende invaliditeit en kosten voor medische behandeling, waarvan 91 347 EUR voor de voorzitter van het directiecomité, die als volgt worden uitgesplitst:

BOVENWETTELIJKE PLANNEN		(in EUR)
Kapitaal overlijden, wezen		69 027
Invaliditeit		21 510
Hospitalisatie		810

Andere voordelen van de leden van het directiecomité

SYNTHESETABEL VAN DE VOORDELEN TOEGEKEND AAN DE VOORZITTER VAN HET DIRECTIECOMITÉ

Representatiekosten	6 324
Wagen ⁽¹⁾	0

(1) De heer Karel De Boeck wenste in 2015 geen gebruik te maken van zijn recht op een firmawagen die ook voor privédoeleinden kan worden gebruikt.

SYNTHESETABEL VAN DE VOORDELEN TOEGEKEND AAN DE ANDERE LEDEN VAN HET DIRECTIECOMITÉ⁽¹⁾

Andere voordelen ⁽²⁾	17 462
---------------------------------	--------

(1) Houders van een mandaat op 31 december 2015.

(2) Dit bedrag stemt overeen met de forfaitaire jaarlijkse vergoedingen voor representatiekosten en het fiscale voordeel van het ter beschikking stellen van een firmawagen die ook voor privédoeleinden kan worden gebruikt.

Aandelenoptieplan

In 2015 werd geen enkele optie uitgeoefend, noch toegerekend aan de leden van het directiecomité.

Vertrekvoorwaarden

Bepalingen van de bezoldigingspolitiek van Dexia met betrekking tot de vertrekvergoedingen

Volgens de bezoldigingspolitiek van Dexia moeten de betalingen verbonden aan de vervroegde verbreking van de arbeidsrelatie van een leidinggevende zo worden opgevat dat mindere prestaties niet beloond worden.

Indien een overeenkomst over de toekenning van vertrekvergoedingen wordt gesloten met een leidinggevende, mag het totale bedrag van de aan deze laatste toegekende vergoedingen (met inbegrip van de niet-concurrentievergoedingen, de bezoldiging betaald tijdens de opzeggingsperiodes en de compenserende opzeggingsvergoedingen) niet hoger zijn dan 12 maanden bezoldiging.

Het comité der benoemingen en bezoldigingen kan onder bijzondere omstandigheden, zoals de wet bepaalt, op een gemotiveerd advies aan de raad van bestuur een vertrekvergoeding voorstellen van meer dan 12 maanden, die echter niet meer bedraagt dan 18 maanden bezoldiging.

Een vertrekvergoeding van meer dan 18 maanden bezoldiging kan enkel uitzonderlijk worden overeengekomen mits de eerstvolgende gewone algemene vergadering daarmee instemt.

Bovendien wordt de overeenkomst betreffende de toekenning van een vertrekvergoeding gekoppeld aan een prestatievoorwaarde, in die zin dat de conventionele vertrekvergoeding wordt beperkt indien uit de evaluaties van de prestaties van de leidinggevende tijdens de twee jaar vóór de verbrekingsdatum van de overeenkomst een aanzienlijke verslechtering van zijn prestaties zou blijken. Dit teneinde te vermijden dat vertrekvergoedingen worden toegekend om mindere prestaties te belonen.

Deze principes worden toegepast zonder afbreuk te doen aan de bestaande contractuele bepalingen, met inachtneming van de wettelijke bepalingen en de collectieve overeenkomsten.

De bezoldigingspolitiek van Dexia zal geregeld worden herzien om onder meer rekening te houden met de evolutie van de toepasselijke wetten en reglementen.

Bepalingen in verband met de vertrekvergoeding die vervat ligt in de managementovereenkomsten met de leden van het directiecomité

De heer Karel De Boeck heeft bij de ontbinding van zijn contract door Dexia, om een andere reden dan een zware fout, recht op een eenmalige en forfaitaire vergoeding die gelijk is aan 3 maanden bezoldiging. Indien de heer Karel De Boeck zijn contract in dezelfde omstandigheden ontbindt, moet hij ten aanzien van Dexia een opzeggingstermijn van drie maanden in acht nemen.

De partij die in de loop van het mandaat om een andere reden dan een zware tekortkoming in hoofde van de andere partij, de overeenkomst die de heer Claude Piret aan Dexia bindt opzegt, moet ten aanzien van de andere partij een opzeggingstermijn van één maand in acht nemen.

Bepalingen in verband met de vertrekvergoeding die vervat ligt in de arbeidsovereenkomsten met de leden van het directiecomité

De verbreking van de arbeidsovereenkomst van de heer Claude Piret (waarvan de uitvoering wordt opgeschort voor de duur van zijn mandaat in het directiecomité) valt onder de toepassing van de Belgische wetgeving in verband met de arbeidsovereenkomsten. Zijn arbeidsovereenkomst bepaalt voorts dat hij, onverminderd de geldende wettelijke

bepalingen, bij de ontbinding van zijn contract door Dexia voor de leeftijd van 65 jaar, recht heeft op een vergoeding die gelijk is aan de vaste en variabele bezoldigingen en andere voordelen die overeenstemmen met een periode van 24 maanden.

Bij verbreking van zijn arbeidsovereenkomst om een andere reden dan een ernstige of zware fout kan de heer Pierre Vergnes aanspraak maken op een opzeggingstermijn (of een verbrekingsvergoeding) die overeenstemt met 7 maanden vaste bezoldiging⁽¹⁾ met inbegrip van de opzeggingstermijn en/of de compenserende opzegvergoeding die in voorkomend geval wettelijk verschuldigd is. Het recht op deze compenserende opzegvergoeding en/of op deze opzeggingstermijn is ondergeschikt aan een aantal voorwaarden waaronder de correcte uitvoering van het contract tot de verbrekingsdatum.

Systeem voor interne controle en risicobeheer

Voornaamste kenmerken van het systeem voor interne controle

Aard en doelstellingen van de interne controle

De interne controle is een proces dat zorgt voor een redelijke verzekering dat de doelstellingen van de organisatie, de doeltreffendheid en de efficiëntie van de activiteit, het betrouwbare karakter van de financiële informatie en de naleving van de wetten en reglementen op het gewenste niveau worden verwezenlijkt. Zoals elk controlesysteem is het bedoeld om het residuele risico te beperken tot een niveau dat overeenstemt met de vereisten van Dexia.

Een handvest voor interne controle van de Groep legt de fundamentele beginselen vast die het systeem voor interne controle sturen. Dit handvest, goedgekeurd door de raad van bestuur van 19 november 2015, is in alle entiteiten van de Groep van toepassing.

Het controlesysteem draagt bij tot:

- De doeltreffendheid van het systeem voor risicobeheersing: het systeem voor interne controle moet garanderen dat de activiteiten van de bank worden uitgeoefend met een graad van risicobeheersing die overeenstemt met het door de raad van bestuur aanvaarde risiconiveau;
- De naleving van wetten en reglementen: de interne controle draagt ertoe bij dat Dexia zich houdt aan de wettelijke en reglementaire verplichtingen;
- De doeltreffendheid en de veiligheid van de operationele processen: de interne controle draagt bij tot de goede werking van de operationele processen en de doeltreffendheid van de transacties, tot de integriteit van de informatie en de overeenstemming met de genomen beslissingen;
- De juistheid van de boekhoudkundige en financiële informatie: de interne controle geeft mee zekerheid over het relevante, nauwkeurige, regelmatige, volledige en transparante karakter van de boekhoudkundige en financiële informatie.

Algemene structuur van het systeem

De algemene structuur van het interne controlesysteem van de groep Dexia berust op een organisatie in drie niveaus:

- **Het eerste controleniveau** wordt uitgeoefend door elke medewerker en diens hiërarchie, afhankelijk van de taken die hem expliciet werden toegewezen, de procedures die gelden voor de uitgeoefende activiteit en de door de hiërarchie mee-gedeelde instructies;
- **Het tweede controleniveau** valt onder de bevoegdheid van gespecialiseerde functies of medewerkers, die losstaan van de gecontroleerde activiteiten;
- **Het derde controleniveau** omvat de supportline Audit van de groep Dexia, die aan de hand van periodieke controles moet toezien op het performante karakter en de daadwerkelijke toepassing van de twee voornoemde controleniveaus, zowel binnen de moederonderneming als in de dochterondernemingen en bijkantoren.

De voornaamste actoren van de interne controle

De actoren die betrokken zijn bij de interne controle, zijn:

- **De medewerkers en hun directe hiërarchie** dienen de eerstelijnscontroles te definiëren en uit te voeren, die volledig deel uitmaken van hun activiteit, overeenkomstig de reglementering. De verantwoordelijken van elke businessline dienen een geheel van procedures uit te werken dat aangepast is aan de complexiteit en de risico's die aan hun activiteit verbonden zijn.
- **De Permanente controle** heeft als taak de belangrijkste eerstelijnscontroles te challengen, tweedelijnscontroles te verrichten en de resultaten te verzamelen van de belangrijkste tweedelijnscontroles die worden uitgevoerd door de andere gespecialiseerde functies (bijvoorbeeld de Boekhoudcontrole, de Validatie, de Controle van de kredietmodellen).
- **Compliance** ziet erop toe dat alle specifieke reglementeringen van de activiteiten van de kredietinstellingen permanent worden toegepast en de onderneming niet het risico doen lopen, door het feit dat ze ontbreken of niet worden toegepast, op administratieve of disciplinaire sancties, financiële of reputatieschade.
- **De Interne audit** beoordeelt alle doelstellingen op het vlak van de organisatie, analyseert de risico's die het bereiken van deze doelstellingen in het gedrang kunnen brengen, en evalueert regelmatig de robuustheid van de controles die plaatsvinden om die risico's te beheren.

De verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en het directiecomité

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het uitwerken van de algemene strategie en de risicoappetijt van de bank. Hij is ook eindverantwoordelijke voor het beheer van de risico's en de relatie met de aandeelhouders. Wat de interne controle betreft, omvat dit:

- De beoordeling van de invoering van onafhankelijke controlefuncties;
- De beoordeling van de juiste inschatting van de risico's die de bank loopt en van het juiste evenwicht tussen de strategie en de toegewezen financiële en menselijke middelen om deze risico's te beheersen;
- Het onderzoek van de beleidsmaatregelen die de naleving van wetten en reglementen moeten waarborgen, met inbe-

⁽¹⁾ Zoals overeengekomen bij het ingaan van zijn mandaat als lid van het directiecomité.

grip van het regelmatige onderzoek van het Compliancecharter, het charter van de Interne audit en het bezoldigingsbeleid;

- Het onderzoek van de internecontroleverslagen die minstens één keer per jaar worden voorgelegd door de directeur Interne audit (met inbegrip van het interne-auditplan) en door de directeur Compliance en Permanente controle (met daarin de resultaten van de tweedelijnscontroles).

Gespecialiseerde comités (het risicocomité en het auditcomité) geven de raad van bestuur advies over de algemene strategie en de risicoappetijt van de bank. Inzake interne controle helpen deze comités de raad van bestuur met de beoordeling van het risiconiveau van de bank en met de invoering van een aangepast internecontrolesysteem. Zij helpen de raad ook bij het onderzoek van de internecontroleverslagen.

Het directiecomité is verantwoordelijk voor de operationele invoering en de werking van een aangepast internecontrolesysteem. Het is ten volle verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van aangepaste middelen en competenties voor de internecontrolefuncties. Het legt termijnen vast en wijst middelen toe aan de vastgelegde acties op het vlak van interne controle. Het zorgt er ten slotte voor dat de noden worden aangepast op basis van de vastgestelde interne en externe ontwikkelingen.

Het comité voor interne controle legt zich toe op de aanpak van problemen op het vlak van interne controle. Dit comité bestaat uit de leden van het directiecomité, de Auditor-generaal, de directeur Compliance en Permanente controle, de directeur Risicobeheer en de Secretaris-generaal. De directeur Interne audit, de adjunct-directeur Compliance en Permanente controle, de directeur Operationele risico's en de adjunct-directeur Risico's wonen dit comité bij.

Onafhankelijkheid van de interne controle functies

De internecontrolefuncties zijn strikt onafhankelijk van de functies die ze controleren en van het dagelijkse beheer van de activiteit:

- De Auditor-generaal en de directeur Compliance en Permanente controle brengen rechtstreeks verslag uit over de resultaten van hun controleactiviteiten aan het directiecomité en de raad van bestuur;
- De Auditor-generaal en de directeur Compliance en Permanente controle hebben rechtstreeks toegang tot de voorzitter van de raad van bestuur, de voorzitter van het auditcomité en de voorzitter van het risicocomité.
- Een gespecialiseerd comité helpt de raad van bestuur met betrekking tot de bezoldiging van de Auditor-generaal en de directeur Compliance en Permanente controle. De bezoldigingen van deze laatsten worden onafhankelijk van de bezoldigingen van de gecontroleerde functies bepaald;
- De raad van bestuur wordt op de hoogte gehouden van de benoemingen van de Auditor-generaal en de directeur Compliance en Permanente controle. De raad van bestuur moet zijn uitdrukkelijke toestemming geven als het directiecomité beslist om hen te vervangen.

Werkingsprincipes

De activiteiten inzake interne controle worden gestuurd door de volgende principes:

- Aanpak op basis van risico's: de interne controle binnen Dexia volgt een aanpak die steunt op de risico's. De internecontrolefuncties bepalen hun controleprogramma's en hun activiteiten op basis van een voorafgaande inschatting van de risico's;

- Coördinatie: met het oog op de coördinatie en het delen van informatie hebben de controlefuncties een transversaal comité voor interne controle opgericht, waarin de Interne audit, de directie Compliance en Permanente controle en de directie Risico's vertegenwoordigd zijn. Ondanks hun aparte rol werken de controlefuncties samen om de nodeloze herhaling van taken of overlapping van actieplannen te vermijden;
- Gemeenschappelijke referentiestelsels en methoden: de controlefuncties gebruiken gemeenschappelijke referentiestelsels en nomenclaturen (bijvoorbeeld een gemeenschappelijk risicoreferentiestelsel) en gemeenschappelijke methoden, om de opstelling van rapporten voor de governance-organen van de bank te vergemakkelijken.

De actoren van de interne controle

De interne audit

Opdracht

De Interne audit is een onafhankelijke en objectieve activiteit die de raad van bestuur en de directie van de groep Dexia zekerheid moet geven over de kwaliteit en doeltreffendheid van haar systeem voor interne controle en risicobeheer en over de naleving van de governanceprocedures, en draagt op die manier bij tot de bescherming van de belangen en tot de reputatie van de Groep.

De Interne audit beoordeelt alle doelstellingen op het vlak van de organisatie, analyseert de risico's die verbonden zijn aan die doelstellingen en evalueert regelmatig het gegronde karakter van de controles die plaatsvinden om die risico's te beheren. Hij legt aan het management een evaluatie voor van de residuele risico's, zodat het kan oordelen over de overeenstemming ervan met het gewenste globale risicoprofiel voor de groep Dexia, en stelt acties voor om de efficiëntie van die controles te verhogen.

Bovendien staat de Interne audit de raden van bestuur van de Groep en de entiteiten bij in hun toezichhoudende rol, via zijn deelname aan de auditcomités.

Conform de internationale normen bevat een gemeenschappelijk auditcharter de fundamentele principes die van toepassing zijn op de functie interne audit binnen de groep Dexia, door de doelstellingen, de rol, de verantwoordelijkheden en de werkwijze ervan te beschrijven. Dit charter werd in juni 2014 bijgewerkt om rekening te houden met de nieuwe configuratie van Dexia.

Opdat elke medewerker van de groep Dexia het belang zou begrijpen van de functie in de systemen voor interne controle en bijstand aan het management van de Groep, wordt het auditcharter gepubliceerd op de internetsite van Dexia (www.dexia.com).

Voornaamste principes

Binnen een door het auditcomité van de raad van bestuur van Dexia goedgekeurd kader bepaalt het directiecomité van Dexia de strategie, de eisen en de werkingsregels van de Interne audit van de groep Dexia. Dat kader houdt rekening met de vereisten van de lokale wetgeving en reglementering en met de instructies die uitgaan van de instanties voor het prudentieel toezicht.

De onafhankelijkheid en doeltreffendheid van de auditfunctie worden gewaarborgd door de toepassing van de volgende principes:

- Het plaatsen van elke auditdirectie op het hoogste hiërarchische niveau van de entiteit;

- Het niet betrokken zijn bij de organisatie en het operationele beheer van de entiteiten van de Groep. De directiecomités van de verschillende entiteiten van de Groep kunnen uitzonderlijk een beroep doen op de Interne audit voor advies, consultancy of bijstand. De regels hiervoor zijn bepaald in § 9 van het auditcharter;
- De onvoorwaardelijke en onmiddellijke toegang tot informatie: in het kader van zijn opdrachten heeft de Interne audit toegang tot alle informatie, documenten, ruimten, systemen of personen van de entiteit waarvoor hij verantwoordelijk is, met inbegrip van de informatie op het vlak van het beheer, de notulen en de dossiers van de raadgevende en de beslissingsorganen. De directie van de Interne audit van de groep Dexia heeft toegang tot alle informatie in alle entiteiten van de Groep. Elke overtreding van deze principes kan worden gemeld aan het directiecomité en eventueel aan het auditcomité;
- Het ter beschikking stellen van de nodige middelen voor de uitvoering van haar opdracht: de Interne audit ontvangt van de directiecomités van de Groep de nodige middelen voor de uitvoering van haar opdracht, om voortdurend te kunnen inspelen op de evolutie van de structuren en de omgeving van de Groep.

Op individueel vlak moet elke auditor het grootst mogelijke professionalisme aan de dag leggen en een permanente opleiding volgen om op de hoogte te zijn van de snelle evolutie van de audittechnieken, de bancaire, financiële en IT-technieken, alsook van de fraudebestrijdingstechnieken. De opleidingsbehoeften worden geëvalueerd in het kader van de periodieke en jaarlijkse beoordelingen. De auditors moeten zich houden aan de deontologische regels van de groep Dexia en aan de eigen deontologische regels van hun beroep. Dit betekent dat zij de volgende fundamentele principes in acht moeten nemen:

- **Integriteit:** de integriteit van de interne auditors ligt aan de basis van het vertrouwen in en de geloofwaardigheid van hun oordeel.
- **Objectiviteit:** de auditors geven blijk van de hoogste graad van professionele objectiviteit door het verzamelen, beoordelen en meedelen van de informatie over de onderzochte activiteit of het onderzochte proces. Zij vormen zich een billijk oordeel over alle relevante elementen en laten zich daarbij niet beïnvloeden door hun eigen belangen of door anderen.
- **Vertrouwelijkheid:** de interne auditors houden zich aan de verplichtingen rond het beroepsgeheim, zij respecteren de waarde en de eigendom van de informatie die zij krijgen en verspreiden die niet zonder de vereiste toestemmingen, tenzij zij daar om wettelijke of beroepsredenen toe verplicht zijn.
- **Bekwaamheid:** de interne auditors benutten de kennis, de knowhow en ervaring die vereist zijn voor de uitvoering van de werken.

Actieterrein

Alle activiteiten, processen, systemen en entiteiten van de groep Dexia behoren zonder enig voorbehoud of uitzondering tot het actieterrein van de Interne audit. Het actieterrein omvat alle processen, zowel de operationele en de ondersteunings- en beheersprocessen als die welke verband houden met corporate governance en met de beheersprocessen inzake risico's en controle. De voornaamste geoutsourcete activiteiten vallen eveneens onder de audit, aangezien de operationele diensten de voorwaarden voor een mogelijke audit moeten scheppen, door auditclausules op te nemen in de prestatiecontracten. Het actieterrein van de Audit omvat evenwel niet de activiteiten van vennootschappen waarin de groep Dexia slechts een minderheidsbelang heeft, behalve wanneer de toezichhou-

ders daarover vragen zouden stellen. De vertegenwoordiger van de groep Dexia in de raad van bestuur dient wel te informeren naar de staat van het systeem voor interne controle, en zo nodig het directiecomité en de auditdirectie van de entiteit die dit belang bezit, op de hoogte te brengen.

Organisatie van de functie

Principes

De functie Interne audit van de groep Dexia wordt uitgeoefend in de vorm van een geïntegreerd domein, bestaande uit de directie van de Audit van Dexia / Dexia Crédit Local en de auditdirecties van de dochterondernemingen en bijkantoren. Het domein wordt geleid door de Auditor-generaal van Dexia, tevens Auditor-generaal van Dexia Crédit Local, die afhangt van de gedelegeerd bestuurder van Dexia (tevens Algemeen directeur van Dexia Crédit Local). De Auditor-generaal gaat na of de risico's over de volledige perimeter van Dexia voldoende afgedekt zijn. Hij zorgt voor de follow-up van de instanties die toezicht houden op de entiteiten en hun dochterondernemingen/bijkantoren, en van alle door de lokale banktoezichthouders uitgevoerde opdrachten. De Auditor-generaal brengt aan het directiecomité en aan het auditcomité geregeld verslag uit over de opdrachten, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de interne audit en de graad van uitvoering van het auditplan, alsook over de beoordeling van de interne controle-omgeving.

De auditdirecties van de dochterondernemingen/bijkantoren staan onder de verantwoordelijkheid van een Auditor-generaal of van een interne-auditverantwoordelijke. De Auditors-generaal van de dochterondernemingen van de Groep brengen verslag uit aan de Auditor-generaal van Dexia /Dexia Crédit Local. De Auditor-generaal van Dexia /Dexia Crédit Local staat met name, en samen met de gedelegeerd bestuurder van de betrokken entiteit, in voor hun benoeming, het vastleggen van hun doelstellingen en hun jaarlijkse evaluatie. De plannen voor rekrutering van de auditors, en de opstelling van het budget van de auditdirecties van de voornaamste entiteiten worden eveneens gezamenlijk onderzocht. De verantwoordelijken van de interne-auditteams van de bijkantoren hangen af van de Auditor-generaal van Dexia/Dexia Crédit Local.

Elke auditdirectie is verantwoordelijk voor het vervullen van haar opdracht ten aanzien van de voorzitter van het directiecomité, voor zover de lokale regels dat toelaten, en ten aanzien van de raad van bestuur van die entiteit, eventueel bijgestaan door een auditcomité.

Elke Auditor-generaal is aanwezig op de vergaderingen van het directiecomité van de entiteit waarvoor hij verantwoordelijk is (i), wanneer het betreffende comité hem dat vraagt (ii), wanneer hij een auditrapport voorlegt of (iii) op eigen verzoek wanneer hij een bijzonder punt wil aansnijden dat binnen zijn bevoegdheden en verantwoordelijkheid valt. Hij ontvangt de agenda en de dossiers die voor deze vergaderingen worden voorbereid, evenals de notulen.

Elke Auditor-generaal heeft rechtstreeks toegang tot de voorzitter van de raad van bestuur, de leden van het auditcomité en de revisoren van de entiteit waarvoor hij verantwoordelijk is. De Auditor-generaal van elke entiteit van de Groep heeft ook rechtstreeks toegang tot de Auditor-generaal van Dexia/Dexia Crédit Local.

De voorzitter van de raad van bestuur van elke entiteit kan bepaalde opdrachten toevertrouwen. Over die opdrachten wordt verslag uitgebracht aan het auditcomité, net als over de andere opdrachten die door de Audit worden uitgevoerd.

Organisatie van een Auditfunctie

Zodra een entiteit van de groep Dexia de controle uitoefent over een dochteronderneming of, als die controle er niet is, wanneer de instanties voor prudentieel toezicht dat uitdrukkelijk vragen, wordt in die dochteronderneming een auditfunctie gecreëerd. Als de creatie van een auditfunctie niet als relevant wordt beschouwd, vervult de moederonderneming de functie van lokale audit en wordt desgevallend een service level agreement (SLA) gesloten met de moederonderneming.

Beheer van de supportline Audit

Om het beheer van de supportline te verzekeren, dient de directie van de audit van Dexia/Dexia Crédit Local toe te zien op de gepaste organisatie van de Interne audit in de hele groep Dexia en op de behoorlijke werking ervan.

De directie van de audit van Dexia/Dexia Crédit Local is verantwoordelijk voor:

- De strategie van de Audit en de correcte uitvoering ervan in alle auditdirecties van de groep Dexia;
- De bepaling en de toepassing van een gemeenschappelijke methodologie voor risicoanalyse, uitvoering van de opdrachten en follow-up van de aanbevelingen;
- De optimale toewijzing van de competenties binnen de functie en de bepaling van het vereiste opleidingsniveau van de auditors in de hele Groep;
- De coördinatie en beoordeling van de opleidingsprogramma's;
- De toekenning en opvolging van het werkingsbudget van elke lokale auditdirectie.

Relatie met de controle-instanties en de wettelijke auditors

De Interne audit voert een regelmatige dialoog met de toezichthouders op de banken en de externe auditors (bedrijfsrevisoren, commissarissen) over onderwerpen van gemeenschappelijk belang.

De Interne audit coördineert en centraliseert de inkomende of uitgaande contacten met de verschillende toezichthouders op de banken, ongeacht het betrokken domein. De Interne audit staat ook in voor de coördinatie van de inspectie-opdrachten van de verschillende toezichthouders. In het kader daarvan is de Auditor-generaal, of het hoofd van de audit van de entiteit, het contactpunt van de toezichthouders. Hij coördineert de inzameling van gegevens binnen de entiteit en de antwoorden op de inspectieverslagen of op de verzoeken tot bijkomende informatie. De Interne audit zorgt ook voor de follow-up van de aanbevelingen van de controle-instanties, volgens dezelfde modaliteiten als de aanbevelingen van de Interne audit.

Om iedere overlapping van taken te vermijden, onderhoudt de Interne audit regelmatige contacten met de externe auditors over de onderwerpen van interne controle. Die zijn bedoeld om de vaststellingen van beide partijen rond onderwerpen van interne controle te delen en om hun werkzaamheden complementair te maken.

Algemeen overzicht van de activiteit in 2015

De opdrachten van de Interne audit in 2015 hadden betrekking op alle grote supportlines van de Groep: Assets ("leasingactiviteiten"), Funding and Markets ("Transacties met de Banque de France"), Risk ("Operationeel risico", "Kredietmodellen", "Watch-List, Forebearance and Non performing exposures"), Finance ("Algemene boekhouding"), Secretariaat-generaal ("Geschillenbeheer"), Operations and Information Systems ("Informaticaproductie", "Beveiliging van informatiesystemen"). De activiteiten van het departement Communicatie werden in 2015 eveneens geauditeerd. De Interne audit inte-

resseerde zich ook voor het leiden en sturen van de grote projecten. De toepassing van het bezoldigingsbeleid van de Groep werd door de Audit eveneens doorgelicht.

De auditdiensten van de zetel verleenden hun medewerking aan de lokale auditteams in Dexia New York, Dexia Crediop, Dexia Kommunalbank Deutschland en Dexia Israël, onder meer bij de uitvoering van opdrachten die betrekking hadden op het beheer van de liquiditeit ("Cash & Liquidity Management"). De uitvoeringsgraad van het auditplan 2015 is bevredigend voor de perimeter Dexia/Dexia Crédit Local, evenals voor de verschillende dochterondernemingen en bijkantoren van Dexia Crédit Local.

De Interne audit bleef in 2015 nauwe contacten onderhouden met de diverse toezichthouders van de groep Dexia, onder meer via regelmatige informatiebijeenkomsten waaraan de Interne audit van de Groep verbonden is.

De cel Inspectie

Opdracht

De cel Inspectie heeft als opdracht om op onafhankelijke en objectieve wijze bij te dragen tot de beheersing van de frauderisico's. Zij werkt mee aan sensibiliserings-, preventie- en ontradrings-, opsporings- en desgevallend onderzoeksacties. Zij stelt na haar tussenkomsten maatregelen voor om problemen te verhelpen en volgt die op.

Organisatie en governance

De cel Inspectie voert haar opdrachten uit binnen de directie van de Interne audit en is verantwoordelijk voor het vervullen van haar opdrachten ten aanzien van de Auditor-generaal van de Groep.

De cel vervult deze opdrachten voor Dexia en Dexia Crédit Local, alsook voor alle bijkantoren, dochter- en subdochterondernemingen die ervan afhangen en die geen eigen inspectiefunctie hebben. De functie wordt voltijds uitgeoefend door een inspecteur die rechtstreeks verslag uitbrengt aan de directeur van de Interne audit en de Inspectie, die zelf afhangt van de Auditor-generaal. Desgevallend gebeurt dit in nauwe samenwerking met het hoofd Interne audit van de betrokken entiteit.

In een inspectiecharter staan de fundamentele principes die de functie regelen, door middel van een omschrijving van de doelstellingen, de rollen, de bevoegdheden, de plichten en verantwoordelijkheden, de werkmethoden en de basisregels, met inbegrip van de deontologische regels.

Algemeen overzicht van de activiteit in 2015

Conform de principes die in het Inspectiecharter beschreven worden, hadden de door de cel Inspectie uitgevoerde opdrachten in 2015 betrekking op sensibilisering, preventie en opsporing van fraude, op onderzoeken in verband met vermoedens van fraude, alsook op gegevensextracties ter ondersteuning van de juridische afdeling in aangelegenheden die uitgaan van de rechterlijke instanties.

De werkzaamheden van de cel Inspectie waren onder meer gericht op de bescherming tegen cybercriminaliteit, rekening houdend met de vele en uiteenlopende pogingen tot fraude van buitenaf waarmee het personeel van Dexia te maken kreeg: sensibiliseren en informeren van het personeel, identificatie van pogingen tot fraude en bijstand aan het personeel dat met fraudepogingen geconfronteerd werd. De cel Inspectie legde zich ook toe op de beoordeling van de anti-fraudesystemen (materiële beveiliging en beheer van roerende goederen) in de vorm van een auditopdracht.

De compliance functie

Compliance is een onafhankelijke functie. Ze oefent haar activiteiten binnen Dexia uit zonder beïnvloeding, inmenging of beperkingen die haar onafhankelijkheid, haar integriteit, haar onpartijdigheid en haar objectiviteit in het gedrag zouden kunnen brengen.

De controle van de compliance maakt volledig deel uit van het interne controlesysteem van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen. De directie Compliance ziet toe op de samenhang en doeltreffendheid van de controle van het risico van niet-naleving. De functie Compliance wordt georganiseerd per domein, van de holding van de groep Dexia tot de dochterondernemingen en bijkantoren van Dexia Crédit Local. De rol en de domeinen die onder de bevoegdheid van de functie Compliance vallen, alsook de governanceprincipes die de basis vormen voor de aanpak van Dexia op het vlak van compliance, staan vermeld in het compliancecharter, dat werd goedgekeurd en van kracht werd in 2009 en werd bijgewerkt in 2014 en 2015.

Dit zijn de diverse compliancedomeinen:

- Strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, met inbegrip van de preventie van het witwassen van belastinggeld;
 - Controle van gegevens betreffende de fiscale toestand van klanten en tegenpartijen, om te beantwoorden aan de bestaande regelgeving;
 - Marktmisbruik en persoonlijke transacties;
 - Integriteit van de markten voor financiële instrumenten;
 - Integriteit ten aanzien van de klanten;
 - Bescherming van de gegevens en beroepsgeheim;
 - Vermijden van belangenconflicten ten aanzien van klanten of tegenpartijen;
 - Externe mandaten;
 - Onafhankelijkheid van de rekeningcommissarissen;
 - Naleving van de principes van de bezoldigingspolitiek en naleving van de wettelijke eisen inzake expertise en professionele eerbaarheid van de leden van het directiecomité, de bestuurders, de verantwoordelijken van de onafhankelijke controlefuncties en de effectieve leidinggevers;
 - Alarmsysteem binnen Dexia;
 - Andere domeinen die de directiecomités of raden van bestuur hebben aangeduid, rekening houdend met het daaraan verbonden risiconiveau. In dat opzicht stuurt de directie Compliance van de Groep en van Dexia Crédit Local het systeem voor permanente controle van de betrokken instellingen, met inbegrip van hun dochterondernemingen en bijkantoren.
- In het kader van voornoemde bevoegdheidsdomeinen vervult de functie Compliance de volgende opdrachten:
- Ze analyseert de wettelijke en reglementaire ontwikkelingen om de eventuele gevolgen ervan voor de activiteiten van Dexia te voorzien en te evalueren. Voor de domeinen die de compliance bestrijkt, interpreteert ze de nationale en internationale wet- en regelgeving en ziet ze erop toe deze bepalingen worden opgenomen in de beleidslijnen, procedures en andere documenten van de instelling;
 - Ze identificeert, analyseert en meet de risico's van niet-naleving en de reputatierisico's die kunnen voortvloeien uit de activiteiten en financiële producten en de gevolgen van de veranderende perimeter van de Groep;
 - Ze biedt ondersteuning aan de metiers in het kader van de ontwikkeling en de invoering van complianceprocedures en andere documenten. Ze helpt bijvoorbeeld bij het opstellen van compliancehandleidingen, interne gedragscodes en prak-

tische handleidingen. Ze zorgt voor bijstand en advies, zodat procedures conform de regelgeving worden ingevoerd, en ziet toe op de naleving van deze externe of interne normen;

- Ze ontwikkelt opleidingsprogramma's op het vlak van compliance die op de behoeften van de metiers zijn afgestemd. Die opleidingen promoten een gepaste compliancecultuur en zorgen ervoor dat de medewerkers zich bewust worden van de na te leven normen, procedures en gedragscodes en ze beter begrijpen.

- Voor zover dat vereist is door de lokale reglementeringen, brengt ze de financiële toezichthouders of andere bevoegde instanties op de hoogte van alle incidenten of verdachte transacties;

- Ze brengt de directiecomités en coördinatiecomités voor interne controle geregeld op de hoogte van haar activiteiten en de status van alle belangrijke tekortkomingen.

Organisatie en positionering

De Chief Compliance Officer van de groep Dexia rapporteert sinds 1 januari 2016 aan de gedelegeerd bestuurder. Een escalatierecht biedt hem de mogelijkheid om een punt automatisch op de agenda van het directiecomité te zetten als de omstandigheden daartoe nopen, en over elk belangrijk incident rechtstreeks verslag uit te brengen bij de voorzitter van de raad van bestuur van Dexia of bij de leden van het auditcomité.

De functie Compliance binnen Dexia is in 2015 geëvolueerd. Naast het feit dat de functie Permanente controle sinds 2014 afhangt van de directie Compliance, werden in 2015 de bepalingen van de CRD IV-richtlijn met betrekking tot de Chief Compliance Officer opgenomen in het compliancecharter. Daarnaast kunnen de bevoegdheidsdomeinen van de compliance officers van de entiteiten worden uitgebreid als reglementeringen dat opleggen.

In 2014 werd een comité voor interne controle opgericht, waarvan Compliance en Permanente controle deel uitmaken. De rol van dit comité bestaat erin:

- Een geconsolideerd beeld te hebben van de risico's en controles (operationeel risico, audit, permanente controle en compliance);
- Aanbevelingen voor te stellen met betrekking tot de afwijkingen van alle incidenten die aan het operationele risico verbonden zijn.

Er werden diverse acties gevoerd om enerzijds te waken over de uitvoering van de maatregelen ter bescherming van de informatie in het kader van de verschillende verkoop- of herstructureringsprojecten van de Groep, en anderzijds ter versterking van de bescherming van persoonlijke gegevens (onder meer rond de verwerking van de schending van gegevens) of de bescherming van de klanten. De directie Compliance stuurt de afstemming op de nieuwe reglementeringen of werkt er conform haar rol aan mee.

De regels ter voorkoming van misbruik van voorkennis over de financiële instrumenten van Dexia omschrijven het statuut dat aan de medewerkers wordt toegekend afhankelijk van de toegang tot bevoorrechte/gevoelige informatie waarover ze beschikken of kunnen beschikken door de uitoefening van hun functie, en leggen de beperkingen/verplichtingen van elk statuut vast. In het kader van de herstructurering van de Groep werd meermaals de aandacht gevestigd op die verplichtingen. In alle entiteiten werden opleidingen georganiseerd op het vlak van compliance, met inbegrip van opleidingen over de deontologische code voor de medewerkers om de hoofdprincipes van compliance op te frissen, en over de preventie en bestrijding van witwassen en de financiering van terrorisme.

De directie Compliance begeleidde ook verder de werkzaamheden van de operationele diensten in het kader van de aanpassing aan de FATCA- en de EMIR-reglementering en aan de Dodd Frank Act (Volcker rule).

Er werden stelselmatig concrete acties ondernomen ter verbetering van het toezicht op het netwerk van dochterondernemingen en bijkantoren. Met name de aanpassingen van de beleidslijnen inzake compliance werden doorgevoerd in de dochterondernemingen en bijkantoren, waarna dit werd herzien tijdens compliancecomités die de verschillende compliance officers samenbrengen.

Permanente controle

Het systeem voor permanente controle buiten compliance steunt in de eerste plaats op de uitvoering van controles die worden uitgewerkt, gerealiseerd en geformaliseerd onder de directe hoofdverantwoordelijkheid van de betrokken operationele eenheden en hun hiërarchische verantwoordelijken (permanente controle van het eerste niveau). In andere eenheden steunt het op medewerkers die uitsluitend controletaken vervullen, onafhankelijk van de eenheden voor de uitvoering van transacties (permanente controle van het tweede niveau).

Het systeem voor de sturing van de permanente controle steunt sinds april 2014 op een versterkt team dat onder de verantwoordelijkheid staat van de directeur Compliance en Permanente controle. Een eenheid voor Boekhoudkundige controle werd heropgericht binnen de directie Finance. Deze eenheid neemt de resultaten van haar werkzaamheden op in het geconsolideerde verslag van permanente controle dat door de directie Compliance en Permanente controle elk kwartaal aan het directiecomité en elk halfjaar aan het risicocomité wordt voorgelegd.

De permanente controle is gebaseerd op een controleplan waarvan de elementen de voornaamste processen bestrijken van de operationele en specifieke eenheden van de zetel, de dochterondernemingen en bijkantoren. De in dit plan op te nemen eerstelijnscontroles worden voorgesteld door gedecentraliseerde correspondenten binnen de operationele of specifieke eenheden van de directies, de dochterondernemingen en bijkantoren. De in het plan op te nemen eerstelijnscontroles worden herzien door de directie Compliance en Permanente controle die desgevallend een voorschrijvende rol kan spelen. De directie Compliance en Permanente controle bepaalt ook de tweedelijnscontroles waarvan ze de uitvoering op zich neemt.

De herziening van het controleplan gebeurt in overeenstemming met de resultaten van de Risk Control Self Assessments en de gebeurtenissen die worden verzameld door de directie Operationele risico's, alsook met cartografieën van processen (uitgevoerd door de directie van de organisatie op kritieke processen aangeduid door het directiecomité), de verslagen van de interne audit, de commissarissen en de regelgevers. Na de herziening wordt het plan door het directiecomité gevalideerd. De directie Compliance en Permanente controle vergewist zich bij alle dochterondernemingen en bijkantoren van de correcte uitvoering van het plan voor permanente controle, door zich bij een tweede lezing te vergewissen van de correcte uitvoering van de controles en door over te gaan tot een kritische analyse van de resultaten in het licht van de vastgestelde risico's. De directie Compliance en Permanente controle kan toelichting vragen over vastgestelde onregelmatigheden.

Het systeem voor permanente controle wordt gecoördineerd met de andere interne-controleacties en maakt gebruik van een gemeenschappelijke tool en gemeenschappelijke risicore-

ferentiestelsels en processen voor de hele Groep. De directie Compliance en Permanente controle helpt de specifieke comités van de eenheden die belast zijn met de validatie van de waarderingsmodellen en de naleving van de interne-ratingsystemen. Een comité voor interne controle binnen het directiecomité biedt een totaalbeeld samen met de werkzaamheden van de Interne audit, Compliance en de directie Operationele risico's en Beveiliging van de informatiesystemen.

Kenmerken van de interne controle in het kader van de uitwerking van de boekhoudkundige en financiële informatie

Financiële staten

Het domein Finance omvat vijf afdelingen, die vallen onder de Financieel directeur - Finance Strategy, Product Control, Finance IT Support, Financial Control en Financial Communication and Business Management.

De afdeling Financial Control omvat onder meer de boekhouddirectie en de afdeling Consolidatie en beheerscontrole. De boekhouddirectie levert de boekhoudkundige basisgegevens en de financiële staten af van Dexia en Dexia Crédit Local, alsook die van de dochterondernemingen die geen eigen boekhouddiensten hebben.

De boekhouddirectie analyseert en controleert ook de boekhoudgegevens van de bijkantoren, in het kader van de voorbereiding van de vennootschappelijke jaarrekening. Samen met de afdeling Consolidatie en beheerscontrole ziet zij er met name op toe dat de verstrekte informatie homogeen is en voldoet aan de regels van de Groep.

Meer in het algemeen beschikt de boekhouddirectie over gevarieerde informatiemiddelen voor het vervullen van haar opdracht, het opvolgen van de boekhoudfunctie in de brede zin. Zij is verbonden aan de comités waarop haar opdracht betrekking kan hebben, of ontvanger van de verslagen. Via regelmatige contacten met haar lokale correspondenten vergewist zij zich van de correcte verspreiding van de groepsprincipes en de juiste interpretatie van de overgemaakte instructies. Zij werkt mee aan de ontwikkelingen van de informaticasystemen, om zeker te zijn dat met haar specifieke behoeften rekening wordt gehouden.

Vennootschappelijke jaarrekening van Dexia

De boekhouding van Dexia gebeurt in Brussel en in de vaste vestiging in Parijs. Elke maand worden alle transacties die worden geboekt in de rekeningen van de bijkantoren, opgenomen in de boekhouding van de maatschappelijke zetel van Brussel.

De teams van de dienst Accounting voeren aanvullende controles uit bij de afsluiting van de kwartaal- of jaarrekeningen, om de saldi en de voornaamste ontwikkelingen te rechtvaardigen.

Geconsolideerde jaarrekening van Dexia

Om hun bijdrage aan de geconsolideerde jaarrekening van Dexia voor te bereiden, herwerken de geconsolideerde entiteiten hun in de lokale normen opgestelde jaarrekening om die af te stemmen op de boekhoudprincipes van de groep Dexia (IFRS-normen goedgekeurd in de Europese Unie). Deze principes worden samengebracht in een consolidatiehandboek dat aan elk van de entiteiten van de Groep wordt overgemaakt.

Ze worden op elke afsluitdatum aangevuld met aantekeningen van operationele instructies die de dienst Consolidatie van de zetel aan de entiteiten levert. Deze aantekeningen tonen de aan het proces aan te brengen verbeteringen in het licht van de vaststellingen tijdens de vorige periodes, en ze beschrijven de ontwikkelingen waarmee in de periode rekening moet worden gehouden (systemen, nieuwe af te leveren gegevens...).

De rekeningen die de verschillende entiteiten aan de Groep bezorgen, worden vervolgens geconsolideerd en ondergaan enkele aanpassingen. De voornaamste aanpassingen die door de dienst Consolidatie in de boekhouding worden opgenomen, slaan op het wegwerken van de nstorekeningen en van de intragroepstransacties (verwerving/verkoop van activa, dividenden...). Ze slaan ook op de herwerking van de vennootschappen die in handen zijn van diverse entiteiten van de Groep. Wanneer de geconsolideerde jaarrekening klaar is, wordt ze overgemaakt aan de Financieel directeur, die ze op zijn beurt ter goedkeuring voorlegt aan het directiecomité. Vervolgens wordt ze voorgelegd aan het auditcomité, en daarna vastgelegd door de raad van bestuur van Dexia.

Een deel van de toelichtingen en bijlagen bij de geconsolideerde jaarrekening worden niet rechtstreeks opgesteld door de afdeling Financial Control en zijn afkomstig van verschillende afdelingen, zoals Financial Strategy, de directie Risico's, het Secretariaat-generaal of Human resources.

De planning voor de overdracht van de informatie en de eindverantwoordelijkheid voor de inhoud van de geconsolideerde jaarrekening is in handen van de directie Finance.

Periodieke prudentiële reportings

De gestandaardiseerde reporting "Common Reporting" (COREP) en de berekening van de solvabiliteitsmarges worden sinds 4 november 2014 via de lokale toezichthouders vier keer per jaar naar de Europese Centrale Bank gestuurd.

Anderzijds wordt Dexia sinds 2011 om de drie maanden onderworpen aan de "Financial Reporting" (FINREP) van de financiële ondernemingen. FINREP werd in 2014 grondig gewijzigd en omvat nieuwe bijlagen.

Beheersinformatie

De financiële staten (balans, buiten balans, resultatenrekening, kasstroomtabellen en bijlagen) zijn niet de enige elementen van cijferanalyses die Dexia aan zijn aandeelhouders, zijn investeerders en het publiek meedeelt. Ze worden aangevuld met financiële indicatoren, ontledingen en analyses van resultaten, vooruitzichten en inschattingen van risico's, die worden opgenomen in het jaarverslag of meegedeeld tijdens presentaties voor financieel analisten en investeerders.

Een deel van deze elementen wordt rechtstreeks geleverd door de operationele directies of door de afdeling risicocontrole. De juistheid ervan wordt dan gewaarborgd door het internecontrolesysteem van de betrokken directies.

De meeste financiële indicatoren en vooral degene die een kruising of een samenvoeging van gegevens van verschillende herkomst vergen, de uitsplitsing van globaal beschikbare cijfers, of een herwerking van boekhoudgegevens op basis van beheersparameters, worden geleverd door de afdeling Consolidatie en beheerscontrole.

Deze indicatoren worden opgesteld op basis van de gegevens die rechtstreeks worden verwerkt vanuit de lokale informatiesystemen en door die van de internationale entiteiten. Ze worden maandelijks samengevat in een rapport dat bestemd is voor het directiecomité van Dexia.

In de Franse en buitenlandse entiteiten die over een eigen team voor beheerscontrole beschikken, worden de follow-up van de financiële indicatoren en de resultatenanalyse lokaal gestuurd volgens dezelfde normen en dezelfde principes, afgestemd op de grootte, de organisaties en de systemen van elke entiteit. Dit instructiestelsel geldt voor de hele groep Dexia.

Het geheel wordt geleid, opgevolgd en gesuperviseerd door de afdeling Consolidatie en beheerscontrole, die gestandaardiseerde en beveiligde verzameltools ter beschikking stelt van alle entiteiten, om het doorspelen van informatie betrouwbaar en optimaal te laten verlopen. Ten slotte voegt de afdeling alle gegevens samen.

De samenvoeging van de informatie gebeurt gelijktijdig met het consolidatieproces dat door de directie van de boekhoudfuncties gestuurd wordt. In elke fase van de opstelling van de geconsolideerde gegevens worden coherentiecontroles uitgevoerd, die steunen op het samenbrengen van de analytische en boekhoudkundige gegevens. Dit is een belangrijk element van de interne controle, om de betrouwbaarheid van de gegevens na te gaan, aangevuld met een systematisch analytisch overzicht van de belangrijkste posten.

Risicobeheer

De bankactiviteit brengt vier grote types van risico's voort: het kredietrisico, het marktrisico, het transformatierisico en het operationele risico (met daarin het juridische risico).

De follow-up van al deze risico's wordt uitvoerig beschreven in het hoofdstuk "Risicobeheer" van dit jaarverslag.

Externe controle

Commissaris

De commissarissen voeren geregelde controles uit van de financiële reportings van de diverse entiteiten en dochterondernemingen van de groep Dexia.

Ze zijn betrokken bij elke controle van de financiële en boekhoudkundige informatie met het oog op maximale efficiëntie en transparantie. Ze analyseren de boekhoudprocedures en evalueren de geldende internecontrolesystemen die noodzakelijk zijn voor het opstellen van betrouwbare financiële staten. Ze geven instructies aan de auditors van de entiteiten en zorgen voor de centralisering van de activiteiten van die laatste. Ze beleggen vergaderingen waar de resultaten van hun audits worden besproken en interpreteren de normen. Ten slotte gaan ze na of de boekhoudgegevens van het beheersverslag en de financiële staten met elkaar in overeenstemming zijn. Dankzij de uitvoering van die opdrachten kunnen ze de redelijke zekerheid verwerven dat, rekening houdend met de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften, de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, en dat in de toelichting een passende verantwoording wordt gegeven. Ze formuleren een mening over de vennootschappelijke en geconsolideerde rekeningen van de Groep.

Krachtens artikel 14 van de statuten van Dexia wordt de controle van de financiële toestand en van de jaarrekeningen van de vennootschap toevertrouwd aan een of meer commissarissen, die door de algemene vergadering, op voorstel van de raad van bestuur en na goedkeuring door de ondernemingsraad, worden benoemd voor een termijn van maximaal drie jaar.

De wettelijke controle op de rekeningen van Dexia is in handen van Deloitte, Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA, waarvan het mandaat werd verlengd door de algemene vergadering van mei 2014 voor een periode van drie jaar, die eindigt na

afloop van de gewone algemene vergadering van mei 2017. De onderneming wordt vertegenwoordigd door de heer Yves Dehogne, erkend commissaris.

Bezoldiging van de commissaris

Deze tabel geeft een overzicht van de bezoldigingen die de commissaris ontvangen heeft voor zijn prestaties in 2015 bij Dexia en bij de hele groep Dexia.

DELOITTE	Prestaties uitgevoerd voor Dexia	Prestaties uitgevoerd voor de groep Dexia (geconsolideerde bedragen)
(in EUR)		
a) Audit van de rekeningen	395 000	2 172 000
b) Andere opdrachten (geen echtverklaring)	4 000	149 000
TOTAAL	399 000	2 321 000

Prudentieel toezicht op de groep Dexia

Krachtens Verordening EU 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank (ECB) specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen, heeft de ECB beslist dat de groep Dexia een belangrijke groep is in de zin van artikel 6 § 4 van de verordening, en dat al haar dochterondernemingen onderworpen aan het prudentiële toezicht op een geconsolideerde basis overeenkomstig verordening nr. 575/2013, belangrijke entiteiten zijn die onder het prudentiële toezicht van de ECB vallen.

De ECB ziet met de hulp van de nationale controle instanties rechtstreeks toe op de instellingen die als belangrijk worden beschouwd⁽¹⁾. Het dagelijkse toezicht gebeurt door gemeenschappelijke teams voor prudentieel toezicht (JST, joint supervisory teams), die bestaan uit personeel van de verschillende nationale controle instanties en de ECB.

Algemene informatie

Overzicht van de rechtstreekse participaties van Dexia op 31 december 2015

Dexia bezat op 31 december 2015 de volgende rechtstreekse participaties:

- Dexia Crédit Local (Frankrijk): 100 %;
- Dexia Nederland BV (Nederland): 100 %;
- Dexiarail S.A. (Frankrijk): 100 %.

Dexia heeft een vaste vestiging in Frankrijk⁽²⁾.

Agenda van de algemene vergaderingen

De agenda's van de gewone algemene vergadering en van de buitengewone algemene vergadering die plaatsvinden op woensdag 18 mei 2016 in Brussel, zijn beschikbaar op de website van Dexia: www.dexia.com.

Kennisgevingen in het kader van de transparantiewetgeving

Krachtens de wet van 2 mei 2007 (de "Wet") op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in emittenten van wie de aandelen verhandeld worden op een gereglementeerde markt en zijn koninklijk uitvoeringsbesluit van 14 februari 2008, die van kracht werden op 1 september 2008, en krachtens artikel 5 van de statuten van Dexia, zijn de aandeelhouders verplicht hun deelneming te melden aan de FSMA en aan Dexia, zodra die deelneming een drempel van 1 %, 3 % en vervolgens 5 % of een veelvoud van 5 % overschrijdt.

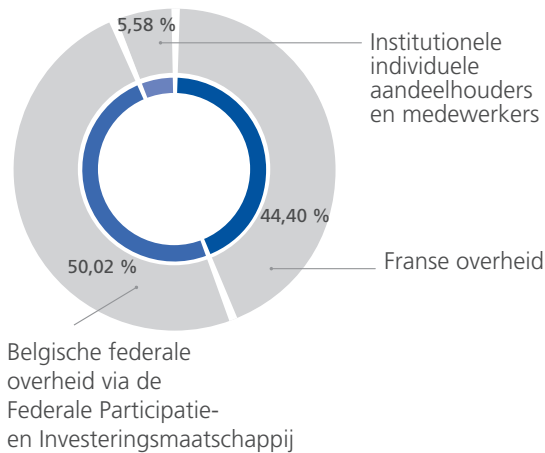
Voor de berekening van de deelnemingspercentages bestaat de teller uit het aantal stemrechten dat verbonden is aan de effecten die stemrecht geven of die niet gekoppeld zijn aan effecten, verminderd of vermeerderd met het aantal stemrechten die verworven kunnen worden bij de uitoefening van gelijkgeschakelde financiële instrumenten die in het bezit zijn van de persoon die de kennisgeving doet. De noemer bestaat uit het totale aantal stemrechten van Dexia zoals het wordt gepubliceerd op de website.

Dexia ontving in 2015 geen kennisgeving.

(1) Het gaat om ongeveer 120 groepen, die zo'n 1 200 gecontroleerde entiteiten vertegenwoordigen.

(2) De vaste vestiging in Luxemburg werd met ingang van 31 oktober 2015 gesloten.

Voor zover Dexia weet, is de verdeling van het aandeelhouderschap op 31 december 2015:

Wetgeving op de openbare overnameaanbiedingen

Bekendmaking conform artikel 34 van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 in verband met de verplichtingen van de emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de handel op een geregelende markt

Kapitaalstructuur op 31 december 2015

De aandeelhoudersstructuur wordt in detail toegelicht op pagina 40, en de informatie over het vennootschappelijk kapitaal staat vermeld op pagina 32 van dit jaarverslag.

Wettelijke of statutaire beperking voor de overdracht van effecten

Niet van toepassing.

Houders van aandelen met bijzondere controlerechten

Er is geen enkel speciaal recht verbonden aan de effecten die het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen.

Controlemechanismen in een eventueel aandeelhouderssysteem voor personeelsleden als de controlerechten niet rechtstreeks worden uitgeoefend

Niet van toepassing.

Wettelijke of statutaire beperking van het stemrecht

De stemrechten die verbonden zijn aan de eigen aandelen van Dexia of zijn dochterondernemingen, worden niet uitgeoefend tijdens de algemene vergaderingen van Dexia.

Overeenkomsten tussen aandeelhouders die bekend zijn bij de emittent en die beperkingen met zich kunnen brengen op het vlak van de overdracht van effecten en/of de uitoefening van het stemrecht

Niet van toepassing.

Regels die van toepassing zijn op de benoeming en de vervanging van de leden van het bestuursorgaan en op de wijziging van de statuten van de emittent

De regels aangaande de benoeming en de vervanging van de leden van de raad van bestuur worden in detail toegelicht op pagina 45 van de Verklaring inzake corporate governance, alsook in het corporategovernancecharter, dat wordt gepubliceerd op de website van de onderneming.

De statuten van de vennootschap kunnen worden gewijzigd conform de bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen.

Bevoegdheden van het bestuursorgaan, vooral in verband met de bevoegdheid om aandelen uit te geven of in te kopen

De raad van bestuur werd door de algemene vergadering gemachtigd conform de statutaire bepalingen en de artikelen 607 en 620 van het Wetboek van Vennootschappen, om aandelen uit te geven en in te kopen op basis van machtigingen die werden verleend door de algemene vergadering.

- De machtiging om het toegestane kapitaal te verhogen die werd verleend door de algemene vergadering van 14 mei 2014, geldt voor een periode van vijf jaar en vervalt in 2019. De machtiging tot het verwerven of vervreemden van eigen aandelen die werd verleend door de algemene vergadering van 8 mei 2013, is geldig voor een periode van vijf jaar en loopt af in 2018.

Belangrijke overeenkomsten waaraan Dexia deelheeft en die van kracht worden, gewijzigd worden of aflopen in geval van een gewijzigde controle van Dexia als gevolg van een openbare overnameaanbieding

Dexia heeft geen deel aan een belangrijke overeenkomst die van kracht zou kunnen worden, of die gewijzigd of opgezegd zou kunnen worden als gevolg van een gewijzigde controle van de vennootschap in het kader van een openbare overnameaanbieding.

Akkoorden tussen Dexia en de leden van zijn raad van bestuur of zijn personeel, waarin vergoedingen worden bepaald voor situaties waarin de leden van de raad van bestuur zonder geldige reden ontslag nemen of hun functies moeten neerleggen of als de tewerkstelling van de personeelsleden ten einde loopt als gevolg van een openbaar overnamebod

Niet van toepassing.

70	I	Geconsolideerde balans
70		Actief
71		Verplichtingen & Eigen vermogen
72		Geconsolideerde resultatenrekening
73		Geconsolideerde staat van het nettoresultaat en de winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt
74		Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen
76		Geconsolideerd kasstroomoverzicht
77		Geldmiddelen en equivalenten
78		Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening
78		1. Waarderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen, belangen aangehouden in dochterondernemingen en overige ondernemingen, significante elementen opgenomen in de resultatenrekening, gebeurtenissen na balansdatum
102		2. Toelichtingen bij het actief
115		3. Toelichtingen bij de verplichtingen
121		4. Andere toelichtingen bij de geconsolideerde balans
134		5. Toelichtingen bij de geconsolideerde resultatenrekening
142		6. Toelichtingen bij de geconsolideerde buitenbalansposten
143		7. Toelichtingen met betrekking tot het risicobeheer
165		8. Analyse per bedrijfssegment en geografische spreiding
166		Verslag van de commissaris over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2015

Geconsolideerde jaarrekening
Financiële situatie op 31 december 2015

Geconsolideerde balans

ACTIEF		toelichting	31/12/2014	31/12/2015
(in miljoen EUR)				
I.	Kas en centrale banken	2.0	3 104	4 835
II.	Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	2.1 & 4.1	24 215	20 176
III.	Derivaten als afdekkingsinstrumenten	4.1	8 374	6 672
IV.	Financiële activa beschikbaar voor verkoop	2.2	26 641	22 257
V.	Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	2.3	8 563	7 815
VI.	Leningen aan en vorderingen op cliënten	2.4	135 311	127 876
VII.	Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille		1 910	1 696
VIII.	Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	2.5	306	200
IX.	Lopende belastingen	2.6	32	41
X.	Uitgestelde belastingen	2.6	41	35
XI.	Overlopende rekeningen en overige activa	2.7	38 256	38 346
XII.	Activa aangehouden voor verkoop	4.6	13	12
XV.	Materiële vaste activa	2.8	331	293
XVI.	Immateriële vaste activa	2.9	23	27
TOTAAL VAN HET ACTIEF			247 120	230 281

De toelichtingen van pagina 78 tot 165 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële verslagen.

VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN		toelichting	31/12/2014	31/12/2015
(in miljoen EUR)				
I.	Centrale banken	3.0	33 845	15 932
II.	Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	3.1 & 4.1	25 731	22 779
III.	Derivaten als afdekkingsinstrumenten	4.1	33 832	29 978
IV.	Schulden aan kredietinstellingen	3.2	44 604	48 780
V.	Schulden aan cliënten	3.3	7 958	9 399
VI.	Schuldpapier	3.4	89 518	91 532
VII.	Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille		227	170
VIII.	Lopende belastingen	3.5	2	2
IX.	Uitgestelde belastingen	3.5	152	159
X.	Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	3.6	7 272	6 135
XIII.	Voorzieningen voor risico's en kosten	3.7	353	376
XIV.	Achtergestelde schulden	3.8	498	492
Totaal van de verplichtingen			243 992	225 734
XV.	Eigen vermogen	3.9	3 128	4 547
XVI.	Eigen vermogen, aandeel van de groep		2 711	4 118
XVII.	Kapitaal en verbonden reserves		2 486	2 486
XVIII.	Geconsolideerde reserves		7 470	6 907
XIX.	Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt		(6 639)	(5 438)
XX.	Resultaat van het boekjaar		(606)	163
XXI.	Minderheidsbelangen		417	429
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN			247 120	230 281

De toelichtingen van pagina 78 tot 165 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële verslagen.

Geconsolideerde resultatenrekening

(in miljoen EUR)		toelichting	31/12/2014	31/12/2015
I.	Renteopbrengsten en soortgelijke opbrengsten	5.1	11 463	10 751
II.	Rentekosten en soortgelijke kosten	5.1	(11 283)	(10 492)
III.	Commissies (opbrengsten)	5.2	21	21
IV.	Commissies (kosten)	5.2	(31)	(16)
V.	Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	5.3	(343)	524
VI.	Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop	5.4	43	85
VII.	Overige opbrengsten	5.5	41	51
VIII.	Overige kosten	5.6	(158)	(90)
IX.	NETTOBANKPRODUCT		(247)	834
X.	Algemene bedrijfskosten	5.7	(355)	(447)
XI.	Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	5.8	(27)	(23)
XII.	BRUTOBEDRIJFSRESULTAAT		(629)	364
XIII.	Risicokost	5.9	(62)	(174)
XIV.	BEDRIJFSRESULTAAT		(691)	190
XVI.	Nettowinst (verlies) op overige activa	5.10	(1)	14
XVIII.	RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		(692)	204
XIX.	Winstbelastingen	5.11	(8)	(18)
XX.	Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging		87	(17)
XXI.	NETTORESULTAAT		(613)	169
XXII.	Aandeel van het minderheidsbelang		(7)	6
XXIII.	NETTORESULTAAT AANDEEL VAN DE GROEP		(606)	163
	Nettoresultaat per aandeel, aandeel van de groep (in EUR)	5.12		
	Gewoon		(0,31)	0,08
	- waarvan : <i>betrekking op de voortgezette activiteiten</i>		(0,35)	0,09
	- waarvan : <i>betrekking op de beëindigde activiteiten en de activiteiten in beëindiging</i>		0,04	(0,01)
	Verwaterd		(0,31)	0,01
	- waarvan : <i>betrekking op de voortgezette activiteiten</i>		(0,35)	0,01
	- waarvan : <i>betrekking op de beëindigde activiteiten en de activiteiten in beëindiging</i>		0,04	(0,00)

De toelichtingen van pagina 78 tot 165 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële verslagen.

Staat van het nettoresultaat en de winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt

(in miljoen EUR)	31/12/2014			31/12/2015		
	Bruto bedrag	Belastingen	Nettobedrag	Bruto bedrag	Belastingen	Nettobedrag
NETTORESULTAAT			(613)			169
Elementen geherclassieerd of vatbaar voor toekomstige herclassering in het nettoresultaat						
Omrekeningsverschillen	86		86	100		100
Herwaardering financiële activa beschikbaar voor verkoop of geherclassieerd naar leningen en vorderingen	235	(14)	221	903	(10)	893
Herwaardering derivaten als afdekkingsinstrumenten	(508)		(508)	225		225
Niet-gerealiseerde of uitgestelde winsten of verliezen van activiteiten aangehouden voor verkoop	3	(1)	2			
Elementen die nooit geherclassieerd zullen zijn of vatbaar zijn voor toekomstige herclassering in het nettoresultaat						
Actuariële verschillen inzake toegezegd-pensioenregelingen	(6)	(2)	(8)	6		6
TOTAAL WINSTEN EN VERLIEZEN RECHTSTREEKS IN HET EIGEN VERMOGEN GEBOEKT	(190)	(17)	(207)	1 234	(10)	1 224
NETTORESULTAAT EN WINSTEN EN VERLIEZEN RECHTSTREEKS IN HET EIGEN VERMOGEN GEBOEKT			(820)			1 393
Waarvan aandeel van de groep			(774)			1 366
Waarvan aandeel van de minderheidsbelangen			(46)			27
NETTORESULTAAT EN WINSTEN EN VERLIEZEN RECHTSTREEKS IN HET EIGEN VERMOGEN GEBOEKT VAN DE VOORTGEZETTE ACTIVITEITEN	(885)	(24)	(909)	1 438	(28)	1 410
Waarvan aandeel van de groep			(862)			1 383
Waarvan aandeel van de minderheidsbelangen			(47)			27

De toelichtingen van pagina 78 tot 165 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële verslagen.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

	Kapitaal en verbonden reserves				Geconsolideerde reserves	Winsten en verliezen recht	
	Kapitaal	Met het kapitaal verbonden reserves	Eigen aandelen	Totaal		Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop of geherklasseerd naar leningen en vorderingen, na belastingen	Reëlewaardeaanpassingen van derivaten aangewezen als kasstroomafdekking, na belastingen
(in miljoen EUR)							
OP 31 DECEMBER 2013	500	1 990	(4)	2 486	8 556	(5 482)	(935)
Wijzigingen tijdens het boekjaar							
Bestemming van het resultaat 2013					(1 083)		
Subtotaal van de bewegingen uit de relaties met de aandeelhouders					(1 083)		
Omrekeningsverschillen ⁽²⁾							
Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop, toegewezen aan het eigen vermogen ⁽²⁾						70	
Reëlewaardeaanpassingen van derivaten toegewezen aan het eigen vermogen ⁽²⁾							(504)
Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop of geherklasseerd naar leningen en vorderingen, gerapporteerd in het resultaat ⁽²⁾						196	
Reëlewaardeaanpassingen van derivaten gerapporteerd in het resultaat ⁽²⁾							(11)
Wijziging in de actuariële verschillen inzake toegezegdpensioenregelingen toegewezen aan het eigen vermogen ⁽²⁾							
Subtotaal van de wijzigingen in winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt						266	(515)
Nettoresultaat van het boekjaar							
Overige wijzigingen ⁽¹⁾					(3)		
OP 31 DECEMBER 2014	500	1 990	(4)	2 486	7 470	(5 216)	(1 450)
Wijzigingen tijdens het boekjaar							
Bestemming van het resultaat 2014					(606)		
Subtotaal van de bewegingen uit de relaties met de aandeelhouders					(606)		
Omrekeningsverschillen							
Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop, toegewezen aan het eigen vermogen						690	
Reëlewaardeaanpassingen van derivaten toegewezen aan het eigen vermogen							254
Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop of geherklasseerd naar leningen en vorderingen, gerapporteerd in het resultaat						189	
Reëlewaardeaanpassingen van derivaten gerapporteerd in het resultaat							(28)
Wijziging in de actuariële verschillen inzake toegezegdpensioenregelingen toegewezen aan het eigen vermogen							
Subtotaal van de wijzigingen in winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt						879	226
Nettoresultaat van het boekjaar							
Overige wijzigingen ⁽³⁾					43		
OP 31 DECEMBER 2015	500	1 990	(4)	2 486	6 907	(4 337)	(1 224)

(1) De Overige wijzigingen worden verklaard door de verkoop van Dexia Asset Management en in het bijzonder werden de actuariële verschillen inzake zijn toegezegd-pensioenregelingen erkend in wijzigingen in de geconsolideerde reserves.

(2) De cijfers van 2014 werden aangepast.

(3) De positionering van de annulering van het resultaat op interne transfers werd herzien. Voor het bedrag nog af te schrijven op 31 december 2014, in het bijzonder betreffende de annulering van de interne transfers tussen ondernemingen gedeeltelijk aangehouden door derden en integraal aangehouden ondernemingen, leidde dit tot een impact van + 37 miljoen EUR op de groepsreserves, – 2 miljoen EUR op omrekeningsverschillen en – 9 miljoen EUR op minderheidsbelangen. Het netto resterende saldo aan reserves ten belope van 25 miljoen EUR vloeit voort uit de wijziging in uitgestelde belastingen. Anderzijds belichamen de interne transfers van 2015 tussen ondernemingen gedeeltelijk aangehouden door derden en integraal aangehouden ondernemingen een bedrag van + 6 miljoen EUR in aandeel van de groep en – 6 miljoen EUR in minderheidsbelangen.

De toelichtingen van pagina 78 tot 165 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële verslagen.

streeks in het eigen vermogen geboekt				Netto resultaat aandeel van de groep	EIGEN VER- MOGEN AANDEEL VAN DE GROEP	Eigen vermogen aandeel van de minderheidsbelangen			TOTAAL GECONSOLI- DEERD EIGEN VERMOGEN
Wijzigingen in niet-gere- aliseerde of uitgestelde winsten/verlie- zen uit activa aangehouden voor verkoop	Actuariële verschillen inzake toegezegd- pensioenre- gelingen	Omreke- ningsver- schillen	Totaal			Kapitaal en ver- bonden reserves	Niet-gere- aliseerde of uit- gestelde winsten/ verliezen	Totaal	
(1)	0	(53)	(6 471)	(1 083)	3 488	470	1	471	3 959
				1 083	0				
				1 083	0				
		85	85		85		1	1	86
			70		70		(44)	(44)	26
			(504)		(504)		6	6	(498)
			196		196				196
			(11)		(11)				(11)
	(5)		(5)		(5)		(2)	(2)	(7)
	(5)	85	(169)		(169)		(39)	(39)	(208)
				(606)	(606)	(7)		(7)	(613)
1			1		(2)	(8)		(8)	(10)
0	(5)	32	(6 639)	(606)	2 711	455	(38)	417	3 128
				606	0				
				606	0				0
		93	93		93		7	7	100
			690		690		14	14	704
			254		254				254
			189		189				189
			(28)		(28)				(28)
	5		5		5				5
	5	93	1 203		1 203		21	21	1 224
				163	163	6		6	169
		(2)	(2)		41	(15)		(15)	26
0	0	123	(5 438)	163	4 118	446	(17)	429	4 547

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
KASSTROOM UIT BEDRIJFSVERRICHTINGEN		
Nettoresultaat na belastingen	(613)	169
Aanpassingen mbt:		
- Waardeverminderingen, afschrijvingen en overige waardecorrecties	27	23
- Waardeverminderingen (terugnages van waardeverminderingen) op obligaties, aandelen, leningen en overige activa	(262)	196
- Netto-winsten of verliezen uit investeringen	(94)	(33)
- Netto toenames (netto afnames) van de voorzieningen	101	(64)
- Niet-gerealiseerde verliezen (winsten)	292	(489)
- Uitgestelde belastingen	3	24
Wijzigingen in bedrijfsactiva en -verplichtingen	2 307	136
NETTOKASSTROOM UIT BEDRIJFSVERRICHTINGEN	1 761	(38)
KASSTROOM UIT INVESTERINGSVERRICHTINGEN		
Verwerving van vaste activa	(14)	(23)
Verkoop van vaste activa	0	50
Verwerving van niet-geconsolideerde aandelen	(1)	(4)
Verkoop van niet-geconsolideerde aandelen	69	37
Verkoop van filialen en bedrijfsonderdelen	341	0
NETTOKASSTROOM UIT INVESTERINGSVERRICHTINGEN	395	60
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSVERRICHTINGEN		
Terugbetaling van achtergestelde leningen	(134)	(9)
NETTOKASSTROOM UIT FINANCIERINGSVERRICHTINGEN	(134)	(9)
NETTO VRIJGEMAAKTE LIQUIDE MIDDELEN	2 022	13
GELDMIDDELEN EN EQUIVALENTEN BIJ HET BEGIN VAN HET BOEKJAAR	2 848	5 133
Nettokasstroom uit bedrijfsverrichtingen	1 761	(38)
Nettokasstroom uit investeringsverrichtingen	395	60
Nettokasstroom uit financieringsverrichtingen	(134)	(9)
Impact ten gevolge van wijzigingen van wisselkoersen en van de consolidatiekring op geldmiddelen en equivalenten	263	321
GELDMIDDELEN EN EQUIVALENTEN OP HET EINDE VAN HET BOEKJAAR	5 133	5 467
BIJKOMENDE INFORMATIE		
Betaalde inkomstenbelasting	133 ⁽¹⁾	(7)
Ontvangen dividenden	2	2
Ontvangen intresten	11 758	10 983
Betaalde intresten	(11 798)	(11 095)

(1) Belastingvordering geïnd in 2014.

De toelichtingen van pagina 78 tot 165 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële verslagen.

Geldmiddelen en equivalenten

In het geconsolideerde kasstroomoverzicht omvatten de geldmiddelen en equivalenten de volgende saldi met een initiële looptijd van minder dan 90 dagen :

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Kas en centrale banken (toelichting 2.0)	3 104	4 835
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (toelichting 2.3)	2 029	632
TOTAAL	5 133	5 467

b. Waarvan aan beperkingen onderworpen geldmiddelen

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Verplicht aan te houden reserves ⁽¹⁾	629	184
TOTAAL	629	184

(1) Omvatten de verplichte reservedeposito's die kredietinstellingen dienen aan te houden bij de Europese Centrale Bank of andere centrale banken.

De toelichtingen van pagina 78 tot 165 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële verslagen.

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1. Waarderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen, belangen aangehouden in dochterondernemingen en overige ondernemingen, significante elementen opgenomen in de resultatenrekening, gebeurtenissen na balansdatum

1.1. Waarderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen	78	1.3. Significante elementen opgenomen in de resultatenrekening	100
1.2. Belangen aangehouden in dochterondernemingen en overige ondernemingen	96	1.4. Gebeurtenissen na balansdatum	101

1.1. Waarderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen

ALGEMENE INFORMATIE

De moedermaatschappij van de Groep is Dexia, een naamloze vennootschap die opgericht werd naar Belgisch recht. Het adres van de hoofdzetel is: Marsveldplein 5, B-1050 Brussel (België). Dexia staat genoteerd op Euronext in Brussel en in Parijs, alsook op de Luxemburgse beurs. Deze financiële verslagen werden op 17 maart 2016 door de raad van bestuur goedgekeurd voor bekendmaking.

TOELICHTING BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De voornaamste grondslagen voor de financiële verslaggeving die bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening zijn toegepast, worden hieronder toegelicht.

Daarbij worden de volgende afkortingen gebruikt:

- IASB: International Accounting Standards Board
- IFRS IC: IFRS Interpretations Committee (ex IFRIC)
- IFRS: International Financial Reporting Standard.

1.1.1. GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

1.1.1.1. Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening van Dexia is opgesteld in overeenstemming met de door de EU bekrachtigde IFRS.

De Europese Commissie (EC) publiceerde op 19 juli 2002 de Verordening EG 1606/2002, die beursgenoteerde groepen verplicht om IFRS toe te passen vanaf 1 januari 2005. Deze verordening werd verscheidene keren geactualiseerd sinds 2002.

Bijgevolg is de jaarrekening van Dexia opgesteld in overeenstemming met "alle IFRS-standaarden zoals goedgekeurd door de EU" en die per 31 december 2015 door de EC gepubliceerd en bekrachtigd waren, met inbegrip van de voorwaarden voor de toepassing van transacties tot afdekking van het renterisico van een portefeuille en de mogelijkheid om "core deposits" af te dekken.

Onze waarderingsregels vermelden voor het merendeel elementen waarvoor in de teksten IFRS een keuzemogelijkheid bestaat.

De geconsolideerde financiële staten van Dexia op 31 december 2015 werden opgesteld conform de boekhoudkundige regels van kracht in geval van continuïteit van de bedrijfsvoering (going concern). Dit houdt een aantal veronderstellingen in die als basis dienden voor het business plan onderliggend aan de ontmanteling van de groep Dexia. Ze werden reeds in het kader van de vorige boekhoudkundige afsluitingen uitgelegd en worden hieronder hernomen.

- Het businessplan is gebaseerd op marktgegevens die eind september 2012 konden worden vastgesteld. De onderliggende macro-economische hypothesen worden bijgestuurd in het kader van halfjaarlijkse herzieningen van het plan.

De bijsturing van 2015 houdt rekening met een herziening van het financieringsplan op basis van de meest recente marktomstandigheden die konden worden vastgesteld. Ze houdt eveneens rekening met de reglementaire veranderingen die tot op heden gekend zijn, waaronder de definitieve tekst van CRD IV en de tenuitvoerlegging van de IFRS 9-norm vanaf 2018, op basis van de hypothesen die tot op heden gekend zijn.

Het businessplan werd zodoende aangepast op basis van onder meer de gegevens die op 30 juni 2015 beschikbaar waren, waarna het door de raad van bestuur van Dexia op 19 november 2015 werd goedgekeurd. Er zijn afwijkingen ten opzichte van het oorspronkelijke plan, maar die stellen het traject van de ontmanteling van de Groep op termijn niet in twijfel.

- Het plan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local.

- Het veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse Staatsgewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de Groep om gedekte financieringen op te halen.

Vanuit dat oogpunt heeft de financieringsstructuur van de Groep in 2015 geprofiteerd van een toename van de marktfinancieringen, tegen een lagere kostprijs dan verwacht in het businessplan en aan langere looptijden. De Groep maakt voorts geen gebruik meer van de uitzonderlijke herfinancieringsmechanismen ingevoerd in 2012 en kon het aandeel van financiering door de centrale banken terugschroeven. Tot slot, legde ze liquiditeitsreserves aan, om zich te wapenen tegen een liqui-

diteitsrisico op korte termijn dat vooral verbonden is aan een stijging van het cash collateral⁽¹⁾ dat de Groep betaalt aan haar tegenpartijen van derivaten.

Er blijft echter onzekerheid hangen rond de verwezenlijking van het businessplan over de looptijd van de ontmanteling van de Groep.

- Zo kan het plan de impact ondervinden van boekhoudkundige en prudentiële wijzigingen.
- De specifieke financiële situatie van Dexia sinds de aanvang van haar ontmanteling, kan niet garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's in de tijd steeds nageleefd zullen worden. Het businessplan is ook gevoelig aan de evolutie van de macro-economische omgeving. Zo zou een daling van de rentevoet met 10 basispunten over de hele curve een onmiddellijke stijging meebrengen van 1 miljard EUR in de liquiditeitsbehoefte van de Groep, voortvloeiend uit de stijging van het cash collateral. Meer conservatieve hypothesen inzake de verbetering van de ratings en/of vernauwing van de credit spreads zouden een negatieve impact hebben op de resultatenrekening en de beschikbare liquiditeitsreserves, en zouden het vereiste reglementaire kapitaalniveau doen toenemen.
- Als ten slotte de financieringscapaciteit op de markten zou verminderen, zou Dexia moeten teruggrijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het businessplan vooropgestelde rentabiliteit. In een context van sterkere volatiliteit van de wisselkoersen en heel lage interestvoeten houden de komende jaren in dat opzicht nog steeds een risico in.

De laatste update van het businessplan vertoont een liquiditeitsoverschot over de hele looptijd van de prognoseperiode. In 2015 werd het liquiditeitsoverschot van de Groep sterk aangetast door de hoge volatiliteit van het cash collateral en de heel hoge bedragen van afschrijvingen of terugbetalingen van financiering. Begin 2016 nam Dexia's behoefte aan liquiditeiten toe tengevolge de toename van het netto cash collateral gestort aan de tegenpartijen van de derivaten. In februari 2016 bereikte deze een maximum van 36 miljard EUR, zijnde een toename van 5 miljard EUR sinds eind 2015. In elk geval werd de toename van de vraag naar financiering gecompenseerd door een dynamische herfinancieringsactiviteit sinds het begin van het jaar. Ten informatieve titel, de hernieuwing van de gewaarborgde en beveiligde herfinancieringsoperaties op korte termijn verliep tegen goede voorwaarden en de Groep heeft 6,1 miljard EUR aan gewaarborgde financieringen op lange termijn uitgegeven midden maart 2016.

De geconsolideerde jaarrekening wordt uitgedrukt in miljoenen euro (EUR), tenzij anders vermeld.

1.1.1.2. Boekhoudkundige ramingen en oordeelsvorming

Bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening dient het management ramingen en veronderstellingen te hantieren die de gerapporteerde bedragen beïnvloeden. Om deze ramingen en veronderstellingen te onderbouwen, maakt het management gebruik van alle beschikbare informatie aanwe-

zig op het moment van de opstelling van de jaarrekening. Hoewel het management van oordeel is dat het bij het opstellen van die ramingen alle beschikbare informatie in overweging heeft genomen, zouden de werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze ramingen en zouden de verschillen aanmerkelijk kunnen zijn voor de jaarrekening.

Oordeelsvorming gebeurt voornamelijk in de volgende domeinen:

- Classificatie van financiële instrumenten in de overeenstemmende klassen voor waardering: "Leningen en vorderingen", "Aangehouden tot einde looptijd", "Beschikbaar voor verkoop", "Aangehouden voor handelsdoeleinden" en "Gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening". Deze opdeling is gebaseerd op de kenmerken van het instrument en de beheersintentie van Dexia (cf. 1.1.6.);
- Financiële instrumenten die niet genoteerd zijn in een actieve markt, worden gewaardeerd op basis van waarderingmodellen. De bepaling of er al dan niet een actieve markt is, is gebaseerd op criteria zoals volume, marktliquiditeit, spread tussen bied- en laatkoers (cf. 1.1.7.);
- Bepaling van de reële waarde voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op basis van waarderingmodellen; (cf. 1.1.7.);
- Bepalen of Dexia controle heeft over de entiteit waarin werd geïnvesteerd, inclusief SPE's (IFRS 10) (cf. 1.1.3.);
- Identificering van vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten (IFRS 5) (cf. 1.1.15.);
- Hedge accounting (cf. 1.1.10., 1.1.11.);
- Bestaan van verplichting met een waarschijnlijke uitstroom van middelen in het kader van geschillen (cf. 1.1.22.);
- Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen (cf. 1.1.6.5.).

Deze oordeelsvormingen worden toegelicht in de overeenstemmende paragrafen (zoals hierboven vermeld) van de waarderingsregels.

Inschattingen worden voornamelijk in de volgende domeinen gemaakt:

- Bepalen van het recupereerbare bedrag voor financiële activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan en van de reële waarde minus verkoopkosten voor vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten (cf. 1.1.6.5. en 1.1.15.);
- Het meten van de afdekkingseffectiviteit in afdekkingstransacties (cf. 1.1.10., 1.1.11.);
- Bepalen van de marktwaardecorrecties teneinde rekening te houden met waardering- en modelonzekerheden (cf. 1.1.7.);
- Bepalen van de gebruiksduur en de restwaarde van materiële en immateriële activa (cf. 1.1.13., 1.1.14.);
- Actuariële ramingen bij het bepalen van de verplichtingen voor personeelsvoordelen en activa van de fondsen (cf. 1.1.21., 3.7.);
- Raming van de toekomstige belastbare winst voor de boeking en de waardering van uitgestelde belastingvorderingen (cf. 1.1.20.).

Zoals vermeld bij de toelichting 1.3. Significante elementen opgenomen in de resultatenrekening, heeft Dexia in 2015 Funding Valuation Adjustment (FVA) geïntegreerd in de reële waarde van niet-gecollateraliseerde derivaten. Deze additi-

(1) Deposito's of waarden door Dexia gegeven aan tegenpartijen om afgesloten deviezen- of renteswaps te waarborgen.

onele waarderingscomponent geeft de kosten weer van de financiering met betrekking tot niet-gecollateraliseerde derivaten in lijn met de marktpraktijken. Deze verandering in de schatting van de reële waarde van niet-gecollateraliseerde derivaten was opgenomen als een kost in de jaarrekening van Dexia op 31 december 2015 (cf. Toelichting 5.3. Netto opbrengsten (verliezen) op financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de resultatenrekening).

1.1.2. WIJZIGINGEN IN DE WAARDERINGSREGELS SINDE DE VORIGE PUBLICATIE DIE INVLOED KUNNEN HEBBEN OP DE GROEP DEXIA

1.1.2.1. IASB- en IFRS IC-teksten bekrachtigd door de Europese Commissie en van toepassing vanaf 1 januari 2015

- IFRS IC 21 "Heffingen of belastingen". Deze interpretatie verduidelijkt het boeken van heffingen opgelegd door publieke autoriteiten, die in de perimeter van IAS 37 "Provisies, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa" (exclusief winstbelastingen bedoeld in IAS 12 "winstbelastingen", boetes of andere sancties). Het adreseert, onder andere, het evenement dat het opnemen van een heffing veroorzaakt en zo doelt om te verklaren:
 - Op welke datum de verplichting om een heffing te betalen opgenomen zal worden;
 - En of een heffingsverplichting al dan niet progressief opgebouwd kan worden over het boekjaar.

De belangrijkste belastingen die geïmpacteerd worden door de toepassing van IFRIC 21 bij Dexia zijn de bancaire belasting voor systemisch risico en de bijdrage aan de controlekosten van de ACPR. Deze belastingen worden niet langer progressief opgenomen over het boekjaar en hun totale jaarlijkse bedragen worden als een kost opgenomen in het 1e kwartaal van het boekjaar. Dezelfde behandeling wordt toegepast met betrekking tot de jaarlijkse bijdrage aan het Gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (GAF), van toepassing vanaf 2015. Daarenboven, in het eerste kwartaal van 2015, heeft Dexia een voorziening aangelegd ter dekking van de totale meerjaarlijkse bijdrage aan het ondersteuningsfonds voor lokale overheden en ziekenhuizen in Frankrijk. De impact resulterend uit de toepassing van IFRIC 21, zijn vermeld in toelichting 1.3. Significante elementen opgenomen in de resultatenrekening.

IFRIC 21 heeft geen materiële impact op Dexia's jaarrekening. De retrospectieve impact van de toepassing van IFRIC 21 op de jaarrekening op 31 december 2014 is niet materieel en derhalve moet de jaarrekening van vorig jaar niet herwerkt.

- "Annual Improvements 2011-2013 cyclus" bevatten een reeks kleine aanpassingen aan bepaalde IFRS normen. Dexia is niet geïmpacteerd door deze aanpassingen.

1.1.2.2. IASB- en IFRS IC-teksten bekrachtigd door de Europese Commissie tijdens het huidige jaar, maar nog niet van toepassing op 1 januari 2015

- Aanpassing aan IAS 19 "Defined Benefit Plans: Employee Contributions". Deze aanpassing is van toepassing vanaf 1

januari 2016 en Dexia verwacht niet dat deze aanpassing een materiële impact zal hebben op haar jaarrekening, vanwege de beperkte impact van toegezegd-pensioenregelingen op het niveau van de Dexia-groep.

- "Annual Improvements 2010-2012 cyclus en 2012-2014 cyclus" bevatten aanpassingen aan de bestaande IFRS normen. Deze aanpassingen worden effectief vanaf 1 januari 2016. Dexia verwacht niet dat deze aanpassingen een materiële impact zullen hebben op haar jaarrekening aangezien het geringe aanpassingen betreffen aan bepaalde IFRS normen.

- Aanpassingen aan IAS 16 en IAS 41 "Agriculture: Bearer Plants". Deze aanpassingen zijn van toepassing vanaf 1 januari 2016 en zullen geen impact hebben op de jaarrekening van Dexia.

- Aanpassing aan IFRS 11 "Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations". Deze aanpassing is van toepassing vanaf 1 januari 2016 en zal geen impact hebben op de jaarrekening van Dexia.

- Aanpassingen aan IAS 16 en IAS 38 "Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation". Deze aanpassingen zijn van toepassing vanaf 1 januari 2016 en zullen geen impact hebben op de jaarrekening van Dexia.

- Aanpassing aan IAS 1 "Disclosure Initiative". Deze aanpassing is van toepassing vanaf 1 januari 2016 en de impact op de toelichting van de jaarrekening van Dexia wordt momenteel onderzocht.

- Aanpassing aan IAS 27 "Gebruik van de vermogensmutatiemethode in afzonderlijke jaarrekeningen". Deze aanpassing is van toepassing vanaf 1 januari 2016 en zal geen impact hebben op de jaarrekening van Dexia.

1.1.2.3. Nieuwe IFRS-standaarden, IFRS IC-interpretaties en aanpassingen gepubliceerd tijdens het huidige jaar, maar die nog niet bekrachtigd werden door de Europese Commissie

- Aanpassing aan IFRS 15 "datum van inwerkingtreding van IFRS 15" (uitgegeven door IASB in september 2015). Deze aanpassing stelt de verplichte datum van inwerkingtreding van de nieuwe IFRS 15 standaard uit met één jaar, van 1 januari 2017 naar 1 januari 2018. IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers" vestigt de boekhoudprincipes voor inkomsten die ontstaan uit contracten met klanten. De impact op de jaarrekening van Dexia wordt momenteel onderzocht.

- Aanpassing "datum van inwerkingtreding van aanpassingen aan IFRS 10 en IAS 28" (uitgegeven door IASB in december 2015). Deze aanpassing stelt de verplichte datum van inwerkingtreding van aanpassingen aan IFRS 10 en IAS 28 "Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture", uitgegeven door IASB in september 2014, met onbepaalde duur uit. Deze aanpassingen zullen geen impact hebben op de jaarrekening van Dexia.

1.1.2.4. Nieuwe standaard IFRS 9 "Financiële instrumenten"

- IFRS 9 "Financiële instrumenten" (uitgegeven door IASB in juli 2014). Deze standaard brengt de drie onderstaande fases samen om "IAS 39 Financiële instrumenten: opname en waardering" te vervangen: classificatie en waardering, waardever-

minderen en hedge accounting. Macro hedge accounting wordt aangehaald in een apart project door de IASB. De aanpassingen aangebracht door IFRS 9 bevatten:

- Aan de actiefzijde, een benadering voor de classificatie en waardering van financiële activa; die gedreven wordt door het business model waarin activa wordt aangehouden en de karakteristieken van diens contractuele kasstromen; leningen en schuldbewijzen die niet als "basis" worden beschouwd, zoals gedefinieerd door de standaard, zullen gewaardeerd worden aan reële waarde via de resultatenrekening, terwijl "basis" leningen en schuldbewijzen zullen gewaardeerd worden aan afgeschreven kostprijs of aan reële waarde via het eigen vermogen afhankelijk van het business model waarin deze activa beheerd worden.

- Aan de zijde van de verplichtingen, het opnemen in eigen vermogen van veranderingen in de reële waarde toe te wijzen aan het eigen kredietrisico op financiële verplichtingen opgenomen aan reële waarde via de resultatenrekening.

- Een uniek waardevermindingsmodel voor kredietrisico. IFRS 9 vervangt het model voor opgelopen kredietverliezen op waardeverminderingen door een vooruitziend model gebaseerd op verwachte kredietverliezen.

- Een substantieel hervormde benadering van afdekkingsrelaties. In afwachting van een toekomstige norm voor macro-afdekking laat IFRS 9 toe om de huidige boekhoudregels voor afdekkingsrelaties (IAS 39) te blijven toepassen voor alle afdekkingsrelaties of enkel voor macro-afdekkingsrelaties.

De informatievervalsing is ook versterkt.

IFRS 9 is nog niet aangenomen door de Europese Unie op 31 december 2015. Ze zal in werking treden en verplicht moeten worden toegepast voor de boekjaren die starten op 1 januari 2018. De impact op de jaarrekening van Dexia wordt momenteel onderzocht.

Wetende dat IFRS 9 een belangrijk aandachtspunt is voor bancaire instellingen, heeft Dexia in het eerste kwartaal van 2015 haar IFRS 9 project gelanceerd. De initiële diagnostiek en beoordelende impactstudie van de toepassing van de standaard zijn uitgevoerd.

- In de eerste fase van de standaard herzielt Dexia de karakteristieken en de classificatie en waarderingsmethode van al haar financiële activa;

- In de tweede fase van de standaard heeft Dexia het werk aangevat om een nieuw waardevermindingsmodel te ontwikkelen.

- In de derde fase, worden de voor- en nadelen van de toepassing van de nieuwe benadering met betrekking tot afdekkingsrelaties onderzocht. In dit stadium is er geen beslissing genomen omtrent het al dan niet behouden van de vereisten in IAS 39 voor Dexia's afdekkingsrelaties.

Dexia herbekijkt tevens de nieuwe vereisten voor informatievervalsing.

Zoals toegestaan door IFRS 9, heeft Dexia de bedoeling om de behandeling van veranderingen in reële waarde toe te wijzen aan het eigen kredietrisico voor financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via de resultatenrekening vroeg toe te passen, van zodra de standaard aangenomen is door de Europese Commissie.

1.1.2.5. Wijziging in de voorstelling van de geconsolideerde jaarrekening van Dexia

Er heeft geen verandering plaatsgevonden omtrent de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening van Dexia tijdens het huidige jaar.

Ter herinnering, sinds 1 januari 2013 wordt de geconsolideerde jaarrekening van Dexia opgesteld conform de ANC aanbevelingen (Autorité des Normes Comptables, Commissie voor Boekhoudkundige Normen). Vanaf 31 december 2013, voldoet Dexia aan de ANC-aanbeveling 2013-04 (gepubliceerd op 7 november 2013) "over de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening van banken, opgesteld volgens IFRS". De ANC-aanbeveling 2013-04 vervangt aanbeveling 2009-R.04 gepubliceerd op 2 juli 2009.

1.1.3. CONSOLIDATIE

1.1.3.1. Dochterondernemingen en gestructureerde entiteiten

Dochterondernemingen zijn entiteiten waarin Dexia zeggenschap heeft. Entiteiten gecontroleerd door de Groep zijn volledig geconsolideerd.

Onder IFRS 10 "Geconsolideerde jaarrekeningen", controleert de Groep een entiteit als en slechts als de Groep al het onderstaande heeft:

- macht over de entiteit waarin geïnvesteerd werd,
- blootstelling tot, of recht op, variabele opbrengst tengevolge de betrokkenheid bij de entiteit waarin geïnvesteerd werd,
- het vermogen om de macht over de entiteit waarin geïnvesteerd werd te gebruiken teneinde het bedrag van de opbrengst voor de investeerders te beïnvloeden.

Wanneer macht over een entiteit rechtstreeks en enkel verkregen is vanuit de stemrechten verbonden aan eigenvermogensinstrumenten, controleert de investeerder die de meerderheid van deze stemrechten aanhoudt, de entiteit.

In andere gevallen, in het bijzonder voor gestructureerde entiteiten, is de vaststelling van controle complexer en kan het vereist zijn andere factoren in beschouwing te nemen en deze te beoordelen. Een gestructureerde entiteit is een entiteit die ontworpen is zodat stemrechten of gelijkaardige rechten niet de dominante factor zijn ter bepaling van wie controle uitoefent op de entiteit. Dexia is voornamelijk betrokken bij effectiveringsvehikels en investeringsfondsen. Dexia heeft macht over een entiteit waarin geïnvesteerd werd wanneer het bestaande rechten heeft die het de mogelijkheid geeft om relevante activiteiten te sturen, bijvoorbeeld de activiteiten die de opbrengst van de entiteit waarin geïnvesteerd werd significant beïnvloeden. De mogelijkheid om de relevante activiteiten te sturen wordt beschouwd door de volgende elementen in overweging te nemen: het doel en het ontwerp van de entiteit waarin geïnvesteerd werd; het beheer van financiële activa gedurende de levensduur, met inbegrip van het beheer bij falen; selecteren, overnemen, ontdoen van en vervangen van activa; aanstellen en verlonen van managers op sleutelposities en diens tewerkstelling beëindigen; het recht om de entiteit te liquideren. Dexia bepaalt of het blootgesteld

is aan, of recht heeft op, de variabele opbrengst door volgende elementen in beschouwing te nemen: Dividenden en andere uitkeringen van economische voordelen; blootstelling aan kredietrisico wegens het aanhouden van instrumenten die het risico absorberen (waaronder CDS's als verkopers van bescherming of junior schuldpapier ontwikkeld om de eerste verliezen te absorberen en betaald op basis van de blootstelling); vergoeding verbonden aan het beheer van activa en verplichtingen; opbrengsten die niet beschikbaar zijn voor andere belanghebbenden. Een investeerder controleert een entiteit waarin geïnvesteerd werd wanneer hij niet enkel de macht heeft over deze entiteit en blootstelling aan of recht heeft op variabele opbrengsten uit zijn betrokkenheid bij deze entiteit, maar ook de mogelijkheid heeft om zijn macht te gebruiken zodoende de opbrengsten voor de investeerders te beïnvloeden, dit vanuit zijn betrokkenheid met de entiteit waarin geïnvesteerd werd.

Een investeerder met beslissingsrechten zal dus bepalen of het een principaal dan wel een agent is, met de onderstaande factoren in beschouwing te nemen:

- de perimeter van zijn beslissingsbevoegdheid over de entiteit waarin geïnvesteerd werd;
- de rechten aangehouden door andere partijen (inclusief het recht om de beslissingsnemer uit te sluiten);
- de vergoeding waarop hij recht heeft in overeenstemming met de vergoedingsakkoorden;
- de blootstelling van de beslissingsnemer tot de variabiliteit van opbrengsten uit andere belangen die hij aanhoudt in de entiteit waarin geïnvesteerd werd.

Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de feitelijke zeggenschap aan Dexia wordt overgedragen en worden niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle van Dexia ophoudt te bestaan. Transacties tussen ondernemingen van Dexia, saldi en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties tussen ondernemingen van Dexia werden geëlimineerd. Waar nodig, werden boekhoudprincipes van de dochterondernemingen gewijzigd om de overeenstemming met het door Dexia toegepaste beleid te verzekeren.

Wijzigingen in de eigendomsbelangen van Dexia in dochterondernemingen die niet tot gevolg hebben dat de Groep de zeggenschap over de dochterondernemingen verliest, worden verwerkt als eigen-vermogenstransacties. De boekwaarden van de belangen van de Groep en van de minderheidsbelangen worden aangepast om de wijzigingen in hun relatieve belangen in de dochterondernemingen weer te geven, wanneer de proportie van het eigen vermogen aangehouden met betrekking tot minderheidsbelangen verandert. Elk eventueel verschil tussen het bedrag waarmee de minderheidsbelangen worden aangepast en de reële waarde van de betaalde of ontvangen vergoeding, wordt rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Wanneer Dexia de zeggenschap over een dochteronderneming verliest, wordt de winst of het verlies uit de overdracht berekend als het verschil tussen:

- de som van de reële waarde van de ontvangen vergoeding en de reële waarde van de resterende aangehouden investering; en

- de laatste boekwaarde van de activa (met inbegrip van goodwill) en verplichtingen van de dochteronderneming en alle minderheidsbelangen.

De reële waarde van elke in de voormalige dochteronderneming aangehouden investering op de datum van verlies van zeggenschap moet worden beschouwd als de reële waarde bij eerste opname in overeenstemming met IAS 39 "Financiële Instrumenten: Opname en Waardering" of, in voorkomend geval, de kostprijs bij eerste opname van een investering in een geassocieerde deelneming of een entiteit waarover gezamenlijk de zeggenschap wordt uitgeoefend.

1.1.3.2. Geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Geassocieerde deelnemingen zijn investeringen waarin Dexia invloed van betekenis heeft, maar waarover het geen zeggenschap uitoefent. In het algemeen is dit het geval wanneer Dexia tussen 20 % en 50 % van de stemrechten bezit.

Een joint venture is een contractuele afspraak waarbij twee of meer partijen een economische activiteit aangaan waarover ze gezamenlijk zeggenschap hebben. Een joint venture is een gezamenlijke afspraak waarbij de partijen die gezamenlijke controle over deze afspraak hebben de rechten hebben op de netto-activa van de afspraak en vereist zijn unaniem te beslissen over de relevante activiteiten van deze afspraak.

Onder de "equity-methode" wordt de investering in een geassocieerde deelneming of een joint venture bij eerste opname opgenomen aan de kostprijs, vervolgens wordt de boekwaarde verhoogd of verlaagd om de investeerder zijn deel van de winst of verlies van de entiteit waarin geïnvesteerd werd op te nemen na de overnamedatum.

De participatie in het nettoresultaat over het jaar wordt geboekt als opbrengsten uit geassocieerde deelnemingen of joint ventures terwijl het aandeel in het eigen vermogen van geassocieerde deelnemingen of joint ventures wordt opgenomen op een aparte lijn in de resultatenrekening. De investering wordt in de balans geboekt voor een bedrag dat het aandeel in de netto activa, inclusief netto goodwill, weerspiegelt.

Niet-gerealiseerde winsten op transacties tussen Dexia en zijn volgens de methode van de vermogensmutatie verwerkte investeringen worden geëlimineerd ten bedrage van het belang van Dexia in de geassocieerde deelneming. De erkenning van verliezen van geassocieerde deelnemingen wordt stopgezet wanneer de boekwaarde van de investering de waarde nul bereikt, behalve wanneer Dexia wettelijke of feitelijke verplichtingen is aangegaan in naam van de geassocieerde deelneming of joint venture. Waar nodig werd het beleid inzake de financiële verslaggeving van de geassocieerde deelnemingen of joint ventures gewijzigd om de overeenstemming met het door Dexia toegepaste beleid te verzekeren.

1.1.4. SALDERING VAN FINANCIËLE ACTIVA EN FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

In overeenstemming met IAS 32, worden financiële activa en verplichtingen gesaldeerd (en bijgevolg wordt enkel het nettobedrag gerapporteerd) wanneer Dexia een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de geboekte bedragen te salderen en wanneer het de intentie heeft tot hetzij een nettovereffening, hetzij het actief en de verplichting tegelijkertijd te gelde te maken.

De afgeleide instrumenten afgehandeld door Dexia met afwikkelingsinstellingen die aan de twee criteria vereist door IAS 32 voldoen, zijn gesaldeerd op de balans, sinds 31 december 2013.

Over gesaldeerde effecten wordt informatie verschaft in toelichting 4.3. "Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen".

1.1.5. OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA EN TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

1.1.5.1. Omrekening van vreemde valuta

Bij consolidatie worden de resultatenrekeningen en de kasstroomoverzichten van buitenlandse entiteiten waarvan de functionele valuta verschilt van de voorstellingsvaluta van Dexia, omgerekend in de voorstellingsvaluta van Dexia (EUR) tegen de gemiddelde wisselkoersen over het jaar (jaarrapportering) of de periode (tussentijdse rapportering), en worden hun activa en verplichtingen omgerekend tegen de wisselkoersen die golden aan het einde van respectievelijk het jaar of het kwartaal.

Koersverschillen die ontstaan uit de omrekening van de netto-investering in buitenlandse dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen, entiteiten waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend en van leningen en andere valuta-instrumenten die als afdekkingen van dergelijke investeringen zijn aangewezen, worden geboekt als een cumulatief omrekeningsverschil binnen het eigen vermogen. Wanneer een buitenlandse entiteit wordt afgestoten met een controleverlies, worden dergelijke valutakoersverschillen in de resultatenrekening geboekt als deel van de winst of het verlies op de verkoop.

Goodwill en aanpassingen van de reële waarde die voortvloeien uit de overname van een buitenlandse entiteit worden behandeld als activa en verplichtingen in de functionele valuta van de buitenlandse entiteit en worden omgerekend tegen de slotkoers.

1.1.5.2. Transacties in vreemde valuta

Voor individuele Dexia-entiteiten worden transacties in vreemde munten boekhoudkundig verwerkt aan de hand van de wisselkoers die geldt op de transactiedatum. De uitstaande saldi in vreemde valuta voor monetaire rubrieken en niet-monetaire rubrieken die tegen reële waarde worden geboekt, worden op het einde van de periode of van het jaar omgerekend tegen de wisselkoersen die gelden aan het einde van de periode of van het jaar. Niet-monetaire rubrieken die tegen kostprijs worden geboekt, worden aan historische koersen omgerekend. De voortvloeiende valutakoersverschillen van monetaire rubrieken

worden in de geconsolideerde resultatenrekening geboekt behalve voor de impact van het valutakoersverschil voor de reëlewaardeaanpassingen van voor verkoop beschikbare obligaties, die worden geboekt in het eigen vermogen. Voor niet-monetaire rubrieken die tegen reële waarde worden geboekt, volgen de valutakoersverschillen dezelfde boekhoudkundige verwerking als voor de reëlewaardeaanpassingen.

1.1.6. FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Het management gebruikt oordeelsvorming met betrekking tot de hiernavolgende criteria om de geschikte classificatie van de investeringen te bepalen bij de eerste opname. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de financiële activa echter worden geherclassificeerd.

1.1.6.1. Opnemen en niet langer opnemen van financiële instrumenten

Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële instrumenten, die een levering binnen het gevestigde tijdsbestek behoeven (een volgens standaardmarktconventies afgewikkelde aankoop- of verkoopverrichting) worden door Dexia op transactiedatum op de balans opgenomen of van de balans verwijderd. Voor deze financiële activa boekt Dexia vanaf transactiedatum eventuele niet-gerealiseerde meer- of minderwaarden die voortvloeien uit de herwaardering van het contract tegen reële waarde in "Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening".

Alle andere volgens standaardmarktconventies afgewikkelde aankoop- en verkoopverrichtingen van financiële activa, niet aangehouden voor handelsdoeleinden worden geboekt op de afwikkelingsdatum, met name de datum van de levering aan of door Dexia.

Dexia neemt het geheel of een deel van een financieel instrument niet op als de contractuele rechten op de kasstromen uit het financieel instrument vervallen of als deze contractuele rechten tot het ontvangen van kasstromen uit het financieel instrument of als wezenlijk alle risico's en beloningen van bezit getransfereerd zijn. In dit geval zijn alle rechten en verplichtingen, gecreëerd of behouden bij het moment van de transfer, apart opgenomen als activa en verplichtingen.

Dexia boekt de financiële verplichtingen op zijn balans wanneer het partij wordt in de contractuele voorzieningen van het instrument. Dexia neemt de financiële verplichtingen niet langer op als de financiële verplichting tenietgaat, dat wil zeggen wanneer de in het contract vastgelegde verplichting nagekomen of ontbonden wordt, dan wel afloopt.

1.1.6.2. Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en aan cliënten

Dexia classificeert niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen die niet op een actieve markt zijn genoteerd, in deze categorie (door IAS 39 omschreven als leningen en vorderingen) met uitzondering van:

- die welke Dexia voornemens is onmiddellijk of in de nabije toekomst te verkopen, die geclassificeerd moeten worden als "aangehouden voor handelsdoeleinden", en die welke

Dexia bij eerste opname aanwijst als gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening;

- degene die Dexia bij eerste opname aanwijst als beschikbaar voor verkoop; of
- die waarvoor Dexia, om een andere reden dan een verslechtering van de kredietwaardigheid, mogelijk niet zijn nagenoeg gehele initiële investering zal realiseren; deze leningen en vorderingen moeten als beschikbaar voor verkoop worden geclassificeerd.

Dexia boekt rentedragende leningen en vorderingen eerst tegen reële waarde plus transactiekosten, en vervolgens tegen afgeschreven kostprijs, na aftrek van een eventuele waardevermindering. De rente wordt berekend op basis van de methode van de effectieve rentevoet en geboekt als nettorenteopbrengsten.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de verwachte toekomstige geldstromen tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument of, indien relevant, een kortere periode, exact disconteert tot de nettoboekwaarde van het financieel actief of de financiële verplichting.

1.1.6.3. Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

1.1.6.3.1. Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden

Dexia rapporteert voor handelsdoeleinden aangehouden leningen onder "Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening" tegen reële waarde, waarbij niet-gerealiseerde winsten en verliezen in de resultatenrekening opgenomen worden als "Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening". De gelopen rente wordt geboekt op basis van de methode van de effectieve rentevoet in de rentemarge.

Voor handelsdoeleinden aangehouden effecten zijn effecten die zijn verworven met als doel winst te boeken uit koersschommelingen op korte termijn of uit handelsmarges, of zijn effecten die werden opgenomen in een portefeuille waarbij sprake is van een patroon van winstneming op korte termijn. Dexia boekt voor handelsdoeleinden aangehouden effecten bij de eerste opname tegen reële waarde en herwaardeert deze daarna tegen reële waarde. Al deze reëlewaardeaanpassingen worden opgenomen in het "Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening". Verworven interesten worden geboekt in de rentemarge. Ontvangen dividenden worden geboekt onder het "Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening".

1.1.6.3.2. Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen volgen dezelfde boekhoudkundige verwerking als deze die gelden voor "Leningen en effecten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden".

1.1.6.3.3. Leningen en effecten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (FVO)

In sommige gevallen en met een aangepaste documentatie kan Dexia een financieel actief, een financiële verplichting of een groep van financiële instrumenten aanwijzen als "geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening" indien:

- een dergelijke vermelding een eventuele inconsequentie in de waardering of erkenning wegwerkt of aanzienlijk verkleint;
- een groep van financiële activa, financiële verplichtingen of beide wordt beheerd en de performantie ervan wordt gewaardeerd tegen reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerd risicobeheer of beleggingsstrategie;
- het instrument een in het contract besloten derivaat bevat; - dat de kasstromen die anders door het contract vereist zouden zijn aanzienlijk wijzigt; of
- waarvoor, met weinig of geen analyse, niet duidelijk is dat de scheiding van het in het contract besloten derivaat niet mogelijk is.

Niet-gerealiseerde winsten en verliezen op deze activa worden opgenomen in de resultatenrekening onder "Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening". Interesten worden geboekt in de rentemarge.

1.1.6.3.4. Verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via de resultatenrekening (FVO)

Voor de waardering na de eerste opname volgen financiële verplichtingen dezelfde boekhoudkundige verwerkingsprincipes als deze die eerder werden beschreven voor "Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening".

1.1.6.3.5. Derivaten – Aangehouden voor handelsdoeleinden

Als een derivaat niet aangewezen is als afdekkingsinstrument, wordt het geacht voor handelsdoeleinden te worden aangehouden. De belangrijkste types van derivaten zijn valuta- en interestderivaten. Dexia gebruikt ook kredietderivaten en aandelederivaten en waardeert alle derivaten bij de eerste opname en daarna tegen de reële waarde die, naargelang van het geval, wordt berekend op basis van genoteerde marktprijzen, gediscoteerde kasstroommodellen of interne waarderingsmodellen. Alle reëlewaardeaanpassingen worden geboekt in de resultatenrekening onder "Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening". Interesten worden geboekt in de rentemarge. Dexia boekt derivaten als activa wanneer de reële waarde positief is en als verplichting wanneer de reële waarde negatief is. Bepaalde derivaten die besloten zijn in andere financiële instrumenten, worden behandeld als aparte derivaten:

- als hun risico's en kenmerken niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract; en
- als het hybride contract niet tegen de reële waarde wordt geboekt met verwerking van niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden in de resultatenrekening.

Dexia rapporteert besloten derivaten dewelke gescheiden waren onder dezelfde rubriek als het basiscontract.

1.1.6.4. Financiële investeringen

1.1.6.4.1. Aangehouden tot einde looptijd

Dexia classificeert rentedragende financiële activa met een vaste looptijd als "Financiële activa aangehouden tot einde looptijd" (HTM) wanneer het management zowel de intentie als het vermogen heeft om deze activa tot het einde van de looptijd aan te houden.

Dexia boekt deze rentedragende financiële activa eerst tegen reële waarde plus transactiekosten, en vervolgens tegen afgeschreven kostprijs, na aftrek van een eventuele correctie voor bijzondere waardevermindering. De rente wordt geboekt op basis van de methode van de effectieve rentevoet in de rentemarge.

1.1.6.4.2. Beschikbaar voor verkoop

Dexia classificeert financiële activa die bedoeld zijn om voor onbepaalde duur te worden aangehouden, maar die kunnen worden verkocht naar aanleiding van een behoefte aan liquide middelen of naar aanleiding van wijzigingen in rentevoeten, wisselkoersen of aandelenkoersen, als "Financiële activa beschikbaar voor verkoop" (AFS).

Dexia boekt financiële activa bij de eerste opname tegen de reële waarde (inclusief transactiekosten). De rente wordt op basis van de methode van de effectieve rentevoet geboekt binnen de rentemarge. Dexia boekt dividenden van niet-vastrentende effecten onder "Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop".

Voor verkoop beschikbare financiële activa worden na de eerste opname geherwaardeerd tegen de reële waarde (cf. 1.1.7. Reële waarde van financiële instrumenten). Niet-gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit reëlewaardeaanpassingen van financiële activa die zijn opgenomen als "voor verkoop beschikbaar", worden geboekt bij het eigen vermogen als "Niet-gerealiseerde of uitgestelde winsten of verliezen van activiteiten aangehouden voor verkoop". Wanneer deze activa worden vervreemd of een waardevermindering ondergaan, worden de daarmee verband houdende gecumuleerde reëlewaardeaanpassingen in de resultatenrekening opgenomen als "Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop". Echter worden winsten en verliezen uit financiële instrumenten waarop een bijzondere waardevermindering werd geboekt, opgenomen onder de risicokost.

1.1.6.5. Bijzondere waardeverminderingen op financiële activa

Dexia boekt bijzondere waardeverminderingen wanneer er objectief bewijs bestaat dat een financieel actief of een geheel van financiële activa in waarde is afgenomen als gevolg van één of meer gebeurtenissen die zich voordoen na de initiële erkenning en die duiden op een daling van de verwachte kasstromen en waarvoor de impact op de geraamde toekomstige kasstromen op een betrouwbare wijze kan geraamd worden.

1.1.6.5.1. Financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs

Dexia oordeelt eerst of er voor de financiële activa afzonderlijk een objectief bewijs van waardevermindering bestaat.

Als dat bewijs niet bestaat, worden de financiële activa opgenomen in een groep van financiële activa met vergelijkbare kredietrisico's en gezamenlijk beoordeeld op waardevermindering.

Er is objectief bewijs van een individuele waardevermindering wanneer een tegenpartij moeilijkheden heeft, of waarschijnlijk zal hebben, om haar verplichtingen na te komen. Een actief ondergaat tevens waarschijnlijk een waardevermindering, wanneer het meer dan zes maanden achterstallig is in het geval van leningen aan Franse lokale overheden en meer dan drie maanden voor alle andere types van leningen.

Collectieve waardeverminderingen worden opgenomen wanneer een aangegaan risico wordt geïdentificeerd op een sector en op portefeuilles van activa die als gevoelig beschouwd worden en vervolgens onder toezicht worden geplaatst.

Bepaling van de waardevermindering

- Specifieke waardeverminderingen – Als er een objectief bewijs bestaat dat leningen en vorderingen, of financiële activa die zijn geclassificeerd als aangehouden tot einde looptijd in waarde zijn afgenomen, wordt het bedrag van de waardevermindering voor specifiek geïdentificeerde activa berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de geschatte realiseerbare waarde, zijnde de contante waarde van de verwachte kasstromen, inclusief oordeelsvorming over de realiseerbare waarde van waarborgen en zekerheden, die wordt gediscoteerd op basis van de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financiële instrument (behalve voor geherclassificeerde activa, zie hierna). Wanneer een actief wordt beoordeeld dat het een waardevermindering moet ondergaan, wordt het niet opgenomen in de portefeuille waarop een collectieve waardevermindering wordt berekend. Activa met kleine saldi en met vergelijkbare risico's volgen de hierna beschreven principes.

- Collectieve waardeverminderingen – Collectieve waardeverminderingen dekken, bij gebrek aan specifieke waardeverminderingen, het risico op waardeverliezen in, waarvoor objectieve bewijzen bestaan van potentiële toekomstige verliezen op portefeuilles of op andere verbintenissen op afsluitdatum. Dexia raamt deze collectieve waardeverminderingen op basis van in het verleden vastgestelde patronen van verliezen in elk segment, de aan de kredietnemers toegekende kredietratings en het huidige economische klimaat waarin de kredietnemers actief zijn. Daartoe ontwikkelt Dexia kredietrisicomodellen op basis van een benadering die toepaselijke "Probability of Default" (kans dat een tegenpartij in gebreke blijft) combineert met de informatie over de "Loss Given Default" (de omvang van het verlies als de tegenpartij in gebreke blijft). Deze modellen zijn onderworpen aan een geregelde back-testing en zijn gebaseerd op de gegevens en de risicomodellen van Bazel III, in overeenstemming met het model van opgelopen verliezen. Er worden veronderstellingen gemaakt over de manier waarop de inherente verliezen in modellen worden gegoten en om de vereiste parameters te bepalen die gebaseerd zijn op ervaringen uit het verleden.

Boekhoudkundige verwerking van de waardevermindering

Dexia boekt veranderingen in het bedrag van waardeverminderingen in de resultatenrekening in "Risicokost". De waardeverminderingen worden teruggenomen via de resultatenrekening als de toename in reële waarde objectief verband houdt met een gebeurtenis die plaatsvond nadat de waardevermindering werd geboekt.

Wanneer het management oordeelt dat een actief oninbaar is, wordt de uitstaande specifieke waardevermindering teruggenomen in de resultatenrekening onder de rubriek "Risicokost", en wordt het nettoverlies onder dezelfde rubriek geboekt. Later geïnde bedragen worden eveneens onder die rubriek geboekt.

1.1.6.5.2. Geherclassificeerde financiële activa

In zeldzame omstandigheden kan Dexia financiële activa die eerst zijn geëvalueerd als "Aangehouden voor handelsdoeleinden" of "Beschikbaar voor verkoop", herclassificeren als "Aangehouden tot einde looptijd" of "Leningen en vorderingen". Een herclassificatie naar "Leningen en vorderingen" is dus mogelijk wanneer activa "Beschikbaar voor verkoop" niet langer genoteerd zijn in actieve markten en wanneer Dexia de intentie en de mogelijkheid heeft deze activa aan te houden in de voorzienbare toekomst of tot vervaldag. In zulke omstandigheden wordt de reële waarde op de datum van overdracht de nieuwe afgeschreven kostprijs van die financiële activa. Een eventuele aanpassing van de reële waarde die voordien is geboekt onder niet-gerealiseerde resultaten, wordt "bevroren" en afgeschreven over de resterende looptijd van het instrument. Wat de berekening van de waardevermindering betreft, gelden voor geherclassificeerde financiële activa dezelfde schattingen, oordeelsvormingen en verwerkingsprincipes als financiële activa die eerst zijn geëvalueerd tegen afgeschreven kostprijs. Indien er een objectief bewijs is dat de geherclassificeerde financiële activa in waarde afnemen, berekent Dexia het bedrag van de waardevermindering van de geherclassificeerde activa als het verschil tussen de nettoboekwaarde van het actief en de netto actuele waarde van de verwachte kasstromen, gediscoteerd tegen het herberekende effectieve rendement op het ogenblik van de herclassificatie. Een eventueel niet afgeschreven deel van de "bevroren" voor verkoop beschikbare reserve wordt hernomen in de resultatenrekening en gerapporteerd onder de rubriek "Risicokost" als deel van de waardevermindering.

1.1.6.5.3. Voor verkoop beschikbare activa

Dexia erkent waardeverminderingen van voor verkoop beschikbare activa op individuele basis indien er een objectief bewijs van waardevermindering is als gevolg van één of meer gebeurtenissen die plaatsvinden na de initiële erkenning.

Bepaling van de waardevermindering

- **Eigenvermogensinstrumenten** – Voor eigenvermogensinstrumenten die genoteerd zijn op een actieve markt, wordt een belangrijke daling van de beurskoers (met meer dan 50 % op de datum van verslaggeving) of een langdurige daling (vijf jaar) ten opzichte van de aanschaffingswaarde beschouwd

als een objectief bewijs van waardevermindering. Bovendien kan het management beslissen om waardeverminderingen te erkennen wanneer andere objectieve bewijzen voorhanden zijn.

- **Rentedragende financiële instrumenten** – Bij rentedragende financiële instrumenten wordt de waardevermindering geïnitieerd op basis van dezelfde financiële criteria die worden toegepast op individueel in waarde verminderde financiële activa die worden gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs (zie 1.1.6.5.1.).

Boekhoudkundige verwerking van de waardevermindering

Wanneer voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten in waarde verminderen, wordt de totale reserve van de voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten die de waardevermindering vertegenwoordigt, overgeheveld naar de resultatenrekening in de rubriek "Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop". In deze rubriek worden ook de bijkomende verminderingen van de reële waarde geboekt voor eigenvermogensinstrumenten. Wanneer een waardevermindering werd geboekt voor rentedragende financiële instrumenten, worden latere dalingen in reële waarde geboekt in "Risicokost" wanneer er een objectief bewijs van waardevermindering is. In alle andere gevallen, worden reëlewaardeaanpassingen geboekt in het eigen vermogen.

Waardeverminderingen op eigenvermogensinstrumenten kunnen niet in de resultatenrekening worden teruggenomen wanneer de beurskoersen zich later herstellen.

1.1.6.5.4. Buitenbalansverplichtingen

Dexia zet buitenbalansverplichtingen zoals kredietsubstituten (bijvoorbeeld waarborgen en standby kredietbrieven) en kredietverbintenissen doorgaans om in balansrubrieken wanneer ze worden opgevraagd.

Toch kunnen er omstandigheden zijn (zoals onzekerheid over de kredietwaardigheid van de tegenpartij in het bijzonder) waardoor het buitenbalansrisico onderhevig is aan een waardecorrectie. Dexia erkent voorzieningen voor kredietverbintenissen als de kredietwaardigheid van de klant dermate is verslechterd dat de terugbetaling van de lening of de daarmee verbonden intresten twijfelachtig zijn (cf 1.1.22).

1.1.6.6. Behandeling van vervroegde terugbetalingen en het herstructureren van leningen

Dexia heeft de boekhoudprincipes toepasbaar voor het herstructureren van leningen bepaald in overeenstemming met AG 62 van IAS 39, dewelke het herstructureren van financiële verplichtingen behandelt.

Er zijn verschillende boekingsmogelijkheden naargelang het een vervroegde terugbetaling met herfinanciering dan wel een vervroegde terugbetaling zonder herfinanciering betreft.

Geval van vervroegde terugbetaling met herfinanciering

De boekhoudmethode voor de vervroegde terugbetaling van leningen en de schadevergoedingen voor vervroegde terugbetaling verschillen naar gelang de herstructurering al dan

niet substantieel verschillende voorwaarden veroorzaakt dan de initiële voorwaarden. In overeenstemming met de principes van AG 62 beschouwt Dexia dat de voorwaarden substantieel verschillend zijn wanneer de netto actuele waarde van de kasstromen onder de nieuwe voorwaarden, inclusief betaalde en ontvangen kosten, ten minste 10% verschilt van de netto actuele waarde van de overblijvende kasstromen van de originele lening.

De boekhoudkundige behandeling van leningen en vergoedingen voor vervroegde terugbetaling hangt af van de resultaten van de geschiktheidstest. Als de geschiktheidstest een voldoende weergeeft (verschil in de netto actuele waarden is minder dan 10%), dan leidt dit niet tot het niet langer opnemen van de originele lening en de schadevergoeding voor de vervroegde terugbetaling wordt afgeschreven over de resterende looptijd van de geherstructureerde lening. In het andere geval (het verschil overstijgt 10%) wordt de originele lening niet langer opgenomen en wordt de vergoeding van de vervroegde terugbetaling onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

Geval van vervroegde terugbetaling zonder herfinanciering

Wanneer de lening niet meer bestaat, neemt Dexia in lijn met de IFRS normen de schadevergoeding voor de vervroegde terugbetaling op in het resultaat en boekt het alle resterende bedragen aan afschrijvingen van de soultle als een opbrengst van de uitoefening.

1.1.6.7. Ontleningen

Dexia boekt ontleningen bij de eerste opname tegen reële waarde, zijnde de opbrengst uit hun uitgifte, na aftrek van de transactiekosten. Daarna worden ontleningen geboekt tegen de afgeschreven kostprijs. Het verschil tussen de initiële boekwaarde en de aflossingswaarde wordt geboekt in de resultatenrekening over de looptijd van de ontleningen volgens de methode van de effectieve rentevoet.

Het onderscheid tussen rentedragende instrumenten en eigenvermogensinstrumenten is eerder gebaseerd op de economische werkelijkheid dan op de rechtsvorm.

1.1.7. REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

1.1.7.1. Waarderingsregels

IFRS 13 definieert de reële waarde als het bedrag waarvoor een actiefwaarde kan worden verhandeld, of een verplichting kan worden vereffend, tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde onafhankelijke partijen. De op een actieve markt (zoals een erkende effectenbeurs) genoteerde marktprijzen voor identieke instrumenten moeten worden gehanteerd als reële waarde, omdat ze het beste bewijs vormen van de reële waarde van een financieel instrument.

Als een financieel instrument niet wordt verhandeld op een actieve markt, doet men een beroep op waarderingsmodellen. Een waarderingsmodel geeft weer wat de transactieprijs zou zijn geweest op de datum van waardering in geval van een transactie tegen normale marktvoorwaarden die gemotiveerd wordt door normale businessoverwegingen. De waarderings-

modellen van Dexia maximaliseren het gebruik van relevante waarneembare gegevens en minimaliseert het gebruik van niet-waarneembare gegevens.

Het waarderingsmodel zou rekening moeten houden met alle factoren die marktspelers in aanmerking zouden nemen bij het bepalen van de prijs van de activa. Voor het meten van de reële waarde van een financieel instrument moet rekening gehouden worden met de huidige marktomstandigheden. Voor zover waarneembare gegevens beschikbaar zijn, zouden die in het model moeten worden opgenomen.

Financiële activa en verplichtingen, gewaardeerd tegen reële waarde of waarvoor een reële waarde is berekend als toelichting, worden geclassificeerd in een van de drie hiërarchische niveaus. De onderstaande definities gebruikt door Dexia zijn in overeenstemming met de IFRS 13 teksten:

- Niveau 1: op actieve markten genoteerde prijzen (niet gecorrigeerd) voor identieke activa of verplichtingen.
 - Niveau 2: waarderingsmodellen gebaseerd op andere gegevens dan in niveau 1 opgenomen genoteerde prijzen die direct of indirect voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn.
 - Niveau 3: waarderingsmodellen gebaseerd op niet-waarneembare gegevens voor het actief of de verplichting.
- Volgens het beleid van Dexia, worden transfers van het ene niveau naar het andere in de hiërarchie van de reële waarde uitgevoerd aan de reële waarde op de rapporteringsdatum.

1.1.7.2. Waarderingstechnieken

De benadering van Dexia van de waardering van zijn financiële instrumenten (instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening, activa beschikbaar voor verkoop en waarderungen voor toelichtingen) kan als volgt worden samengevat.

1.1.7.2.1. Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde (aangehouden voor handelsdoeleinden, gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (FVO), beschikbaar voor verkoop, derivaten)

Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde waarvoor genoteerde marktprijzen beschikbaar zijn

Als de markt actief is, verschaffen de marktprijzen het meest betrouwbare bewijs van de reële waarde en worden ze daarom ook door Dexia gebruikt voor waarderingsdoeleinden. Het gebruik van marktprijzen die genoteerd worden op een actieve markt voor identieke instrumenten zonder aanpassingen, komt in aanmerking voor opname in niveau 1 binnen de hiërarchie van de reële waarde in het kader van IFRS 13, in tegenstelling tot het gebruik van genoteerde prijzen op niet-actieve markten of het gebruik van genoteerde spreads.

Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde, waarvoor geen betrouwbare genoteerde marktprijzen voorhanden zijn en waarvoor de waarderungen worden verkregen via waarderingstechnieken

Dexia gebruikt voor haar waarderungen benaderingen die zo veel mogelijk gebaseerd zijn op observeerbare marktgegevens. Deze waarderungen zijn gebaseerd op onafhankelijke externe leveranciers van marktgegevens en standaard kwan-

titatieve benaderingen. De departementen Financial Market Risk en Product Control volgen regelmatig de kwaliteit van de waarderungen op:

- De waarderungen van derivaten zijn vergeleken met diegene verschaft door een aantal tegenpartijen en op kwartaalbasis geanalyseerd tijdens een ad hoc comité.
- De uitvoeringsniveaus van de transacties worden gebruikt om zich te verzekeren van de kwaliteit van de gebruikte waarderungen;
- Een regelmatige herziening van de waarderingsbenaderingen wordt uitgevoerd en onderworpen aan een validatie van het departement Validation.

Als een reële waarde in aanmerking wil komen om opgenomen te worden in niveau 2, moeten waarneembare marktgegevens significant worden gebruikt. De marktgegevens die Dexia verwerkt in zijn waarderingsmodellen, zijn ofwel rechtstreeks waarneembare gegevens (prijzen), onrechtstreeks waarneembare gegevens (spreads) of zijn het resultaat van het gebruik van prijzen of spreads die rechtstreeks waarneembaar zijn voor gelijkaardige instrumenten. Metingen van de reële waarde die in aanzienlijke mate berusten op niet-waarneembare gegevens of ramingen weerhouden door Dexia, komen in aanmerking om als niveau 3 toegelicht te worden.

Het bestuur inzake reële waarde wordt verzekerd door verschillende comités belast met onderwerpen verbonden aan de waardering. Het directiecomité, dewelke het bestuurscomité van het hoogste niveau is, houdt toezicht op de belangrijkste beslissingen genomen door de comités op lagere niveaus (Comité voor Marktrisico en Validatiecomité). Dit bestuur verzekert een kader van solide controle voor de onderwerpen verbonden aan waardering alsook de onafhankelijkheid tussen de front office, de ploeg werkend op marktrisico en de ploeg werkend op waardering, met als doel betrouwbare schattingen van de reële waarde te produceren voor het toezicht op het risico met betrekking tot onderhandelingsactiviteiten, alsook voor een betrouwbare voorstelling van de financiële situatie en de solvabiliteit van de Groep. De algemene waarderingsregels van Dexia verzekeren het gebruik van genoteerde en observeerbare prijzen wanneer voorhanden of waarderingsmodellen die alle factoren, die deelnemers aan de markt zouden overwegen, in rekening nemen. Modellen zijn ontwikkeld door de Front Office Funding and Markets of Financial Market Risk en zijn gevalideerd door het departement Validation. Afhankelijk van hun beschikbaarheden, kan data van verschillende bronnen komen waaronder de noteringen van onderhandelbare prijzen of indicatieve koersen. Deze worden geproduceerd door het departement Product Control. Er wordt regelmatig een inventaris van de producten opgesteld waarbij de belangrijkste kenmerken, de materialiteit en de status van het model worden herzien.

Om tegemoet te komen aan de vereisten van IFRS 13, die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2013, en om in overeenstemming te zijn met de markt, maakt Dexia gebruik van een curve gebaseerd op een dag tot dag rente (OIS) om zijn gecollateraliseerde derivaten te waarderen.

Dexia heeft ook haar methodologie aangepast voor de berekening van de Credit Valuation Adjustment (CVA) en boekte een Debit Valuation Adjustment (DVA) voor derivaten. De CVA weerspiegelt het risico van een wanbetaling van de tegenpartij en de DVA weerspiegelt Dexia's eigen kredietrisico.

Bij het bepalen van de CVA/DVA, neemt Dexia twee verschillende markten in beschouwing:

- De markt van de gecollateraliseerde derivaten, waar er een dagelijkse uitwisseling is van zekerheden, waarbij de CVA/DVA wordt berekend op basis van de verwachte waardeveranderingen over een korte tijdsperiode.
- De markt van de niet-gecollateraliseerde derivaten, waar er een risico bestaat op enerzijds de reële waarde van het derivaat op balansdatum alsook anderzijds op de verwachte waardeverandering over de levensduur van het derivaat. Gebaseerd op projecties worden positief verwachte risicoposities gebruikt voor een CVA berekening en negatief verwachte risicoposities voor een DVA berekening.

Voor de ingeschatte CVA/DVA, zijn de gebruikte "Probability of Default" (PD) parameters gebaseerd op marktgegevens en marktconventies. De "Loss Given Default" (LGD) parameters zijn gebaseerd op marktgegevens of op interne statistische data gebaseerd op de geobserveerde graad van herstel.

Als toevoeging aan deze aanpassingen en om deze in lijn met de marktpraktijken te houden, heeft Dexia een methodologie ontworpen om, vanaf juni 2015, een Funding Value Adjustment (FVA) te berekenen om zo de kosten van de financiering met betrekking tot niet-gecollateraliseerde derivaten in rekening te brengen. (cf. Toelichting 5.3. Netto opbrengsten (verliezen) op financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de resultatenrekening). Aangezien deze niet-gecollateraliseerde derivaten niet onderhevig zijn aan margin calls, heeft de houder van dit type instrument baat bij een financiering waar de kosten gedragen worden in de richting van de netto positie op de balans, in overeenstemming met de marktwaarde van deze derivaten. De FVA houdt rekening met de impliciete financieringsrente voor deze theoretische zekerheid en integreert de financieringskosten in de waardering van deze afgeleide instrumenten.

Dexia zal haar modellen blijven verbeteren in de komende periodes in functie van de evolutie van de marktpraktijken. Voor obligaties en leningen waarvoor geen actieve markt bestaat, maximaliseert Dexia het gebruik van marktgegevens. Dexia maakt gebruik van een discountcashflowmodel, dat gebaseerd is op kredietspread. De kredietspread wordt geraamd op basis van gegevens die rechtstreeks beschikbaar zijn van externe leveranciers (Bloomberg, Markit,...), of, wanneer er geen gegevens beschikbaar zijn voor een gegeven instrument, op basis van de kredietwaardigheidscurve van de uitgever, die wordt aangepast om de specifieke kenmerken van het effect in acht te nemen (vervaldatum,...), of, indien niet beschikbaar, op basis van voorhanden spreads voor gelijkaardige instrumenten (uit dezelfde economische sector, rating, valuta).

1.1.7.2.2. Financiële instrumenten gemeten tegen afgeschreven kostprijs (waarderingen tegen reële waarde in IFRS-toelichtingen)

Financiële instrumenten die werden geherclassificeerd van aangehouden voor handelsdoeleinden of beschikbaar voor verkoop naar Leningen en Vorderingen

In antwoord op de financiële crisis vaardigde de IASB op 13 oktober 2008 een aanpassing uit van IAS 39 waarmee bepaalde illiquide financiële activa konden worden geherclassificeerd. Dexia besloot van die gelegenheid gebruik te maken voor het herclassificeren van activa waarvoor er niet langer nog een actieve markt of betrouwbare genoteerde prijzen beschikbaar waren. Een herclassificatie vond ook plaats in 2014.

Deze activa worden gewaardeerd op basis van Dexia's benadering voor effecten waarvoor geen actieve markt bestaat, zoals hoger beschreven.

1.1.7.2.3. Financiële instrumenten die werden ondergebracht in "aangehouden tot einde looptijd" en "leningen en vorderingen" sinds hun uitgifte en verplichtingen

Leningen en vorderingen, inclusief hypothecaire kredieten en verplichtingen

Algemene principes

In 2015 heeft Dexia haar modellen verbeterd om het gebruik van observeerbare marktgegevens te maximaliseren.

Voor de waardering van leningen die geclassificeerd zijn in "Leningen en vorderingen" bij eerste opname wordt de standaardmethode gebruikt, gebaseerd op marktgegevens die als observeerbaar worden beschouwd (kredietspread geraamd op basis van de sector en toegepast op de interne rating van de kredietnemer). Voor de leningen op het passief die niet zijn genoteerd op de markt, wordt het gebruik van een geschatte kredietspread eveneens toegepast.

Rentegedeelte

De reële waarde van vastrentende kredieten, hypotheeken en verplichtingen van Dexia weerspiegelen de rente-evolutie sinds hun eerste opname of uitgifte.

Besloten derivaten, zoals caps, floors en opties tot vervroegde terugbetaling worden mee in aanmerking genomen voor het bepalen van de reële waarde van de leningen en vorderingen of verplichtingen van Dexia.

Kredietrisicogedeelte

Kredietspreadveranderingen sinds de eerste opname worden opgenomen in de reële waarde.

1.1.8. RENTEOPBRENGSTEN EN -KOSTEN

Renteopbrengsten en -kosten worden voor alle rentedragende instrumenten, behalve deze aangewezen tegen reële waarde via de resultatenrekening, in de resultatenrekening geboekt volgens het toerekeningsbeginsel met behulp van de methode van de effectieve rentevoet gebaseerd op de initiële boekwaarde (inclusief transactiekosten). Transactiekosten zijn extra kosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving

van een financieel actief of verplichting. Ze worden opgenomen bij de berekening van de effectieve rente. Extra kosten zijn kosten die niet zouden zijn gemaakt indien de entiteit het financieel instrument niet had verworven.

De gelopen rente wordt in de balans gerapporteerd in dezelfde rubriek als het daarmee verband houdende financieel actief of de daarmee verband houdende financiële verplichting.

Nadat een financieel rentedragend actief is afgeschreven tot zijn geschatte realiseerbare waarde, worden renteopbrengsten geboekt tegen de rentevoet op basis waarvan de toekomstige kasstromen zijn gediscoteerd voor het bepalen van de realiseerbare waarde.

Renteopbrengsten en rentekosten op de afgeleide instrumenten worden voorgesteld op een bruto basis per instrument.

In januari 2015, heeft het IFRS Interpretations Comité een vraag ontvangen met betrekking tot de impact van effectief negatieve rentevoeten op de voorstelling van de opbrengsten en kosten in de resultatenrekening. Het noteerde dat de rente resulterend uit een negatieve rentevoet op een financieel actief niet in lijn is met de definitie van renteopbrengsten in IAS 18 "Opbrengsten uit gewone activiteiten". Conform de beslissing van het IFRS IC en de visie van de European Banking Authority (EBA), presenteert Dexia een negatieve vergoeding op activa als interestkosten en een positieve vergoeding op de verplichtingen als interestopbrengsten.

1.1.9. HONORARIA EN COMMISSIES : OPBRENGSTEN EN KOSTEN

Het merendeel van de commissies en honoraria die voortvloeien uit de activiteiten van Dexia wordt geboekt volgens het toerekeningsbeginsel over de looptijd van de onderliggende transactie.

Commissies en honoraria die voortvloeien uit het onderhandelen of het deelnemen aan het onderhandelen over een transactie voor een derde (bv. de onderhandeling voor het verwerven van leningen, aandelen of andere effecten of de aankoop of verkoop van bedrijven), worden geboekt wanneer de onderliggende transactie is voltooid. Vergoedingen voor de beschikbaarstelling van kredieten worden als deel van de effectieve rentevoet geboekt als het krediet wordt toegekend, en worden als opbrengsten geboekt bij het aflopen als geen krediet wordt toegekend.

1.1.10. DERIVATEN ALS AFDEKKINGSINSTRUMENTEN

Derivaten als afdekkingsinstrumenten worden ingedeeld in de volgende categorieën:

- een afdekking van het risico van verandering in de reële waarde van een opgenomen actief, verplichting of van een vaste verbintenis (reëlewaardeafdekking); of
- een afdekking van de mogelijke variabiliteit van kasstromen verbonden met een opgenomen actief, opgenomen verplichting of een verwachte transactie (kasstroomafdekking); of

- een afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit.

Dexia bestempelt derivaten als afdekkingsinstrumenten indien een aantal criteria vervuld zijn:

- het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, -strategie en -relatie moeten formeel worden gedocumenteerd voordat “hedge accounting” wordt toegepast;
- een studie moet aantonen dat de afdekking effectief, zowel prospectief als retrospectief, zal zijn in het compenseren van veranderingen in de reële waarde of kasstromen die zijn toe te rekenen aan het afgedekte risico in de afgedekte rubriek gedurende de gehele verslagperiode; en
- de afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

Dexia boekt veranderingen in de reële waarde van derivaten die zijn bestemd tot en in aanmerking komen als reële-waardeafdekkingen, in de resultatenrekening, samen met de overeenkomstige verandering in de reële waarde van de afgedekte activa of verplichtingen die aan dat specifieke afgedekte risico kunnen worden toegerekend.

Als de afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor een reëlewaardeafdekking, schrijft Dexia de aanpassing van de boekwaarde van een afgedekt rentedragend financieel instrument af via de resultatenrekening over de resterende looptijd van het afgedekte of afdekkingsinstrument, als die korter is, via een aanpassing van de effectieve rentevoet van het afgedekte instrument. Dexia boekt het effectieve deel van de reëlewaardeaanpassingen van derivaten die zijn aangewezen en in aanmerking komen als kasstroomafdekkingen, in het eigen vermogen onder de rubriek “Niet-gerealiseerde of uitgestelde winsten/verliezen” (zie “Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen”).

Het niet-effectieve deel van de reëlewaardeaanpassingen van het afdekkingsinstrument wordt in de resultatenrekening geboekt in de rubriek “Netto opbrengsten (verliezen) op financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de resultatenrekening”. De variatie van de reële waarde van afgeleide instrumenten voor de Credit Valuation Adjustment, de Debit Valuation Adjustment en de Funding Valuation Adjustment wordt opgenomen in de resultatenrekening in de rubriek “Netto opbrengsten (verliezen) op financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de resultatenrekening”. In het eigen vermogen uitgestelde bedragen worden overgedragen naar de resultatenrekening en geclassificeerd als opbrengsten of kosten in de perioden waarin de afgedekte vaste toezegging of verwachte transactie de resultatenrekening beïnvloedt.

1.1.11. AFDEKKING VAN HET RENTERISICO VAN EEN PORTEFEUILLE

Zoals toegelicht in paragraaf 1.1.1.1. Algemeen, maakt Dexia gebruik van de door de EU bekrachtigde IAS 39 (“IAS 39 carve-out”) omdat die de wijze waarop Dexia zijn activiteiten beheert beter weerspiegelt.

Afdekkingsrelaties zijn bedoeld om het renterisico te beperken dat voortvloeit uit de geselecteerde categorie van activa of verplichtingen die zijn aangewezen als de in aanmerking komende afgedekte posities.

Dexia voert een globale analyse van het renterisico uit. Deze bestaat uit een beoordeling van de vaste-renterisicopositie, rekening houdend met alle risico's die voortkomen uit al dan niet in de balans opgenomen rubrieken. Bij deze globale analyse kunnen bepaalde componenten van het risico worden uitgesloten, zoals financiële marktactiviteiten, op voorwaarde dat de risicopositie die uit de uitgesloten activiteiten voortvloeit voor elke individuele activiteit wordt gecontroleerd.

Dexia selecteert activa en/of verplichtingen die opgenomen worden in de afdekking van het renterisico van de portefeuille. Bij het selecteren van de in de portefeuille op te nemen activa en verplichtingen past Dexia constant dezelfde methode toe. Activa en verplichtingen worden opgenomen in alle tijdsbanden van de portefeuille. Wanneer ze uit de portefeuille worden verwijderd, moeten ze bijgevolg worden verwijderd uit alle tijdsbanden waarin ze een invloed hadden. Direct opvraagbare deposito's en spaarrekeningen kunnen in de portefeuille worden opgenomen met een geschatte verwachte vervaldatum en dit op basis van een gedragsstudie. Dexia kan als afgedekte positie verschillende categorieën van activa of verplichtingen nemen, zoals voor verkoop beschikbare activa of portefeuilles van leningen.

Op basis van deze Gap-analyse, die op een nettobasis wordt uitgevoerd, definieert Dexia bij de aanvang de af te dekken risicopositie, de duur van de tijdband en de wijze waarop en de frequentie waarmee de tests worden uitgevoerd.

De afdekkingsinstrumenten zijn een portefeuille van derivaten. Een dergelijke portefeuille van derivaten kan compenserende posities bevatten.

Dexia boekt de afdekkingsposten tegen hun reële waarde waarbij aanpassingen worden verwerkt in de resultatenrekening. Dexia boekt een op het afgedekte renterisico gebaseerde herwaardering van elementen uitgevoerd tegen geamortiseerde kostprijs op de balans onder de lijn “Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille”.

1.1.12. WINST OF VERLIES OP DAG ÉÉN

De winst of het verlies op dag één is van toepassing voor alle transacties die worden gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening.

De winst of het verlies op dag één is het verschil tussen:

- de transactieprijs en de genoteerde marktprijs, indien de transactie wordt genoteerd; of
- de transactieprijs en de reële waarde die wordt bepaald door middel van een waarderingstechniek, (mark-to-model) aangepast met enkele marktwaarde-aanpassingen, zoals liquiditeitsaanpassing, modelaanpassing of kredietaanpassing, ingeval de transactie niet wordt genoteerd.

Indien Dexia de belangrijkste parameters van het model waarneembaar acht en als Risk Management het model valideert, wordt de winst of het verlies op dag één onmiddellijk geboekt in de resultatenrekening.

Indien Dexia de belangrijkste parameters niet waarneembaar acht of als Risk Management het model niet valideert, wordt de winst of het verlies op dag één lineair afgeschreven over de verwachte looptijd van de transactie. Indien de gegevens echter later waarneembaar worden, neemt Dexia het resterende bedrag van de winst of het verlies op dag één op in de resultatenrekening.

Bij een vervroegde beëindiging wordt het resterende bedrag van de winst of het verlies op dag één opgenomen in de resultatenrekening. Bij een gedeeltelijke vervroegde beëindiging, boekt Dexia in de resultatenrekening het deel van de winst of het verlies op dag één dat betrekking heeft op de gedeeltelijke vervroegde beëindiging.

1.1.13. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa omvatten eigendom, machines, uitrusting en vastgoedbeleggingen.

Alle eigendommen, installaties en uitrusting worden opgenomen tegen historische kostprijs na aftrek van de gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen. Latere kosten worden opgenomen in de boekwaarde van het actief of geboekt als een afzonderlijke component, waar nodig, indien toekomstige economische voordelen waarschijnlijk naar de Groep zullen vloeien en de kostprijs van de activa op betrouwbare wijze gewaardeerd kan worden.

De afschrijvingen worden berekend met behulp van de lineaire afschrijvingsmethode om de kostprijs van dergelijke activa af te schrijven tot hun restwaarde over hun geschatte gebruiksduur.

Hierbij wordt uitgegaan van de volgende gebruiksduur:

- gebouwen (inclusief aanschaffingskosten en niet-aftrekbare belastingen): twintig tot vijftig jaar;
- computerapparatuur: drie tot zes jaar;
- inrichting kantoor, materieel en meubiliair: twee tot twaalf jaar;
- voertuigen: twee tot vijf jaar.

Een vast actief kan bestaan uit significante onderdelen met een individueel verschillende nuttige levensduur. In dergelijk geval wordt elk onderdeel apart afgeschreven over zijn geraamde nuttige levensduur. De volgende onderdelen werden vastgelegd:

- structuur van het gebouw: vijftig jaar;
- dak en voorgevel: dertig jaar;
- technische uitrusting: tien tot twintig jaar;
- inrichting en afwerking inrichting: tien tot twintig jaar.

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerking, constructie of productie van een in aanmerking komend actief maken integraal deel uit van de kostprijs van dit actief en dienen bijgevolg opgenomen te worden in de waarderingsgrondslag. Andere financieringskosten worden onmiddellijk als kosten opgenomen.

Materiële vaste activa worden getoetst op bijzondere waardeverminderingen wanneer er aanwijzingen voor waardeverlies bestaan. Indien de boekwaarde van een actief groter is dan zijn geschatte realiseerbare waarde, wordt het actief afgeschreven tot zijn realiseerbare waarde. Indien de realiseerbare waarde van een actiefwaarde niet individueel kan bepaald

worden, bepaalt de Groep de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid of groep van kasstroomgenererende eenheden waartoe de actiefwaarde behoort. Winsten en verliezen op de vervreemding van materiële vaste activa worden bepaald op basis van hun boekwaarde en worden geboekt in "Nettowinst (verlies) op overige activa".

Vastgoedbeleggingen zijn eigendommen die worden aangehouden met het oog op het realiseren van huuropbrengsten of een stijging van de kapitaalwaarde. Voorts kan Dexia deels gebruikmaken van bepaalde vastgoedbeleggingen. Indien de delen "voor eigen gebruik" afzonderlijk kunnen worden verkocht of afzonderlijk in lease kunnen worden gegeven op grond van een financiële lease, worden die delen afzonderlijk geboekt. Als de delen "voor eigen gebruik" niet afzonderlijk kunnen worden verkocht, wordt de eigendom beschouwd als een vastgoedbelegging als Dexia een onbelangrijk deel voor eigen gebruik aanhoudt. Vastgoedbeleggingen worden geboekt tegen aanschaffingskosten na aftrek van gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen. Vastgoedbeleggingen worden lineair afgeschreven over hun gebruiksduur. De afschrijvingen van gebouwen en andere activa die in operationele lease werden gegeven, worden geboekt onder "Overige kosten".

1.1.14. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Immateriële activa bestaan voornamelijk uit intern gegeneerde en verworven software. De kosten die verband houden met het onderhoud van computersoftware, worden als kosten geboekt op het moment dat ze worden gemaakt. Uitgaven die de voordelen van computersoftware doen toenemen of uitbreiden tot meer dan één jaar, worden echter bij de oorspronkelijke kostprijs van de software gevoegd. Kosten voor de ontwikkeling van computerprogramma's die als activa worden geboekt, worden lineair afgeschreven over hun gebruiksduur vanaf het moment waarop de software kan worden gebruikt. Die afschrijvingsperiode bedraagt doorgaans drie tot vijf jaar, behalve voor core business-toepassingen, waarvoor de afschrijvingsperiode maximaal tien jaar is.

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerking, constructie of productie van een in aanmerking komend actief, maken integraal deel uit van de kostprijs van dit actief en worden bijgevolg opgenomen in de waarderingsgrondslag. Andere financieringskosten worden onmiddellijk als kosten opgenomen.

Immateriële activa (andere dan goodwill) worden gecontroleerd op waardevermindering wanneer er een aanwijzing van waardeverlies bestaat. Indien de boekwaarde van een actiefwaarde groter is dan zijn geschatte realiseerbare waarde, wordt een waardevermindering vastgesteld en wordt de actiefwaarde afgeschreven tot zijn realiseerbare waarde. Meer- en minderwaarden op de vervreemding van immateriële vaste activa worden bepaald op basis van hun boekwaarde en worden geboekt onder "Nettowinst (verlies) op overige activa".

1.1.15. VASTE ACTIVA AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP EN BEÏNDIGDE BEDRIJFSACTIVITEITEN

Vaste activa (of een groep van activa) waarvan de boekwaarde hoofdzakelijk gerecupereerd zal worden door een verkooptransactie, eerder dan door verder gebruik, worden geclassificeerd als vaste activa (of groep van activa die worden afgestoten) "aangehouden voor verkoop" als:

- ze beschikbaar zijn voor onmiddellijke verkoop in hun huidige staat, en
 - de verkoop zeer waarschijnlijk binnen één jaar plaatsvindt.
- Dexia waardeert een vast actief (of groep van activa die worden afgestoten) geclassificeerd als aangehouden voor verkoop tegen de laagste waarde van zijn boekwaarde of zijn reële waarde minus de verkoopkosten. Vaste activa (of groep van activa die worden afgestoten) geclassificeerd als aangehouden voor verkoop worden afzonderlijk vermeld in de balans, zonder herwerking van het verleden. Als een groep van activa die wordt afgestoten, wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop worden de items behorend tot "Latente of uitgestelde winsten of verliezen" ondergebracht in een aparte publicatielijn van het eigen vermogen. Van zodra deze activa of groep van activa worden aangemerkt als aangehouden voor verkoop, worden ze niet langer afgeschreven. Intragroepsrekeningen tussen de continue activiteiten en groepen van activa die worden afgestoten, worden verder geëlimineerd.

Een beëindigde bedrijfsactiviteit wordt gedefinieerd als een component van een entiteit die ofwel is afgestoten, ofwel wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop en die een aparte belangrijke business line of geografisch activiteitsgebied vormt. De winst of het verlies na belasting van beëindigde bedrijfsactiviteiten wordt voorgesteld in een aparte rubriek in de resultatenrekening. De vorige periode wordt herwerkt.

1.1.16. GOODWILL

Dexia heeft niet langer goodwill op de balans en zal geen meerderheidsbelangen verwerven in de toekomst zoals voorzien in het geordende resolutieplan van de Groep.

1.1.17. OVERLOPENDE REKENINGEN EN OVERIGE ACTIVA

De overlopende rekeningen en overige activa omvatten voornamelijk kaswaarborgen, verworven opbrengsten (die niet rentegebonden zijn), vooruitbetalingen, operationele belastingen en andere handelsvorderingen. Ze omvatten ook verzekeringsproducten (herverzekering, te ontvangen verzekeringspremies enz.), bouwprojecten in opdracht van derden, voorraden en fondsenbeleggingen in verband met verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen. Deze overige activa worden gewaardeerd overeenkomstig de geldende norm. Fondsenbeleggingen worden geboekt in overeenstemming met de (herziene) vereisten van IAS 19.

1.1.18. LEASEOVEREENKOMSTEN

Financiële leasing is een leaseovereenkomst die nagenoeg alle aan de eigendom van een actiefwaarde verbonden risico's en voordelen overdraagt. Een operationele leasing is een leaseovereenkomst die geen financiële leasing is.

1.1.18.1. Dexia is de leasingnemer

Dexia sluit voornamelijk operationele leaseovereenkomsten af voor de huur van uitrusting of vastgoed. De in het kader van een leaseovereenkomst betaalde huurgelden worden lineair in de resultatenrekening geboekt over de leaseperiode.

Wanneer een operationele leasing wordt beëindigd vóór de leaseovereenkomst verstrekken is, worden eventuele bedragen die bij wijze van boete aan de leasinggever moeten worden betaald, opgenomen als kosten in de periode waarin de operationele leasing wordt beëindigd.

Als de leaseovereenkomst nagenoeg alle aan de eigendom van de actiefwaarde verbonden risico's en voordelen overdraagt, wordt ze geboekt als een financiële leasing en wordt de daarmee verband houdende actiefwaarde geactiveerd. Bij het aangaan van de leaseovereenkomst wordt de actiefwaarde geboekt tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen of tegen de reële waarde indien die laatste waarde lager is, en wordt de actiefwaarde afgeschreven over zijn geschatte gebruiksduur, behalve wanneer de leaseperiode kort is en het eigendomsrecht waarschijnlijk niet zal worden overgedragen aan Dexia. De desbetreffende huurverplichtingen worden als ontleningen geboekt en de rentebetalingen worden geboekt volgens de methode van de effectieve rentevoet.

1.1.18.2. Dexia is de leasinggever

Dexia kent zowel operationele als financiële leaseovereenkomsten toe.

De opbrengsten uit een operationele leaseovereenkomst worden lineair in de resultatenrekening geboekt over de leaseperiode. De onderliggende actiefwaarde wordt verwerkt in overeenstemming met de grondslagen van verslaggeving die op dat type van actiefwaarde van toepassing zijn.

Voor financiële leasing boekt Dexia een vordering voor een bedrag dat gelijk is aan de netto-investering in de lease, die kan verschillen van de contante waarde van minimale leasebetalingen. De rente die in het leasecontract is vervat, wordt gebruikt als discontovoet. De renteopbrengsten worden geboekt over de periode van de lease door middel van de rentevoet die in de lease is vervat.

1.1.19. VERKOOP- EN TERUGKOOPOVEREENKOMSTEN EN EFFECTENLENINGEN

Effecten die worden verkocht in het kader van een gekoppelde terugkoopovereenkomst ("repo"), worden nog steeds geboekt omdat, ondanks de overdracht van de eigendom van effecten, er geen substantiële overdracht van risico's en beloningen is en blijven in hun oorspronkelijke categorie. De bijbehorende verplichting wordt opgenomen onder "Schulden aan kredietinstellingen" of "Schulden aan cliënten", naarge-

lang van het geval. De actiefwaarde wordt in de toelichtingen opgenomen als zijnde in pand gegeven.

Effecten die werden gekocht in het kader van verkoopovereenkomsten ("reverse repos"), worden buitenbalans geboekt en de overeenstemmende leningen worden geboekt als "Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen" of "Leningen aan en vorderingen op cliënten". Het verschil tussen de verkoop- en terugkoopprijs wordt behandeld als renteopbrengsten of -kosten en wordt over de looptijd van de overeenkomsten in resultaat geboekt volgens de methode van de effectieve rentevoet.

Effecten uitgeleend aan tegenpartijen worden nog steeds geboekt en blijven in de jaarrekening opgenomen onder dezelfde rubriek. Geleende effecten worden niet in de jaarrekening opgenomen. Als ze worden verkocht aan derden, wordt de winst of het verlies opgenomen onder "Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening" en wordt de verplichting om ze terug te leveren geboekt tegen reële waarde onder "Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening".

1.1.20. UITGESTELDE BELASTINGEN

De uitgestelde belasting wordt geboekt voor het volledige bedrag, volgens de "liability"-methode, op tijdelijke verschillen die ontstaan tussen de fiscale boekwaarde van activa en verplichtingen en hun boekwaarde in de jaarrekening.

De voornaamste tijdelijke verschillen ontstaan uit de afschrijving van materiële vaste activa, de herwaardering van bepaalde financiële activa en verplichtingen (inclusief derivaten, voorzieningen voor pensioenen en andere vergoedingen na pensionering), waardeverminderingen op leningen en andere waardeverminderingen, en met betrekking tot overnames, uit het verschil tussen de reële waarde van de verworven nettoactiva en hun fiscale boekwaarde.

De gebruikte belastingstarieven, zijn de tarieven die verwacht worden te gelden voor de periode waarin het actief gerealiseerd wordt, of de verplichting vereffend, gebaseerd op belastingstarieven (en belastingswetten) die ingevoerd of quasi ingevoerd zijn aan het einde van de rapporteringsperiode.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden niet gediscoteerd. Uitgestelde belastingvorderingen op aftrekbare tijdelijke verschillen en voorwaartse compensaties van fiscaal verlies worden geboekt in zoverre het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Er wordt een uitgestelde belastingverplichting opgenomen voor belastbare tijdelijke verschillen die voortvloeien uit investeringen in dochterondernemingen, entiteiten waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend en geassocieerde deelnemingen, behalve wanneer er invloed kan worden uitgeoefend op het tijdstip waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld en het waarschijnlijk is dat het verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Huidige en uitgestelde belastingen zijn opgenomen onder "Vennootschapsbelastingen" in de resultatenrekening. Interresten op betalingsachterstanden, die betrekking hebben op winstbelasting, worden opgenomen in de interestmarge van het nettobankproduct.

Weliswaar, uitgestelde belastingen in verband met de herwaardering tegen reële waarde van voor verkoop beschikbare investeringen en kasstroomafdekkingen en andere transacties die direct in het eigen vermogen worden verwerkt, worden eveneens direct in het eigen vermogen verwerkt.

1.1.21. PERSONEELSBELONINGEN

1.1.21.1. Kortetermijnbeloningen

Kortetermijnbeloningen, betaalbaar binnen twaalf maanden na het verlenen van de dienst, worden gewaardeerd op een niet-gedisconteerde basis en geboekt als een uitgave.

Een aanspraak van een werknemer op jaarlijkse vakantie of vakantie wegens langdurig dienstverband wordt geboekt wanneer ze aan de werknemer wordt toegekend. Er wordt een voorziening aangelegd voor de geschatte verplichting uit hoofde van de jaarlijkse vakantie en de vakantie wegens langdurig dienstverband in het kader van de diensten die de werknemers hebben geleverd tot op de balansdatum.

1.1.21.2. Vergoedingen na uitdiensttreding

Indien Dexia een wettelijke of constructieve verplichting heeft om vergoedingen na uitdiensttreding te betalen, wordt de regeling geclassificeerd als pensioenregeling met een te bereiken doel (defined benefit) of pensioenregeling met vaste bijdrage (defined contribution). Dexia biedt een aantal pensioenregelingen met een te bereiken doel en met vaste bijdrage aan, waarvan de activa doorgaans door verzekeringsmaatschappijen of pensioenfondsen worden aangehouden. De pensioenregelingen worden doorgaans gefinancierd door bijdragen van zowel werknemers als Dexia.

In sommige gevallen verschaft Dexia vergoedingen voor medische kosten aan zijn gepensioneerde werknemers.

1.1.21.2.1. Toegezegd-pensioenregelingen (Defined Benefit Plan)

Verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de geschatte toekomstige uitstroom van kasmiddelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de rentevoeten van bedrijfsobligaties met een rating AA waarvan de looptijd in de buurt komt van de looptijd van de daarmee verband houdende verplichtingen. De techniek voor de raming van de pensioenuitgaven steunt onder meer op actuariële veronderstellingen die zowel demografische als financiële veronderstellingen vormen zoals het inflatiepercentage.

Voor de pensioenregelingen met een te bereiken doel, wordt de kost bepaald door gebruik te maken van de "Projected Unit Credit"-methode. Volgens die methode geeft elke dienstperiode recht op extra beloningseenheden en wordt elke eenheid apart gewaardeerd om de definitieve verplichting op te bouwen.

Het in de balans opgenomen bedrag is de contante waarde van de verplichting uit hoofde van de toegezegd-pensioenregelingen (dit is de contante waarde van verwachte toekomstige betalingen die vereist zijn voor het afhandelen van de verplichting die resulteert uit de bestaande en vroegere dienstperiodes van de werknemer), verminderd met de reële waarde van de fondsbeleggingen op de balansdatum. De toegezegde verplichting wordt na aftrek van de fondsbeleggingen opgenomen als een verplichting of een actiefwaarde. Daarom kan een actiefwaarde ontstaan wanneer een fonds overgefinancierd is, en het wordt apart geboekt wanneer die activa worden aangehouden door een entiteit van de Groep.

De resulterende actiefwaarde is beperkt tot de contante waarde van economische voordelen die beschikbaar zijn in de vorm van terugbetalingen uit de regeling of verlagingen van toekomstige bijdragen aan de regeling.

Herwaardering van de netto doelpensioenverplichting (actief) bevat actuariële winsten en verliezen, het rendement op fondsbeleggingen (exclusief netto intrest) en elke verandering van het plafond van de activa (exclusief netto intrest). Deze worden onmiddellijk geboekt in niet-gerealiseerde resultaten en worden niet geherclassificeerd naar de resultatenrekening in een volgende periode.

Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten, de verstreken pensioenkosten (de verandering in de huidige waarde van de doelpensioenverplichting, als resultaat van een aanpassing of een inperking van de regeling), en elke winst of verlies op de afwikkeling van de regeling worden geboekt in de resultatenrekening.

De netto-intrest op de netto doelpensioenverplichting (actief) wordt geboekt in de resultatenrekening. Deze netto-intrest wordt berekend op basis van de discontovoet die gebruikt werd om de doelpensioenverbintenis aan de netto doelpensioenverplichting (actief) te waarderen. Beide zoals bepaald bij de start van de periode van de jaarlijkse rapportering en waarbij rekening werd gehouden met eventuele veranderingen in de netto doelpensioenverplichting (actief) gedurende de periode als een gevolg van pensioenbijdragen en -uitbetalingen. De waardering van die doelpensioenverplichtingen wordt uitgevoerd door bevoegde interne en externe actuarissen. Alle berekeningen, veronderstellingen en resultaten inzake waarderingen worden gecontroleerd en gevalideerd door een externe actuaaris voor Dexia, die verzekert dat alle berekeningen geharmoniseerd zijn en uitgevoerd werden conform IAS 19 (herzien in 2011).

1.1.21.2.2. Pensioenregeling met vaste bijdragen (Defined Contribution Plan)

De bijdragen van Dexia aan “defined contribution”-regelingen worden als kosten in de resultatenrekening geboekt in het jaar waarop ze betrekking hebben. Bij die plannen is de verplichting van Dexia beperkt tot de bijdragen die Dexia aanvaard heeft om namens de werknemer in het fonds te storten.

De Belgische “defined contribution” pensioenregelingen zijn bij wet onderhevig aan een minimum gegarandeerd rendement.

Namens de Belgische wet van 18 december 2015, worden de minimum rendementen als volgt door de werkgever gegarandeerd :

(i) voor de bijdragen betaald sinds 1 januari 2016, geldt een nieuw veranderlijk minimum rendement gebaseerd op de OLO rentevoeten, met een minimum van 1.75% en een maximum van 3.75%. In het licht van de lage rentevoeten van de OLOs de laatste jaren, werd het rendement initieel ingesteld op 1.75%, (ii) voor de bijdragen betaald tot eind december 2015, blijven de voorheen van toepassing zijnde wettelijke rendementen (3.25% en 3.75% voor respectievelijk de werkgevers- en werknemersbijdragen) van toepassing tot de pensioneringsdatum van de deelnemers. Met het oog op het gegarandeerd minimum rendement worden deze plannen geclassificeerd als pensioenregelingen met vaste prestaties.

De tarieven gezet voor werkgeversbijdragen en voor werknemersbijdragen gelden als gemiddelde over de hele loopbaan. Deze kunnen aangepast worden per Koninklijk Besluit waarbij het nieuwe tarief zowel op de geaccumuleerde bijdragen uit het verleden geldt, als op de toekomstige bijdragen vanaf de aanpassingsdatum. In theorie kwalificeren deze plannen als “pensioenregeling met vaste bijdragen”. Wanneer echter rekening gehouden wordt met de discussies uit het verleden rond IFRS IC, omtrent hoe dit specifiek type regeling, onderhevig aan een minimum gegarandeerd rendement, te boeken, vindt Dexia dat de toepassing van de “Projected Unit credit Method” voor deze regelingen hinderlijk is en geen betrouwbare vertegenwoordiging is van de verplichting aangaande deze beloften.

Daarom worden op elke rapporteringsdatum de “walk away liability” of de verworven rechten op rapporteringsdatum vergeleken met de reële waarde van de activa in het plan. Indien de verworven rechten hoger zijn dan de reële waarde van de activa in het plan, wordt een voorziening opgenomen voor het verschil.

1.1.21.2.3. Vergoeding bij pensionering

Vergoedingen bij pensionering worden op dezelfde wijze behandeld als toegezegd-pensioenregelingen.

1.1.21.3. Andere langetermijnpersoneelsbeloningen

Dit omvat voornamelijk voorzieningen voor jubileumuitkeringen die werknemers ontvangen na het voltooiën van de gespecificeerde diensttijd. In tegenstelling tot “defined benefit”-pensioenregelingen worden de actuariële winsten en verliezen met betrekking tot die beloningen onmiddellijk geboekt. Alle kosten van verstreken diensttijd worden onmiddellijk geboekt in de resultatenrekening.

1.1.21.4. Ontslagvergoedingen

Een voorziening voor een ontslagvergoeding wordt aangelegd ten vroegste op de volgende data:

- wanneer Dexia niet langer het aanbieden van deze voordelen kan weerhouden; en

- wanneer Dexia de kosten van een herstructurering, waaronder de ontslagvergoedingen, boekt.

1.1.21.5. Op aandelen gebaseerde betalingen

Dexia bood op aandelen gebaseerde betalingen aan in eigenvermogensinstrumenten ("equity-settled"), zoals aandelenoptieplannen en "employee share purchase plans" (ESPP) en op aandelen gebaseerde betalingen in geldmiddelen ("cash-settled"). De reële waarde van regelingen in eigenvermogensinstrumenten werd bepaald op de toekenningsdatum aan de hand van de reële waarde van het onderliggende eigenvermogensinstrument op basis van waarderingstechnieken en marktgegevens en hield rekening met marktgebaseerde prestatievoorwaarden ("vesting conditions"). De impact van andere prestatievoorwaarden werd in de rekeningen weerspiegeld via een aanpassing van het aantal eigenvermogensinstrumenten die in de waardering opgenomen zijn. De reële waarde wordt geboekt als personeelskost en werd gecrediteerd tegen eigen vermogen. In op aandelen gebaseerde betalingen in geldmiddelen werden de ontvangen diensten en de daaraan verbonden verplichting, om voor die diensten te betalen, gewaardeerd tegen de reële waarde van de verplichting. Deze reële waarde werd bepaald op de toekenningsdatum en op elke datum van verslaggeving tot ze vereffend was. De reële waarde wordt geboekt binnen de personeelskosten, met een overeenstemmende toename in verplichtingen.

1.1.22. VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden hoofdzakelijk geboekt voor gerechtelijke procedures, herstructurering en kredietverbintenissen. Een voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting vereist zijn om de verplichting na te komen. De discontovoet is het tarief voor belasting dat de actuele marktramingen van de tijdswaarde van geld weerspiegelt.

Voorzieningen worden geboekt wanneer:

- Dexia een bestaande in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van gebeurtenissen in het verleden;
- het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden vereist zal zijn om de verplichting na te komen; en
- het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Voorzieningen voor kredietverbintenissen worden geboekt wanneer er onzekerheid is over de kredietwaardigheid van de tegenpartij.

1.1.23. AANDELENKAPITAAL EN INGEKOCHTE EIGEN AANDELEN

1.1.23.1. Kosten voor uitgifte van aandelen

Externe marginale kosten die direct toerekenbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen, uitgezonderd aandelen die in het kader van een bedrijfscombinatie zijn uitgegeven, worden in mindering gebracht op het eigen vermogen na aftrek van enige daarmee verband houdende belasting op de winst.

1.1.23.2. Dividenden op gewone aandelen van Dexia

Dexia boekt zijn dividenden op zijn gewone aandelen als een verplichting vanaf de datum waarop ze worden aangekondigd. Dividenden voor het jaar die na de balansdatum worden aangekondigd, worden vermeld in de toelichting inzake gebeurtenissen na de balansdatum.

1.1.23.3. Preferente aandelen

Dexia classificeert preferente aandelen die niet-aflosbaar zijn en waarbij het de bestuurders volledig vrijstaat dividenden aan te geven, als eigen vermogen.

1.1.23.4. Ingekochte eigen aandelen

Indien Dexia of een van zijn dochterondernemingen aandelenkapitaal van Dexia koopt of de verplichting heeft om een vast aantal ingekochte eigen aandelen te kopen voor een vast bedrag, wordt de betaalde vergoeding inclusief eventuele toe te rekenen transactiekosten na winstbelastingen in mindering gebracht van het totale eigen vermogen. Meer- en minderwaarden op de verkoop van eigen aandelen worden geboekt onder "Eigen Aandelen" binnen het eigen vermogen.

1.1.24. FIDUCIAIRE ACTIVITEITEN

Activa en opbrengsten die hierdoor ontstaan, evenals de daarmee verband houdende verbintenissen om dergelijke activa terug te leveren aan klanten, worden niet in deze jaarrekening opgenomen indien Dexia optreedt in een fiduciaire hoedanigheid, zoals een gevolmachtigde, trustee of agent.

1.1.25. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Twee partijen worden verondersteld verbonden te zijn als één partij zeggenschap of een significante invloed kan uitoefenen over de andere partij, haar financieel beleid of operationele beslissingen. In dit kader worden beschouwd als transacties met verbonden partijen, de transacties met ondernemingen waarmee een kapitaalsband bestaat, alsook de transacties met leidinggevendens.

1.1.26. GELDMIDDELEN EN EQUIVALENTEN

Met het oog op het kasstroomoverzicht omvatten geldmiddelen en equivalenten items met een looptijd van minder dan drie maanden vanaf de verwervingsdatum die zijn opgenomen in kas en centrale banken, leningen en vorderingen aan kredietinstellingen.

1.1.27. WINST PER AANDEEL

De "gewone winst per aandeel" wordt berekend door het voor de gewone aandeelhouders beschikbare nettoresultaat te delen door het gewogen gemiddeld aantal gewone uitgegeven aandelen tijdens het jaar, exclusief het door Dexia aangekochte en als eigen aandelen aangehouden gemiddeld aantal gewone aandelen.

Voor "de verwaterde winst per aandeel" wordt het gewogen gemiddeld aantal gewone uitgegeven aandelen en het nettoresultaat aangepast op basis van de veronderstelling dat alle

potentiële gewone aandelen die tot verwatering zullen leiden, zoals converteerbare schulden en aan werknemers toegekende aandelenopties, worden omgezet. Potentiële of voorwaardelijke aandelenuitgiftes worden als verwaterend behandeld wanneer de derivaten "in the money" zijn en hun omzetting in aandelen de nettowinst per aandeel zou verlagen.

1.2. Belangen aangehouden in dochterondernemingen en overige ondernemingen

a. Criteria voor consolidatie en vermogensmutatiemethode

De groep Dexia volgt voor het definiëren van de consolidatiekring de regels die voortvloeien uit de volgende normen:

- IFRS 10 betreffende de voorbereiding en voorstelling van de geconsolideerde jaarrekeningen van een groep ondernemingen die gecontroleerd wordt door een moedermaatschappij;
- IFRS 3 betreffende bedrijfscombinaties en hun impact in consolidatie;
- IAS 28 (gewijzigd) betreffende het boeken van deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures;
- IFRS 11 betreffende het boeken van deelnemingen in ondernemingen onder gezamenlijke controle (gezamenlijke regelingen).

De in deze teksten uitgevaardigde principes houden in dat ondernemingen waarop de Groep een exclusieve of een geza-

menlijke controle uitoefent dan wel een invloed van betekenis uitoefent, worden geconsolideerd. De gecontroleerde ondernemingen (exclusieve controle of gezamenlijke controle) en de ondernemingen waarop een invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden geconsolideerd.

In toepassing van het principe van het getrouwe beeld van de jaarrekening, zijn ondernemingen waarvan de bijdrage tot de geconsolideerde jaarrekeningen niet significant is, niet aangewezen te worden opgenomen in de consolidatiekring. De ondernemingen waarvan het balanstotaal en het nettoresultaat cumulatief lager is dan 1 % van het geconsolideerde balanstotaal en het geconsolideerde nettoresultaat (zijnde in 2015 respectievelijk 2,30 miljard EUR en 6,21 miljoen EUR (gemiddelde over 3 jaar)) worden beschouwd als zijnde niet significant.

Op 31 december 2015 valt de som van de balanstotalen en de som van het nettoresultaat van de niet geconsolideerde ondernemingen beneden deze drempels.

b. De consolidatiekring in 2015 – wijzigingen tegenover de kring in 2014

Er zijn geen significante wijzigingen in de consolidatiekring in 2015.

c. Impact van de wijzigingen in de kring op de geconsolideerde resultatenrekening

Nihil.

d. Kring van de groep Dexia per 31 december 2015

Alle entiteiten van de Groep worden beheerd in ontmanteling, met uitzondering van Dexia Israël waarvan de commerciële franchise in stand gehouden wordt met het oog op een eventuele verkoop.

A. Lijst van de integraal in de consolidatie opgenomen entiteiten

Naam	31/12/2014					Ref	31/12/2015			Ref
	Land	Methode	Controle %	Belangen %	Methode		Controle %	Belangen %		
CONSOLIDERENDE ONDERNEMING										100
Dexia N.V.	België									
Dexia S.A. Etablissement Stable France	Frankrijk	IC	100	100		IC	100	100		
Dexia S.A. Etablissement Stable Luxembourg	Luxemburg	IC	100	100					S1	
DOCHTERONDERNEMINGEN										
CBX.IA 1	Frankrijk	IC	100	100		IC	100	100		
CBX.IA 2 ⁽²⁾	Frankrijk	IC	100	100		IC	100	100		
Crediop per le Obbligazioni Bancarie Garantite S.r.l. ⁽³⁾	Italië	IC	90	63					S1	
Dexia CAD funding LLC	USA	IC	100	100					S1	
Dexia CLF Banque	Frankrijk	IC	100	100		IC	100	100		
Dexia CLF Régions Bail	Frankrijk	IC	100	100		IC	100	100		
Dexia Crediop	Italië	IC	70	70		IC	70	70		
Dexia Crediop Ireland ⁽³⁾	Ierland	IC	100	70		IC	100	70		
Dexia Crédit Local SA	Frankrijk	IC	100	100		IC	100	100		
Dexia Delaware LLC	USA	IC	100	100		IC	100	100		

Naam	31/12/2014					31/12/2015			
	Land	Methode	Controle %	Belangen %	Ref	Methode	Controle %	Belangen %	Ref
Dexia Financial Products Services LLC ⁽⁵⁾	USA	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia Flobail	Frankrijk	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia FP Holdings Inc ⁽⁴⁾	USA	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia Holdings, Inc	USA	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia Israel Bank Ltd	Israël	IC	65,99	65,31		IC	65,99	65,31	
Dexia Kommunalbank Deutschland AG	Duitsland	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia Luxembourg SA (ex Dexia LDG Banque SA)	Luxemburg	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia Nederland BV	Nederland	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia Real Estate Capital Markets	USA	IC	100	100		IC	100	100	
Dexia Sabadell SA ⁽¹⁾	Spanje	IC	79,01	100		IC	79,01	100	
FSA Asset Management LLC ⁽⁵⁾	USA	IC	100	100		IC	100	100	
FSA Capital Management Services LLC ⁽⁵⁾	USA	IC	100	100		IC	100	100	
FSA Capital Markets Services LLC ⁽⁵⁾	USA	IC	100	100		IC	100	100	
FSA Global Funding LTD ⁽⁴⁾	Cayman Eilanden	IC	100	100		IC	100	100	
FSA Portfolio Asset Limited (UK) ⁽⁵⁾	UK	IC	100	100		IC	100	100	
Premier International Funding Co ⁽⁶⁾	Cayman Eilanden	IC	0	0		IC	0	0	
SISL	Luxemburg	IC	100	100					S1
Sumitomo Mitsui SPV	Japan	IC	100	100		IC	100	100	
Tevere Finance S.r.l ⁽³⁾	Italië	IC	100	70		IC	100	70	
White Rock Insurance (Gibraltar) PCC Limited, CELL DSA - SPV	Gibraltar	IC	100	100		IC	100	100	
WISE 2006-1 PLC	Ierland	IC	100	100		IC	100	100	

(1) Het aandeel van het kapitaal aangehouden in Dexia Sabadell SA beloopt 79,01%. Rekening houdend met de uitoefening door Banco Sabadell, van een verkoopoptie op zijn aangehouden aandelen op 6 juli 2012, nog niet uitgevoerd, bedraagt het belangenpercentage in de onderneming voortaan 100%.

(2) CBX.IA2 wordt aangehouden ten belope van 70,85% door Dexia Crédit Local en 29,15% par CBX.IA 1.

(3) Ondernemingen geconsolideerd door Dexia Crediop.

(4) Ondernemingen geconsolideerd door Dexia Holdings Inc.

(5) Ondernemingen geconsolideerd door Dexia FP Holdings Inc.

(6) Ondernemingen geconsolideerd door FSA Global Funding Ltd.

Methode IC : integraal geconsolideerd

Ref Uit de Consolidatiekring

S1 : Stopzetting van de activiteit (met inbegrip van ontbinding, afwikkeling)

S2 : Gedeconsolideerd wegens beneden de drempelwaarden

B. Lijst van de niet integraal geconsolideerde ondernemingen en de ondernemingen waarop geen vermogensmutatiemethode wordt toegepast

Naam	31/12/2014					31/12/2015				
	Land	Methode	Controle %	Belangen %	Ref	Methode	Controle %	Belangen %	Ref	
CBX. GEST	Frankrijk	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
DCL Evolution	Frankrijk	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
Dexia Certificaten Nederland BV	Nederland	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
Dexia Crédito Local México SA de CV Sofom Filial	Mexico	IC	100	100		niet IC	100	100	S2	
Dexia Kommunalkredit Adriatic	Kroatië	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
Dexia Kommunalkredit Bulgaria EOOD	Bulgarije	niet IC	100	100					S1	
Dexia Kommunalkredit Hungary	Hongarije	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
Dexia Kommunalkredit Romania	Roemenië	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
Dexia Management Services Limited	UK	IC	100	100		niet IC	100	100	S2	
Dexiarail	Frankrijk	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
European public infrastructure managers	Luxemburg	niet VMM	20	20		niet VMM	20	20		
Genebus Lease	Frankrijk	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
Hyperion Fondation Privée	België	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
Impax New Energy Investor	Luxemburg	niet VMM	24,99	24,99		niet VMM	24,99	24,99		
La Cité	Frankrijk	niet VMM	25,50	25,50		niet VMM	25,50	25,50		
Nederlandse Standaard I.J. (in afwikkeling)	Nederland	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
New Mexican Trust	Mexico					niet IC	100	100		
Progetto Fontana	Frankrijk	niet IC	100	100		niet IC	100	100		
SNC du Chapitre	Frankrijk	niet VMM	50	50					S1	
South European Infrastructure Equity Finance Ltd Partnership	Luxemburg	niet VMM	20,83	20,83		niet VMM	20,83	20,83		
SPS - Sistema Permanente di Servizi Scpa in liquidazione e concordato preventivo	Italië	niet VMM	20,40	14,28		niet VMM	20,40	14,28		

Ref Uit de Consolidatiekring

S1 : Stopzetting van de activiteit (met inbegrip van ontbinding, afwikkeling)

S2 : Gedeconsolideerd wegens beneden de drempelwaarden

Methode IC : integraal geconsolideerd

niet IC : niet integraal geconsolideerd

niet VMM : niet volgens vermogensmutatiemethode opgenomen

Aard van de risico's verbonden met de belangen van Dexia in geconsolideerde gestructureerde entiteiten

In het kader van de verkoop van FSA aan Assured Guaranty, heeft Dexia de activiteit Financial Products behouden en aanvaardde Dexia om FSA en Assured Guaranty schadeloos te stellen voor alle verliezen verbonden aan deze activiteit. De activiteit Financial Products omvat de activiteit Global Funding die op zijn beurt een deel van de activa en de verplichtingen van FSA Global Funding en Premier International Funding Co bevatten.

Dexia heeft noch financiële steun noch andere steun verstrekt aan een gestructureerde entiteit, zonder daartoe gehouden te zijn door een contractuele verplichting. Dexia is niet van plan dit in de toekomst te doen.

Dexia heeft geen financiële steun of andere verstrekt die kon leiden tot de controle van een gestructureerde entiteit.

e. Significante beperkingen op activa en verplichtingen van een onderneming

Teneinde zich aan te passen aan IFRS 12, heeft Dexia de inventaris gemaakt van de belangrijkste restricties die zijn bevoegdheid betreffende de toegang tot de activa van de Groep of het gebruik van deze en het afwikkelen van verplichtingen van de Groep, beperken.

De financiële activa die als zekerheid van verplichtingen of voorwaardelijke verplichtingen werden verstrekt, zijn opgenomen in toelichting 7.3.b.

Het bedrag van de in pand gegeven activa ten voordele van beveiligde verplichtingen uitgegeven door uitgevers van beveiligde obligaties (covered bonds) en de gewaarborgde investeringscontracten is vermeld in toelichting 7.3.b.

Bepaalde activa aangehouden door Dexia die genieten van een afdekking van het kredietrisico onder de vorm van een waarborg of zelfs een CDS zijn onderworpen aan bepaalde juridische beperkingen. Deze juridische clausules worden gewoonlijk clausules van "Representation to Hold" genoemd⁽¹⁾.

De gestructureerde entiteiten zijn aan beperkingen onderworpen. Deze laatste houden de afzondering van activa in, teneinde te voldoen aan de verplichtingen van de uitgever tegenover de houder van de effecten, alsook de overeenstemmingsplicht/akkoordverbintenis vanwege de verzekeraar of de garant.

Op basis van de beslissing genomen door de Europese Commissie op 28 december 2012 is er een principieel verbod tot uitkering van enige vorm van dividend door de rechtstreeks of onrechtstreeks gecontroleerde dochterondernemingen van Dexia wanneer een dergelijke betaling de verplichting zou inhouden van de betaling van een coupon op een hybride

Tier 1-instrument of een Tier 2-instrument aangehouden door andere personen dan Dexia en zijn dochterondernemingen.

De gereguleerde entiteiten hebben de verplichting te voldoen aan de wettelijke vereisten die op hen van toepassing zijn.

Anderzijds beperken bepaalde wetgevers de mogelijkheid van een dochteronderneming of een bijkantoor die aan hun toezicht is onderworpen, om de moedermaatschappij te financieren boven een bepaalde drempelwaarde.

De rechten verbonden aan de preferente aandelen van categorie B van Dexia zijn beschreven in toelichting 4.8.

f. Belangen in niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten

Het betreft voornamelijk een vehikel met als doel het verschaffen aan zijn cliënten van een toegang tot een markt voorbehouden voor institutionele investeerders en een effectiseringsvehikel (FCC) van leningen aan cliënten. Deze vehikels worden gefinancierd via de uitgifte van obligaties.

Belangen in niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten (in miljoen EUR)	Ad hoc entiteit (effectisering)	Overige	Totaal
Derivaten	238		238
Schuldinstrumenten	233	476	709
Leningen en vorderingen		23	23
TOTAAL	471	499	970
Totaal activa van niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten waarin Dexia een belang aanhoudt	750	416	1 166

Het maximale risicobedrag is de reële waarde van de derivaten en de afgeschreven kostprijs voor de overige instrumenten.

Dexia wordt beschouwd als een sponsor van een gestructureerde entiteit, indien het oorspronkelijk betrokken was bij het ontwerp en de oprichting van een gestructureerde entiteit en wanneer het activa heeft getransfereerd naar de gestructureerde entiteit of waarborgen heeft verstrekt met betrekking tot de prestaties van de gestructureerde entiteit.

Voor zover Dexia zijn portefeuilles resterende activa beheert als zijnde in uitdoving, ontvangt het geen inkomsten meer uit gesponsorde gestructureerde entiteiten waarin het op 31 december 2015 geen belang meer aanhoudt.

(1) De waarborgcontracten afgesloten met kredietverbeteraars (of met banken die optreden als tussenpersoon voor kredietverbeteraars) omvatten clausules van "Representation to Hold" die de begunstigde verplicht (op een min of meer strikte wijze) eigenaar van het gewaarborgde actief te blijven tot het einde van de waarborg.

g. Dochterondernemingen waarin de minderheidsbelangen significant zijn

Minderheidsbelangen worden als significant beschouwd wanneer deze meer dan 5 % van het eigen vermogen van de Groep vertegenwoordigen of wanneer het aandeel van de minderheidsbelangen in het balanstotaal deze drempelwaarde overschrijdt.

Dexia Crediop s.p.a	31/12/2014	31/12/2015
Deelnemingspercentage van de minderheidsbelangen	30%	30%
Hoofdvestigingsplaats	Italië	Italië
Minderheidsbelangen (in miljoen EUR)	292	293
Minderheidsbelangen in het nettoresultaat (in miljoen EUR)	(12)	1
Dividenden betaald aan de minderheidsbelangen	0	0
Activa (in miljoen EUR)	37 695	25 181
Verplichtingen (in miljoen EUR)	36 678	24 203
Eigen vermogen (in miljoen EUR)	1 017	978
Nettobankproduct (in miljoen EUR)	19	74
Nettoresultaat (in miljoen EUR)	(39)	5
Nettoresultaat en winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt (in miljoen EUR)	(178)	55

1.3. Significante elementen opgenomen in de resultatenrekening**GEWICHT VAN NIEUWE BIJDAGEN EN HEFFINGEN VAN OVERHEIDSWEGE VERSTREKT**

In 2015 ondergingen de resultaten van Dexia de impact van verschillende heffingen en bijdragen, voor een totaal bedrag van -127 miljoen EUR, geboekt in de lijn *Algemene bedrijfskosten*.

De Groep boekte onder meer haar eerste jaarlijkse bijdrage van -50 miljoen EUR tot het gemeenschappelijke resolutiefonds dat opgericht werd door de Europese regelgevers in het kader van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme. De Groep legde ook een bedrag van -14 miljoen EUR aan voor de jaarlijkse systemische risicoheffing. Deze kosten dienen elk jaar betaald te worden en worden dus als recurrent beschouwd.

Daarnaast boekte de Groep de totale som van haar meerjarenbijdrage tot de steunfondsen voor lokale besturen en de ziekenhuissector in Frankrijk, voor een bedrag van -28 miljoen EUR.

Ten slotte boekte Dexia, via haar dochter Dexia Crediop, een uitzonderlijke bijdrage van -31 miljoen EUR in het kader van de redding van Italiaanse banken.

Al deze heffingen en bijdragen werden geboekt in lijn met de bepalingen van IFRIC 21 "Levies", die door Dexia toegepast wordt sinds 1 januari 2015.

ELEMENTEN VAN BOEKHOUDKUNDIGE VOLATILITEIT

De gunstige evolutie van de waardering van gecollateraliseerde derivaten op basis van een OIS-curve en het tegenpartijrisico van derivaten (Credit Valuation Adjustment en Debit Valuation Adjustment) hebben geleid tot het boeken van een positieve impact van +516 miljoen EUR in de lijn *Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening* tegenover een negatieve impact in 2014 ten belope van -425 miljoen EUR.

De wijziging van het eigen kredietrisico heeft een winst gegenereerd van +64 miljoen EUR in dezelfde rubriek.

Anderzijds, conform de bepalingen van de boekhoudnorm IFRS 13 en in lijn met de marktpraktijken, ontwikkelde Dexia een methode om vanaf juni 2015 een Funding Valuation Adjustment (FVA) te berekenen, met de bedoeling rekening te houden met de financieringskosten verbonden aan haar niet-gecollateraliseerde derivateninstrumenten. De impact van de FVA op de geconsolideerde rekeningen in 2015 bedraagt -106 miljoen EUR eveneens geboekt in de lijn *Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening*.

ANDERE ELEMENTEN

De lijn *Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop*, ten belope van 85 miljoen EUR, houdt in het bijzonder een aanpassing van +102 miljoen EUR in, aansluitend op de inventarisprocedures in het kader van de afschaffing van de aandelen aan toonder in 2015, die geleid heeft tot een overschatting van de rubriek "Overige schulden"; als ook het inboeken van de uitoefenprijs van de verkoopoptie van Banco Sabadell op zijn aangehouden aandelen in Dexia Sabadell, na de beslissing genomen door het arbitragehof van Madrid (-52 miljoen EUR).

De *risicokost* bedraagt -174 miljoen EUR, en omvat voornamelijk de voorziening voor de blootstelling van de Groep aan Heta Asset Resolution AG ten belope van -197 miljoen EUR, die overeenstemt met 44 % van zijn notionele blootstelling en met de volledige indekking voor het afdekken van het interestrisico verbonden aan deze activa, voorzieningen voor diverse projectfinancieringen in Spanje en voor blootstellingen in de lokale overheidssector in Griekenland, alsook een versterking van de voorzieningen voor Kommunalkredit Austria AG. Deze toevoegingen werden gedeeltelijk gecompenseerd door terugnemingen van collectieve voorzieningen.

De *Nettowinst (verlies) uit overige activa*, voor een bedrag van 14 miljoen EUR, geniet voornamelijk van de opbrengst gerealiseerd uit de verkoop van het bedrijfsgebouw van Dexia Crediop.

Het *Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging*⁽¹⁾ bedraagt -17 miljoen EUR en stemt overeen met een voorziening aangelegd voor het risico dat beroep wordt gedaan op garanties verbonden aan door de Groep verkochte internationale entiteiten.

1.4. Gebeurtenissen na balansdatum

De raad van bestuur van Dexia NV heeft beslist om over te gaan tot de hergroepering van aandelen van Dexia NV (aandelen van categorie A en aandelen van categorie B), overeenkomstig de beslissing van de buitengewone algemene aandeelhoudersvergadering van 20 mei 2015, volgens een ratio van één nieuw aandeel (ISIN BE0974290224) voor duizend bestaande aandelen (ISIN BE0003796134). De hergroepering zal ingaan op 4 maart 2016.

Alle informatie met betrekking tot de hergroepering van aandelen is beschikbaar op de site van Dexia (http://www.dexia.com/NL/aandeelhouder_belegger/informatie_aandeelhouders/hergroeping/Paginas/default.aspx).

Na een marktstudie werd in februari 2016 beslist de toren van Dexia op La Défense te verkopen.

Op 21 januari 2016 deed het Land Karinthië een terugkoopbod op de door Heta Asset Resolution AG uitgegeven senior obligaties voor 75 % van de nominale waarde, en op de achtergestelde obligaties voor 30 % van de nominale waarde. De pool van schuldeisers waartoe Dexia Kommunalbank Deutschland (DKD) behoort en andere groepen van schuldeisers, die samen meer dan een derde van de met het bod beoogde blootstellingen vertegenwoordigen en daardoor over een blokkeringsminderheid beschikken, hebben zich er contractueel toe verbonden geen enkele transactie te aanvaarden die een invordering van de schulden onder pari inhoudt. Bijgevolg verwierpen zij zowel het terugkoopbod van het Land Karinthië als het bijkomende aanbod van de Oostenrijkse overheid, gemaakt net voor het verstrijken van de tenderperiode, aangezien dit nog steeds niet voldeed aan de verwachtingen van de pool van schuldeisers.

(1) De norm IFRS 5 "Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten" stelt dat aanpassingen in de lopende periode aan bedragen die voorheen zijn gepresenteerd in beëindigde bedrijfsactiviteiten, en die rechtstreeks betrekking hebben op de afstoting van een beëindigde bedrijfsactiviteit in een voorgaande periode, afzonderlijk in de lijn "Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging" dienen te worden geclassificeerd.

2. Toelichtingen bij het actief van de geconsolideerde balans

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

2.0. Kas en centrale banken (rubriek I)	102	2.6. Belastingvorderingen (rubrieken IX en X)	106
2.1. Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (rubriek II)	102	2.7. Overlopende rekeningen en overige activa (rubriek XI)	106
2.2. Financiële activa beschikbaar voor verkoop (rubriek IV)	103	2.8. Materiële vaste activa (rubriek XV)	107
2.3. Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (rubriek V)	104	2.9. Immateriële vaste activa (rubriek XVI)	109
2.4. Leningen aan en vorderingen op cliënten (rubriek VI)	105	2.10. Leasing	110
2.5. Financiële activa aangehouden tot einde looptijd (rubriek VIII)	106	2.11. Kwaliteit van financiële activa	112
		2.12. Herclassificatie van financiële activa (IAS 39 gewijzigd)	112
		2.13. Overboeking van financiële activa	114

2.0. Kas en centrale banken (rubriek I van het actief)

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Verplicht aan te houden reserves bij de centrale banken	629	184
Overige reserves bij de centrale banken	2 474	4 651
TOTAAL	3 104	4 835
<i>waarvan opgenomen in geldmiddelen en equivalenten</i>	<i>3 104</i>	<i>4 835</i>

2.1. Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (rubriek II van het actief)

Deze rubriek omvat zowel de handelsportefeuille als de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening.

(zie toelichting 1.1 Waarderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen, punt "Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening").

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Leningen en effecten	1 814	1 376
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden (zie toelichting 4.1.b)	22 400	18 800
TOTAAL	24 215	20 176

a. Uitsplitsing volgens tegenpartij van leningen en effecten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

	31/12/2014			31/12/2015		
	Aangehouden voor handelsdoeleinden	Gewaardeerd tegen reële waarde	Totaal	Aangehouden voor handelsdoeleinden	Gewaardeerd tegen reële waarde	Totaal
(in miljoen EUR)						
Publieke sector	0	6	6	0	0	0
Overige	1 787	21	1 808	1 375	1	1 376
TOTAAL	1 787	27	1 814	1 375	1	1 376

b. Uitsplitsing volgens aard van leningen en effecten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

	31/12/2014			31/12/2015		
	Aangehouden voor handelsdoeleinden	Gewaardeerd tegen reële waarde	Totaal	Aangehouden voor handelsdoeleinden	Gewaardeerd tegen reële waarde	Totaal
(in miljoen EUR)						
Overige obligaties en vastrentende instrumenten	1 787	27	1 814	1 375	0	1 375
Aandelen en niet-vastrentende instrumenten	0	1	1	0	1	1
TOTAAL	1 787	28	1 814	1 375	1	1 376

c. Schatkistcertificaten en ander bij centrale banken herfinancierbaar waardepapier

Nihil.

d. Terugkoopovereenkomsten (repo)

Nihil.

e. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

f. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

g. Uitsplitsing van de impact van de herclassificatie van de portefeuilles (IAS39 - gewijzigd)

zie toelichting 2.12.

2.2. Financiële activa beschikbaar voor verkoop (rubriek IV van het actief)**a. Uitsplitsing volgens tegenpartij**

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Publieke sector	14 288	13 368
Kredietinstellingen	7 728	5 278
Overige	4 494	3 413
Normale activa	26 510	22 059
Obligaties uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	0	0
Andere obligaties en vastrentende instrumenten die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	72	212
Aandelen en niet-vastrentende instrumenten die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	139	130
Activa die een bijzondere waardeverminderingen hebben ondergaan	211	342
TOTAAL ACTIVA VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	26 721	22 401
Specifieke waardeverminderingen	(80)	(144)
TOTAAL ACTIVA NA BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	26 641	22 257

b. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Obligaties uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	11 549	10 840
Andere obligaties en vastrentende instrumenten	14 875	11 265
Aandelen en niet-vastrentende instrumenten	297	296
TOTAAL ACTIVA VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	26 721	22 401
Specifieke waardeverminderingen	(80)	(144)
TOTAAL ACTIVA NA BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	26 641	22 257

c. Overdrachten tussen portefeuilles

Nihil.

d. Converteerbare obligaties opgenomen in de portefeuille beschikbaar voor verkoop (posities hoger dan 50 miljoen EUR)

Nihil.

e. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

f. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

g. Uitsplitsing volgens kwaliteit

zie toelichting 2.11.

h. Uitsplitsing van de impact van de herclassificatie van de portefeuilles (IAS39 - gewijzigd)

zie toelichting 2.12.

2.3. Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (rubriek V van het actief)

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Nostro rekeningen	653	644
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten (<i>reverse repo</i>)	1 573	2 618
Leningen en overige vorderingen op kredietinstellingen	3 112	1 703
Schuldinstrumenten	3 239	2 874
Normale activa	8 577	7 839
Activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	0	0
TOTAAL ACTIVA VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	8 577	7 839
Collectieve waardeverminderingen	(14)	(24)
TOTAAL ACTIVA NA BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	8 563	7 815
<i>waarvan geldmiddelen en equivalenten</i>	<i>2 029</i>	<i>632</i>

b. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

c. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

d. Uitsplitsing volgens kwaliteit

zie toelichting 2.11.

e. Uitsplitsing van de impact van de herclassificatie van de portefeuilles (IAS39 - gewijzigd)

zie toelichting 2.12.

2.4. Leningen aan en vorderingen op cliënten (rubriek VI van het actief)

a. Uitsplitsing volgens tegenpartij

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Publieke sector	88 853	80 626
Overige	46 095	46 786
Normale activa	134 948	127 412
Leningen en vorderingen die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	885	1 074
Schuldinstrumenten die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	277	246
Activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	1 162	1 320
TOTAAL ACTIVA VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	136 110	128 732
Specifieke waardeverminderingen	(309)	(458)
Collectieve waardeverminderingen	(490)	(398)
TOTAAL ACTIVA NA BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	135 311	127 876
<i>waarvan financiële leasing</i>	<i>1 533</i>	<i>1 455</i>

b. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Leningen en vorderingen	80 884	73 793
Schuldinstrumenten	54 064	53 619
Normale activa	134 948	127 412
Leningen en vorderingen die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	885	1 074
Schuldinstrumenten die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	277	246
Activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	1 162	1 320
TOTAAL ACTIVA VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	136 110	128 732
Specifieke waardeverminderingen	(309)	(458)
Collectieve waardeverminderingen	(490)	(398)
TOTAAL ACTIVA NA BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	135 311	127 876
<i>waarvan financiële leasing</i>	<i>1 533</i>	<i>1 455</i>

c. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

d. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

e. Uitsplitsing volgens kwaliteit

zie toelichting 2.11.

f. Uitsplitsing van de impact van de herclassificatie van de portefeuilles (IAS39 - gewijzigd)

zie toelichting 2.12.

2.5. Financiële activa aangehouden tot einde looptijd (rubriek VIII van het actief)

a. Uitsplitsing volgens tegenpartij

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Publieke sector	226	174
Kredietinstellingen	50	0
Overige	29	26
Normale activa	306	200
Activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	0	0
TOTAAL ACTIVA VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	306	200
Specifieke waardeverminderingen	0	0
Collectieve waardeverminderingen	0	0
TOTAAL ACTIVA NA BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	306	200

b. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Obligaties uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	208	158
Andere obligaties en vastrentende instrumenten	97	42
TOTAAL	306	200

c. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

d. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

e. Uitsplitsing volgens kwaliteit

zie toelichting 2.11.

2.6. Belastingvorderingen (rubrieken IX en X van het actief)

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Lopende belastingen op het actief	32	41
Uitgestelde belastingen op het actief (zie toelichting 4.2)	41	35

2.7. Overlopende rekeningen en overige activa (rubriek XI van het actief)

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Overige activa	1 223	1 456
Kaswaarborgen	37 033	36 891
TOTAAL	38 256	38 346

Overige activa

Uitsplitsing volgens aard (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Verworven opbrengsten	7	6
Over te dragen kosten	26	7
Diverse debiteuren en overige activa	1 184	1 425
Overige heffingen	6	17
Normale activa	1 223	1 456
Activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	2	2
TOTAAL ACTIVA VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	1 225	1 457
Specifieke waardeverminderingen	(2)	(2)
TOTAAL ACTIVA NA BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	1 223	1 456

2.8. Materiële vaste activa (rubriek XV van het actief)

a. Netto boekwaarde

	Terreinen en gebouwen	Kantoormeubilair en andere uitrusting		Totaal
	Eigen gebruik Eigenaar	Eigen gebruik Eigenaar	Operationale leasing	
(in miljoen EUR)				
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2014	395	79	1	475
- Aanschaffingen	0	3	0	3
- Verkopen	0	(3)	0	(3)
- Overboekingen en annulaties	0	(2)	0	(2)
- Omrekeningsverschillen	0	2	0	2
Aanschaffingswaarde per 31 december 2014 (A)	396	78	1	474
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 1 januari 2014	(69)	(65)	0	(134)
- Geboekte afschrijvingen	(7)	(4)	0	(12)
- Verkopen	0	3	0	3
- Overboekingen en annulaties	0	3	0	3
- Omrekeningsverschillen	0	(2)	0	(2)
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2014 (B)	(77)	(66)	0	(143)
Netto boekwaarde per 31 december 2014 (A)+(B)	319	12	1	331

	Terreinen en gebouwen	Kantoormeubilair en andere uitrusting	Totaal
(in miljoen EUR)	Eigen gebruik Eigenaar	Eigen gebruik Eigenaar	
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2015	396	78	474
- Aanschaffingen	1	1	2
- Verkopen	(49)	(23)	(72)
- Wijziging in de consolidatiekring (uit)	0	0	(1)
- Omrekeningsverschillen	1	3	3
Aanschaffingswaarde per 31 december 2015 (A)	348	59	406
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 1 januari 2015	(77)	(66)	(143)
- Geboekte afschrijvingen	(7)	(4)	(11)
- Verkopen	19	23	42
- Omrekeningsverschillen	0	(2)	(2)
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2015 (B)	(66)	(48)	(114)
Netto boekwaarde per 31 december 2015 (A)+(B) ⁽¹⁾	282	10	293

(1) De boekwaarde van de terreinen en gebouwen omvat de boekwaarde van de Dexia toren op La Défense voor een bedrag van 276 miljoen EUR. In februari 2016 werd na een marktstudie beslist dit gebouw te verkopen. Gezien het een gebeurtenis na balansdatum betreft, werd dit actief niet geboekt als activa aangehouden voor verkoop.

b. Reële waarde van vastgoedbeleggingen

Nihil.

c. Geactiveerde kosten voor de constructie van materiële vaste activa

Nihil.

d. Contractuele verplichtingen met betrekking tot vastgoedbeleggingen op het einde van de periode

Nihil.

e. Contractuele verplichtingen met betrekking tot terreinen en gebouwen, kantoormeubilair en andere uitrusting op het einde van de periode

Nihil.

2.9. Immateriële vaste activa (rubriek XVI van het actief)

	2014			2015		
	Intern ont- wikkelde software	Overige immateriële vaste activa ⁽¹⁾	Totaal	Intern ont- wikkelde software	Overige immateriële vaste activa ⁽¹⁾	Totaal
(in miljoen EUR)						
Aanschaffingswaarde per 1 januari	164	127	291	158	136	294
- Aanschaffingen	3	7	11	18	3	21
- Verkopen	(2)	0	(2)	(85)	(28)	(113)
- Overboekingen en annulaties	(7)	(2)	(9)	0	0	0
- Omrekeningsverschillen	0	2	2	0	2	2
Aanschaffingswaarde per 31 december (A)	158	136	294	91	113	204
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 1 januari	(146)	(118)	(264)	(146)	(125)	(271)
- Geboekt	(9)	(6)	(16)	(6)	(6)	(12)
- Verkopen	2	0	2	78	29	107
- Overboekingen en annulaties	7	2	9	0	0	0
- Omrekeningsverschillen	0	(2)	(2)	0	(2)	(2)
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december (B)	(146)	(125)	(271)	(74)	(103)	(178)
Netto boekwaarde per 31 december (A)+(B)	12	11	23	17	10	27

(1) Overige immateriële vaste activa omvat voornamelijk de aankopen van software.

2.10. Leasing

a. De groep als leasinggever

Financiële leasing

Bruto-investering in de financiële leasing (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Niet langer dan 1 jaar	107	111
Langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar	397	375
Langer dan 5 jaar	1 027	968
Subtotaal (A)	1 531	1 454
Niet verworven financieringsopbrengsten financiële leasing (B)	0	0
Netto-investering in de financiële leasing (A)-(B)	1 531	1 454

Aanvullende informatie (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Geschatte reële waarde van financiële leasing	1 531	1 453

Operationele leasing

Toekomstige netto minimale leasebetalingen op grond van operationele leasing (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Niet langer dan 1 jaar	2	5
Langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar	7	2
Langer dan 5 jaar	1	1
TOTAAL	10	7

b. De groep als leasingnemer

Financiële leasing

Nihil.

Operationele leasing

Toekomstige netto minimale leasebetalingen op grond van niet-opzegbare operationele leasing (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Niet langer dan 1 jaar	8	8
Langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar	27	22
Langer dan 5 jaar	1	0
TOTAAL	35	30
Bedrag van toekomstige minimale subleasebetalingen te ontvangen op grond van niet-opzegbare subleaseovereenkomsten op balansdatum	1	1

Lease en subleasebetalingen opgenomen als kost tijdens de periode (in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Minimale leasebetalingen	3	4
Voorwaardelijke leasebetalingen	1	1
Subleasebetalingen	0	(1)
TOTAAL	4	4

2.11. Kwaliteit van financiële activa

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Uitsplitsing van normale financiële activa		
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	8 577	7 839
Leningen aan en vorderingen op cliënten	134 948	127 412
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	306	200
Leningen en effecten beschikbaar voor verkoop	26 511	22 059
<i>waarvan vastrentende instrumenten</i>	26 353	21 893
<i>waarvan niet-vastrentende instrumenten</i>	158	166
Overige vorderingen en overige activa (toelichting 2.7)	1 184	1 425
TOTAAL VAN DE NORMALE FINANCIËLE ACTIVA	171 525	158 935
Collectieve waardeverminderingen op normale financiële activa	(503)	(422)
NETTOBEDRAG VAN DE NORMALE FINANCIËLE ACTIVA	171 022	158 513

	Brutobedrag		Specifieke bijzondere waardevermindering op financiële activa		Nettobedrag	
(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015
Uitsplitsing van financiële activa waarop een bijzondere waardevermindering werd toegepast						
Leningen aan en vorderingen op cliënten	1 161	1 320	(309)	(458)	852	862
Leningen en effecten beschikbaar voor verkoop	211	342	(80)	(144)	131	198
<i>waarvan vastrentende instrumenten</i>	72	212	(43)	(98)	29	114
<i>waarvan niet-vastrentende instrumenten</i>	139	130	(37)	(47)	102	83
Overlopende rekeningen en overige activa (toelichting 2.7)	2	2	(2)	(2)	0	0
TOTAAL VAN FINANCIËLE ACTIVA WAAROP EEN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING WERD TOEGEPAST	1 374	1 664	(391)	(604)	983	1 060
Normale financiële activa waarop een bijzondere waardevermindering werd toegepast						
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	8 577	7 839	0	0	8 577	7 839
Leningen aan en vorderingen op cliënten	136 109	128 732	(309)	(458)	135 801	128 274
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	306	200	0	0	306	200
Leningen en effecten beschikbaar voor verkoop	26 721	22 401	(80)	(144)	26 641	22 257
<i>waarvan vastrentende instrumenten</i>	26 425	22 105	(43)	(98)	26 381	22 007
<i>waarvan niet-vastrentende instrumenten</i>	297	296	(37)	(47)	260	249
Overlopende rekeningen en overige activa (toelichting 2.7)	1 186	1 427	(2)	(2)	1 184	1 425
TOTAAL VAN DE NORMALE FINANCIËLE ACTIVA WAAROP EEN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING WERD TOEGEPAST	172 899	160 599	(391)	(604)	172 509	159 995
Collectieve waardeverminderingen op financiële activa					(503)	(422)
NETTOBEDRAG	172 899	160 599	(391)	(604)	172 006	159 573

2.12. Herclassificatie van financiële activa (IAS 39 gewijzigd)

Sinds 1 oktober 2008 is de groep Dexia overgegaan tot de herclassificatie van een aantal financiële activa uit de rubriek *Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden* naar de rubrieken *Financiële activa beschikbaar voor verkoop* of *Leningen en vorderingen*, en bepaalde activa uit de rubriek *Financiële activa beschikbaar voor verkoop* naar *Leningen en vorderingen*, conform de mogelijkheden geboden binnen de

wijzigingen aan de normen IAS 39 en IFRS 7 "Herclassificatie van financiële activa".

Op 1 oktober 2014 heeft de groep opnieuw een aantal *Financiële activa beschikbaar voor verkoop* naar *Leningen en vorderingen* geherclassificeerd.

31/12/2014								
	Boekwaarde van geherclassificeerde activa per 1 oktober 2008	Boekwaarde van geherclassificeerde activa per 1 oktober 2014	Boekwaarde van geherclassificeerde activa per 31 december 2014	Reële waarde van geherclassificeerde activa per 31 december 2014	Bedrag niet opgenomen in resultatenrekening tengevolge de herclassificatie	Bedrag niet opgenomen in AFS-reserve tengevolge de herclassificatie	Afschrijving agio/disagio toegewezen aan de resultatenrekening	Afschrijving agio/disagio toegewezen aan de AFS-reserve
(in miljoen EUR)								
Van "Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden" naar "Leningen en vorderingen"	3 565		1 726	1 589	(137)		2	
Van "Financiële activa beschikbaar voor verkoop" naar "Leningen en vorderingen"	64 396	2 544	47 313	44 320		(2 993)		177

31/12/2015							
	Boekwaarde van geherclassificeerde activa op datum van herclassificatie	Boekwaarde van geherclassificeerde activa per 31 december 2015	Reële waarde van geherclassificeerde activa per 31 december 2015	Bedrag niet opgenomen in resultatenrekening tengevolge de herclassificatie	Bedrag niet opgenomen in AFS-reserve tengevolge de herclassificatie	Afschrijving agio/disagio toegewezen aan de resultatenrekening	Afschrijving agio/disagio toegewezen aan de AFS-reserve
(in miljoen EUR)							
Van "Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden" naar "Leningen en vorderingen"	3 565	1 630	1 542	(88)		4	
Van "Financiële activa beschikbaar voor verkoop" naar "Leningen en vorderingen"	65 013	47 320	43 674		(3 646)		206

IMPACT VAN DE HERCLASSIFICATIES OP HET EIGEN VERMOGEN EN HET RESULTAAT

a. Herclassificatie van de rubriek "Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden" naar "Leningen en vorderingen"

Het verschil tussen de boekwaarde op de datum van herclassificatie en het terugbetalingsbedrag wordt afgeschreven over de resterende looptijd van het actief. De impact van deze afschrijving op het resultaat is gepubliceerd in de kolom "Afschrijving agio/disagio toegewezen aan de resultatenrekening".

Op afsluitdatum vertegenwoordigt het verschil tussen de boekwaarde van de geherclassificeerde activa en de reële waarde, de gecumuleerde veranderingen in reële waarde vanaf de datum van herclassificatie tot afsluitdatum. Het omvat eveneens de gecumuleerde afschrijving van het agio/disagio sinds de herclassificatie. In 2014 en 2015 is het verschil negatief ten gevolge van de verhoging van de spreads.

b. Herclassificatie van de rubriek "Financiële activa beschikbaar voor verkoop" naar "Leningen en vorderingen"

De groep Dexia beschikt over een bijzondere portefeuille financiële activa beschikbaar voor verkoop die is samengesteld uit effecten met een zeer lange looptijd.

Dit heeft voor gevolg dat onbelangrijke wijzigingen in de spreads significante wijzigingen met zich brengen.

De impact van de herclassificatie op de risicokost is een inschatting van het bedrag zonder toevoegingen of aanwendingen van collectieve en specifieke waardeverminderingen.

In 2015 werd een opbrengst ten belope van 19 miljoen EUR geboekt uit hoofde van de collectieve waardeverminderingen (een kost van - 18 miljoen EUR in 2014).

Indien een waardevermindering wordt erkend op een financieel actief dat aanvankelijk werd geboekt als *Financiële activa beschikbaar voor verkoop* en in toepassing van IAS 39 (gewijzigd) werd geherclassificeerd naar *Leningen en vorderingen*, wordt het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van de verwachte toekomstige kasstromen geactualiseerd tegen de effectieve rentevoet op de datum van herclassificatie, erkend in de rekeningen als een waardevermindering. Dienovereenkomstig wordt elk niet afgeschreven bedrag erkend in de reëlewaarderreserve van de effecten beschikbaar voor verkoop eveneens in kosten genomen. Deze laatste vertegenwoordigen voornamelijk de niet economische verliezen die zullen afgeschreven worden in de toekomstige rentemarge.

Tussen 2014 en 2015 evolueert de boekwaarde van de geherclassificeerde activa op een niet significante wijze.

Het verschil tussen de boekwaarde en de reële waarde van de geherclassificeerde activa weerspiegelt de evolutie van de kredietspreads en de liquiditeit op de markten.

c. Impact van de herclassificaties op de rentemarge

De herclassificatie van de *Financiële activa beschikbaar voor verkoop* naar de *Leningen en vorderingen* heeft geen invloed op de rentemarge gezien de afschrijving van het agio/disagio van het actief wordt verrekend met de symmetrische afschrijving van de bevroren reëlewaarderreserve op het ogenblik van de herclassificatie.

De impact op de rentemarge van de herclassificatie van de *Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden* naar *Leningen en vorderingen* bedraagt 4 miljoen EUR in 2015 (2 miljoen EUR in 2014).

2.13. Overboeking van financiële activa

De groep Dexia voert transacties uit in terugkoopovereenkomsten, effectenlendingovereenkomsten en totaal rendement swaps, die haar toelaten financiële activa, voornamelijk leningen en vorderingen of schuldtitels over te boeken terwijl de risico's en voordelen behouden blijven.

Als gevolg hiervan blijven deze overgeboekte financiële activa behouden op de balans. De overboekingen worden beschouwd als beveiligde financieringstransacties.

	31/12/2014		31/12/2015	
	Boekwaarde van de activa	Boekwaarde van de daarmee verbonden verplichtingen	Boekwaarde van de activa	Boekwaarde van de daarmee verbonden verplichtingen
(in miljoen EUR)				
Leningen en vorderingen in de boeken behouden wegens de volgende transacties:				
Terugkoopovereenkomsten (repo)	22 828	19 904	22 451	20 293
TOTAAL	22 828	19 904	22 451	20 293
Financiële activa beschikbaar voor verkoop in de boeken behouden wegens de volgende transacties:				
Terugkoopovereenkomsten (repo)	10 181	9 490	12 497	12 123
TOTAAL	10 181	9 490	12 497	12 123
Financiële activa aangehouden voor handelsdoelseinden in de boeken behouden wegens de volgende transacties:				
Terugkoopovereenkomsten (repo)	83	83	17	16
TOTAAL	83	83	17	16
TOTAAL	33 092	29 477	34 965	32 432

3. Toelichtingen bij de verplichtingen van de geconsolideerde balans

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

3.0. Centrale banken (rubriek I)	115	3.6. Overlopende rekeningen en overige verplichtingen (rubriek X)	117
3.1. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (rubriek II)	115	3.7. Voorzieningen voor risico's en kosten (rubriek XIII)	118
3.2. Schulden aan kredietinstellingen (rubriek IV)	116	3.8. Achtergestelde schulden (rubriek XIV)	119
3.3. Schulden aan cliënten (rubriek V)	116	3.9. Toelichting bij het eigen vermogen	120
3.4. Schuld papier (rubriek VI)	116		
3.5. Belastingverplichtingen (rubrieken VIII en IX)	117		

3.0. Centrale banken (rubriek I van de verplichtingen)

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Centrale banken ⁽¹⁾	33 845	15 932
TOTAAL	33 845	15 932

(1) In een context van verminderde interbancaire liquiditeit heeft de groep in 2014 gebruik gemaakt van de herfinancieringsmogelijkheden voorgesteld door de centrale banken. In 2015 was dit veel minder het geval.

3.1. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (rubriek II van de verplichtingen)

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	2 222	1 987
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden (zie toelichting 4.1.)	23 509	20 792
TOTAAL	25 731	22 779

a. Uitsplitsing volgens aard van de verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Nihil.

b. Uitsplitsing volgens aard van de verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Niet achtergestelde verplichtingen	2 222	1 987
TOTAAL	2 222	1 987

c. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

d. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1 en toelichting 7.2.h inzake het eigen kredietrisico.

De Fair Value Optie (FVO) voor financiële verplichtingen wordt vooral gebruikt in volgende situaties :

1) door Dexia Financial Products Inc en FSA Global Funding Ltd wanneer de hedge accounting-vereisten niet vervuld zijn

of wanneer het risico bestaat dat ze niet vervuld zullen zijn, wordt de FVO als een alternatief gebruikt om de volatiliteit in de resultatenrekening te verminderen.

De volgende types van verplichtingen worden in de Fair Value Optie ondergebracht :

a) vastrentende verplichtingen op maat van de klant doordat ze in bijzondere mate ontwikkeld werden volgens de specifieke behoeften van de investeerders (GIC activiteiten). De eigen kredietspread is de laagste van de DVA spread van Dexia en de spread van Assured Guaranty.

b) FSA Global Funding's vastrentende verplichtingen.

De eigen kredietspread is de DVA spread van Dexia.

2) Bij uitgifte van schuld papier met besloten derivaten.

3.2. Schulden aan kredietinstellingen (rubriek IV van de verplichtingen)

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Direct opeisbaar	40	8
Terugkoopovereenkomsten (repo)	29 811	34 736
Overige schulden	14 752	14 035
TOTAAL	44 604	48 780

b. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

c. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

3.3. Schulden aan cliënten (rubriek V van de verplichtingen)

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Direct opvraagbare deposito's	1 617	1 533
Termijndeposito's	4 829	5 834
Totaal deposito's van cliënten	6 446	7 367
Terugkoopactiviteit	1	435
Overige schulden	1 511	1 596
Totaal schulden aan cliënten	1 512	2 031
TOTAAL	7 958	9 399

b. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

c. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

3.4. Schuld papier (rubriek VI van de verplichtingen)

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Depositobewijzen	19 495	14 907
Niet-converteerbare obligaties ⁽¹⁾	70 023	76 625
TOTAAL^{(2) (3)}	89 518	91 532

(1) Op 31 december 2015 was het bedrag aan 'covered bonds' opgenomen in deze rubriek 19,3 miljard EUR (21,2 miljard EUR in 2014).

(2) Op 31 december 2015 bedroeg het bedrag uitgegeven onder Staatsgarantie 61,2 miljard EUR (73 miljard EUR in 2014) waarvan 300 miljoen EUR (19 miljard EUR in 2014) werd aangekocht of onderschreven door ondernemingen van de Groep.

(3) De uitvoering van het geordende resolutieplan heeft een klacht met zich gebracht, ingediend door een schuldeiser van Dexia Crédit Local. Deze schuldeiser, voorheen opgenomen in de groep Dexia, wordt thans geliquideerd. Hij beweert dat één van de voornaamste verkopen uitgevoerd door de Groep conform de bepalingen van het geordende resolutieplan, een verzuim heeft ontketend van de effecten in zijn bezit. Dexia beschouwt deze bewering als zijnde totaal ongegrond en zal deze heftig betwisten wanneer dit verdergaat.

b. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

c. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

3.5. Belastingverplichtingen (rubrieken VIII en IX van de verplichtingen)

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Lopende belastingen op de verplichtingen	2	2
Uitgestelde belastingen op de verplichtingen (zie toelichting 4.2)	152	159

3.6. Overlopende rekeningen en overige verplichtingen (rubriek X van de verplichtingen)

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Overige verplichtingen	1 416	1 323
Kaswaarborgen	5 856	4 812
TOTAAL	7 272	6 135

Overige verplichtingen

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Gelopen kosten	39	38
Uitgestelde opbrengsten	33	46
Subsidies	76	70
Overige toegekende ontvangen bedragen	1	1
Salarissen en sociale lasten (te betalen)	16	13
Schulden verbonden aan dividenden	94	4
Overige heffingen	24	21
Overige schulden en overige verplichtingen	1 133	1 130
TOTAAL	1 416	1 323

3.7. Voorzieningen voor risico's en kosten (rubriek XIII van de verplichtingen)

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Geschillen ⁽¹⁾	284	329
Herstructurering	31	27
Toegezegd-pensioenregelingen	16	9
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	2	2
Voorzieningen voor niet in de balans opgenomen kredietverplichtingen	7	6
Verlieslatende contracten	4	3
Overige voorzieningen	10	0
TOTAAL	353	376

(1) De lijn Geschillen omvat een voorziening die betrekking heeft op de desensibilisering van de gestructureerde kredieten in Frankrijk.

b. Wijzigingen

	Geschillen	Herstructurering	Pensioenen en andere personeelsbeloningen	Voorzieningen voor niet in de balans opgenomen kredietverplichtingen	Verlieslatende contracten	Overige voorzieningen	Totaal
(in miljoen EUR)							
OP 01/01/2014	194	53	10	52	3	2	313
Toevoegingen	124	4	6	0	0	9	143
Terugnemingen	(67)	(24)	(3)	(1)	0	(1)	(96)
Bestedingen	(17)	(2)	(1)	0	(1)	0	(21)
Actuariële verschillen	0	0	6	0	0	0	6
Overige overboekingen	44	0	0	(44)	0	0	0
Omrekeningsverschillen	6	0	0	0	1	0	7
OP 31/12/2014	284	31	18	7	4	10	353

	Geschillen ⁽¹⁾	Herstructurering	Pensioenen en andere personeelsbeloningen	Voorzieningen voor niet in de balans opgenomen kredietverplichtingen	Verlieslatende contracten	Overige voorzieningen	Totaal
(in miljoen EUR)							
OP 01/01/2015	284	31	18	7	4	10	353
Toevoegingen	93	3	2	0	0	0	99
Terugnemingen	(47)	(8)	(1)	(1)	0	(1)	(58)
Bestedingen	(6)	(6)	(1)	0	(1)	0	(15)
Actuariële verschillen	0	0	(7)	0	0	0	(7)
Wijziging in de consolidatiekring (uit)	0	(1)	0	0	0	(1)	(2)
Overige overboekingen	0	8	0	0	0	(8)	0
Omrekeningsverschillen	5	0	0	0	0	0	5
OP 31/12/2015	329	27	11	6	3	0	376

(1) We verwijzen hiervoor naar het deel Geschillen in het hoofdstuk Risicobeheer van het beheersverslag.

c. Voorzieningen voor pensioenen en overige voordelen op lange termijn

Na de verkoop van de meeste operationele dochterondernemingen, houdt Dexia slechts enkele dochterondernemingen aan met een significant aantal personeelsleden in bepaalde landen. Buiten de wettelijke pensioenverplichtingen en de toegezegd-bijdrageregelingen onderworpen aan een minimum gegarandeerd rendement in België, zijn de verplichtingen uit pensioenregelingen met vaste prestaties beperkt. Het betreft hoofdzakelijk de vergoedingen bij pensionering in Frankrijk, de pensioenplannen in Italië en de pensioenplannen van het Belgische personeel van de holding die minder dan 100 personen telt. Tengevolge de daling van het personeelsbestand van de Groep dalen de verplichtingen eveneens, en vertegenwoordigt het Defined Benefit Obligation (verplichting krachtens de vaste prestaties, de langetermijnbeloningen en verplichtingen na pensionering) minder dan 5 % van het geconsolideerd eigen vermogen. De actuariële verplichting verminderd met de reële waarde van de activa inzake pensioenen en andere personeelsbeloningen

bedraagt 11 miljoen EUR per 31 december 2015 tegen 17 miljoen EUR per 31 december 2014.

d. Defined contribution plan

De Belgische defined contribution pensioenregelingen zijn bij wet onderhevig aan een minimum gegarandeerd rendement. Namens de Belgische wet van 18 december 2015, worden de minimum rendementen als volgt door de werkgever gegarandeerd :

(i) voor de bijdragen betaald sinds 1 januari 2016, geldt een nieuw veranderlijk minimum rendement gebaseerd op de OLO rentevoeten, met een minimum van 1.75% en een maximum van 3.75%. In het licht van de lage rentevoeten van de OLOs de laatste jaren, werd het rendement initieel ingesteld op 1.75%, (ii) voor de bijdragen betaald tot eind december 2015, blijven de voorheen van toepassing zijnde wettelijke rendementen (3.25% en 3.75% voor respectievelijk de werkgevers- en werknemersbijdragen) toepasbaar tot de pensioneringsdatum van de deelnemers. Met het oog op het gegarandeerd minimum rendement worden deze plannen geclassificeerd als toegezegd-bijdrageregelingen.

3.8. Achtergestelde schulden (rubriek XIV van de verplichtingen)

a. Uitsplitsing volgens aard

Achtergestelde, converteerbare schulden

Nihil.

Achtergestelde, niet-converteerbare schulden

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Eeuwigdurende achtergestelde schulden	0	0
Overige achtergestelde schulden	498	492
TOTAAL	498	492

De gedetailleerde lijst is beschikbaar op aanvraag bij Investor Relations - E-mail: investor.relations@dexia.com - Tel. Brussel: + 32 2 213 57 39 - Tel. Parijs: + 33 1 58 58 82 48

b. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

zie toelichtingen 7.4 en 7.6.

c. Uitsplitsing van de reële waarde

zie toelichting 7.1.

3.9 Toelichting bij het eigen vermogen

a. Maatschappelijk kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal, onderschreven en volledig volstort, van Dexia NV bedraagt 500 000 000 EUR en is vertegenwoordigd door 30 896 352 895 aandelen, waarvan 1 948 984 474 aandelen van categorie A en 28 947 368 421 aandelen van categorie B.

b. Eeuwigdurende diep achtergestelde schuldbewijzen

In 2012 kocht Dexia Crédit Local 644 miljoen EUR aan eeuwigdurende achtergestelde niet-cumulatieve schuldbewijzen terug, die werden uitgegeven op 18 november 2005 voor 700 miljoen EUR, tegen de prijs van 24 % (uitgedrukt in percentage van de nominale waarde), en haalde een meerwaarde van 486 miljoen EUR excl. kosten. De schuldbewijzen werden geboekt in het eigen vermogen onder minderheidsbelangen. De meerwaarde werd geboekt in het eigen vermogen aandeel van de groep, overeenkomstig de IFRS normen. De omloop bedraagt voortaan 56 miljoen EUR, geboekt in de minderheidsbelangen.

Bovendien kocht Dexia in 2012 de eeuwigdurende achtergestelde niet-cumulatieve schuldbewijzen uitgegeven in oktober 2006 door Dexia Funding Luxembourg (91,84 % van de omloop) van Belfius (voormalig DBB) die deze had verworven in het kader van het publiek bod tot aankoop dat ze had gelanceerd op 20 februari 2012. De oorspronkelijke uitgifte bedroeg 498 miljoen EUR, Belfius had voor 458 miljoen EUR aangeschaft. Tengevolge de fusie van Dexia en DFL op 1 januari 2012, worden de schuldbewijzen aangehouden door de investeerders (40 miljoen EUR) sinds 2012 in de boeken opgenomen onder het eigen vermogen aandeel van de groep en niet langer als minderheidsbelangen.

c. Overige wijzigingen

In 2014 belopen de overige wijzigingen in het eigen vermogen -10 miljoen EUR, die het gevolg zijn van het verdwijnen van DEXIAM uit de consolidatiekring.

In 2015 bedragen de overige wijzigingen in het eigen vermogen + 26 miljoen EUR en zijn het gevolg van de herziening van de positionering van de annulering van het resultaat op interne transfers.

4. Andere toelichtingen bij de geconsolideerde balans

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

4.1. Derivaten	121	4.6. Informatie over activiteiten aangehouden voor verkoop en beëindigde activiteiten	130
4.2. Uitgestelde belastingen	123	4.7. Op aandelen gebaseerde betalingen	131
4.3. Saldering van financiële activa en verplichtingen	125	4.8. Aandelen	131
4.4. Transacties met verbonden partijen	127	4.9. Wisselkoersen	133
4.5. Overnames en overdrachten van geconsolideerde ondernemingen	129	4.10. Beheer van het kapitaal	133
		4.11. Minderheidsbelangen - kern eigen vermogen	133

4.1. Derivaten

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014		31/12/2015	
	Actief	Verplichtingen	Actief	Verplichtingen
Derivaten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (zie toelichtingen 2.1 en 3.1)	22 400	23 509	18 800	20 792
Derivaten aangewezen als reëlewaardeafdekking	7 270	29 734	5 774	26 364
Derivaten aangewezen als kasstroomafdekking	190	1 298	229	1 128
Derivaten aangewezen als afdekking van een portefeuille	914	2 799	669	2 486
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	8 374	33 832	6 672	29 978
TOTAAL	30 775	57 341	25 472	50 770

b. Detail van de derivaten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

(in miljoen EUR)	31/12/2014				31/12/2015			
	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen
	Te ontvangen	Te leveren			Te ontvangen	Te leveren		
Intrestderivaten	240 923	240 300	20 071	22 484	207 905	207 443	16 971	19 760
OTC opties	1 019	798	324	21	736	481	28	19
OTC andere instrumenten	235 844	235 439	19 747	22 463	203 918	203 791	16 944	19 734
Andere instrumenten verhandeld op een georganiseerde markt	4 060	4 063	0	0	3 250	3 171	0	7
Aandelenderivaten	4	4	0	0	0	0	0	0
OTC andere instrumenten	4	4	0	0	0	0	0	0
Wisselkoersderivaten	27 968	27 402	1 696	844	17 462	17 351	1 130	865
OTC opties	290	216	150	0	0	0	0	0
OTC andere instrumenten	27 678	27 186	1 546	844	17 462	17 351	1 130	865
Kredietderivaten	5 385	1 551	634	182	4 999	1 537	699	166
Credit default swap	5 385	1 551	634	182	4 999	1 537	699	166
TOTAAL	274 280	269 256	22 400	23 509	230 366	226 332	18 800	20 792

c. Detail van de derivaten aangewezen als reëlewaardeafdekking

(in miljoen EUR)	31/12/2014				31/12/2015			
	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen
	Te ontvangen	Te leveren			Te ontvangen	Te leveren		
Intrestderivaten	97 754	97 677	6 398	26 322	97 233	97 188	5 499	25 227
OTC opties	169	112	0	53	65	17	0	6
OTC andere instrumenten	97 585	97 565	6 398	26 269	97 168	97 170	5 499	25 221
Aandelenderivaten ⁽¹⁾	482	391	73	0	201	110	67	0
OTC opties	91	0	62	0	91	0	62	0
OTC andere instrumenten	391	391	12	0	110	110	5	0
Wisselkoersderivaten	9 015	8 806	799	3 412	8 996	9 007	207	1 137
OTC andere instrumenten	9 015	8 806	799	3 412	8 996	9 007	207	1 137
TOTAAL	107 251	106 874	7 270	29 734	106 429	106 305	5 774	26 364

(1) Deze lijn omvat de derivaten die effecten afdekken wiens vergoeding gedeeltelijk verbonden is aan de evolutie van een aandelenkorf.

d. Detail van de derivaten aangewezen als kasstroomafdekking

(in miljoen EUR)	31/12/2014				31/12/2015			
	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen
	Te ontvangen	Te leveren			Te ontvangen	Te leveren		
Intrestderivaten	5 591	5 591	189	788	3 141	3 141	162	661
OTC andere instrumenten	5 591	5 591	189	788	3 141	3 141	162	661
Wisselkoersderivaten	1 112	1 254	1	510	1 123	1 283	66	468
OTC andere instrumenten	1 112	1 254	1	510	1 123	1 283	66	468
TOTAAL	6 703	6 845	190	1 298	4 264	4 424	229	1 128

e. Detail van de derivaten aangewezen als afdekking van een investering in een buitenlandse entiteit

Nihil.

f. Detail van de derivaten aangewezen als afdekking van een portefeuille

(in miljoen EUR)	31/12/2014				31/12/2015			
	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen	Notioneel bedrag		Actief	Verplichtingen
	Te ontvangen	Te leveren			Te ontvangen	Te leveren		
Reëlewaardeafdekking renterisico van een portefeuille	24 855	24 855	914	2 799	30 196	30 196	669	2 486
TOTAAL	24 855	24 855	914	2 799	30 196	30 196	669	2 486

4.2. Uitgestelde belastingen

a. Uitsplitsing volgens aard

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Uitgestelde belastingen op het actief	4 511	3 376
Niet geboekte uitgestelde belastingen op het actief	(4 470)	(3 341)
Geboekte uitgestelde belastingen op het actief (zie toelichting 2.6)⁽¹⁾	41	35
Uitgestelde belastingen op de verplichtingen (zie toelichting 3.5)⁽¹⁾	(152)	(159)
TOTAAL	(111)	(124)

(1) De uitgestelde belastingen op het actief en de verplichtingen worden gecompenseerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde fiscale entiteit.

De impact van de wijzigingen in de uitgestelde belastingen op het resultaat en op de latente of uitgestelde winsten en verliezen worden geanalyseerd in respectievelijk toelichting 5.11 "Winstbelastingen" en de "Staat van het nettoresultaat en de winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt".

b. Bewegingen tijdens het boekjaar

(in miljoen EUR)	2014	2015
OP 1 JANUARI	(93)	(111)
Kost of opbrengst geboekt in resultaat : "Winstbelastingen"	(2)	(24)
Bewegingen met impact op het eigen vermogen	(14)	(13)
Omrekeningsverschillen	(3)	(3)
Overige bewegingen ⁽¹⁾	1	27
OP 31 DECEMBER	(111)	(124)

(1) In 2015 verklaart de herziening van de positionering van de annulering van het resultaat op interne transfers een wijziging van 25 miljoen EUR.

c. Categorieën van uitgestelde belastingen

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Uitgestelde belastingen op het actief	4 511	3 376
Uitgestelde belastingen op de verplichtingen	(152)	(159)
TOTAAL	4 359	3 217

Uitgestelde belastingen uit actiefbestanddelen	2014		2015	
	Totaal	Waarvan impact op het resultaat	Totaal	Waarvan impact op het resultaat
(in miljoen EUR)				
Leningen (en voorzieningen voor verliezen op leningen)	(1 408)	(1 006)	(1 382)	107
Effecten	(1 458)	(634)	(1 351)	223
Derivaten	(1 157)	1 134	(1 522)	(185)
Materiële en immateriële vaste activa	(10)	0	(10)	1
Overlopende rekeningen en overige activa	15	(6)	23	2
TOTAAL	(4 018)	(512)	(4 241)	148

Uitgestelde belastingen uit verplichtingen	2014		2015	
	Totaal	Waarvan impact op het resultaat	Totaal	Waarvan impact op het resultaat
(in miljoen EUR)				
Derivaten	3 525	(253)	3 590	114
Ontleningen, deposito's en schuldpapier	1 747	637	1 472	(275)
Voorzieningen	75	(13)	229	153
Pensioenen	4	(1)	5	1
Niet aftrekbare voorzieningen	22	45	0	(22)
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	(79)	(11)	(126)	(24)
TOTAAL	5 294	404	5 171	(52)

Uitgestelde belastingen uit andere bestanddelen	2014		2015	
	Totaal	Waarvan impact op het resultaat	Totaal	Waarvan impact op het resultaat
(in miljoen EUR)				
Recupereerbare fiscale verliezen	3 098	188	2 295	(835)
Entiteiten met speciaal belastingregime	(15)	13	(6)	9
TOTAAL	3 083	201	2 288	(826)

TOTAAL UITGESTELDE BELASTINGEN	4 359	3 217
---------------------------------------	--------------	--------------

d. Vervaldatum van niet geboekte uitgestelde belastingen op het actief

(in miljoen EUR)	31/12/2014		
	1 tot 5 jaar	Onbepaald	Totaal
Aard			
Tijdelijke verschillen	0	(1 450)	(1 450)
Overdraagbare fiscale verliezen	(1 444)	(1 576)	(3 020)
TOTAAL	(1 444)	(3 026)	(4 470)

(in miljoen EUR)	31/12/2015		
	1 tot 5 jaar	Onbepaald	Totaal
Aard			
Tijdelijke verschillen	0	(1 057)	(1 057)
Overdraagbare fiscale verliezen	(1 535)	(750)	(2 285)
TOTAAL	(1 535)	(1 806)	(3 341)

4.3. Saldering van financiële activa en verplichtingen

De onderstaande tabel geeft de financiële activa en financiële verplichtingen weer voor en na saldering.

De kolom "Brutobedragen gesaldeerd op de balans" geeft de bedragen weer die zijn gesaldeerd volgens de criteria gedefinieerd in IAS 32, zoals uiteengezet in de toelichting "Warderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen". De gesaldeerde bedragen hebben betrekking op derivaten en verkoop- en terugkoopovereenkomsten die Dexia verhandelt met een afwikkelingsinstelling, en die niet significant zijn.

De kolom "Impact van master netting-overeenkomsten en vergelijkbare overeenkomsten" omvat bedragen van financiële instrumenten die het voorwerp uitmaken van een afdwingbare master netting-overeenkomst of een vergelijkbare overeenkomst maar die niet beantwoorden aan de salderingscriteria vereist door IAS 32. Bij Dexia gaat het hier over transacties die het voorwerp uitmaken van de ISDA Master Netting Agreements en Global Master Repurchase Agreements waarvoor het recht tot saldering slechts kan worden uitgeoefend in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de tegenpartijen.

In het bijzonder werd op 2 november 2009 de Dexia Group Master Netting Agreement (DGMNA) gesloten tussen Dexia N.V., Banque Internationale à Luxembourg S.A. (voorheen Dexia Banque Internationale à Luxembourg S.A.), Belfius Bank N.V. (voorheen Dexia Bank Belgium NV), Dexia Crédit Local S.A. en Dexia Crediop SpA.

De DGMNA staat de contractspartijen toe om bedragen die zijn verschuldigd naar aanleiding van transacties gebaseerd op verschillende contracten onderling te compenseren ("netting").

Deze transacties kunnen betrekking hebben op één of meerdere ISDA Master Agreements of andere kaderovereenkomsten betreffende financiële instrumenten ("Hoofdovereenkomsten"). De DGMNA heeft in het bijzonder tot doel om netting toe te staan in het geval waarin een van de contractspartijen in gebreke blijft, en staat netting bijgevolg uitsluitend toe indien de transacties op basis van de Hoofdovereenkomsten worden versneld, beëindigd, vereffend of ontbonden (hierna "Close Out"). Wanneer een contractspartij in gebreke blijft, kan, in overeenstemming met de DGMNA, elke andere contractspartij, welke zelf niet in gebreke blijft, ervoor opteren om over te gaan tot de Close Out van elke transactie op basis van de Hoofdovereenkomsten waarbij vermelde contractspartij die niet in gebreke blijft, een partij is. Banque Internationale à Luxembourg S.A. en Belfius Bank N.V. zijn geen contractspartij meer bij de DGMNA sinds resp. 29 januari 2014 en 16 november 2015.

De kolommen "Kaswaarborgen" en "Als zekerheden verkregen of verstrekte financiële instrumenten" groeperen de bedragen die betrekking hebben op de financiële instrumenten die worden gebruikt als zekerheden. Bij Dexia bestaan deze hoofdzakelijk uit kaswaarborgen en als zekerheden verkregen of verstrekte effecten, en zijn vermeld tegen reële waarde. Deze waarborgen kunnen slechts worden uitgeoefend in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de tegenpartijen.

De instrumenten worden vermeld voor de waarde waartegen ze in de boeken van Dexia zijn opgenomen, de waarborgen echter worden beperkt tot het bedrag van het gewaarborgde actief of de gewaarborgde verplichting.

a. Gesaldeerde financiële activa of financiële activa die onder een afdwingbare master netting-overeenkomst of vergelijkbare overeenkomst vallen

	31/12/2014						
	Brutobedragen van financiële activa	Brutobedragen gesaldeerd op de balans	Nettobedragen van financiële activa opgenomen op de balans	Bedragen die niet gesaldeerd worden op de balans			Nettobedragen
				Impact van master netting-overeenkomsten en vergelijkbare overeenkomsten	Ontvangen kaswaarborgen	Als zekerheden verkregen financiële instrumenten	
(in miljoen EUR)							
Derivaten	29 000	0	29 000	(17 215)	(2 579)	0	9 206
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en gelijkaardige overeenkomsten	1 176	0	1 176	0	0	(1 176)	0
FINANCIËLE ACTIVA ONDERWORPEN AAN DE INFORMATIEVERSCHAFFING INZAKE SALDERING	30 176	0	30 176	(17 215)	(2 579)	(1 176)	9 206

b. Gesaldeerde financiële verplichtingen of financiële verplichtingen die onder een afdwingbare master netting-overeenkomst of vergelijkbare overeenkomst vallen

	31/12/2014						
	Brutobedragen van financiële verplichtingen	Brutobedragen gesaldeerd op de balans	Nettobedragen van financiële verplichtingen opgenomen op de balans	Bedragen die niet gesaldeerd worden op de balans			Nettobedragen
				Impact van master netting-overeenkomsten en vergelijkbare overeenkomsten	Verstrekte kaswaarborgen	Als zekerheden verkregen financiële instrumenten	
(in miljoen EUR)							
Derivaten	57 219	0	57 219	(17 215)	(33 170)	(671)	6 163
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en gelijkaardige overeenkomsten	28 976	0	28 976	0	(862)	(27 851)	264
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN ONDERWORPEN AAN DE INFORMATIEVERSCAFFING INZAKE SALDERING	86 195	0	86 195	(17 215)	(34 032)	(28 522)	6 427

c. Gesaldeerde financiële activa of financiële activa die onder een afdwingbare master netting-overeenkomst of vergelijkbare overeenkomst vallen

	31/12/2015						Nettobedragen
	Brutobedragen van financiële activa	Brutobedragen gesaldeerd op de balans	Nettobedragen van financiële activa opgenomen op de balans	Bedragen die niet gesaldeerd worden op de balans			
				Impact van master netting-overeenkomsten en vergelijkbare overeenkomsten	Ontvangen kaswaarborgen	Als zekerheden verkregen financiële instrumenten	
(in miljoen EUR)							
Derivaten	23 997	(12)	23 985	(14 510)	(2 850)	0	6 626
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en gelijkaardige overeenkomsten	2 337	0	2 337	0	(22)	(2 315)	0
FINANCIËLE ACTIVA ONDERWORPEN AAN DE INFORMATIEVERSCAFFING INZAKE SALDERING	26 334	(12)	26 322	(14 510)	(2 872)	(2 315)	6 626

d. Gesaldeerde financiële verplichtingen of financiële verplichtingen die onder een afdwingbare master netting-overeenkomst of vergelijkbare overeenkomst vallen

	31/12/2015						Nettobedragen
	Brutobedragen van financiële verplichtingen	Brutobedragen gesaldeerd op de balans	Nettobedragen van financiële verplichtingen opgenomen op de balans	Bedragen die niet gesaldeerd worden op de balans			
				Impact van master netting-overeenkomsten en vergelijkbare overeenkomsten	Verstrekte kaswaarborgen	Als zekerheden verkregen financiële instrumenten	
(in miljoen EUR)							
Derivaten	50 619	(12)	50 607	(14 510)	(33 095)	(609)	2 394
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en gelijkaardige overeenkomsten	34 024	0	34 024	0	(1 041)	(32 579)	404
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN ONDERWORPEN AAN DE INFORMATIEVERSCAFFING INZAKE SALDERING	84 643	(12)	84 631	(14 510)	(34 136)	(33 188)	2 798

4.4. Transacties met verbonden partijen

a. Transacties met verbonden partijen

Sinds 31 december 2012 oefenen, tengevolge de kapitaalverhoging waarop werd ingeschreven door de Belgische en de Franse Staat, slechts deze twee aandeelhouders een invloed van betekenis uit op Dexia. De transacties van de groep met

deze aandeelhouders zijn beschreven in punt 4.4.c. hierna. In toepassing van IAS24 § 25 maakt het detail van de leningen, ontleningen en verbintenissen met de Staten-aandeelhouders geen deel uit van een afzonderlijke kennisgeving.

Naar aanleiding van de herstructurering van de Groep, heeft Dexia geen transacties meer met verbonden partijen

b. Compensaties managers op sleutelposities (*)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Kortetermijnpersoneelsbeloningen ⁽¹⁾	3	3

(*) Managers op sleutelposities zijn de leden van de raad van bestuur en van het directiecomité.

(1) Deze lijn omvat het salaris en de andere voordelen.

De details zijn gepubliceerd in het deel Bezoldigingsverslag in het hoofdstuk Verklaring inzake corporate governance van het beheersverslag.

c. Transacties met de Belgische, Franse en Luxemburgse overheid

Waarborgmechanisme voor de financieringen van Dexia

Tijdelijke Waarborgovereenkomst van 2011

Op 16 december 2011 ondertekenden de Franse, de Belgische en de Luxemburgse Staten met Dexia en Dexia Crédit Local ("DCL") een Overeenkomst inzake Autonome Waarborg krachtens het Koninklijk Besluit van 18 oktober 2011 tot "toekenning van een Staatswaarborg aan bepaalde leningen van Dexia en Dexia Crédit Local" (zoals bekrachtigd door de Wet van 17 juni 2013 "houdende fiscale en financiële bepalingen en bepalingen met betrekking tot duurzame ontwikkeling"), de herziene Franse begrotingswet n° 2011-1416 van 2 november 2011 (de "Franse Machtigingswet"), en de Luxemburgse wet van 16 december 2011 "betreffende de begroting van ontvangsten en uitgaven van de overheid voor het begrotingsjaar 2012" (de "Luxemburgse Machtigingswet") (de "Tijdelijke Waarborgovereenkomst").

Krachtens deze Tijdelijke Waarborgovereenkomst hebben de drie overheden er zich gezamenlijk, maar niet hoofdelijk toe verbonden om de uitvoering door Dexia en DCL te waarborgen van de terugbetalingsverplichtingen die voortvloeien uit bepaalde financieringen die toegekend zijn door de Centrale Banken, kredietinstellingen en institutionele of professionele tegenpartijen, voor zover deze verplichtingen betrekking hebben op bepaalde financieringen met een looptijd van maximum 3 jaar, die aangegaan of uitgegeven worden tussen 21 december 2011 en 31 mei 2012. Deze initiële vervaldag werd tot 30 september 2012 krachtens Aanhangel nr.1 van 30 mei 2012, en tot 31 januari 2013 krachtens Aanhangel nr.3 van 28 september 2012, mits akkoord van de partijen en van de Europese Commissie verdaagd.

Elk van de overheden waarborgt deze terugbetalingsverplichtingen tot beloop van zijn respectieve aandeel:

- (i) 60,5 % voor de Belgische Staat;
- (ii) 36,5 % voor de Franse Staat; en
- (iii) 3,0 % voor de Luxemburgse Staat.

De waarborgverbintenis van de overheden conform deze Tijdelijke Waarborgovereenkomst mocht een plafond van 45 miljard EUR in hoofdsom (verhoogd tot 55 miljard EUR krachtens Aanhangel nr.2 van 5 juni 2012), berekend op basis van de krachtens genoemde overeenkomst gewaarborgde verplichtingen, niet overschrijden, er rekening mee houdend dat de omloop van de krachtens de hierna beschreven Waarborgovereenkomst van 2008 gewaarborgde verbintenissen niet in aanmerking werd genomen om het genoemde plafond van 55 miljard EUR te berekenen.

Op 21 december 2011 heeft de Europese Commissie haar voorlopige goedkeuring verleend aan dit waarborgmechanisme voor de periode die reikt tot 31 mei 2012, in afwachting van de definitieve beslissing die zij moest nemen in het kader van een nieuwe onderzoeksprocedure geopend in het kader van een controle op de staatswaarborg. De beslissing tot goedkeuring werd op 28 december 2012 genomen. De goedkeuring van het tijdelijke waarborgmechanisme werd verlengd tot inwerkingtreding van de hierna beschreven Waarborgovereenkomst van 2013.

Naast deze Tijdelijke Waarborgovereenkomst hebben de drie overheden, Dexia en DCL ook een "aanvullend" akkoord in 2011 getekend, waarbij deze overeenkomst werd aangevuld met betrekking tot de verplichting om de uitgifte van gewaarborgde obligaties, behoudens uitzondering, in te dekken door zekerheden (collateralisering), alsook met betrekking tot de prioriteiten voor de toerekening van de opbrengst van de gewaarborgde uitgiften. Dit aanvullende akkoord werd beëindigd op 24 januari 2013 conform de hierna beschreven Overeenkomst tot Uitgifte van Waarborgen van 2013. Deze overeenkomst voorziet tevens in de opheffing van de in eerste rang door Dexia en DCL aan de overheden verstrekte zekerheden. In tweede rang zekerheden verstrekt door DCL op activa die reeds door haar als zekerheid werden gegeven

voor ELA kredieten aan haar toegekend door de Banque de France, blijven bestaan. Op 31 december 2015 waren er geen ELA kredieten aan DCL toegekend door Banque de France.

De drie overheden, Dexia en DCL hebben ook begin 2012 een "aanvullend akkoord met betrekking tot het alarmmechanisme" getekend waarbij de Tijdelijke Waarborgovereenkomst werd aangevuld om o.m. aan de overheden de informatie over de liquiditeitstoestand van Dexia te verzekeren. Dit aanvullend akkoord voorziet onder meer in het wekelijks verstrekken van een financieringsplan dat Dexia, DCL en de dochtervennootschappen van deze laatste omvat voor een periode van één maand. De drie overheden, Dexia en DCL hadden ook begin 2012 een operationeel memorandum getekend alsook een "reporting-protocol" binnen het kader van de toepassing van de Tijdelijke Waarborgovereenkomst. Deze blijven onveranderd bestaan binnen het kader van de hierna beschreven Waarborgovereenkomst van 2013.

Conform de bepalingen van de Tijdelijke Waarborgovereenkomst moest Dexia aan de overheden een vergoeding betalen van:

- (i) een totstandkomingscommissie van 50 basispunten berekend op het plafond van 45 miljard EUR, hetzij 225 miljoen EUR, verhoogd met 50 miljoen EUR als vergoeding van de verhoging van het plafond tot 55 miljard EUR krachtens Aanhangsel nr.2 van 5 juni 2012;
- (ii) een maandelijkse commissie berekend op de uitstaande gewaarborgde financieringen. Deze bestond uit een vast of een variabel bedrag volgens de vervaldag van de gewaarborgde verbintenis, verhoogd in functie van de rating van Dexia en/of DCL voor financieringen met een vervaldag van minder dan 12 maanden, en verminderd in geval een zekerheid werd verstrekt voor de waarborgverbintenis van de overheden.

De gewaarborgde verbintenissen uit hoofde van de Waarborgovereenkomst van 2011, werden op 28 augustus 2015 volledig terugbetaald, zodanig dat er op 31 december 2015 niet langer gewaarborgde verbintenissen bestaan uit hoofde van deze waarborg.

Waarborgovereenkomst van 2013

Op 24 januari 2013 ondertekenden de Franse, de Belgische en de Luxemburgse Staten met Dexia en Dexia Crédit Local ("DCL") een Overeenkomst tot Uitgifte van Waarborgen. Tevens werd een Autonome Waarborg aan DCL (voornaamste operationele en emissie entiteit van de groep Dexia) door deze drie overheden toegekend krachtens het Koninklijk Besluit van 19 december 2012 "tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 18 oktober 2011 tot toekenning van een Staatswaarborg aan bepaalde leningen van Dexia en Dexia Crédit Local" (zoals bekrachtigd door de Wet van 17 juni 2013 "houdende fiscale en financiële bepalingen en bepalingen met betrekking tot duurzame ontwikkeling"), de Franse Machtigingswet, zoals gewijzigd door de herziene Franse begrotingswet n° 2012-1510 van 29 december 2012, en de Luxemburgse Machtigingswet (de "Waarborg").

Krachtens deze Waarborg hebben de drie overheden er zich gezamenlijk, maar niet hoofdelijk toe verbonden om de uitvoe-

ring door DCL (door haar maatschappelijke zetel of haar bijkantoren) te waarborgen van de terugbetalingsverplichtingen die voortvloeien uit bepaalde financieringen die toegekend zijn door gekwalificeerde, institutionele of professionele beleggers, voor zover deze verplichtingen betrekking hebben op bepaalde effecten en financiële instrumenten, deposito's of leningen met een looptijd van maximum tien jaar, die aangegaan of uitgegeven worden tussen 24 januari 2013 en 31 december 2021. Deze Waarborg treedt onmiddellijk in werking. Zij vervangt de Tijdelijke Waarborg van 2011, die beëindigd wordt zonder terugwerkende kracht en zonder aantasting van de rechten die ontstaan zijn als gevolg van de gewaarborgde verbintenissen die verstrekt of uitgegeven zijn vóór de inwerkingtreding van de waarborg van 2013.

De waarborgverbintenis van de overheden conform deze Waarborg mag een plafond van 85 miljard EUR in hoofdsom, berekend op basis van de krachtens genoemde overeenkomst, de Tijdelijke Waarborgovereenkomst van 2011, of elke waarborg die zou toegekend worden conform de Overeenkomst tot Uitgifte van Waarborgen gewaarborgde verplichtingen, niet overschrijden (er rekening mee houdend dat de omloop van de krachtens de hierna beschreven Waarborgovereenkomst van 2008 gewaarborgde verbintenissen niet in aanmerking worden genomen om het genoemde plafond van 85 miljard EUR te berekenen).

Elk van de overheden waarborgt deze terugbetalingsverplichtingen tot beloop van zijn respectieve aandeel:

- (i) 51,41% (namelijk 43,6985 miljard EUR maximum) voor de Belgische Staat;
- (ii) 45,59% (namelijk 38,7515 miljard EUR maximum) voor de Franse Staat; en
- (iii) 3 % (namelijk 2,55 miljard EUR maximum) voor de Luxemburgse Staat.

Conform de bepalingen van de Overeenkomst tot Uitgifte van Waarborgen moet Dexia aan de overheden een vergoeding betalen van:

- (i) een totstandkomingscommissie van 50 basispunten berekend op het plafond van 85 miljard EUR, verminderd met de totstandkomingscommissie die werd betaald in het kader van de Tijdelijke Waarborgovereenkomst van 2011, namelijk een saldo van 150 miljoen EUR.
- (ii) een maandelijkse commissie van 5 basispunten op jaarbasis berekend op de uitstaande gewaarborgde financieringen, met inbegrip van bestaande gewaarborgde financieringen in het kader van de Tijdelijke Waarborgovereenkomst van 2011, en van nieuwe gewaarborgde financieringen in het kader van de Overeenkomst tot Uitgifte van Waarborgen, met uitzondering van het deel van gewaarborgde financieringen die door Banque de France Gestion, Banque de France of de Nationale Bank van België is gehouden (zolang dat de ECB een all-in vergoeding aanvaardt).

Het uitstaand bedrag van de gewaarborgde schuld wordt dagelijks gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België (<http://www.nbb.be/DOC/DQ/warandia/index.htm>). Op 31 december 2015 bedroeg het totale uitstaande bedrag van de door de drie overheden gewaarborgde verbintenissen op grond van de Waarborgovereenkomst 2013 61 miljard EUR.

In 2015 betaalde Dexia maandelijkse commissies voor een totaalbedrag van 34 miljoen EUR voor zijn gewaarborgde financieringen.

Waarborgovereenkomst van 2008

Op 28 mei 2014 werden de door de Waarborgovereenkomst van 2008 beschreven in de voorgaande Jaarverslagen van Dexia, zoals gewijzigd door de drie Staten, de gewaarborgde verbintenissen integraal terugbetaald, zodat er op basis van deze Waarborgovereenkomst geen verdere gewaarborgde verbintenissen uitstaande zijn.

Waarborg voor de Financial Products-portefeuille

Dexia heeft een overeenkomst afgesloten voor de verkoop van de verzekeringsactiviteiten van Financial Security Assurance (FSA) aan Assured Guaranty Ltd (Assured) op 14 november 2008. De verkoop werd afgerond op 1 juli 2009. De Financial Products-activiteit van FSA, die wordt beheerd door FSA Asset Management (FSAM), werd afgesplitst van de transactie en blijft dus eigendom van Dexia.

In deze context hebben de Belgische en Franse Staat ermee ingestemd een waarborg te bieden voor de Financial Products-activaportefeuille.

Deze waarborg werd door de Europese Commissie op 13 maart 2009 goedgekeurd.

De bepalingen van deze waarborg werden uiteengezet in twee overeenkomsten (de Overeenkomst inzake autonome waarborg met betrekking tot de portefeuille "Financial Products" van FSA Asset Management LLC en de Waarborgterugbetalingsovereenkomst) die de Belgische en Franse Staat hebben gesloten met Dexia. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de voornaamste bepalingen van deze overeenkomsten, verwijzen we naar het Jaarverslag 2011, pagina 170.

Krachtens deze overeenkomsten hebben de Belgische en Franse Staten elk aanvaard gezamenlijk maar niet hoofdelijk de verplichtingen van Dexia NV krachtens een putovereenkomst waarbij FSAM het recht heeft Dexia en/of DCL bepaalde activa (de "Put Portfolio Assets") die deel uitmaken van de FSAM-portefeuille op 30 september 2008 te verkopen, indien bepaalde gebeurtenissen zouden plaatsvinden te waarborgen voor een totaalbedrag gelijk aan 16,98 miljard USD waarvan 62,3711 % voor de Belgische Staat en 37,6289 % voor de Franse Staat.

Met toestemming van de Belgische en Franse Staat heeft FSAM in de loop van 2011 alle resterende Put Portfolio Assets verkocht aan DCL. DCL heeft vervolgens zogoed als alle Put Portfolio Assets aan derde partijen verkocht. Op 31 december 2011 waren er bij FSAM niet langer Put Portfolio Assets die aan Dexia en DCL verkocht konden worden en (indien deze Dexia-entiteiten het verschuldigde bedrag niet aan FSAM betaalden) de overheden verplichtten tot het uitvoeren van betalingen aan FSAM. Daarenboven is Dexia aan de Staten niet langer een waarborgvergoeding verschuldigd.

De waarborg van de Belgische en Franse Staten met betrekking tot de Put Portfolio Assets blijft technisch gezien echter

bestaan. De overheden zijn dus gerechtigd om van Dexia elk bedrag terug te vorderen dat in het kader van de waarborg zou zijn betaald. Dit recht van de overheden kan hetzij in contanten worden uitgeoefend, hetzij in de vorm van instrumenten die Tier 1-kapitaal van Dexia vertegenwoordigen (gewone aandelen of winstaandelen). De voorwaarden van de winstaandelen werden goedgekeurd door de buitengewone aandeelhoudersvergadering van Dexia van 24 juni 2009 en werden uiteengezet in artikel 4bis van de statuten van Dexia. Dexia gaf inschrijvingsrechten (warrants) uit voor een periode van vijf jaar voor elk van de overheden, zodat de overheden terugbetaald kunnen worden met de uitgifte van nieuwe aandelen, op grond van de inbreng in natura aan Dexia van hun recht tot terugbetaling.

De warrants die met een looptijd van 5 jaar ten gunste van de Belgische en Franse Staten zijn uitgegeven door de algemene aandeelhoudersvergadering van 11 mei 2011, blijven lopen tot hun vervaldag, zijnde 10 mei 2016. De Staten en Dexia hebben beslist niet over te gaan tot de heruitgifte van deze warrants, gegeven dat het recht van de Staten om de terugbetaling van hun vordering in aandelen te ontvangen wanneer zij zich beroepen op de Waarborg niet kan worden uitgesloten, maar zuiver theoretisch is geworden na de verkoop van de "Put Portfolio Assets". Het verlopen van de warrants heeft geen enkele impact op het recht van de Staten om in voorkomend geval het regres tegen Dexia uit te oefenen onder de vorm van "Omzetting in Kapitaal" zoals omschreven en voorzien door de bepalingen van de "Waarborgterugbetalingsovereenkomst".

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de waarborg voor de Financial Products-portefeuille, verwijzen we naar het bijzonder verslag van de raad van bestuur van 12 mei 2009, geactualiseerd door het bijzonder verslag van de raad van bestuur van 18 maart 2011 m.b.t. de eerste heruitgifte van de warrants die beide beschikbaar zijn op de website van Dexia (www.dexia.com).

4.5. Overnames en overdrachten van geconsolideerde ondernemingen

a. Overnames

Er vonden geen overnames plaats in 2014 noch in 2015.

b. Verkopen

Op 3 februari 2014 heeft Dexia de totaliteit van zijn aandelen in Dexia Asset Management (DAM) verkocht aan New York Life Investments.

Op 19 februari 2014 werd de deelneming in Popular Banca Privada verkocht aan Banco Popular Espanol.

Na beide verkopen bereikte de groep zijn doelperimeter zoals gedefinieerd in het geordende resolutieplan. Er vonden geen verkopen plaats in 2015.

De overgedragen activa en verplichtingen zijn de volgende			31/12/2014	
		Dexia Asset Management	Popular Banca Privada	
(in miljoen EUR)				
Geldmiddelen en equivalenten		47	0	
Financiële activa beschikbaar voor verkoop		221	0	
Uitgestelde belastingen op het actief		25	0	
Overige activa		78	0	
Investerings in geassocieerde deelnemingen		0	32	
Vaste activa en consolidatieverschillen		70	0	
Intercompanytransacties : nettopositie		(1)	0	
Overige verplichtingen		(109)	0	
Voorzieningen voor risico's en kosten		(14)	0	
NETTOACTIEF		317	32	
Verkoopprijs		380	49	
Min: transactiekosten		(1)	0	
Min: Geldmiddelen en equivalenten van verkochte dochterondernemingen		(47)	0	
NETTOKASSTROOM UIT VERKOPEN		332	49	

4.6. Informatie over activiteiten aangehouden voor verkoop en beëindigde activiteiten

a. Activa en verplichtingen vervat in groepen aangehouden voor verkoop

De groep bereikte in het eerste trimester van 2014 de doelperimeter zoals deze werd gedefinieerd in het geordende resolutieplan. Op 31 december 2014 noch op 31 december 2015 werden groepen aangehouden voor verkoop.

b. Resultatenrekening

31/12/2014	BIL	Dexia Asset Management	Popular Banca Privada	Totaal
(in miljoen EUR)				
Resultaat uit overdracht	8	58	21	87
Nettoresultaat uit beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging	8	58	21	87
Aandeel van de groep				87
Nettoresultaat per aandeel				
Gewoon				0,04
Verwaterd				0,04

31/12/2015	DenizBank
(in miljoen EUR)	
Resultaat uit overdracht	(17)
Nettoresultaat uit beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging	(17)
Aandeel van de groep	(17)
Nettoresultaat per aandeel	
Gewoon	(0,01)
Verwaterd	(0,00)

c. Nettokasstromen

(in miljoen EUR)	31/12/2014
Nettokasinstroom uit investeringsverrichtingen	(47)
TOTAAL	(47)

4.7. Op aandelen gebaseerde betalingen

Aandelenoptieplannen vereffend in Dexia-aandelen (aantal opties)	2014	2015
Uitstaand aan het begin van de periode	52 320 686	42 088 083
Vervallen tijdens de periode	(10 232 603)	(9 991 281)
Uitstaand aan het einde van de periode	42 088 083	32 096 802
Uitoefenbaar op het einde van de periode	42 088 083	32 096 802

2014				2015			
Marge van de uitoefenprijs (EUR)	Aantal uitstaande opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs (EUR)	Gewogen gemiddelde resterende looptijd (jaar)	Marge van de uitoefenprijs (EUR)	Aantal uitstaande opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs (EUR)	Gewogen gemiddelde resterende looptijd (jaar)
9,12 - 10,27	7 553 684	9,12	3,50	9,12 - 10,27	7 553 684	9,12	2,49
10,74 - 12,35	3 531 624	12,05	3,50	10,74 - 12,35	3 531 624	11,44	2,49
16,30 - 16,46	9 991 281	16,30	0,49		0		
16,47 - 19,21	10 128 349	16,87	1,73	16,47 - 19,21	10 128 349	16,87	0,51
19,21 - 21,02	10 883 145	21,02	2,50	19,21 - 21,02	10 883 145	21,02	1,50
TOTAAL	42 088 083			TOTAAL	32 096 802		

Sinds 2008 werd geen enkele optie uitgeoefend. Immers, ze zijn out of the money.

4.8. Aandelen

	2014		2015	
	Categorie A	Categorie B ⁽¹⁾	Categorie A	Categorie B ⁽¹⁾
Aantal toegestane aandelen	1 948 984 474	28 947 368 421	1 948 984 474	28 947 368 421
Aantal uitgegeven en volstorte aandelen	1 948 984 474	28 947 368 421	1 948 984 474	28 947 368 421
Aantal uitgegeven en niet-volstorte aandelen				
Nominale waarde per aandeel	geen	geen	geen	geen
Uitstaand op 1 januari	30 896 352 895		30 896 352 895	
Uitstaand op 31 december	30 896 352 895		30 896 352 895	
Rechten, voorkeursrechten en beperkingen, waaronder beperkingen op de uitkering van dividenden en terugbetaling van het kapitaal		28 947 368 421		28 947 368 421
Aantal eigen aandelen	324 633		324 633	
Aantal aandelen gereserveerd voor uitgifte in het kader van aandelenopties en contracten voor de verkoop van aandelen	324 633		324 633	

(1) zie hieronder de beschrijving van de aandelen van categorie B.

Zie toelichting 4.4.c. Transacties met de Belgische, Franse en Luxemburgse Staat.

Zie toelichting 4.7 voor informatie over aandelenoptieplannen.

Aandelen van categorie B

De voorkeursrechten van aandelen van categorie B kunnen als volgt worden samengevat:

- **Stemrecht :** De preferente aandelen hebben hetzelfde stemrecht als de bestaande aandelen.
- **Dividenden :** Ieder dividend uitgekeerd door de Vennootschap zal bij voorrang worden toegewezen aan de houders van preferente aandelen, ten belope van een bedrag per preferent aandeel dat, op jaarlijkse basis, overeenstemt met 8% van het bedrag van de inschrijvingsprijs betaald voor dat aandeel. Het eventuele saldo wordt vervolgens toegewezen aan de gewone aandelen ten belope van het bedrag uitgekeerd aan de preferente aandelen en, boven dit bedrag, pari passu aan beide categorieën van aandelen.
- **Vereffeningssupplement :** Het eventuele verschil, per preferent aandeel, tussen het bedrag dat overeenkomt met 8% van het bedrag van de inschrijvingsprijs betaald voor dat aandeel en het bedrag van de werkelijke jaarlijkse dividenduitkering zal niet worden overgedragen naar de volgende boekjaren, maar zal in voorkomend geval, samen met eventuele verschillen van andere jaren, een vereffeningssupplement (het "Vereffeningssupplement") vormen waarop, volgens de modaliteiten die hieronder zijn voorzien, de houders van preferente aandelen bij voorrang recht zullen hebben.
- **Vereffeningssuitkeringen :** In geval van een daaropvolgende vereffening van de Vennootschap, zullen de vereffeningssuitkeringen bij voorrang worden toegewezen aan de houders van preferente aandelen ten belope van een bedrag per preferent aandeel dat overeenkomt met de inschrijvingsprijs betaald voor dat aandeel, in voorkomend geval vermeerderd met het Vereffeningssupplement en in voorkomend geval na aftrek van de bedragen die reeds zijn terugbetaald in de vorm van een kapitaalvermindering. Het eventuele saldo zal vervolgens worden toegewezen aan de houders van gewone aandelen ten belope van het bedrag dat hun recht op terugbetaling van kapitaal verbonden met hun aandelen vertegenwoordigt, en, vervolgens, ten belope van het bedrag per gewoon aandeel dat overeenkomt met het Vereffeningssupplement en, boven dit bedrag, pari passu aan beide categorieën van aandelen.
- **Kapitaalverminderingen in geld, inkoop van eigen aandelen :** De opbrengst van toekomstige kapitaalverminderingen van de Vennootschap door terugbetaling aan de aandeelhouders zal bij voorrang toegerekend worden op het deel van het maatschappelijk kapitaal dat vertegenwoordigd wordt door de preferente aandelen en zal bij voorrang toegewezen worden aan de houders daarvan ten belope van een bedrag per preferent aandeel dat overeenstemt met de inschrijvingsprijs betaald voor dat aandeel, in voorkomend geval na aftrek van de bedragen die reeds zijn terugbetaald in de vorm van een kapitaalvermindering. Een toekomstige inkoop van eigen aandelen door de Vennootschap zal bij voorrang gericht worden op de preferente aandelen. Geen enkele verrichting van kapitaalvermindering of van inkoop met betrekking tot de gewone aandelen zal kunnen worden uitgevoerd zonder de voorafgaandelijke goedkeuring van ten minste 75% van de stemmen verbonden aan de preferente aandelen. Kapitaalverminderingen met het oog op de aanzuivering van verliezen of de vorming van reserves : Toekomstige kapitaalverminderingen van de Vennootschap met het oog op de

aanzuivering van verliezen of op de vorming van reserves zullen bij voorrang worden toegerekend op de gewone aandelen, in die zin dat het recht op terugbetaling van kapitaal verbonden aan ieder gewoon aandeel verminderd zal worden met hetzelfde bedrag. Dergelijke verrichtingen van kapitaalverminderingen zullen echter van zodanige aard zijn dat het totale bedrag van het recht op terugbetaling van kapitaal van het geheel van de aandelen van een categorie strikt positief zal blijven. Voor het overige zullen de rechten verbonden aan de aandelen niet worden aangetast.

Een volledige beschrijving van de kenmerken van en de rechten verbonden aan de preferente aandelen uitgegeven naar aanleiding van de kapitaalverhoging van december 2012 en gereserveerd voor de Belgische en de Franse Staat, is opgenomen in artikel 4 van de statuten van Dexia (beschikbaar op http://www.dexia.com/NL/aandeelhouder_belegger/gereguleermateerde_informatie/Paginas/default.aspx).

Dematerialisatie van aandelen aan toonder

In overeenstemming met artikel 11 van de wet van 14 december 2005, gewijzigd door de wet van 21 december 2013, met betrekking tot de afschaffing van de aandelen aan toonder (de "Wet"), werd een gedwongen verkoop georganiseerd van de aandelen aan toonder waarvan de houders onbekend bleven, onder de bij de Wet bepaalde voorwaarden. Deze verkoop was het voorwerp van een publicatie op 14 augustus 2015 op de website van Dexia, www.dexia.com, in het Belgisch Staatsblad en op Euronext, zodat eventuele houders zich bekend konden maken voordat de verkoop plaatsvond. De aandelen waarvoor de houder zich voor 16 september 2015 niet had aangemeld, dit zijn in totaal 710 092 aandelen, werden op 13 oktober 2015 verkocht op de gereglemte markt, Euronext Brussel. Na aftrek van de kosten die de emittent heeft gemaakt en zoals bedoeld in artikel 11, 3e alinea van de Wet, werd de opbrengst van de verkoop gestort bij de Deposito- en Consignatiekas van België waar de houders van de aandelen aan toonder de teruggave ervan kunnen vragen, en dit vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2024. Conform § 5 van artikel 11 van de Wet, heeft de commissaris van Dexia een extra controleopdracht uitgevoerd die hem werd toegekend door Dexia en dewelke hem toegelaten heeft te bevestigen dat op datum van 24 november 2015 alle opgelegde bepalingen bedoeld in artikel 11 van de Wet werden gerespecteerd gedurende 2015.

Hergroepering van aandelen van Dexia NV

De raad van bestuur van Dexia NV heeft beslist om over te gaan tot de hergroepering van aandelen van Dexia NV (aandelen van categorie A en aandelen van categorie B), overeenkomstig de beslissing van de buitengewone algemene aandeelhoudersvergadering van 20 mei 2015, volgens een ratio van één nieuw aandeel (ISIN BE0974290224) voor duizend bestaande aandelen (ISIN BE0003796134).

De hergroepering zal ingaan op 4 maart 2016. Alle informatie over de hergroepering van aandelen van Dexia NV is beschikbaar op http://www.dexia.com/NL/aandeelhouder_belegger/informatie_aandeelhouders/hergroepering/Paginas/default.aspx

4.9. Wisselkoersen

De voornaamste wisselkoersen zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

		31/12/2014		31/12/2015	
		Slotkoers ⁽¹⁾	Gemiddelde koers ⁽²⁾	Slotkoers ⁽¹⁾	Gemiddelde koers ⁽²⁾
Australische Dollar	AUD	1,4838	1,4719	1,4899	1,4819
Canadese Dollar	CAD	1,4052	1,4629	1,5111	1,4263
Zwitserse Frank	CHF	1,2028	1,2126	1,0859	1,0643
Tsjechische Kroon	CZK	27,7120	27,5591	27,0210	27,2674
Deense Kroon	DKK	7,4462	7,4547	7,4629	7,4605
Brits Pond	GBP	0,7778	0,8025	0,7384	0,7246
Hongkongse Dollar	HKD	9,4035	10,2480	8,4479	8,5646
Hongaarse Forint	HUF	316,5500	310,0546	315,9700	309,4954
Israëlsche Shekel	ILS	4,7095	4,7388	4,2436	4,2949
Japanse Yen	JPY	145,0350	140,5092	130,8750	133,5942
Koreaanse Won	KRW	1323,4450	1392,1204	1281,6800	1254,2000
Mexicaanse Peso	MXN	17,8531	17,6480	18,8198	17,6588
Noorse Kroon	NOK	9,0510	8,3949	9,5923	8,9808
Nieuw-Zeelandse Dollar	NZD	1,5521	1,6002	1,5891	1,5959
Zweedse Kroon	SEK	9,4314	9,1145	9,1675	9,3332
Singaporese Dollar	SGD	1,6057	1,6775	1,5422	1,5224
Turkse Lire	TRY	2,8287	2,8934	3,1710	3,0373
Amerikaanse Dollar	USD	1,2126	1,3213	1,0901	1,1049

(1) De koersen waargenomen op Reuters om 16u45 van de laatste bankwerkdag van december.

(2) Het gemiddelde van de slotkoersen weerhouden door de groep Dexia.

4.10. Beheer van het kapitaal

De informatie met betrekking tot het beheer van het kapitaal wordt verstrekt in het hoofdstuk "Informatie over kapitaal en liquiditeit" van het beheersverslag.

4.11. Minderheidsbelangen - kern eigen vermogen

OP 1 JANUARI 2014	470
- Nettoresultaat van het boekjaar	(7)
- Wijzigingen in de consolidatiekring	(8)
OP 31 DECEMBER 2014	455
OP 1 JANUARI 2015	455
- Nettoresultaat van het boekjaar	6
- Overige	(15)
OP 31 DECEMBER 2015 ⁽¹⁾	446

(1) Dit bedrag omvat 56 miljoen EUR aan eeuwigdurende achtergestelde niet-cumulatieve schuldbewijzen uitgegeven door Dexia Crédit Local, 325 miljoen EUR aan minderheidsbelangen in Dexia Crediop et 65 miljoen EUR aan minderheidsbelangen in Dexia Israël.

5. Toelichtingen bij de geconsolideerde resultatenrekening

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

5.1. Renteopbrengsten en soortgelijke opbrengsten		5.6. Overige kosten (rubriek VIII)	136
Rentekosten & soortgelijke kosten (rubrieken I en II)	134	5.7. Algemene bedrijfskosten (rubriek X)	137
5.2. Commissies (opbrengsten en kosten) (rubrieken III en IV)	135	5.8. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa (rubriek XI)	138
5.3. Nettoresultaat uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (rubriek V)	135	5.9. Risicokost (rubriek XIII)	139
5.4. Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop (rubriek VI)	136	5.10. Nettowinst (verlies) op overige activa (rubriek XVI)	140
5.5. Overige opbrengsten (rubriek VII)	136	5.11. Winstbelastingen (rubriek XIX)	140
		5.12. Resultaat per aandeel	141

5.1. Renteopbrengsten en soortgelijke opbrengsten - Rentekosten & soortgelijke kosten (rubrieken I en II van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Renteopbrengsten en soortgelijke opbrengsten	11 463	10 751
a) Renteopbrengsten op activa niet gewaardeerd tegen reële waarde	4 746	4 441
Kas en centrale banken	22	15
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	172	151
Leningen aan en vorderingen op cliënten	3 556	3 503
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	910	719
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	12	11
Activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	4	4
Overige	71	38
b) Renteopbrengsten op activa gewaardeerd tegen reële waarde	6 717	6 225
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	34	69
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde	1	0
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden	4 378	4 137
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	2 304	2 019
c) Renteopbrengsten op financiële verplichtingen		85
Renteopbrengsten op financiële verplichtingen ⁽²⁾		85
Rentekosten & soortgelijke kosten	(11 283)	(10 492)
a) Rentekosten op verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde	(2 468)	(2 088)
Schulden aan kredietinstellingen	(518)	(469)
Schulden aan cliënten	(96)	(71)
Schuld papier	(1 775)	(1 500)
Achtergestelde schulden	(6)	(4)
Door de Staten gewaarborgde bedragen ⁽¹⁾	(65)	(38)
Overige	(8)	(6)
b) Rentekosten op verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	(8 815)	(8 345)
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	(106)	(89)
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden	(4 599)	(4 434)
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	(4 110)	(3 822)
c) Rentekosten op financiële activa		(59)
Rentekosten op financiële activa ⁽²⁾		(59)
Rentemarge	180	259

(1) Het betreft de aan de Staten betaalde commissies voor het waarborgen van de schulden van Dexia (uitgezonderd de commissie voor het opzetten van het waarborgsysteem, dewelke geboekt werd onder de rubriek Commissies). Zie eveneens toelichting 4.4.c. Transacties met verbonden partijen - Transacties met de Belgische, Franse en Luxemburgse Staat.

(2) In de huidige context van heel lage of zelfs negatieve rentevoeten, heeft Dexia beslist om de positieve intresten op financiële verplichtingen en de negatieve intresten op de financiële activa afzonderlijk voor te stellen.

De cijfers van 2014 werden niet herberekend, omdat ze niet significant zijn.

5.2. Commissies (opbrengsten en kosten) (rubrieken III en IV van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014			2015		
	Opbrengsten	Kosten	Netto	Opbrengsten	Kosten	Netto
Kredietactiviteit	10	(4)	6	10	(4)	6
Aankoop en verkoop van effecten	0	(3)	(3)	0	(3)	(2)
Betalingsdiensten	0	(4)	(4)	0	(3)	(3)
Commissies aan niet-exclusieve makelaars	0	(1)	(1)	0	(1)	(1)
Diensten met betrekking tot effecten, uitgezonderd bewaring	0	(2)	(2)	0	(2)	(2)
Bewaring	4	(1)	4	3	(1)	2
Uitgiftes en plaatsingen van effecten	2	0	2	2	0	2
Bemiddeling op <i>repo</i> en <i>reverse repo</i>	0	(12)	(12)	0	(1)	(1)
Overige	4	(4)	0	5	(3)	3
TOTAAL	21	(31)	(10)	21	(16)	5

De erelonen en commissies met betrekking tot financiële activa en financiële verplichtingen die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde via de resultatenrekening, zijn niet significant.

5.3. Nettoresultaat uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (rubriek V van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Nettoresultaat uit de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden	(65)	46
Nettoresultaat uit afdekkingen	(292)	489
Nettoresultaat uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde ⁽¹⁾	(7)	21
Wijziging in eigen kredietrisico ⁽²⁾	7	64
Financieringskost verbonden aan niet gecollateraliseerde derivaten (FVA) ⁽³⁾⁽⁴⁾	0	(106)
Wijziging in de reële waarde van derivaten tengevolge het kredietrisico van de tegenpartij (credit value adjustment) ⁽³⁾	(64)	77
Wijziging in de reële waarde van derivaten tengevolge het eigen kredietrisico (zijnde het kredietrisico genomen door de tegenpartij) (debit value adjustment) ⁽³⁾	61	(30)
Nettoresultaat uit wisselkoersverrichtingen	17	(38)
TOTAAL	(343)	524
(1) waaronder derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden opgenomen in een fair value option strategie	151	(32)

(2) zie ook toelichting 7.2.h Kredietrisico voor financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening.

(3) FVA, CVA en DVA worden geboekt in het resultaat uit tradingactiviteiten.

(4) De groep Dexia heeft conform de bepalingen van de boekhoudnorm IFRS 13 en in lijn met de marktpraktijken, een methodologie ontwikkeld om vanaf juni 2015 een Funding Valuation Adjustment (FVA) te berekenen waarbij de financieringskosten van niet gecollateraliseerde derivaten in rekening worden genomen. Alle ontvangen en betaalde intresten op activa, verplichtingen en derivaten worden opgenomen in de rentemarge.

Bijgevolg omvatten de nettoresultaten uit tradingverrichtingen en de nettoresultaten uit afdekkingen enkel de wijzigingen in de clean value van de derivaten, de herwaardering van de activa en de verplichtingen begrepen in een afdekkingsrelatie, alsook de herwaardering van de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden.

Het belang van het nettoresultaat uit afdekkingen kan hoofdzakelijk verklaard worden door het gebruik, sinds de afsluiting van de rekeningen per 30 juni 2013, van een actualiseringscurve op basis van de dagrente (OIS) voor de berekening van de marktwaarde van de gecollateraliseerde derivaten.

Analyse van het nettoresultaat uit afdekkingen

(in miljoen EUR)	2014	2015
Reële waardeafdekkingen	(289)	496
Verandering in reële waarde van het afgedekt bestanddeel toe te schrijven aan het afgedekt risico	8 727	(1 157)
Verandering in reële waarde van afdekkingsderivaten	(9 016)	1 653
Kasstroomafdekkingen	(1)	(3)
Verandering in reële waarde van afdekkingsderivaten - ineffectief gedeelte	(1)	(3)
Afdekking van het renterisico van een portefeuille	(2)	(3)
Verandering in reële waarde van het afgedekt bestanddeel	884	(214)
Verandering in reële waarde van afdekkingsderivaten	(886)	211
TOTAAL	(292)	489
Bedragen opgenomen in de rentemarge komende uit reëlewaarderreserve op derivaten uit kasstroomafdekking (verbonden met derivaten waarvan de afdekkingsrelatie werd stopgezet)	0	0

Het ineffectief gedeelte is voornamelijk verbonden met de volatiliteit van het veranderlijk deel van de afdekkingsderivaten.

5.4. Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop (rubriek VI van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Dividenden uit effecten beschikbaar voor verkoop	2	2
Resultaat uit de overdracht van financiële activa beschikbaar voor verkoop ⁽¹⁾	27	54
Waardevermindering van niet-vastrentende effecten beschikbaar voor verkoop	(8)	(6)
Resultaat uit de overdracht van leningen en vorderingen	(10)	(6)
Resultaat uit de terugkoop van schuld papier ⁽²⁾	31	41
TOTAAL	43	85

(1) Met uitzondering van de resultaten uit vastrentende effecten die een waardevermindering hebben ondergaan, die worden opgenomen onder de risicokost.

(2) Waarvan + 102 miljoen EUR tengevolge een inventaris-aanpassing in het kader van de vernietiging van de effecten aan toonder in 2015 dat tot een overwaardering heeft geleid van de rubriek "Overige schulden" en - 52 miljoen EUR voor het boeken van de uitoefenprijs van de verkoopoptie door Banco Sabadell, van zijn participatie in Dexia Sabadell, tengevolge de beslissing van het arbitragehof van Madrid.

5.5. Overige opbrengsten (rubriek VII van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Huuropbrengsten	4	3
Overige bankopbrengsten	1	0
Geschillen ⁽¹⁾	35	45
Overige opbrengsten	1	2
TOTAAL	41	51

(1) De gestructureerde kredieten maken het voorwerp uit van regelmatige analyses in functie van de evolutie van de dossiers en de omgeving (beslissingen van rechtbanken, parameters inzake de samenstelling van het steunfonds, ...). Dit leidt tot toevoegingen en terugnemingen die respectievelijk zijn opgenomen in de bijlagen 5.5 Overige opbrengsten en 5.6 Overige kosten.

5.6. Overige kosten (rubriek VIII van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Geschillen ⁽¹⁾	(143)	(86)
Bedrijfsbelastingen	(1)	(1)
Andere kosten	(14)	(4)
TOTAAL	(158)	(90)

(1) De gestructureerde kredieten maken het voorwerp uit van regelmatige analyses in functie van de evolutie van de dossiers en de omgeving (beslissingen van rechtbanken, parameters inzake de samenstelling van het steunfonds, ...). Dit leidt tot toevoegingen en terugnemingen die respectievelijk zijn opgenomen in de bijlagen 5.5 Overige opbrengsten en 5.6 Overige kosten.

5.7. Algemene bedrijfskosten (rubriek X van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Personeelskosten	(167)	(172)
Algemene en administratieve kosten	(187)	(276)
TOTAAL	(355)	(447)

a. Personeelskosten

(in miljoen EUR)	2014	2015
Lonen en salarissen	(129)	(116)
Sociale zekerheid en verzekeringskosten	(35)	(37)
Personeelsvoordelen	(13)	(11)
Herstructureringskosten	21	4
Overige	(11)	(12)
TOTAAL	(167)	(172)

b. Inlichtingen over het personeel

	2014	2015
<i>Gemiddeld VTE (voltijdsequivalenten)</i>	Integraal geconsolideerd	Integraal geconsolideerd
Management	40	36
Bedienden	1 246	1 157
Arbeiders en overige	4	10
TOTAAL	1 290	1 203

	2014							
<i>Gemiddeld VTE (voltijdsequivalenten)</i>	België	Frankrijk	Italië	Spanje	Andere Europese landen	USA	Andere niet-Euro- pese landen	Totaal
Management	14	7	2	1	6	6	4	40
Bedienden	67	670	174	34	123	134	44	1 246
Arbeiders en overige	0	0	0	0	0	4	0	4
TOTAAL	81	677	176	35	129	144	48	1 290

	2015							
<i>Gemiddeld VTE (voltijdsequivalenten)</i>	België	Frankrijk	Italië	Spanje	Andere Europese landen	USA	Andere niet-Euro- pese landen	Totaal
Management	14	7	2	1	5	3	4	36
Bedienden	67	668	119	36	108	116	43	1 157
Arbeiders en overige	0	0	0	1	0	9	0	10
TOTAAL	81	675	121	38	113	128	47	1 203

Algemene en administratieve kosten

(in miljoen EUR)	2014	2015
Nutsvoorzieningen	(4)	(5)
Operationele leasing (1)	(8)	(7)
Honoraria	(70)	(49)
Marketing, reclame en public relations	(5)	(1)
Technologie- en systeemkosten	(46)	(39)
Softwarekosten en kosten van onderzoek en ontwikkeling	(12)	(5)
Herstellings- en onderhoudskosten	(3)	(4)
Herstructureringskosten	0	3
Verzekeringen (m.u.v. deze met betrekking tot de pensioenen)	(10)	(9)
Zegelrecht	(1)	0
Overige belastingen (2)	(28)	(134)
Andere algemene en administratieve kosten	1	(25)
TOTAAL	(187)	(276)

(1) Met uitzondering van de operationele leasing van informaticamateriaal die wordt geboekt op de lijn "Technologie- en systeemkosten".

(2) Deze rubriek omvat een kost van - 50 miljoen EUR die overeenkomt met de eerste jaarlijkse bijdrage tot het gemeenschappelijke resolutiefonds dat werd opgezet door de Europese regelgevers in het kader van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme, een bedrag van - 31 miljoen EUR dat overeenkomt met een uitzonderlijke bijdrage voor de redding van de Italiaanse banken, - 14 miljoen EUR uit hoofde van de jaarlijkse systemische risicoheffing en -28 miljoen EUR dat overeenkomt met de totale som van haar meerjarenbijdrage tot het steunfonds voor de lokale besturen en de ziekenhuissector in Frankrijk.

5.8. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa (rubriek XI van de resultatenrekening)

Afschrijvingen	2014	2015
(in miljoen EUR)		
Afschrijvingen op terreinen en gebouwen, kantoormeubilair en andere uitrusting	(7)	(7)
Afschrijvingen overige materiële vaste activa	(4)	(4)
Afschrijvingen immateriële vaste activa	(16)	(12)
TOTAAL	(27)	(23)

Waardeverminderingen	2014	2015
(in miljoen EUR)		
Waardeverminderingen op activa aangehouden voor verkoop	0	1
TOTAAL	0	1

Winsten of verliezen	2014	2015
(in miljoen EUR)		
TOTAAL	0	(1)
TOTAAL	(27)	(23)

5.9. Risicokost (rubriek XIII van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014			2015		
	Collectieve waardeverminderingen	Specifieke waardeverminderingen en verliezen	TOTAAL	Collectieve waardeverminderingen	Specifieke waardeverminderingen en verliezen	TOTAAL
Kredieten (leningen, verbintenissen en effecten aangehouden tot einde looptijd)	(75)	22	(53)	91	(152)	(61)
Vastrentende effecten beschikbaar voor verkoop		(9)	(9)		(113)	(113)
TOTAAL	(75)	13	(62)	91	(265)	(174)

Detail van de collectieve en specifieke waardeverminderingen

Collectieve waardeverminderingen (in miljoen EUR)	2014			2015		
	Toevoeging	Terugname	Totaal	Toevoeging	Terugname	Totaal
Leningen, effecten aangehouden tot einde looptijd	(155)	80	(75)	(82)	173	91
TOTAAL	(155)	80	(75)	(82)	173	91

Specifieke waardeverminderingen (in miljoen EUR)	2014				
	Toevoeging	Terugname	Verliezen	Recuperaties	Totaal
Leningen aan en vorderingen op cliënten	(118)	380	(248)	0	13
Overlopende rekeningen en overige activa	0	8	(1)	1	8
Buitenbalansverbintenissen	0	1	0	0	1
TOTAAL KREDIETEN	(118)	389	(249)	1	22
VASTRENTENDE EFFECTEN BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP	(9)	0	0	0	(9)
TOTAAL	(127)	389	(249)	1	13

Specifieke waardeverminderingen (in miljoen EUR)	2015				
	Toevoeging	Terugname	Verliezen	Recuperaties	Totaal
Leningen aan en vorderingen op cliënten	(182)	44	(11)	0	(149)
Overlopende rekeningen en overige activa	0	0	(5)	0	(5)
Buitenbalansverbintenissen	0	1	0	0	1
TOTAAL KREDIETEN	(182)	45	(16)	0	(152)
VASTRENTENDE EFFECTEN BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP	(107)	54	(60)	0	(113)
TOTAAL	(289)	99	(76)	0	(265)

5.10. Nettowinst (verlies) op overige activa (rubriek XVI van de resultatenrekening)

(in miljoen EUR)	2014	2015
Nettowinst (verlies) op de overdracht van gebouwen ⁽¹⁾	0	15
Nettowinst (verlies) op de overdracht van overige vaste activa	(1)	0
TOTAAL	(1)	14

(1) Meerwaarde gerealiseerd op de verkoop van het bedrijfsgebouw van Dexia Crediop.

5.11. Winstbelastingen (rubriek XIX van de resultatenrekening)

Gedetailleerde informatie	2014	2015
(in miljoen EUR)		
Lopende belastingen van het boekjaar	(8)	0
Uitgestelde belastingen	(22)	(24)
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR (A)	(30)	(24)
Lopende belastingen op resultaten van vorige boekjaren	(15)	0
Uitgestelde belastingen op vorige boekjaren	20	0
Voorzieningen voor fiscale geschillen	17	6
OVERIGE BELASTINGEN (B)	22	6
TOTAAL (A) + (B)	(8)	(18)

Effectieve vennootschapsbelastingen

De standaard belastingvoet toepasselijk in België in 2014 en 2015 bedraagt 33,99%.

Het effectief belastingtarief voor Dexia bedraagt respectievelijk -4,33% en 11,93% voor 2014 en 2015.

Het verschil tussen de twee tarieven kan als volgt geanalyseerd worden :

(in miljoen EUR)	2014	2015
Resultaat voor belastingen	(692)	204
Belastbare basis	(692)	204
Statutair belastingtarief	33,99 %	33,99 %
Theoretische belasting aan standaard belastingvoet	235	(69)
Belastingeffect ten gevolge het verschil tussen de buitenlandse en de Belgische belastingvoet	(16)	35
Belastingeffect van niet-afrekbare kosten	(143)	(150)
Belastingeffect van niet-belastbare opbrengsten	136	195
Inkomsten belast aan verminderd tarief	(18)	(35)
Andere (toename)/afname van statutaire belastingen (1)	(128)	(835)
Belastingeffect door herwaardering van niet-erkende uitgestelde belastingvorderingen	(95)	836
Geboekte belastingen	(30)	(24)
Effectief belastingtarief	- 4,33 %	11,93 %

(1) Het bedrag in 2014 omvat het verschil tussen de fiscale waarde en de boekwaarde verbonden met de fusie van Dexia Kommunalkredit Bank en Dexia Crédit Local.

In 2015, heeft de sluiting van het bijkantoor van Dexia in Luxemburg geleid tot de daling van de uitgestelde belastingen op het actief verbonden met recupereerbare fiscale verliezen ten belope van 838 miljoen EUR. Dit element heeft geen impact op het resultaat, gezien deze uitgestelde belastingen op het actief niet worden geboekt.

5.12. Resultaat per aandeel

a. Gewoon resultaat per aandeel

Het basisresultaat per aandeel wordt verkregen door het nettoresultaat aandeel van de groep te delen door het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen in omloop doorheen het

boekjaar, met uitsluiting van het gemiddeld aantal gewone aandelen aangekocht door de vennootschap en aangehouden als eigen aandelen.

	2014	2015
Nettoresultaat aandeel van de groep (in miljoen EUR)	(606)	163
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (in miljoen)	1 949	1 949
Gewoon resultaat per aandeel (uitgedrukt in EUR per aandeel)	(0,31)	0,08
- waaronder uit voortgezette activiteiten	(0,35)	0,09
- waaronder uit beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging	0,04	(0,01)

b. Verwaterd resultaat per aandeel

De verwaterde winst per aandeel wordt berekend door correctie van het gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen met het effect van verwatering ingevolge de uitoefening van alle aan het personeel toegekende aandelenopties en de omzetting van alle aandelen van categorie B in gewone aandelen.

Met betrekking tot de aandelenopties werd het aantal aandelen dat zou kunnen worden verworven tegen reële waarde (vastgesteld als de gemiddelde aandelenprijs van de vennootschapsaandelen over het financiële jaar) berekend, gebaseerd op de monetaire waarde van de onderschreven aandelenopties in omloop.

Het hierboven berekend aantal aandelen wordt vergeleken met het aantal aandelen dat zou worden uitgegeven in de veronderstelling dat de aandelenopties worden uitgeoefend.

Het potentieel aantal gewone aandelen zoals hierboven berekend, wordt enkel beschouwd als verwaterend indien de omzetting in gewone aandelen, het resultaat per aandeel doet afnemen.

Ze zijn niet-verwaterend en worden buiten beschouwing gelaten indien de omzetting in gewone aandelen, het verlies per aandeel doet afnemen.

Ook in 2014 werden de aandelen van categorie B, tengevolge het negatieve resultaat, niet in beschouwing genomen voor de berekening van het verwaterde resultaat per aandeel. In 2015 echter werden zij wel degelijk in rekening genomen wegens het gepubliceerde positieve resultaat.

Geen enkele correctie werd aangebracht aan het aandeel van het resultaat toegerekend aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij.

	2014	2015
Nettoresultaat aandeel van de groep (in miljoen EUR)	(606)	163
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (in miljoen)	1 949	1 949
Correcties voor aandelenopties en voor aandelen van categorie B (in miljoen)	0	28 947
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen als basis voor de berekening van het verwaterd resultaat per aandeel (in miljoen)	1 949	30 896
Verwaterd resultaat per aandeel (in EUR per aandeel)	(0,31)	0,01
- waaronder uit voortgezette activiteiten	(0,35)	0,01
- waaronder uit beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging	0,04	0,00

6. Toelichtingen bij de geconsolideerde buitenbalansposten

6.1. Handel volgens standaardmarktconventies

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Te verstrekken activa	95	68
Te ontvangen verplichtingen	313	3 405

6.2. Waarborgen

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Gegeven waarborgen aan kredietinstellingen	556	455
Gegeven waarborgen aan cliënten	2 061	1 746
Ontvangen waarborgen van kredietinstellingen	180	132
Ontvangen waarborgen van cliënten	17 412	6 899
Ontvangen Staatswaarborgen	74 428	61 669

6.3. Kredietlijnen

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Niet-gebruikte kredietlijnen verstrekt aan kredietinstellingen	11	11
Niet-gebruikte kredietlijnen verstrekt aan cliënten	2 969	2 575
Niet-gebruikte kredietlijnen bekomen van kredietinstellingen	6 474	660
Niet-gebruikte kredietlijnen bekomen van cliënten	820	834

6.4. Andere verbintenissen

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Financiële instrumenten als waarborg verstrekt en andere gegeven verbintenissen	89 632	78 594
Financiële instrumenten als waarborg ontvangen en andere ontvangen verbintenissen	12 364	14 003

7. Toelichtingen met betrekking tot het risicobeheer

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

7.0. Risicoblootstelling en afdeckingsstrategieën	143	7.5. Gevoeligheid voor renterisico's en andere marktrisico's	158
7.1. Reële waarde	143	7.6. Liquiditeitsrisico	160
7.2. Kredietrisico's	147	7.7. Valutarisico	164
7.3. Informatie over zekerheden	153		
7.4. Renteherzieningsrisico : uitsplitsing volgens resterende looptijd tot de volgende rentevoetbepaling	154		

7.0. Risicoblootstelling en afdeckingsstrategieën

Wij verwijzen hiervoor naar het hoofdstuk Risicobeheer van het beheersverslag.

7.1. Reële waarde

a. Waardering en rangorde van reële waarde

We verwijzen hiervoor naar toelichting 1.1 Waarderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen, paragraaf 1.1.7 Reële waarde van financiële instrumenten.

b. Samenstelling van de reële waarde van financiële instrumenten geboekt tegen afgeschreven kostprijs

De volgende tabellen vergelijken de reële waarde met de boekwaarde van de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde.

(in miljoen EUR)	31/12/2014		
	Boekwaarde	Reële waarde	Aanpassing van de niet geboekte reële waarde
Kas en centrale banken	3 104	3 104	0
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	8 563	8 280	(283)
Leningen aan en vorderingen op cliënten	135 311	129 950	(5 362)
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	306	322	16
Centrale banken	33 845	33 845	0
Schulden aan kredietinstellingen	44 604	44 597	(8)
Schulden aan cliënten	7 958	7 945	(13)
Schuldpapier	89 518	90 469	951
Achtergestelde schulden	498	494	(4)

(in miljoen EUR)	31/12/2015		
	Boekwaarde	Reële waarde	Aanpassing van de niet geboekte reële waarde
Kas en centrale banken	4 835	4 835	0
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	7 815	7 834	19
Leningen aan en vorderingen op cliënten	127 876	119 102	(8 774)
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	200	191	(9)
Centrale banken	15 932	15 932	0
Schulden aan kredietinstellingen	48 780	48 801	22
Schulden aan cliënten	9 399	9 458	59
Schuldpapier	91 532	92 001	469
Achtergestelde schulden	492	484	(8)

c. Methodes van bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten

De onderstaande tabellen geven een analyse weer van de reële waarde van financiële activa en verplichtingen, in functie van de graad waarmee de reële waarde waarneembaar is (niveau 1 tot 3). De waardering tegen reële waarde is recurrent voor de financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde. De niet-recurrente waardering tegen reële waarde is bij Dexia niet-significant. Sinds 1 januari 2013 wordt in toepassing van IFRS 13 *Waardering tegen reële waarde*, de methode gebruikt om de reële waarde te meten, toegepast op alle financiële instrumenten.

Reële waarde van financiële activa

(in miljoen EUR)	31/12/2014				31/12/2015			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Kas en centrale banken	0	3 104	0	3 104	0	4 835	0	4 835
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	1	19 958	4 256	24 215	1	15 102	5 073	20 176
* <i>Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	0	0	1 787	1 787	0	0	1 375	1 375
* <i>Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde - aandelen</i>	1	0	0	1	1	0	0	1
* <i>Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde - obligaties en overige vastrentende instrumenten</i>	0	0	27	27	0	0	0	0
* <i>Tradingderivaten</i>	0	19 958	2 442	22 400	0	15 102	3 698	18 800
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	0	7 138	1 236	8 374	0	5 472	1 200	6 672
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	14 208	9 687	2 747	26 641	19 124	621	2 513	22 257
* <i>Financiële activa beschikbaar voor verkoop - obligaties</i>	14 091	9 687	2 604	26 381	19 019	614	2 375	22 007
* <i>Financiële activa beschikbaar voor verkoop - aandelen</i>	117	0	143	260	105	7	138	249
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	0	4 845	3 436	8 280	5	3 327	4 502	7 834
Leningen aan en vorderingen op cliënten	53	4 875	125 022	129 950	626	0	118 476	119 102
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	21	25	276	322	21	0	171	191
TOTAAL	14 282	49 632	136 972	200 886	19 776	29 357	131 934	181 067

Reële waarde van financiële verplichtingen

(in miljoen EUR)	31/12/2014				31/12/2015			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Centrale banken	0	33 845	0	33 845	0	15 932	0	15 932
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	1	23 069	2 662	25 731	1	17 814	4 964	22 779
* <i>Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde</i>	1	1 417	805	2 222	1	1 491	495	1 987
* <i>Tradingderivaten</i>	0	21 652	1 857	23 509	0	16 323	4 470	20 792
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	0	24 166	9 666	33 832	0	15 602	14 376	29 978
Schulden aan kredietinstellingen	0	23 189	21 408	44 597	0	21 996	26 806	48 801
Schulden aan cliënten	0	6 260	1 685	7 945	0	3 324	6 134	9 458
Schuld papier	0	73 502	16 967	90 469	0	55 281	36 720	92 001
Achtergestelde schulden	0	22	472	494	0	23	461	484
TOTAAL	1	184 053	52 859	236 913	1	129 972	89 461	219 433

d. Overdrachten tussen niveau 1 en niveau 2

Onderstaande tabellen geven de bedragen weer aan financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op recurrente wijze, aangehouden op het einde van het boekjaar en waarvan de waarderingmethodologie werd gewijzigd tussen de niveaus 1 en 2.

(in miljoen EUR)	31/12/2014		31/12/2015	
	Van 1 naar 2	Van 2 naar 1	Van 1 naar 2	Van 2 naar 1
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - obligaties	504	7 107	0	5 733
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - aandelen	0	69	0	0
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA	504	7 177	0	5 733
TOTAAL FINANCIËLE VERPLICHTINGEN	0	0	0	0

In 2014, na analyse van de aanbevelingen geformuleerd door de Europese Centrale Bank in het kader van de activakwaliteitsbeoordeling, heeft Dexia beslist af te stappen van waarderingstechnieken die gebruik maken van interne en externe gegevens, teneinde maximaal gebruik te maken van externe marktgegevens. Op die manier worden activa die voorheen gedeeltelijk gewaardeerd werden op basis van interne gegevens, nu uitsluitend gewaardeerd op basis van externe marktgegevens. Dit komt tot uiting in de overdrachten tussen de niveaus 1 en 2. In 2015, wijzen de overdrachten van niveau 2 naar niveau 1 voornamelijk op de terugkeer naar meer liquiditeit voor de Spaanse covered bonds. De waarde van de overdrachten tussen de niveaus is de reële waarde van de financiële instrumenten op afsluitdatum.

e. Analyse niveau 3

(in miljoen EUR)	2014									
	Opening	Totaal winsten/verliezen in resultaat	Totaal niet gereali-seerde of uit-gestelde winsten/verliezen	Aankopen	Verkoop	Verefenig	Overdrachten naar niveau 3 ⁽¹⁾	Overdrachten uit niveau 3 ⁽¹⁾	Overige wijzigingen ⁽²⁾	Afsluiting
Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden	1 774	152			(210)	(27)			98	1 787
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde - obligaties en overige vastrentende instrumenten	27									27
Tradingderivaten	1 419	(78)					1 068	(1)	34	2 442
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	653	225					450	(94)	3	1 236
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - obligaties	7 297	221	206	29	(95)	(1 376)	623	(4 520)	220	2 604
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - aandelen	274	(1)	(124)		(13)	(3)	1		8	143
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA	11 444	518	82	29	(318)	(1 406)	2 142	(4 615)	363	8 238
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	1 097	(15)				(409)	19		112	805
Tradingderivaten	1 122	(39)					861	(86)	1	1 857
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	1 418	830				(1)	7 513	(99)	5	9 666
TOTAAL FINANCIËLE VERPLICHTINGEN	3 637	776	0	0	0	(410)	8 393	(186)	118	12 328

(1) * Financiële activa beschikbaar voor verkoop - obligaties : een bedrag van om en bij de 2,5 miljard EUR aan minst liquide effecten werd geherclassificeerd op 1 oktober 2014 van Beschikbaar voor verkoop naar Leningen en vorderingen in overeenstemming met de beheersintenties en de bepalingen voorzien in IAS 39 (gewijzigd). (zie eveneens Toelichting 2.13 Herclassificatie van financiële activa). Bovendien heeft Dexia, na analyse van de aanbevelingen geformuleerd door de Europese Centrale Bank in het kader van zijn activakwaliteitsbeoordeling, beslist af te zien van het gebruik van zijn intern model gebaseerd op parameters verbonden aan de kredietmarge, om over te stappen naar een benadering die volledig gebaseerd is op marktgegevens. Dit komt eveneens tot uiting door de bewegingen in financiële activa gewaardeerd in niveau 3 ten belope van een bedrag van om en bij de 1,5 miljard EUR.

* Derivaten : de methodologie inzake toewijzing van het niveau werd gewijzigd. Een meer diepgaande analyse van elk marktgegeven bij opname in rentevoetmodellen kwa waarneembaarheid en liquiditeit heeft ertoe geleid dat meer derivaten worden beschouwd als niveau 3.

(2) De overige wijzigingen omvatten in het bijzonder de impact van de wisselkoerswijzigingen doorheen het boekjaar. Aan de actiefzijde lopen deze op tot 106 miljoen EUR erkend in het resultaat en tot 257 miljoen EUR geboekt in Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt. Inzake verplichtingen lopen ze op tot 6 miljoen EUR erkend in het resultaat en tot 112 miljoen EUR geboekt in Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt.

	2015									
	Ope- ning	Totaal win- sten/ verlie- zen in resul- taat	Totaal niet gereali- seerde of uitge- stelde win- sten/ verlie- zen	Aanko- pen	Verko- pen	Veref- fenig	Over- drach- ten naar niveau 3 ⁽¹⁾	Over- drach- ten uit niveau 3	Overige wijzigin- gen ⁽²⁾	Afslui- ting
(in miljoen EUR)										
Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden	1 787	(151)			(220)	(148)			107	1 375
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde - obligaties en overige vastrentende instrumenten	27					(26)				0
Tradingderivaten	2 442	(75)					1 348	(93)	75	3 698
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	1 236	(162)	28				192	(100)	5	1 200
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - obligaties	2 604	(168)	3	38	(175)	(325)	245	(22)	175	2 375
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - aandelen	143	(5)	0	4	(14)	(1)			12	138
TOTAAL FINANCIELE ACTIVA	8 239	(562)	31	42	(409)	(500)	1 786	(216)	374	8 786
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	805	(63)				(330)			83	495
Tradingderivaten	1 857	(75)					2 756	(122)	53	4 469
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	9 666	(708)	(196)				5 447	(206)	374	14 376
TOTAAL FINANCIELE VERPLICHTINGEN	12 328	(845)	(196)	0	0	(330)	8 203	(329)	510	19 340

(1) Rentederivaten met lange looptijd, uitgedrukt in deviezen en gecollateraliseerd in euro werden gewaardeerd tegen gemiddelde marktgegevens beschouwd als niet waarneembaar wegens impliciet berekend op basis van waarneembare parameters of geëxtrapoleerd in 2015.

(2) De overige wijzigingen omvatten in het bijzonder de wisselkoerswijzigingen van ondernemingen in EUR en de omrekeningsverschillen van ondernemingen in deviezen. Aan de actiefzijde lopen deze op tot 186 miljoen EUR erkend in het resultaat en tot 188 miljoen EUR geboekt in Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt. Inzake verplichtingen lopen ze op tot 427 miljoen EUR erkend in het resultaat en tot 83 miljoen EUR geboekt in Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt.

De waarde van de overdrachten naar of uit niveau 3 is de reële waarde van de financiële instrumenten op afsluitdatum.

f. Sensitiviteit van niveau 3 - waarderingen voor alternatieve assumpties

De waardering van bepaalde instrumenten (obligaties en CDS'en) geclassificeerd in niveau 3 door de groep Dexia gebeurt deels op basis van niet-observeerbare parameters. De sensitiviteitsanalyse zoals hieronder beschreven, meet de impact op de reëlewaardeberekening van het gebruik van alternatieve assumpties voor niet-observeerbare parameters op afsluitdatum. Dexia besliste om alternatieve assumpties uit te werken voor volgende niet-observeerbare parameters:

- kredietspreads, afhankelijk van de beschikbaarheid van deze spreads voor eenzelfde tegenpartij, of voor gelijkaardige tegenpartijen, zelfde sectoren of door gebruik te maken van kredietspreads afkomstig van liquide CDS-indexen;
- de basis cash – CDS die toelaat spreads voor obligaties af te leiden van CDS spreads.

Testen werden uitgevoerd voor alle obligaties en CDS'en geclassificeerd in niveau 3. De belangrijkste impacts zijn de volgende:

- Voor obligaties uit de portefeuille beschikbaar voor verkoop (AFS) gewaardeerd in niveau 3, werd de sensitiviteit van de AFS reserve van de effecten beschikbaar voor verkoop voor deze alternatieve assumpties, geschat te variëren

tussen -18 miljoen EUR en +18 miljoen EUR in 2015, terwijl deze voor 2014 werd geschat te variëren tussen -33 miljoen EUR en +33 miljoen EUR.

- Negative Basis Trades (NBT) op maat van Dexia worden beschouwd als één enkel product, en daarom worden de obligatie en de verbonden CDS samen getest. De voornaamste assumptie die een impact heeft op de reële waarde is het voortijdig afwikkelen van de transactie. Op basis van het grote aantal voortijdige afwikkelingen gerealiseerd door Dexia sinds 2009 en rekening houdend met het openstaande saldo aan NBT-transacties, bedroeg de positieve impact in 2015 (gemiddelde afwikkelingspremie in 2014) +5,5 miljoen EUR waar de negatieve impact (gemiddelde afwikkelingspremie in 2011) -21,8 miljoen EUR bedroeg. In 2014 bedroeg de positieve impact (afwikkelingspremie in 2009) +5,1 miljoen EUR terwijl de negatieve impact (afwikkelingspremie in 2011) - 29,4 miljoen EUR bedroeg.

De impact van de alternatieve assumpties voor kredietspreads op Dexia's kredietderivaten is geschat voor 2015 op +15,7 miljoen EUR (positief scenario) versus -16,4 miljoen EUR (negatief scenario) vóór belastingen, terwijl voor 2014 deze bedragen vóór belastingen respectievelijk op +27,4 miljoen EUR en - 29,8 miljoen EUR werden geschat.

g. Het verschil tussen de transactieprijzen en de gemodelleerde waarden (uitgestelde winst/verlies op dag één (Day One Profit))

Er werden geen bedragen geboekt als uitgestelde winst/verlies op dag één (DOP = Day One Profit).

7.2. Kredietrisico's - uitstaande bedragen

Met het oog op de samenhang van haar interne en externe reportings heeft de groep beslist om de gebruikte maatstaf voor het meedelen van haar blootstelling aan het kredietrisico te harmoniseren en uit te drukken in "Exposure at Default" (EAD), en niet langer in Maximum Credit Risk Exposure (MCRE). De Exposure at Default (EAD) is een van de gebruikte parameters voor de berekening van de vereisten inzake het eigen vermogen overeenkomstig Verordening (EU) Nr. 575/2013.

Ze stemt overeen met de beste schatting van de blootstelling aan het kredietrisico bij wanbetaling. De definitie varieert volgens de gekozen benadering voor de berekening van de vereisten inzake het eigen vermogen. De groep Dexia gebruikt voor de berekening van haar risicogewogen activa zowel de standaardbenadering als de geavanceerde benadering. Zo werd de reglementaire maatstaf aangepast, om voor dit verslag de verwerking van de waardeverminderingen te kunnen homogeniseren.

- Voor financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs, stemt de EAD van een kredietblootstelling op de balans overeen met de boekwaarde voor waardeverminderingen, rekening houdend met de gelopen rente en de boekhoudkundige impact van de afdekking van de reële waarde;
- Voor financiële activa die tegen hun reële waarde zijn opgenomen, stemt de EAD van een kredietblootstelling op de balans overeen met zijn boekwaarde vóór waardeverminderingen;
- Voor afgeleide producten wordt de EAD berekend volgens de methode gebaseerd op de waardering tegen marktwaarde (*mark-to-market*) overeenkomstig artikel 274 van Verordening (EU) Nr. 575/2013. Ze omvat de vervangingskosten en een bedrag dat de toekomstige potentiële blootstelling ver-

tegenwoordigt, bekomen door het notionele bedrag te vermenigvuldigen met een coëfficiënt die afhangt van het type van afgeleid product en de resterende looptijd ervan;

- Voor de verbintenissen buiten balans wordt de EAD bekomen door de bedragen van de verbintenissen (nominaal) te vermenigvuldigen met een omrekeningsfactor (*Credit Conversion Factor - CCF*). De groep Dexia gebruikt de standaardmethode (art. 111 van Verordening (EU) 575/2013) voor de bepaling van de omrekeningsfactoren, met uitzondering van projectfinancieringstransacties (geavanceerde benadering).

De maximale blootstelling aan het kredietrisico van gegeven waarborgen en kredietlijnen, volgens de norm IFRS 7, werd opgenomen in de toelichtingen 6.2. en 6.3.

De belangrijkste verschillen tussen de in dit verslag gebruikte EAD en de vroegere maatstaf, de Maximum Credit Risk Exposure (MCRE), houden vooral verband met:

- de financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs, waarvoor de EAD de boekhoudkundige impact van de afdekking van de reële waarde omvat, waarmee in de MCRE geen rekening werd gehouden;
- de derivaten, waarvoor de EAD een bedrag omvat dat de toekomstige potentiële blootstelling toont (reglementaire "add-on") waarmee in de MCRE geen rekening werd gehouden;
- de verbintenissen buiten balans, waarvoor de EAD wordt berekend door rekening te houden met de reglementaire CCF, tegen 100 % van de verbintenis in de MCRE;
- de specifieke waardeverminderingen die niet worden afgetrokken van de EAD, terwijl dat wel zo was in de MCRE.

De informatie betreffende het kredietrisico heeft bovendien alleen betrekking op de financiële instrumenten die een blootstelling aan het kredietrisico meebrengen. Daarom heeft de groep Dexia beslist om de andere activa die vroeger tot de perimeter van dit verslag behoorden, met daarin vooral de overlopende rekeningen en overige activa, er niet langer in op te nemen.

De cijfers per 31 december 2014 werden herzien om vergelijkbaarheid te verzekeren.

Op 31 december 2015 bedraagt de blootstelling aan het kredietrisico 182 miljard EUR.

a. Uitsplitsing naar geografische regio en categorie van tegenpartij**Uitstaande bedragen per geografische regio**

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Frankrijk	29 087	26 617
België	3 765	2 204
Duitsland	26 111	22 308
Griekenland	168	153
Ierland	297	160
Italië	30 663	27 244
Luxembourg	150	125
Spanje	20 041	16 933
Portugal	4 343	4 193
Hongarije	1 094	946
Oostenrijk	1 577	1 575
Centraal en Oost-Europa	3 609	2 895
Nederland	621	499
Scandinavische landen	1 171	1 471
Groot-Brittannië	23 206	25 821
Zwitserland	604	520
Turkije	508	496
Verenigde Staten en Canada	32 023	31 470
Centraal- en Zuid-Amerika	585	552
Zuidoost-Azië	1 005	845
Japan	6 962	7 560
Andere ⁽¹⁾	6 573	7 203
TOTAAL	194 160	181 792

(1) Omvat supranationale entiteiten

Uitstaande bedragen per categorie van tegenpartij

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Staten	29 858	29 511
Lokale overheden ⁽¹⁾	100 118	94 426
Financiële instellingen	31 080	24 781
Bedrijven	6 857	8 463
Monolineverzekeraars	4 210	1 837
ABS/MBS	6 278	8 039
Projectfinanciering	15 756	14 734
Particulieren, zelfstandigen en KMO's	3	2
TOTAAL	194 160	181 792

(1) Op 31 december 2015 omvat deze lijn 63 miljoen EUR op Griekenland, 26 miljoen EUR op Hongarije, 11 112 miljoen EUR op Italië, 1 825 miljoen EUR op Portugal en 7 796 miljoen EUR op Spanje. Op 31 december 2014 omvat deze lijn 72 miljoen EUR op Griekenland, 31 miljoen EUR op Hongarije, 12 801 miljoen EUR op Italië, 1 965 miljoen EUR op Portugal en 8 852 miljoen EUR op Spanje.

b. Maximale blootstelling aan kredietrisico's (EAD) voor elke categorie van financiële instrumenten

	31/12/2014			31/12/2015		
	Blootstelling aan het kredietrisico voor financieel effect van de waarborgen	Financieel effect van de waarborgen	Blootstelling aan het kredietrisico	Blootstelling aan het kredietrisico voor financieel effect van de waarborgen	Financieel effect van de waarborgen	Blootstelling aan het kredietrisico
(in miljoen EUR)						
Financiële activa beschikbaar voor verkoop (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	26 423	0	26 423	22 105	0	22 105
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	27	0	27	0	0	0
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	1 787	0	1 787	1 375	0	1 375
Tradingderivaten	10 727	3 678	7 050	8 815	2 901	5 913
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	2 650	1 704	946	2 250	1 405	845
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	305	0	305	200	0	200
Leningen en vorderingen (tegen afgeschreven kostprijs)	148 912	1 557	147 354	144 014	2 264	141 750
Kredietlijnen	2 000	0	2 000	1 715	0	1 715
Waarborgen	37 744	29 476	8 268	44 040	36 152	7 888
TOTAAL	230 574	36 415	194 160	224 514	42 722	181 792

Dexia houdt financiële waarborgen aan. Het gros van de financiële waarborgen bestaat uit cash en termijndeposito's, in mindere mate uit investment grade-obligaties (*uitgiften van overheden of van banken met een AAA-AA rating*).

Enkel de waarborgen die aanvaard worden onder de Bazel reglementering en die rechtstreeks in handen zijn van Dexia zijn in deze tabel opgenomen.

De blootstelling aan het kredietrisico wordt voorgesteld vóór aftrek van voorzieningen. Het bedrag aan specifieke voorzieningen per categorie van financiële activa is opgenomen in bijlage 2.11. Kwaliteit van financiële activa.

c. Rating van gezonde financiële activa

De rating van de financiële instrumenten is beoordeeld op basis van de interne ratings (Bazel referentie), of externe. Immers, Dexia past de AIRBA (Advanced Internal Ratings Based Approach) toe voor de berekening van de kapitaalvereisten

voor het kredietrisico in het kader van Pijler 1 van Bazel, behalve voor ABS posities waarvoor het kredietrisico berekend wordt op basis van externe ratings (Fitch, S&P of Moody's) en voor een deel van de portefeuille waarvoor het kredietrisico berekend wordt volgens de standaard methode.

(in miljoen EUR)	31/12/2014				Totaal
	AAA tot AA-	A+ tot BBB-	Non invest- ment grade	Geen rating	
Financiële activa beschikbaar voor verkoop (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	4 734	17 721	3 896	0	26 351
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	0	6	20	0	27
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	282	1 463	42	0	1 787
Tradingderivaten	1 628	4 291	776	33	6 727
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	149	665	121	0	935
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	46	258	0	0	305
Leningen en vorderingen (tegen afgeschreven kostprijs)	66 036	62 125	16 825	486	145 473
Kredietlijnen	1 234	590	111	0	1 935
Waarborgen	1 135	6 742	351	26	8 254
TOTAAL	75 243	93 862	22 144	545	191 794

(in miljoen EUR)	31/12/2015				Totaal
	AAA tot AA-	A+ tot BBB-	Non invest- ment grade	Geen rating	
Financiële activa beschikbaar voor verkoop (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	3 805	15 123	2 965	0	21 893
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	46	1 292	38	0	1 375
Tradingderivaten	959	3 822	971	28	5 780
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	138	605	102	0	845
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	26	174	0	0	200
Leningen en vorderingen (tegen afgeschreven kostprijs)	62 146	62 114	15 046	300	139 606
Kredietlijnen	939	615	112	5	1 671
Waarborgen	1 582	6 096	192	9	7 879
TOTAAL	69 641	89 842	19 425	341	179 250

d. Activa die een waardevermindering hebben ondergaan en die achterstallig zijn

Een financieel actief is achterstallig zodra de tegenpartij verzuimd heeft een som te betalen die contractueel verschuldigd is. Dit wordt contract per contract bekeken. Zo bijvoorbeeld wordt de volledige lening beschouwd als

achterstallig, als de tegenpartij heeft nagelaten de contractuele intresten te betalen op de vervaldatum. Activa ondergaan een waardevermindering in de gevallen beschreven in toelichting 1.1 *Waarderingsregels en regels voor geconsolideerde jaarrekeningen*.

	31/12/2014		
	Betalingsachterstallen		
	< 90 dagen	> 90 dagen < 180 dagen	> 180 dagen
(in miljoen EUR)			
Financiële activa beschikbaar voor verkoop (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	0	0	0
Leningen en vorderingen (tegen afgeschreven kostprijs)	183	28	501
Overige financiële instrumenten	0	0	212
TOTAAL	183	28	712

	31/12/2015		
	Betalingsachterstallen		
	< 90 dagen	> 90 dagen < 180 dagen	> 180 dagen
(in miljoen EUR)			
Financiële activa beschikbaar voor verkoop (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	0	0	0
Leningen en vorderingen (tegen afgeschreven kostprijs)	57	4	436
Overige financiële instrumenten	0	0	13
TOTAAL	57	4	449

Geherstructureerde omlopen ten gevolge van financiële moeilijkheden (Forbearance)

Inzake de geherstructureerde leningen heeft Dexia 3 categorieën van herstructurering geïdentificeerd:

1. De herstructureringen verbonden met de commerciële activiteiten, die tot 2011 en met uitzondering van de geschillen in Nederland, de quasitotaliteit van de herstructureringen uitmaakten.
2. De herstructureringen die betrekking hebben op juridische geschillen met cliënten die geen financiële moeilijkheden hebben.
3. De herstructureringen verbonden met financiële moeilijkheden van de tegenpartij, hetzij ten gevolge van normale commerciële relaties, hetzij in het kader van juridische geschillen.

Conform de betekenis van Forbearance zoals gedefinieerd door de EBA, worden enkel herstructureringen uit de 3de categorie beschouwd als geherstructureerde leningen in het kader van deze analyse. Deze herstructureringen omvatten aan debiteuren gedane tegemoetkomingen teneinde het hoofd te bieden aan de moeilijkheden tot het nakomen van de financiële verplichtingen.

Het totaal actief per 31 december 2015 omvat, net zoals per 31 december 2014, een bedrag van ongeveer 1 miljard EUR aan geherstructureerde leningen ten gevolge van financiële moeilijkheden van debiteuren.

e. Activa verkregen doorheen het boekjaar door inbezitneming van de aangehouden waarborg

Niet in 2015 noch in 2014 werden er dergelijke activa verkregen.

f. Wijzigingen in de waardeverminderingen van financiële activa

	2014							
	Op 1 januari	Toevoegingen	Terugnemingen	Bestedingen	Overige aanpassingen ⁽¹⁾	Op 31 december	Inning van activa die voorheen in verlies werden genomen	In verlies genomen
(in miljoen EUR)								
Specifieke waardeverminderingen	(624)	(135)	366	31	(28)	(391)	1	(249)
Leningen aan en vorderingen op cliënten	(545)	(118)	357	20	(24)	(309)	0	(248)
Effecten beschikbaar voor verkoop	(70)	(17)		11	(4)	(80)	0	0
<i>Vastrentende effecten</i>	(32)	(9)			(2)	(43)	0	0
<i>Niet-vastrentende effecten</i>	(38)	(8)		11	(2)	(38)	0	0
Overlopende rekeningen en overige activa	(9)		8		(1)	(2)	1	(1)
Collectieve waardeverminderingen	(419)	(155)	80	0	(9)	(503)		
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	(5)	(11)	2			(14)		
Leningen aan en vorderingen op cliënten	(414)	(144)	78		(9)	(490)		
TOTAAL	(1 043)	(290)	446	31	(38)	(894)	1	(249)

(1) De overige aanpassingen omvatten voornamelijk aanpassingen in de wisselkoersen doorheen het boekjaar.

	2015							
	Op 1 januari	Toevoegingen ⁽¹⁾	Terugnemingen	Bestedingen	Overige aanpassingen ⁽²⁾	Op 31 december	Inning van activa die voorheen in verlies werden genomen	In verlies genomen
(in miljoen EUR)								
Specifieke waardeverminderingen	(391)	(311)	61	55	(18)	(604)	0	(70)
Leningen aan en vorderingen op cliënten	(309)	(198)	61		(12)	(458)	0	(11)
Effecten beschikbaar voor verkoop	(80)	(113)		55	(6)	(144)	0	(54)
<i>Vastrentende effecten</i>	(43)	(107)		54	(1)	(98)	0	(54)
<i>Niet-vastrentende effecten</i>	(38)	(6)			(4)	(48)	0	0
Overlopende rekeningen en overige activa	(2)					(2)	0	(5)
Collectieve waardeverminderingen	(503)	(82)	173	0	(10)	(422)		
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	(14)	(17)	10		(3)	(24)		
Leningen aan en vorderingen op cliënten	(490)	(65)	163		(6)	(398)		
TOTAAL	(894)	(393)	234	55	(28)	(1 026)	0	(70)

(1) De voorziening aangelegd voor het dossier Hypo Alpe Adria Bank (HETA) verschijnt ten belope van - 99 miljoen EUR in Leningen aan en vorderingen op cliënten en ten belope van - 98 miljoen EUR in Effecten beschikbaar voor verkoop.

(2) De overige aanpassingen omvatten voornamelijk aanpassingen in de wisselkoersen doorheen het boekjaar.

g. Kredietrisico voor leningen en vorderingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

Dexia houdt niet langer leningen en vorderingen aan die gewaardeerd worden tegen reële waarde via het resultaat.

h. Kredietrisico van financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultaat

	Boekwaarde	Verandering in de reëlewaarde toe te rekenen aan de veranderingen van het kredietrisico		Verschil tussen de boekwaarde en het bedrag dat contractueel moet betaald worden op vervaldatum ⁽¹⁾
		Bedrag van het boekjaar	Gecumuleerd bedrag	
(in miljoen EUR)				
Op 31 december 2014	2 222	(21)	(125)	485
Op 31 december 2015	1 987	(79)	(204)	420

(1) Dit bedrag omvat het agio/disagio en de wijzigingen in de marktwaarde.

Zie eveneens toelichting 3.1 *Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultaat*.

7.3. Informatie over zekerheden**Aard van de zekerheden die mogen verkocht worden of tot zekerheid mogen verstrekt worden**

	31/12/2014		31/12/2015	
	Reële waarde van de verkregen zekerheden	Reële waarde van de verkregen zekerheden die werden verkocht of tot zekerheid verstrekt	Reële waarde van de verkregen zekerheden	Reële waarde van de verkregen zekerheden die werden verkocht of tot zekerheid verstrekt
(in miljoen EUR)				
Schuldinstrumenten	1 641	1 628	2 591	1 606
TOTAAL	1 641	1 628	2 591	1 606

De zekerheden worden verkregen in het kader van terugkoopovereenkomsten.

Financiële activa in pand gegeven voor verplichtingen of voorwaardelijke verplichtingen

(in miljoen EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Boekwaarde van in pand gegeven financiële activa voor verplichtingen	120 812	111 383

Het bedrag van 121 miljard EUR in 2014 en 111 miljard EUR in 2015 vertegenwoordigt de gestorte kaswaarborgen voor derivaten en de activa in pand gegeven voor de financiering ontvangen van het Eurosysteem, de Europese Investeringsbank, terugkoopovereenkomsten of andere gewaarborgde fondsen.

Dit bedrag omvat noch de in pand gegeven activa ten voordele van de ingedekte bonds uitgegeven door Dexia Kommunalbank Deutschland en Dexia Luxembourg SA (ex Dexia LdG Banque SA), noch de Guaranteed Investment Contracts of GIC's van Dexia FP Holdings Inc. Deze activa bedragen ongeveer 30 miljard EUR in 2015 (33 miljard EUR in 2014).

7.4. Renteherzieningsrisico : uitsplitsing volgens resterende looptijd tot de volgende rentevoetbepaling

Zichtrekeningen zijn opgenomen in de kolom "Op zicht" aangezien we hier de resterende looptijd weergeven tot aan de volgende rentevoetbepaling op boekhoudkundige basis en niet in functie van gegronde hypothesen over het waargenomen gedrag van klanten.

a. Uitsplitsing van de activa

	31/12/2014									
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd	Gelopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Waardevermindering	Totaal
(in miljoen EUR)										
Kas en centrale banken	3 104	0	0	0	0	0	0			3 104
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	1 324	92	26	20	0	1 148	21 604		24 215
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							1 142	21 258		22 400
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							677	7 697		8 374
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	17	3 371	1 366	4 481	12 522	853	422	3 690	(80)	26 641
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	799	2 967	727	2 375	910	0	30	769	(14)	8 563
Leningen aan en vorderingen op cliënten	133	30 597	28 968	11 168	43 795	46	795	20 606	(798)	135 311
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								1 910		1 910
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	0	3	100	200	0	0	2		0	306
Overlopende rekeningen en overige activa	6	1 054	134	0	0	37 063	0	0	(2)	38 256
<i>waarvan gestorte kaswaarborgen</i>						37 033	0			37 033
<i>Subtotaal van de financiële activa gebruikt ter berekening van de gap</i>	<i>4 059</i>	<i>39 317</i>	<i>31 387</i>	<i>18 250</i>	<i>57 247</i>	<i>37 963</i>				
Niet financiële activa						442		(1)	0	440
TOTAAL	4 059	39 317	31 387	18 250	57 247	38 404	3 074	56 276	(894)	247 120

b. Uitsplitsing van de verplichtingen, met uitzondering van het eigen vermogen

	31/12/2014								Totaal
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd	Gelopen rente	Aanpassing naar reële waarde	
(in miljoen EUR)									
Centrale banken	0	33 505	0	0	0	0	340		33 845
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	10	310	180	1 213	0	1 078	22 941	25 731
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							1 055	22 455	23 509
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							1 385	32 447	33 832
Schulden aan kredietinstellingen	66	36 201	4 573	2 724	958	0	67	14	44 604
Schulden aan cliënten	2 164	1 996	2 433	757	519	0	31	59	7 958
Schuld papier	1	24 799	21 957	22 014	14 529	0	703	5 515	89 518
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								227	227
Achtergestelde schulden	0	399	0	59	32	0	4	5	498
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	11	1 163	40	30	60	5 967	1		7 272
<i>waarvan ontvangen kaswaarborgen</i>						5 855	1		5 856
<i>Subtotaal van de financiële verplichtingen gebruikt ter berekening van de gap</i>	<i>2 242</i>	<i>98 073</i>	<i>29 313</i>	<i>25 764</i>	<i>17 312</i>	<i>5 967</i>			
Niet financiële verplichtingen						506			506
TOTAAL	2 242	98 073	29 313	25 764	17 312	6 473	3 609	61 207	243 992

c. De sensitivity gap in de balans op 31 december 2014

(in miljoen EUR)	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd
	1 817	(58 756)	2 075	(7 514)	39 935	31 996

De sensitivity gap opgenomen in de balans is afgedekt door derivaten.

a. Uitsplitsing van de activa

	31/12/2015									
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd	Gelopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Waardevermindering	Totaal
(in miljoen EUR)										
Kas en centrale banken	2 855	1 980	0	0	0	0	0			4 835
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	1 020	49	26	13	0	1 062	18 007		20 176
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							1 056	17 744		18 800
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							671	6 001		6 672
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	1	2 025	1 013	3 542	11 538	262	356	3 663	(144)	22 257
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	706	1 675	1 004	2 897	857	0	26	673	(24)	7 815
Leningen aan en vorderingen op cliënten	93	27 237	28 790	10 442	41 573	22	784	19 790	(856)	127 876
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								1 696		1 696
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	0	20	42	136	0	0	2		0	200
Overlopende rekeningen en overige activa	17	1 340	81	0	0	36 909	0	0	(2)	38 346
<i>waarvan gestorte kaswaarborgen</i>						36 890	0			36 891
<i>Subtotaal van de financiële activa gebruikt ter berekening van de gap</i>	<i>3 672</i>	<i>35 297</i>	<i>30 980</i>	<i>17 043</i>	<i>53 982</i>	<i>37 193</i>				
Niet financiële activa						408		0	0	408
TOTAAL	3 672	35 297	30 980	17 043	53 982	37 601	2 901	49 831	(1 026)	230 281

Beheersverslag

Geconsolideerde
jaarrekening

Jaarrekening

Aanvullende inlichtingen

b. Uitsplitsing van de verplichtingen, met uitzondering van het eigen vermogen

	31/12/2015							
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbe- paalde looptijd	Gelopen rente	Aanpas- sing naar reële waarde
(in miljoen EUR)								
Centrale banken	0	15 031	900	0	0	0	1	15 932
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	65	0	180	1 307	0	993	20 235
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							979	19 813
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							1 270	28 708
Schulden aan kredietinstellingen	109	21 894	21 950	3 092	1 655	0	62	17
Schulden aan cliënten	2 121	2 404	3 507	848	446	0	28	45
Schuldpapier	0	22 375	20 082	25 572	18 189	0	697	4 617
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								170
Achtergestelde schulden	0	401	0	85	0	0	3	3
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	11	1 155	38	36	45	4 850	0	6 135
<i>waarvan ontvangen kaswaarborgen</i>						4 811	0	4 812
<i>Subtotaal van de financiële verplichtingen gebruikt ter berekening van de gap</i>	2 241	63 324	46 478	29 812	21 642	4 850		
Niet financiële verplichtingen						537		537
TOTAAL	2 241	63 324	46 478	29 812	21 642	5 387	3 054	53 795
								225 734

c. De sensitivity gap in de balans op 31 december 2015

(in miljoen EUR)	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbe- paalde looptijd
	1 431	(28 027)	(15 498)	(12 768)	32 340	32 344

De sensitivity gap opgenomen in de balans is afgedekt door derivaten.

7.5 Gevoeligheid voor het renterisico en de overige marktrisico's

We verwijzen hiervoor eveneens naar het hoofdstuk Risicobeheer van het beheersverslag.

a. Thesaurie en financiële markten

De beoordeling van de marktrisico's binnen de groep Dexia steunt hoofdzakelijk op de combinatie van twee meetindicatoren, die aanleiding geven tot het gebruik van limieten.

- De Value at Risk (VaR) meet het verwachte potentiële verlies binnen een betrouwbaarheidsinterval van 99 % over een termijn van tien dagen. Dexia past verschillende VaR-benaderingen toe om het marktrisico te meten in de diverse activiteiten en portefeuilles :
 - Het directionele renterisico en het wisselrisico worden gemeten via een parametrische VaR, waarvan de methodologie gebaseerd is op een hypothetische normale verdeling van de rendementen van de risicofactoren ;
 - Het risico verbonden aan de evolutie van de kredietmarges, dat overeenstemt met het specifieke renterisico, en de andere risico's in de tradingportefeuille worden gemeten aan de hand van een historische VaR-benadering, waarvan de verdeling tot stand komt door de toepassing van de historische scenario's van de betrokken risicofactoren van de bestaande portefeuille.
- Limieten in termen van posities, vervaldagen, markten en toegestane producten werden opgezet per type activiteit. Ze zorgen voor samenhang tussen de algemene risicolimieten en de door front office gebruikte operationele drempels.

De regels inzake risicobeheer worden aangevuld met stresstest-oefeningen, waarin gebeurtenissen worden opgenomen die buiten het waarschijnlijkheidskader vallen van de technieken voor het meten van de VaR. De verschillende hypothesen van deze scenario's van achteruitgang worden geregeld herzien en geactualiseerd. De geconsolideerde resultaten van de stresstests en de overeenkomstige analyse worden elk kwartaal voorgelegd aan het Market Risk Committee.

Value at Risk gebruikt voor de marktactiviteiten

De VaR die wordt gebruikt voor de marktactiviteiten – obligatieportefeuille niet inbegrepen – wordt voorgesteld in de onderstaande tabel. Eind december 2015 bedroeg het totale VaR-verbruik 13,7 miljoen EUR, tegen 13,3 miljoen EUR eind 2014, wat onder de globale grens van 40 miljoen EUR is. De tradingportefeuille van Dexia bestaat uit twee activiteitsgroepen :

- verrichtingen opgestart als gevolg van de handel in financiële instrumenten voor de datum van geordende ontmanteling van de groep, voor het merendeel gedekt in back-to-back ;
 - verrichtingen met het oog op het indekken van transformatierisico's van de balans, in het bijzonder de liquiditeitsgap in valuta's, maar waarvoor geen boekhoudkundige afdekkingsrelatie volgens de IFRS-normen werd gedocumenteerd.
- De belangrijkste risicofactoren van de tradingportefeuille zijn:
- het basisrisico van de valutaswaps (cross currency basis),
 - het basisrisico BOR-OIS.

VALUE AT RISK VAN MARKTACTIVITEITEN

(in miljoen EUR)					
2014					
VaR (10 dagen, 99 %)	Volgens risicofactor			Globaal	Limiet
	Rentevoet & wisselkoers (Banking en Trading)	Spread (Trading)	Overige risico's		
Gemiddeld	6,7	5,3	0,2	12,1	40
Einde periode	8,3	4,7	0,3	13,3	
Maximum	8,3	5,8	0,4	13,3	
Minimum	5,4	4,7	0,0	11,0	

VALUE AT RISK VAN MARKTACTIVITEITEN

(in miljoen EUR)					
2015					
VaR (10 dagen, 99 %)	Volgens risicofactor			Globaal	Limiet
	Rentevoet & wisselkoers (Banking en Trading)	Spread (Trading)	Overige risico's		
Gemiddeld	9,6	4,6	0,2	14,4	40
Einde periode	10,3	3,1	0,2	13,7	
Maximum	11,6	5,5	0,3	17,0	
Minimum	6,9	3,0	0,2	12,4	

b. Balansbeheer (BSM - Balance Sheet Management)

Het renterisico wordt gemeten aan de hand van gevoeligheden. De risicogevoelighedsmetingen weerspiegelen de blootstelling van de balans aan een parallelle beweging van 1 % op de rentecurve. De gevoeligheid van de huidige nettowaarde van de gemeten posities in opgelopen interesten ten gevolge van een rentebeweging vormt de voornaamste indicator voor de risicometing en voor het vastleggen van de limieten en de opvolging van de risico's.

De globale en gedeeltelijke gevoeligheden per tijdsinterval zijn de belangrijkste risicoindicatoren waarop de risicocomités activa-verplichtingen, georganiseerd binnen het Directiecomité, steunen om de risico's te beheren. Het structurele renterisico van de groep Dexia is voornamelijk te vinden bij de langetermijnrentevoeten in Europa en vloeit voort uit het onevenwicht tussen de activa en de verplichtingen van Dexia na dekking van het renterisico.

GEVOELIGHEID EN LIMIETEN VAN DE LANGE TERMIJN ALM

(in miljoen EUR)	2014	2015
Gevoeligheid	- 14,2	+ 2,2
Limiet	+/- 80	+/- 80

De gevoeligheid van de ALM op lange termijn bedroeg 2,2 miljoen EUR op 31 december 2015, tegen - 14,2 miljoen EUR op 31 december 2014. Dit sluit aan bij de ALM-strategie,

die de volatiliteit van de resultatenrekening zo klein mogelijk wil houden.

c. Obligatieportefeuille

(in miljoen EUR)	2014	2015
Notionele blootstelling	72	66

Rentegevoeligheid

Het renterisico van de obligatieportefeuille is afgedekt (exclusieve beheersdoelstelling van de kredietspread). Bijgevolg is de gevoeligheid voor rentewijzigingen erg beperkt.

Gevoeligheid voor kredietspreads

Een voornaam deel van de obligatieportefeuilles beschikbaar voor verkoop werd geherclassificeerd naar Leningen en vorderingen. De reëlewaardereserve van deze effecten is ongevoelig voor marktwijzigingen in de kredietmarges.

Wat de andere obligatieportefeuilles betreft, meet de gevoeligheid voor kredietspread de wijziging in de reëlewaardereserve van de obligatieportefeuilles geclassificeerd onder effecten beschikbaar voor verkoop bij een toename van de kredietmarge of "spread" met één basispunt, uitgedrukt in miljoen EUR. Deze gevoeligheid wordt nauwgezet opgevolgd.

(in miljoen EUR)	2014	2015
Gevoeligheid	(20)	(18)

7.6. Liquiditeitsrisico

A. Uitsplitsing volgens resterende looptijd tot vervaldag

Een groot deel van de balans bestaat uit herwaarderings van activa, verplichtingen en derivaten. Voor zover deze herwaarderingsselementen constant evolueren en niet gelinked kunnen worden aan de vervaldatum van het financieel instrument worden ze in een afzonderlijke kolom vermeld.

Zichtrekeningen en spaarrekeningen worden opgenomen in de kolom "Op zicht" zelfs al is de werkelijke terugbetalingsdatum onbepaald.

a. Uitsplitsing van de activa

	31/12/2014									
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd	Gelopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Waardevermindering	Totaal
(in miljoen EUR)										
Kas en centrale banken	2 634	469	0	0	0	0	0			3 104
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	6	139	133	1 185	0	1 148	21 604		24 215
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							1 142	21 258		22 400
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							677	7 697		8 374
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	17	1 414	1 304	4 998	14 023	853	422	3 690	(80)	26 641
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	799	1 262	395	3 471	1 851	0	30	769	(14)	8 563
Leningen aan en vorderingen op cliënten	38	2 960	5 109	21 322	85 233	46	795	20 606	(798)	135 311
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								1 910		1 910
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	0	3	100	200	0	0	2		0	306
Overlopende rekeningen en overige activa	6	381	134	0	673	37 063	0		(2)	38 256
<i>waarvan gestorte kaswaarborgen</i>						37 033	0			37 033
<i>Subtotaal van de financiële activa gebruikt ter berekening van de gap</i>	<i>3 495</i>	<i>6 495</i>	<i>7 181</i>	<i>30 123</i>	<i>102 965</i>	<i>37 963</i>				
Niet financiële activa						442		(1)	0	440
TOTAAL	3 495	6 495	7 181	30 123	102 965	38 404	3 074	56 276	(894)	247 120

b. Uitsplitsing van de verplichtingen, met uitzondering van het eigen vermogen

	31/12/2014						Gelopen rente	Aanpas- sing naar reële waarde	Totaal
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbe- paalde looptijd			
(in miljoen EUR)									
Centrale banken	0	33 505	0	0	0	0	340		33 845
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	10	309	171	1 222	0	1 078	22 941	25 731
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							1 055	22 455	23 509
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							1 385	32 447	33 832
Schulden aan kredietinstellingen	103	10 000	1 882	24 691	7 847	0	67	14	44 604
Schulden aan cliënten	2 164	1 842	2 107	883	871	0	31	59	7 958
Schuld papier	1	16 169	18 243	30 592	18 295		703	5 515	89 518
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								227	227
Achtergestelde schulden	0	0	0	436	54	0	4	5	498
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	11	848	39	30	63	6 280	1		7 272
<i>waarvan ontvangen kaswaarborgen</i>						5 855	1		5 856
<i>Subtotaal van de financiële verplichtingen gebruikt ter berekening van de gap</i>	<i>2 279</i>	<i>62 375</i>	<i>22 581</i>	<i>56 804</i>	<i>28 351</i>	<i>6 280</i>			
Niet financiële verplichtingen						506			506
TOTAAL	2 279	62 375	22 581	56 804	28 351	6 786	3 609	61 207	243 992

De nettoliquiditeitsgap op 31 december 2014 (in miljoen EUR)	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd
	1 216	(55 879)	(15 400)	(26 680)	74 614	31 683

Deze tabel houdt geen rekening met de liquiditeit van het actief noch met de mogelijkheid om het actief te herfinancieren, sommige langlopende activa kunnen verkocht worden wanneer dit om liquiditeitsredenen nodig wordt geacht.

a. Uitsplitsing van de activa

	31/12/2015									
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd	Gelopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Waardevermindering	Totaal
(in miljoen EUR)										
Kas en centrale banken	2 855	1 980	0	0	0	0	0			4 835
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	6	6	117	979	0	1 062	18 007		20 176
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							1 056	17 744		18 800
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							671	6 001		6 672
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	1	918	1 215	3 586	12 399	262	356	3 663	(144)	22 257
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	706	47	813	3 880	1 693	0	26	673	(24)	7 815
Leningen aan en vorderingen op cliënten	93	2 711	4 706	20 362	80 264	22	784	19 790	(856)	127 876
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								1 696		1 696
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	0	20	60	118	0	0	2		0	200
Overlopende rekeningen en overige activa	17	302	81	0	1 038	36 909	0	0	(2)	38 346
<i>waarvan gestorte kaswaarborgen</i>						36 890	0			36 891
<i>Subtotaal van de financiële activa gebruikt ter berekening van de gap</i>	<i>3 672</i>	<i>5 984</i>	<i>6 881</i>	<i>28 063</i>	<i>96 373</i>	<i>37 193</i>				
Niet financiële activa						408		0	0	408
TOTAAL	3 672	5 984	6 881	28 063	96 373	37 601	2 901	49 831	(1 026)	230 281

Beheersverslag

Geconsolideerde jaarrekening

Jaarrekening

Aanvullende inlichtingen

b. Uitsplitsing van de verplichtingen, met uitzondering van het eigen vermogen

	31/12/2015								
	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd	Gelopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Totaal
(in miljoen EUR)									
Centrale banken	0	15 031	900	0	0	0	1		15 932
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	0	70	118	1 364	0	993	20 235	22 779
<i>waarvan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden</i>							979	19 813	20 792
Derivaten als afdekkingsinstrumenten							1 270	28 708	29 978
Schulden aan kredietinstellingen	49	4 943	34 096	7 782	1 771	59	62	17	48 780
Schulden aan cliënten	2 020	2 286	3 567	851	602	0	28	45	9 399
Schuld papier	0	13 143	21 437	31 902	19 736	0	697	4 617	91 532
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								170	170
Achtergestelde schulden	0	0	0	462	23	0	3	3	492
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	11	917	37	36	284	4 850	0		6 135
<i>waarvan ontvangen kaswaarborgen</i>						4 811	0		4 812
<i>Subtotaal van de financiële verplichtingen gebruikt ter berekening van de gap</i>	<i>2 080</i>	<i>36 321</i>	<i>60 106</i>	<i>41 151</i>	<i>23 780</i>	<i>4 909</i>			
Niet financiële verplichtingen						537			537
TOTAAL	2 080	36 321	60 106	41 151	23 780	5 446	3 054	53 795	225 734

De nettoliquiditeitsgap op 31 december 2015 (in miljoen EUR)	Op zicht	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaalde looptijd
	1 592	(30 337)	(53 224)	(13 088)	72 593	32 285

Deze tabel houdt geen rekening met de liquiditeit van het actief noch met de mogelijkheid om het actief te herfinancieren, sommige langlopende activa kunnen verkocht worden wanneer dit om liquiditeitsredenen nodig wordt geacht.

B. De handelingen die werden gesteld om de liquiditeitspositie van de groep Dexia te verbeteren

De handelingen die werden gesteld om de liquiditeitspositie van de groep Dexia te verbeteren, zijn uiteengezet in het beheersverslag, zie Hoofdstuk *Informatie over kapitaal en liquiditeit*.

7.7. Valutarisico

We verwijzen hiervoor eveneens naar het hoofdstuk Risicobeheer van het beheersverslag.

Uitsplitsing naar oorspronkelijke valuta	31/12/2014						Totaal
	EUR	GBP	Andere EU-munten	USD	JPY	Overige valuta	
(in miljoen EUR)							
Totaal van het actief	169 197	26 137	572	35 105	8 500	7 611	247 120
Totaal van de verplichtingen en het eigen vermogen	174 984	18 481	81	43 626	5 561	4 387	247 120
NETTOBALANSPOSITIE	(5 788)	7 655	490	(8 521)	2 939	3 224	0

Uitsplitsing naar oorspronkelijke valuta	31/12/2015						Totaal
	EUR	GBP	Andere EU-munten	USD	JPY	Overige valuta	
(in miljoen EUR)							
Totaal van het actief	153 694	26 023	132	37 053	7 773	5 606	230 281
Totaal van de verplichtingen en het eigen vermogen	155 482	24 514	51	40 605	5 315	4 314	230 281
NETTOBALANSPOSITIE	(1 788)	1 509	80	(3 552)	2 458	1 292	0

8. Analyse per bedrijfssegment en geografische spreiding

a. Analytische segmentatie

Dexia voltooide begin 2014 de verkoop van alle commerciële entiteiten zoals voorzien in het kader van het resolutieplan. Dit laat toe om de aandacht thans volop te wijden aan het beheer van de restactiva, erover wakend dat de belangen van de Staten als aandeelhouders en borgverleners van de Groep worden beschermd. Gegeven het huidige profiel van de Groep worden de resultaten van Dexia voortaan geconsolideerd op basis van één segment "Beheer van activiteiten

in afbouw", zonder specifieke toewijzing van financiering en operationele uitgaven per activiteit.

Dit weerspiegelt het feit dat Dexia niet meer bestaat uit homogene operationele entiteiten met een eigen beslissingsbevoegdheid wat betreft de toewijzing van middelen (financiering en kosten). Werkingskosten worden bijgevolg globaal en per geografische entiteit bekeken teneinde een efficiënter beheer te verzekeren.

b. Geografische spreiding

(in miljoen EUR)	België	Frankrijk	Duitsland	Spanje	Ierland	Italië	Verenigde Staten	Israël	Overige	Totaal
Op 31 december 2014										
NETTOBANKPRODUCT	8	(287)	41	47	(85)	14	(25)	30	10	(247)
Op 31 december 2015										
NETTOBANKPRODUCT	90	267	14	61	193	70	120	33	(14)	834

Dexia NV

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2015

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2015, de geconsolideerde resultatenrekening, de geconsolideerde staat van het globale resultaat, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum, alsmede een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud met een paragraaf ter benadrukking van de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Dexia NV ("de vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De totale activa in de geconsolideerde balans bedragen 230 281 miljoen EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 163 miljoen EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing - ISA) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Dexia NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2015, en van haar resultaten en kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Paragraaf ter benadrukking van de toepassing van waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering

Zonder de hierboven vermelde opinie in het gedrang te brengen, vestigen wij uw aandacht op toelichting 1 van de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening die vermeldt dat de geconsolideerde jaarrekening van Dexia NV op 31 december 2015 opgesteld werd in de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering van haar activiteiten overeenkomstig de criteria van IAS 1.

De verantwoording van de veronderstelling van de continuïteit van de bedrijfsvoering is gebaseerd op het aangepast businessplan dat de raad van bestuur van de groep op 19 november 2015 heeft goedgekeurd en welk o.a. volgende uitgangspunten in beschouwing neemt:

- Het aangepast businessplan is gebaseerd op verschillende onderliggende macro-economisch hypothesen (waaronder de verwachte evolutie van de rente- en kredietomgeving). Deze hypothesen werden herzien in het kader van het aangepaste businessplan dat de raad van bestuur op 19 november 2015 heeft goedgekeurd en dit op basis van de op 30 juni 2015 beschikbare marktomstandigheden alsook met de reglementaire veranderingen die op dat moment gekend waren. Meer conservatieve hypothesen inzake de verbetering van de ratings en/of vernauwing van de credit spreads zouden een negatieve impact hebben op de resultatenrekening en de beschikbare liquiditeitsreserves, en zouden het vereiste reglementaire kapitaalniveau doen toenemen.
- Het aangepast businessplan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten van de groep en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local SA.
- Het aangepast businessplan veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse overheid gewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de groep om gedekte financieringen op te halen. Als de financieringscapaciteit op de markten zou verminderen zou de groep moeten teruggrijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het business plan vooropgestelde rentabiliteit. In een context van sterkere volatiliteit van de wisselkoersen en heel lage interestvoeten houden de komende jaren in dat opzicht nog steeds een risico in.
- Het aangepast businessplan is eveneens gevoelig aan reglementaire en boekhoudkundige wijzigingen. Voorts, vertoont de balansstructuur van de groep structurele onevenwichtigheden en de beperkte mogelijkheden waarover ze beschikt om

deze te verhelpen sinds de aanvang van haar resolutie laten de groep niet toe te garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's over de looptijd van haar resolutie steeds nageleefd zullen worden.

Over de realisatie van het aangepast businessplan, gegeven de talrijke exogene variabelen die erin zijn opgenomen, blijven er op heden onzekerheden.

De veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering is slechts verantwoord in de mate dat de groep erin slaagt haar aangepast businessplan overeenkomstig de onderliggende hypothesen vermeld in toelichting 1 van de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening te realiseren. De geconsolideerde jaarrekening heeft geen aanpassingen ondergaan die betrekking hebben op de waardering en de classificatie van bepaalde balansposten die noodzakelijk zouden kunnen blijken indien de groep niet meer in staat zou zijn haar activiteiten verder te zetten.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en voor de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Diegem, 30 maart 2016

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Yves Dehogne

170	Balans
171	Buitenbalanstelling
172	Resultatenrekening
173	Toelichting bij de jaarrekening
190	Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2015

Jaarrekening
Financiële situatie op 31 december 2015

Balans

(voor winstverdeling)

ACTIVA		31/12/2014	31/12/2015
(in EUR)			
VASTE ACTIVA		2 096 841 349	2 096 345 399
II.	Immateriële vaste activa	660 096	591 329
III.	Materiële vaste activa	930 304	513 604
	B. Installaties, machines en uitrusting	25 921	18 942
	C. Meubilair en rollend materieel	426 758	316 541
	E. Overige materiële vaste activa	477 625	178 121
IV.	Financiële vaste activa	2 095 250 949	2 095 240 466
	A. Verbonden ondernemingen	2 093 083 258	2 093 141 349
	1. Deelnemingen	2 093 083 258	2 093 141 349
	C. Andere financiële vaste activa	2 167 691	2 099 117
	1. Aandelen	2 001 000	2 001 000
	2. Vorderingen en borgtochten in contanten	166 691	98 117
VLOTTENDE ACTIVA		1 025 541 750	1 030 106 352
V.	Vorderingen op meer dan één jaar	143 026 913	105 359 861
	B. Overige vorderingen	143 026 913	105 359 861
VII.	Vorderingen op ten hoogste één jaar	10 801 400	48 564 048
	A. Handelsvorderingen	4 661 128	412 088
	B. Overige vorderingen	6 140 272	48 151 960
VIII.	Geldbeleggingen	854 930 760	849 011 263
	B. Overige beleggingen	854 930 760	849 011 263
IX.	Liquide middelen	15 057 793	25 715 180
X.	Overlopende rekeningen	1 724 884	1 456 000
TOTAAL DER ACTIVA		3 122 383 099	3 126 451 751

PASSIVA		31/12/2014	31/12/2015
(in EUR)			
EIGEN VERMOGEN		2 912 669 832	2 969 781 966
I.	Kapitaal	500 000 000	500 000 000
	A. Geplaatst kapitaal	500 000 000	500 000 000
II.	Uitgiftepremies	1 900 000 000	1 900 000 000
IV.	Reserves	322 880 172	322 880 172
	A. Wettelijke reserves	50 000 000	50 000 000
	D. Beschikbare reserves	272 880 172	272 880 172
V.	Overgedragen winst	162 019 555	189 789 660
V. bis.	Winst van het boekjaar ⁽¹⁾	27 770 105	57 112 134
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		58 504 901	101 567 364
VII.	A. Voorzieningen voor risico's en kosten	58 504 901	101 567 364
	4. Overige risico's en kosten	58 504 901	101 567 364
SCHULDEN		151 208 366	55 102 421
VIII.	Schulden op meer dan één jaar	39 788 000	39 788 000
	A. Financiële schulden	39 788 000	39 788 000
	1. Achtergestelde leningen	39 788 000	39 788 000
IX.	Schulden op ten hoogste één jaar	110 920 040	14 681 160
	B. Financiële schulden	96 655	-
	1. Kredietinstellingen	96 655	-
	C. Handelsschulden	6 468 985	1 420 089
	1. Leveranciers	6 468 985	1 420 089
	E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	6 388 281	6 438 237
	1. Belastingen	3 584 690	3 293 770
	2. Bezoldigingen en sociale lasten	2 803 591	3 144 467
	F. Overige schulden	97 966 119	6 822 834
X.	Overlopende rekeningen	500 326	633 261
TOTAAL DER PASSIVA		3 122 383 099	3 126 451 751

(1) Zie punt 1 van de toelichting bij de jaarrekening.

Buitenbalanstelling

(in EUR)	31/12/2014	31/12/2015
Diverse rechten en verplichtingen:		
Zekerheden gesteld door de Franse en de Belgische overheden m.b.t. Financial Products-activaportefeuille ⁽¹⁾	PM	PM
Zekerheden gesteld door derden voor rekening van de onderneming	302 973	302 973
Persoonlijke zekerheden gesteld voor rekening van derden	7 500	7 500
Zakelijke zekerheden gesteld op eigen activa	150 323 723	150 324 529
Verplichting tot uitgifte van aandelen verbonden aan stockoptions (uitoefeningsprijs)	671 807 946	508 950 066
Verplichting tot uitgifte van aandelen aan de Belgische en Franse overheid	PM	PM
Verbintenis t.a.v. Dexia Nederland NV	PM	PM
Overige verbintenissen ⁽²⁾	PM	PM

(1) Zie rubriek 4.4. c van de geconsolideerde jaarrekening.

(2) Zie rubriek 4.4. Buitenbalansrechten en verplichtingen.

Resultatenrekening

(in EUR)		31/12/2014	31/12/2015
I.	Bedrijfsopbrengsten	12 521 603	14 118 122
	D. Andere bedrijfsopbrengsten	12 521 603	14 118 122
II.	Bedrijfskosten	(41 588 707)	(31 311 199)
	B. Diensten en diverse goederen	(28 177 272)	(17 285 135)
	C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	(12 203 967)	(12 471 400)
	D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	(735 459)	(749 107)
	F. Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (-)	(150 838)	(150 838)
	G. Andere bedrijfskosten	(321 171)	(654 719)
III.	Bedrijfsverlies (-)	(29 067 104)	(17 193 077)
IV.	Financiële opbrengsten	10 687 359	20 766 663
	B. Opbrengsten uit vlottende activa	7 673 854	4 651 107
	C. Andere financiële opbrengsten	3 013 505	16 115 556
V.	Financiële kosten	(57 219)	(226 442)
	A. Kosten van schulden	(409 691)	(60 913)
	B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: terugnemings (+)	553 250	0
	C. Andere financiële kosten	(200 778)	(165 529)
VI.	Winst (+) / Verlies (-) uit de gewone bedrijfsuitoefening, vóór belasting	(18 436 964)	3 347 144
VII.	Uitzonderlijke opbrengsten	43 897 673	102 225 905
	B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	10 000 000	0
	C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	25 034 498	0
	D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	420 556	0
	E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	8 442 619	102 225 905
VIII.	Uitzonderlijke kosten	(3 037 220)	(50 002 837)
	C. Provisies voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (-) / besteding (+)	11 782 913	(42 911 625)
	D. Minderwaarde op realisatie van vaste activa	(1)	(27 123)
	E. Andere uitzonderlijke kosten	(14 820 132)	(7 064 089)
IX.	Winst van het boekjaar vóór belasting	22 423 489	55 570 212
X.	Belastingen op het resultaat	5 346 616	1 541 922
	A. Belastingen	(672 259)	(92 110)
	B. Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	6 018 875	1 634 032
XI.	Winst van het boekjaar	27 770 105	57 112 134
XIII.	Te bestemmen winst van het boekjaar	27 770 105	57 112 134
	Overgedragen resultaat van het vorige boekjaar	162 019 555	189 789 660
	Te bestemmen winst van het boekjaar	27 770 105	57 112 134
	TE BESTEMMEN WINST	189 789 660	246 901 794

Toelichting bij de jaarrekening

1. Voorstelling van de jaarrekening

Dexia stelt zijn jaarrekening vóór winstverdeling voor. Het boekjaar 2015 wordt afgesloten met een winst van 57,1 miljoen EUR. De overgedragen winst van het vorige boekjaar bedraagt 189,8 miljoen EUR, zodat de totale te bestemmen winst 246,9 miljoen EUR bedraagt.

2. Jaarrekening en rekeningstelsel

Dexia is een naamloze vennootschap en een financiële holding naar Belgisch recht waarvan het aandeel genoteerd wordt op Euronext Brussel, Euronext Parijs en op de Luxemburgse beurs. Dexia is zodoende onderworpen aan het gemeenrecht betreffende de jaarrekening dat is opgenomen in het Wetboek van Vennootschappen en het bijbehorende uitvoeringsbesluit van 30 januari 2001. Het rekeningstelsel is naar inhoud, voorstelling en nummering conform het rekeningstelsel dat bedoeld wordt in het Koninklijk Besluit van 12 september 1983. De rekeningen die voorzien zijn in het rekeningstelsel en die niet van toepassing zijn op de onderneming, zijn niet in de publicatie opgenomen. De jaarrekening wordt opgesteld in euro.

3. Waarderingsregels

3.1. Algemene regels

3.1.1. WETGEVING

De waarderingsregels zijn conform het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen. Indien de wet in een keuzemogelijkheid voorziet of een uitzondering toestaat, wordt in de onderstaande waarderingsregels de gekozen optie of de toegepaste uitzondering vermeld.

3.1.2. OMREKENING VAN DEVIEZEN IN EUR

De monetaire tegoeden, schulden, rechten en verplichtingen in deviezen worden omgerekend in EUR door de pariteiten van de EUR te kruisen met elk van de deviezen op basis van de gemiddelde indicatieve koers op de afsluitingsdatum. De niet-monetaire bestanddelen worden omgerekend in EUR door de pariteiten van de EUR te kruisen met elk van de deviezen op basis van de koers op de verrichtingsdatum. De opbrengsten en kosten in deviezen worden omgerekend in EUR door de pariteiten van de EUR te kruisen met elk van de deviezen op basis van de koers van de dag waarop de resultaten worden berekend.

3.2. Activa

3.2.1. OPRICHTINGSKOSTEN (RUBRIEK I.)

Vanaf het boekjaar 2012 worden alle oprichtingskosten voor 100 % ten laste opgenomen van het boekjaar waarin ze werden gemaakt.

3.2.2. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (RUBRIEK II.)

De aankoop van licenties, de externe kosten voor de ontwikkeling van software en de aanmaak van de website van de groep Dexia worden geboekt aan de actiefzijde onder de rubriek immateriële vaste activa voor een minimum bedrag van 495,79 EUR, zijnde de aanschaffingswaarde per bedrijfsmiddel, of indien de levering wordt uitgevoerd in deelleveringen van minder dan 495,79 EUR, maar in totaal minstens 495,79 EUR bedraagt. De immateriële vaste activa worden afgeschreven over maximum vijf jaar. Bovendien komen de interne kosten voor de ontwikkeling en de exploitatie van de software en de website volledig ten laste van het boekjaar waarin ze werden gemaakt.

Er worden uitzonderlijke afschrijvingen geboekt teneinde de boekwaarde van de immateriële vaste activa af te stemmen op de gebruikswaarde ervan voor de onderneming, indien ze wijzigden of omdat de economische of technologische omstandigheden zijn veranderd. Als de uitzonderlijke afschrijvingen niet meer gerechtvaardigd zijn, worden ze teruggenomen.

3.2.3. MATERIËLE VASTE ACTIVA (RUBRIEK III.)

Er worden uitzonderlijke afschrijvingen geboekt teneinde de boekwaarde van de vaste activa af te stemmen op de gebruikswaarde ervan voor de onderneming, indien ze in waarde zijn verminderd of omdat de economische of technologische omstandigheden zijn veranderd. Als de uitzonderlijke afschrijvingen niet meer gerechtvaardigd zijn, worden ze teruggenomen.

3.2.4. FINANCIËLE VASTE ACTIVA (RUBRIEK IV.)

De participaties, aandelen en deelbewijzen worden in de balans opgenomen tegen hun aanschaffingswaarde of hun inbrengwaarde. De bijkomende aanschaffingskosten worden ten laste genomen van het boekjaar waarin de aanschaffing plaatshad. Waardeverminderingen worden geboekt indien een duurzame mindervalue of waardeverlies vastgesteld wordt. Dit moet blijken uit de positie, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de aandelen en/of deelbewijzen worden aangehouden. De deelnemingen, aandelen en deelbewijzen kunnen ook worden geherwaardeerd. Daartoe moet hun waarde, die wordt vastgesteld op grond van hun nut voor de onderneming, op vaststaande en duurzame wijze uitstijgen boven hun boekwaarde. De vorderingen die zijn opgenomen onder de financiële vaste activa, worden volgens dezelfde principes gewaardeerd als de schuldvorderingen op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar.

3.2.5. SCHULDVORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR EN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR (RUBRIEKEN V. EN VII.)

De schuldvorderingen worden in de balans opgenomen tegen hun nominale waarde en er worden waardeverminderingen op toegepast indien de terugbetaling op de vervaldag onzeker is.

3.2.6. GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN (RUBRIEKEN VIII. EN IX.)

De tegoeden op rekening worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

De effecten worden geboekt tegen hun aanschaffingswaarde, terwijl de bijkomende aanschaffingskosten van deze effecten ten laste van het boekjaar worden genomen.

Bij het afsluiten van het boekjaar maken de geldbeleggingen en liquide middelen het voorwerp uit van waardeverminderingen indien de realisatiewaarde lager ligt dan de boekwaarde. Er worden aanvullende waardeverminderingen toegepast om rekening te houden met ofwel de evolutie van de realisatie- of marktwaarde, ofwel met wisselvalligheden die gerechtvaardigd worden door de aard van de betrokken tegoeden of de uitgeoefende activiteit.

De eigen aandelen die werden verworven om te worden vernietigd, worden echter gewaardeerd tegen hun aanschaffingsprijs, want ze kunnen slechts vernietigd worden na goedkeuring door de algemene vergadering.

3.3. Passiva

3.3.1. HERWAARDERINGSMEERWAARDEN (RUBRIEK III.)

De deelnemingen en aandelen die deel uitmaken van de financiële vaste activa, kunnen worden geherwaardeerd wanneer hun waarde, die wordt vastgesteld op basis van het nut voor de onderneming, op vaststaande en duurzame wijze stijgt boven hun boekwaarde. De herwaarderingsmeerwaarden worden in deze rubriek behouden tot de realisatie van de betrokken activa of tot de opnemings in het kapitaal.

3.3.2. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN (RUBRIEK VII.)

Bij de afsluiting van elk boekjaar spreekt de raad van bestuur zich voorzichtig, oprecht en te goeder trouw uit over de voorzieningen die moeten worden aangelegd tot dekking van alle verwachte risico's of eventuele verliezen die tijdens het boekjaar of de vorige boekjaren zijn ontstaan. De voorzieningen in verband met de vorige boekjaren worden regelmatig herzien en in de resultaten opgenomen indien ze niet meer relevant zijn.

3.3.3. SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR EN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR (RUBRIEK VIII. EN IX.)

De schulden worden in de balans opgenomen tegen hun nominale waarde.

3.4. Buitenbalansrubrieken

De buitenbalansrubrieken worden opgenomen tegen de nominale waarde van de rechten en verplichtingen die vermeld staan in het contract, of zo niet tegen hun geraamde waarde.

4. Toelichting bij de jaarrekening

Dexia is een grensoverschrijdende overkoepelende vennootschap die beschikte over twee vaste vestigingen in Parijs en Luxemburg. Naar aanleiding van de verdere uitvoering van het geordende resolutieplan werd de vaste vestiging in Luxemburg op 31 oktober 2015 gesloten. Dexia, de holdingmaatschappij, beschikt dus nu enkel nog over een vaste vestiging in Parijs. Vanuit boekhoudkundig standpunt omvatten de statutaire rekeningen van Dexia de rekeningen van Brussel, de maatschappelijke zetel van Dexia, en die van de twee vaste vestigingen.

CONTINUÏTEIT VAN DE BEDRIJFSVOERING (GOING CONCERN)

De statutaire en de geconsolideerde financiële staten van Dexia op 31 december 2015 werden opgesteld conform de boekhoudkundige regels van kracht in geval van continuïteit van de bedrijfsvoering (going concern). Dit houdt een aantal veronderstellingen in die als basis dienden voor het businessplan onderliggend aan de resolutie van de groep Dexia. Ze werden reeds in het kader van de vorige boekhoudkundige afsluitingen uitgelegd en worden hieronder hernomen.

- Het businessplan is gebaseerd op marktgegevens die eind september 2012 konden worden vastgesteld. De onderliggende macro-economische hypothesen worden bijgestuurd in het kader van halfjaarlijkse herzieningen van het plan.

De bijsturing van 2015 houdt rekening met een herziening van het financieringsplan op basis van de meest recente marktomstandigheden die konden worden vastgesteld. Ze houdt eveneens rekening met de reglementaire veranderingen die tot op heden gekend zijn, waaronder de definitieve tekst van CRD IV en de tenuitvoerlegging van de IFRS 9-norm vanaf 2018, op basis van de hypothesen die tot op heden gekend zijn.

Het businessplan werd zodoende aangepast op basis van onder meer de gegevens die op 30 juni 2015 beschikbaar waren, waarna het door de raad van bestuur van Dexia op 19 november 2015 werd goedgekeurd. Er zijn afwijkingen ten opzichte van het oorspronkelijke plan, maar die stellen het traject van de resolutie van de Groep op termijn niet in twiifel.

- Het plan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local.
- Het veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse Staatsgewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de Groep om gedekte financieringen op te halen. Vanuit dat oogpunt heeft de financieringsstructuur van de Groep in 2015 geprofiteerd van een toename van de marktfinancieringen, tegen een lagere kostprijs dan verwacht in het businessplan en aan langere looptijden. De Groep maakt voorts geen gebruik meer van de uitzonderlijke herfinancieringsmechanismen ingevoerd in 2012 en kon het aandeel van financiering door de centrale banken terugschroeven. Tot slot, legde ze liquiditeitsreserves aan, om zich te wapenen tegen een liquiditeitsrisico op korte termijn dat vooral verbonden is aan een stijging van het cash collateral¹ dat de Groep betaalt aan haar tegenpartijen van derivaten.

(1) Deposito's of waarden door Dexia gegeven aan tegenpartijen om afgesloten deviezen- of renteswaps te waarborgen.

Er blijft echter onzekerheid hangen rond de verwezenlijking van het businessplan over de looptijd van de resolutie van de Groep.

- Zo kan het plan de impact ondervinden van boekhoudkundige en prudentiële wijzigingen.
- Omwille van de specifieke karakteristieken van Dexia sinds de aanvang van de resolutie, kan de Groep niet garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's over de looptijd van haar resolutie steeds nageleefd zullen worden. Het businessplan is ook gevoelig aan de evolutie van de macro-economische omgeving. Zo zou een daling van de rentevoet met 10 basispunten over de hele curve een onmiddellijke stijging meebrengen van 1 miljard EUR in de liquiditeitsbehoefte van de Groep, voortvloeiend uit de stijging van het cash collateral. Meer conservatieve hypothesen inzake de verbetering van de ratings en/of vernauwing van de credit spreads zouden een negatieve impact hebben op de resultatenrekening en de beschikbare liquiditeitsreserves, en zouden het vereiste reglementaire kapitaalniveau doen toenemen.
- Als ten slotte de financieringscapaciteit op de markten zou verminderen, zou Dexia moeten teruggrijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het businessplan vooropgestelde rentabiliteit. In een context van sterkere volatiliteit van de wisselkoersen en heel lage interestvoeten houden de komende jaren in dat opzicht nog steeds een risico in.

De laatste update van het businessplan vertoont een liquiditeitsoverschot over de hele looptijd van de prognoseperiode. In 2015 werd het liquiditeitsoverschot van de Groep sterk aangetast door de hoge volatiliteit van het cash collateral en de heel hoge bedragen van afschrijvingen of terugbetalingen van financiering. Begin 2016 nam de financieringsbehoefte van Dexia sterk toe door de stijging van het netto cash collateral gestort aan de tegenpartijen van derivatentransacties. Dit cash collateral bereikte een maximum van 36 miljard EUR in februari 2016, wat neerkomt op een stijging van 5 miljard EUR tegenover eind 2015. Deze stijging van de financieringsbehoefte werd opgevangen door een dynamische herfinancieringsactiviteit sinds het begin van het jaar. Ter illustratie, het hernieuwen van de korte termijn gewaarborgde en gedekte financieringen verliep in gunstige omstandigheden en midden maart 2016 gaf de Groep reeds voor 6,1 miljard EUR lange termijn gewaarborgde financiering uit.

4.1. Balanstotaal (vóór winstverdeling)

Het balanstotaal stabiliseert daar het 3 126,5 miljoen EUR op 31 december 2015 bedraagt tegenover 3 122,4 miljoen EUR op 31 december 2014.

4.2. Activa

VASTE ACTIVA

4.2.1. OPRICHTINGSKOSTEN

Vanaf 2012 worden alle kosten gerelateerd aan kapitaalverhogingen voor 100 % ten laste opgenomen van het boekjaar waarin ze werden gemaakt.

4.2.2. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa bedragen 0,6 miljoen EUR en hebben betrekking op de aankoop en de ontwikkeling van software, alsook de externe kosten in verband met de website van Dexia. Die vaste activa worden lineair afgeschreven over een periode van drie jaar.

4.2.3. MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa, waarvan de nettoboekwaarde 0,5 miljoen EUR belooft, hebben een brutoaanschaffingswaarde van 7,8 miljoen EUR.

De installaties, de machines en het meubilair dragen voor 1,5 miljoen EUR bij aan de brutoaanschaffingswaarde en worden lineair afgeschreven over een periode van tien jaar. Het bureau-, informatica- en audiovisueel materiaal vertegenwoordigt een bruto-investering van 4,7 miljoen EUR, die lineair wordt afgeschreven tegen 25 %.

Het rollend materieel gekocht in het jaar 2013 (0,03 miljoen EUR) wordt lineair afgeschreven tegen 20 %.

De overige materiële vaste activa hebben betrekking op de inrichting van de gehuurde ruimten, met name de kantoren in de Bastion Tower te Brussel (brutoaanschaffingswaarde van 1,6 miljoen EUR) waarvan de afschrijving lineair gespreid is over de duur van de huurperiode.

4.2.4. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen in verbonden ondernemingen

De rubriek "Deelnemingen", vertegenwoordigt 2 093,1 miljoen EUR op 31 december 2015 en heeft slechts een kleine variatie ondergaan ten opzichte van 31 december 2014.

Deze rubriek omvat de volgende deelnemingen:

- 2 000,0 miljoen EUR: 100 % van **Dexia Crédit Local** (DCL), Parijs, Frankrijk.

De brutoaanschaffingswaarde van DCL bedraagt 16 953,8 miljoen EUR en de totale in de boekhouding opgenomen waardevermindering op DCL bedraagt 14 953,8 miljoen EUR.

- 93,0 miljoen EUR: 100 % van **Dexia Nederland BV**, Amsterdam, Nederland.

- 0,1 miljoen EUR: 100 % van **Dexiarail SA**, Parijs, Frankrijk.

In 2015 heeft Dexia een kapitaalsverhoging uitgevoerd van 0,1 miljoen EUR in Dexiarail.

Overige financiële vaste activa

Aandelen

Teneinde de aansprakelijkheid en de risico's gelopen door zijn bestuurders en directieleden in te dekken, maakte Dexia in 2012 gebruik van een alternatieve verzekeringsstructuur waaronder de oprichting van een compartiment (Protected Cell Company (PCC)) met een kapitaal van 2 miljoen EUR, in de verzekeringsmaatschappij White Rock Insurance Ltd.

Vorderingen en borgtochten in contanten

Dexia betaalde 0,1 miljoen EUR als huurwaarborg voor de kantoorruimte in de Dexia Toren – CBX te Parijs.

VLOTTENDE ACTIVA

4.2.5. VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR

Autres créances

Sinds 2002 is de vaste vestiging van Dexia in Parijs de overkoepelende vennootschap van de fiscale consolidatiekring in Frankrijk, die op 31 december 2015 de volgende vennootschappen omvat:

- CBX.GEST
- CBXIA1
- CBXIA2
- DCL Evolution
- Dexia CLF Banque
- Dexia CLF Régions Bail
- Dexia Crédit Local
- Dexia Établissement Stable Paris
- Dexia Flobail
- Dexiarail
- Genebus Lease.

Aangezien de door Dexia Crédit Local en zijn dochterondernemingen aangegane verbintenissen Dexia in staat stellen om via zijn vaste vestiging tijdelijke fiscale besparingen te verwzenlijken, werd overeengekomen dat de aldus door de vaste vestiging vrijgemaakte middelen worden uitgeleend aan de dochterondernemingen van de fiscaal geïntegreerde groep die deze belastingbesparingen mogelijk hebben gemaakt. De in dit kader ter beschikking gestelde middelen worden hieronder voorschotten t.g.v. uitgestelde belastingen genoemd. Het totale bedrag van de door de vaste vestiging toegekende voorschotten t.g.v. uitgestelde belastingen die contractueel na 31 december 2016 vervallen, bedraagt 85,3 miljoen EUR op 31 december 2015.

Teneinde de operationele continuïteit van Dexia te verzekeren alsook de goede uitvoering van het opgelegde resolutieplan van de Groep, werd op 29 november 2012 de Hyperion stichting opgericht met als doel alle personeelsleden van Dexia die aanvaard hebben om te blijven op z'n minst tot oktober 2014 dezelfde vertrekvoorwaarden, overeengekomen op 21 december 2011, toe te kennen als diegenen die de Groep hebben verlaten nadat de beslissing tot resolutie werd genomen. Een lening voor de financiering van de activiteiten werd toegekend aan Hyperion. Het saldo van deze lening, waarvan de vervaldag meer dan een jaar is, bedraagt EUR 20,1 miljoen op 31 december 2015.

4.2.6. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Handelsvorderingen

De rubriek "Handelsvorderingen" betreft handelsvorderingen ten laste van dochterondernemingen van de Groep (0,1 miljoen EUR), alsook vorderingen buiten de Groep (0,3 miljoen EUR) voor het saldo.

Overige vorderingen

Dexia Funding Luxembourg (DFL), een volle dochter van Dexia, gaf in 2006 een eeuwigdurende niet-cumulatieve effecten uit met een gewaarborgde vaste/vlottende rente voor een totaal bedrag van 500 miljoen EUR, gewaarborgd door Dexia (effecten DFL). De opbrengst van deze uitgifte van DFL effecten werd als achtergestelde lening aan Dexia Bank België (vandaag Belfius Bank) uitgeleend.

Na de verkoop van Dexia Bank België (DBB) op 20 oktober 2011 aan de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij, hield DBB twee publieke biedingen voor de effecten van DFL en betaalde haar achtergestelde lening terug voor een bedrag gelijk aan de totale nominale waarde van de DFL effecten aangeboden onder het bod en verworven door DBB. Dexia stemde in de DFL effecten aangeboden onder het bod van DBB te kopen. Deze terugkoop liet toe om de blootstelling van de Groep aan DBB te verminderen. Na de overname door fusie op 9 mei 2012 van DFL door Dexia werden de DFL effecten, aangekocht voor een bedrag van 460,2 miljoen EUR van DBB, vernietigd. Op 31 december 2015 blijft in de boekhouding van Dexia, onder senior-lening aan Belfius Bank 39,8 miljoen EUR voor het saldo van de DFL effecten die niet werden aangeboden. Deze lening zal vervallen op 2 november 2016 en resulteert in een te ontvangen rente van 0,3 miljoen EUR op 31 december 2015.

De vaste vestiging van Dexia in Parijs is de overkoepelende vennootschap van de fiscale consolidatiekring in Frankrijk. Daarom moet ze de vennootschapsbelasting betalen die de Groep verschuldigd is in het kader van de fiscale integratie, aangezien de belastingen die verschuldigd zijn door de ondernemingen die deelnemen aan de fiscale consolidatie, gestort moeten worden aan de vaste vestiging. Op 31 december 2015 heeft de vaste vestiging van Parijs een vordering van 1,7 miljoen EUR ten overstaan van de Franse belastingdiensten als overkoepelende vennootschap van de fiscale consolidatiekring in Frankrijk, met betrekking tot de periodes 2010 tot en met 2014.

Sinds 1 januari 2007 tot 31 december 2011 was de vaste vestiging van Dexia in Luxemburg de overkoepelende vennootschap van de fiscale consolidatiekring in Luxemburg. Ze was dan ook de enige schuldenaar van de vennootschapsbelasting en van de gemeentelijke belasting op ondernemingen die verschuldigd is door de ondernemingen die deel uitmaken van de geïntegreerde Groep in Luxemburg. De volgende vennootschappen maakten deel uit van de fiscaal geïntegreerde Groep in Luxemburg:

- BIL Ré SA
- Dexia, Luxembourg Branch
- Dexia Participation Luxembourg SA
- Experta Corporate and Trust Services SA.

Op 31 december 2015 heeft de vaste vestiging in Luxemburg dan ook nog een vordering van 2,7 miljoen EUR op de vennootschappen die deelnamen aan de fiscale consolidatie in Luxemburg, waarbij deze vordering overeenstemt met de belasting die deze vennootschappen moeten betalen op hun aandeel in het geconsolideerde fiscale resultaat.

Voorts beschikt Dexia over een vordering van 2,9 miljoen EUR gelijklopend met de vervaldag op korte termijn van de lening toegekend aan Hyperion. Hierbij toegevoegd zijn de voorschotten gestort aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid ten bedrage van 0,5 miljoen EUR alsook 0,1 miljoen EUR op de BTW-administratie. Het saldo ten bedrage van 0,2 miljoen EUR bestaat uit diverse vorderingen.

4.2.7. GELDBELEGGINGEN

Overige beleggingen

De kasoverschotten van Dexia werden op korte termijn bij DCL (704 miljoen EUR) geplaatst.

Daarnaast verwierf Dexia effecten, waarvan de aanschaffingswaarde EUR 145 miljoen bedraagt, die in pand werden gegeven aan de verzekeringsmaatschappij White Rock Insurance PCC Ltd.

4.2.8. LIQUIDE MIDDELEN

Het beschikbare bedrag van de tegoeden op zichtrekeningen en in kas belooft 25,7 miljoen EUR.

4.2.9. OVERLOPENDE REKENINGEN

De over te dragen kosten bedragen 1,3 miljoen EUR en omvatten verzekeringen (0,5 miljoen EUR) en andere algemene kosten (0,8 miljoen EUR).

Tot de verworven opbrengsten (0,1 miljoen EUR) behoren de interesten op geldbeleggingen en op toegekende voorschotten t.g.v. uitgestelde belastingen.

4.3. Passiva

EIGEN VERMOGEN

Op 31 december 2015 bedraagt het eigen vermogen van de overkoepelende vennootschap, rekening houdend met het resultaat van 2015 voor toewijzing, 2 969,8 miljoen EUR. Het bestaat uit de volgende elementen:

4.3.1. KAPITAAL

Het geplaatste kapitaal op 31 december 2015 bedraagt 500 miljoen EUR.

Op 31 december 2015 wordt het maatschappelijk geplaatste kapitaal zodoende vertegenwoordigd door 1 948 984 474 aandelen van categorie A en 28 947 368 421 aandelen van categorie B, waarvan 1 723 451 603 gedematerialiseerde aandelen en 29 172 901 292 aandelen op naam (zie nota 4.8 bij de geconsolideerde rekeningen).

In overeenstemming met artikel 11 van de wet van 14 december 2005, gewijzigd door de wet van 21 december 2013, met betrekking tot de afschaffing van de aandelen aan toonder (de "Wet"), werd een gedwongen verkoop georganiseerd van de aandelen aan toonder waarvan de houders onbekend bleven, onder de bij de Wet bepaalde voorwaarden. Deze verkoop was het voorwerp van een publicatie, op 14 augustus 2015 op de website van Dexia, www.dexia.com, in het Belgisch Staatsblad en op Euronext, zodat eventuele houders zich bekend konden maken voordat de verkoop plaatsvond. De aandelen waarvoor de houder zich voor 16 september 2015 niet had aangemeld, dit zijn in totaal 710 092 aandelen, werden op 13 oktober 2015 verkocht op de gereglementeerde markt, Euronext Brussel. Na aftrek van de kosten die de emittent heeft gemaakt en zoals bedoeld in artikel 11, 3e alinea van de Wet, werd de opbrengst van de verkoop gestort bij de Deposito- en Consignatiekas van België waar de houders van de aandelen aan toonder de teruggave ervan kunnen vragen, en dit vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2024. Conform § 5 van artikel 11 van de Wet, heeft de commissaris van Dexia een extra controleopdracht uitgevoerd die hem werd toegekend door Dexia en dewelke hem toegelaten heeft te bevestigen dat op datum van 24 november 2015 alle opgelegde bepalingen bedoeld in artikel 11 van de Wet werden gerespecteerd gedurende 2015.

4.3.2. UITGIFTEPREMIES

De kapitaalverhogingen gingen gewoonlijk gepaard met een uitgiftepremie. Het totale bedrag van deze premies komt uit op 1 900 miljoen EUR op 31 december 2015.

4.3.3. RESERVES EN OVERGEDRAGEN RESULTAAT

De rubriek "Reserves" omvat de wettelijke reserve (50 miljoen EUR) en een beschikbare reserve van 272,9 miljoen EUR.

Op de algemene vergadering van 20 mei 2015 werd beslist om de winst van het boekjaar 2014 ten belope van 27,8 miljoen EUR alsook de overgedragen winst ten belope van 162 miljoen EUR op 31 december 2013 toe te wijzen naar overgedragen winst waardoor deze 189,8 miljoen EUR bedraagt op 31 december 2014.

4.3.4. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR

De winst van 2015 bedraagt 57,1 miljoen EUR. Deze winst vloeit voort uit de financiële resultaten (+20,6 miljoen EUR), de uitzonderlijke resultaten (+52,2 miljoen EUR) en de netto-belastingopbrengst (+1,5 miljoen EUR) waarvan de nettowerkingskosten van de holding (-17,2 miljoen EUR) worden afgetrokken.

VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN

4.3.5. VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

Als opvolger, op 1 januari 2002, van Dexia Crédit Local aan het hoofd van de fiscale consolidatiekring in Frankrijk, heeft Dexia via zijn vaste vestiging t.a.v. de voormalige overkoepelende holding verbintenissen overgenomen die aanvankelijk door Dexia Crédit Local waren aangegaan in het kader van transacties met een fiscaal hefboomeffect die plaatsvonden in Frankrijk en erkend werden door de Franse belastingoverheid. Sindsdien werden nieuwe transacties met fiscale hefboomeffect door Dexia Crédit Local gerealiseerd en ondergebracht in dochterondernemingen van de fiscale consolidatiekring. Deze transacties hebben aanleiding gegeven tot het aanleggen van een voorziening voor 0,2 miljoen EUR. Het totale bedrag van deze verbintenissen is zodoende 1,2 miljoen EUR op 31 december 2015.

Met betrekking tot de uitzonderlijke voorzieningen voor de garanties op de verkoop van dochterondernemingen (33 miljoen EUR) op 31 december 2014, werd in 2015 een extra voorziening van 3,7 miljoen EUR aangelegd in de boekhouding van Dexia bovenop de voorziening gerelateerd aan zijn vroegere dochter Dexia Holdings Inc. die verkocht werd aan Dexia Crédit Local. Hierdoor komen de totale voorzieningen op 36,7 miljoen EUR. (Zie deel "Geschillen" van het hoofdstuk "Risicobeheer"). Daarnaast werd een provisie m.b.t. de verkoop van andere dochterondernemingen aangelegd in 2015 ten belope van 26,6 miljoen EUR alsook een voorziening voor diverse risico's (17 miljoen EUR).

De aankondiging van de nieuwe structurele maatregelen van de Groep in oktober 2011 leidde tot de ten laste neming van een uitzonderlijke voorziening van 55,5 miljoen EUR die de kosten moest dekken van verbrekingsvergoedingen. Deze

voorziening, die op 31 december 2014 nog 23,5 miljoen EUR bedroeg, is het onderdeel geweest van terugnames van 3,4 miljoen EUR om uiteindelijk tot een bedrag te komen van 20,1 miljoen EUR op 31 december 2015.

De uitzonderlijke voorziening van 1 miljoen EUR, aangelegd in 2014 om de herstructureringskosten te dekken, werd volledig benut in 2015.

Op basis van het voorafgaande komt het saldo van de voorzieningen voor overige risico's en kosten op 31 december 2015 uit op 101,6 miljoen EUR, tegenover 58,5 miljoen EUR op 31 december 2014.

SCHULDEN

4.3.6. SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR

Achtergestelde leningen

Zoals eerder aangehaald in rubriek 4.2.6. gaf Dexia Funding Luxembourg (DFL), een volle dochter van Dexia, in 2006 eeuwigdurende niet-cumulatieve effecten uit met een gewaarborgde vaste/vlottende rente voor een totaal bedrag van 500 miljoen EUR, gewaarborgd door Dexia (effecten DFL).

Na de verkoop van Dexia Bank België (DBB) op 20 oktober 2011 aan de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij, hield DBB twee publieke biedingen voor de effecten van DFL waarbij Dexia instemde de onder het bod aangeboden DFL-effecten van DBB te kopen.

In navolging van de fusie door overname van DFL door Dexia, besloten op de buitengewone algemene vergadering van 9 mei 2012, werden de DFL effecten aangekocht van DBB voor een bedrag van 460,2 miljoen EUR, en vervolgens vernietigd door Dexia. Op 31 december 2015 blijft in de boekhouding van Dexia 39,8 miljoen EUR voor het saldo van de DFL effecten die niet werden aangeboden.

4.3.7. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Handelsschulden

De nog niet betaalde facturen van leveranciers belopen 0,8 miljoen EUR, terwijl de te ontvangen facturen een bedrag vertegenwoordigen van 0,6 miljoen EUR.

Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

Deze rubriek omvat:

- de belasting op gemeenschappen, gemeentelijke belasting op ondernemingen en geschatte vermogensbelastingen verschuldigd door Dexia Participation Luxembourg en DFL omdat deze twee dochterondernemingen werden samengevoegd bij Dexia op 9 mei 2012 (1 miljoen EUR);
- de verschuldigde bedrijfsvoorheffing en andere belastingen (2,3 miljoen EUR);
- de schulden m.b.t. bezoldigingen en sociale lasten (3,1 miljoen EUR).

Overige schulden

Zoals reeds vermeld, is de vaste vestiging van Dexia in Parijs de overkoepelende vennootschap van de fiscale consolidatiekring in Frankrijk. De vaste vestiging is dus als enige aan de Franse belastingoverheid de vennootschapsbelasting verschuldigd die de fiscale groep in Frankrijk dient te betalen. Voor de dochterondernemingen heeft het feit dat ze deel uitmaken van de fiscaal geïntegreerde groep, geen invloed

op de fiscale situatie waarin ze verkeerden zouden hebben als die integratie er niet was. De dochterondernemingen moeten immers aan de vaste vestiging hun bijdrage storten voor de betaling van de vennootschapsbelasting. Voor het jaar 2015 zijn de door de dochters betaalde voorschotten hoger dan de geraamde belasting die ze aan de overkoepelende vennootschap verschuldigd zijn (1,4 miljoen EUR). Bovendien is de overkoepelende vennootschap nog onderworpen aan een belastingkrediet van 1,7 miljoen EUR ten aanzien van de dochterondernemingen voor de boekjaren 2010 tot 2014.

Naar aanleiding van de procedure van inventarisatie die in 2015 plaatsvond in het kader van de afschaffing van de effecten aan toonder, bedraagt het saldo van de nog te betalen dividenden voor voorgaande boekjaren 3,6 miljoen EUR.

De resterende 0,1 miljoen EUR heeft betrekking op overige schulden.

4.3.8. OVERLOPENDE REKENINGEN

Het gaat uitsluitend om toe te rekenen kosten, die als volgt kunnen worden uitgesplitst:

- Huur (0,4 miljoen EUR);
- Overige algemene kosten (0,2 miljoen EUR)

4.4. Buitenbalansrechten en -verbintenissen

Dexia heeft garanties gegeven in het kader van de verkoop van haar deelnemingen.

Bovendien heeft Dexia belangrijke verbintenissen die buiten balans moeten worden vermeld.

4.4.1. Op 2 november 2006 gaf Dexia een achtergestelde waarborg uit in het kader van een achtergestelde "hybrid Tier 1"-uitgifte van Dexia Funding Luxembourg SA (DFL), een volle dochter van Dexia (eeuwigdurende niet-cumulatieve effecten met een gewaarborgde vaste/vlottende rente, voor een totaal bedrag van 500 miljoen EUR). Deze achtergestelde waarborg werd uitgegeven ten gunste van de houders van effecten die hebben ingeschreven op de voornoemde achtergestelde effecten en dient tot dekking van de betaling door DFL van (i) elke coupon waarvan het niet afgezien zou hebben conform de voorwaarden van de uitgifte alsook van (ii) de terugbetalingsprijs in geval van de vereffening of het faillissement van DFL (of soortgelijke situaties) of (iii) van de terugbetalingsprijs in geval van een terugkoop conform de voorwaarden van de uitgifte. In navolging van de overname van DFL door Dexia op 9 mei 2012, vervalt de waarborg automatisch (aangezien Dexia de emittent wordt).

4.4.2. Op 31 december 2015 bedraagt het aantal aan het personeel en de directie toegekende en nog niet uitgeoefende warrants 32 096 802. Rekening houdend met de uitoefenprijzen levert deze transactie een bedrag buiten balans op van 509 miljoen EUR. Teneinde de warranthouders te beschermen tegen de nadelige economische gevolgen voortvloeiende uit de uitgifte van bonusaandelen waartoe werd besloten door de buitengewone algemene vergaderingen van 12 mei 2010 en 11 mei 2011, werd de uitoefenprijzen van de warrants verminderd en werd het aantal warrants verhoogd conform een aanpassingsratio die vastgesteld werd volgens de Corporate Action Policy van Euronext NYSE Life. Er dient echter te wor-

den opgemerkt dat, gezien de koers van het aandeel Dexia, de waarde van de warrants nul is.

4.4.3. Op 18 mei 2005 kocht Dexia 100 % van de aandelen in Dexia Nederland Holding NV (thans Dexia Nederland BV genoemd) aangehouden door Dexia Financière NV op basis van een waardering van 93 miljoen EUR, onder voorbehoud van een clause "inzake de terugkeer van de schuldenaar in beteren doen", die wordt toegestaan aan Banque Internationale à Luxembourg en aan Belfius Bank, de overige aandeelhouders van Dexia Financière op die datum, indien de waarde van toenmalige Dexia Nederland Holding, met inbegrip van de participatie in Dexia Bank Nederland (DBnl), opwaarts zou worden herzien als gevolg van gunstige beslissingen in het voordeel van DBnl.

4.4.4. Op 5 december 2002 verbond Dexia zich ertoe, tegenover zijn dochteronderneming Dexia Bank Nederland NV en tegenover elke entiteit die zou zijn ontstaan uit de splitsing van Dexia Bank Nederland, met uitzondering van elke andere persoon, ervoor te zorgen dat Dexia Bank Nederland of de entiteiten op elk ogenblik in staat zouden zijn hun verbintenissen tegenover derden na te komen en hun activiteiten voort te zetten, met inbegrip van de instandhouding van hun relaties met de rekeninghouders en de overige klanten; deze verbintenis had met name tot doel te beletten dat derden zouden worden benadeeld door de splitsing van Dexia Bank Nederland. De wijziging of de intrekking van deze verbintenis moest vooraf worden goedgekeurd door de DNB ("De Nederlandsche Bank"). De verkoop van Kempen & Co NV aan een groep van financiële beleggers en aan het management was rond op 15 november 2004. In het kader van deze verkoop bevestigde Dexia in een brief van diezelfde datum zijn verbintenis t.a.v. Dexia Bank Nederland, dat voor 100 % een dochter blijft van Dexia, met uitsluiting van elke andere persoon. Naast de gebruikelijke waarborgen die aan de kopers worden gegeven en waaraan Dexia zich eveneens heeft gehouden, stelt Dexia Kempen & Co schadeloos voor de risico's m.b.t. de aandelenleasecontracten die verkocht werden door Dexia Bank Nederland NV, het voormalige Labouchere, en heeft het zich ertoe verbonden Kempen & Co te vergoeden voor de schade die voortvloeit uit een beperkt aantal geïdentificeerde elementen.

4.4.5. TRANSACTIES MET DE BELGISCHE, DE FRANSE EN DE LUXEMBURGSE OVERHEID

Zie toelichting 4.4.c "Transacties met de Belgische, de Franse en de Luxemburgse overheid" bij de geconsolideerde rekeningen.

4.4.6. HUURGARANTIES

De verplaatsing van de maatschappelijke zetel van Dexia naar de Bastion Tower, Marsveldplein 5, B-1050 Brussel maakte het noodzakelijk een onvoorwaardelijke garantie op eerste verzoek van 0,3 miljoen EUR toe te kennen aan de eigenaar van het pand.

4.4.7. REËLE GARANTIES OP EIGEN MIDDELEN

Teneinde zijn verplichtingen te waarborgen, heeft Dexia obligaties in borg gegeven die hij bezit in het kader van zijn thesauriebeheer (145 miljoen EUR) aan White Rock Insurance Company PCC Ltd alsook de liquiditeiten die op een specifieke rekening staan als garantie ten bedrage van maximaal

150 miljoen EUR. Beschikbare waarden op geblokkeerde ad hoc rekeningen werden gegeven aan Belfius Bank en aan derden in het kader van huurgaranties met betrekking tot huurcontracten (0,3 miljoen EUR).

4.4.8. GARANTIE GEGEVEN DOOR DEXIA AAN DEXIA CREDIT LOCAL S.A. ("DCL") IN HET KADER VAN DE VERKOOP VAN DHI AAN DCL

Op 13 maart 2014 heeft Dexia zich onherroepelijk tegenover DCL verbonden tot vergoeding van de bedragen inzake schade, interesten en/of kosten die voor DCL zouden kunnen voortvloeien uit de in de Verenigde Staten aan de gang zijnde onderzoeken met betrekking tot gewaarborgde beleggingscontracten (Guaranteed Investment Contracts) gesloten met emittenten van Amerikaanse gemeenteobligaties.

4.4.9. GESCHILLEN

Zie het hoofdstuk Risicobeheer in het beheersverslag.

4.5. Resultatenrekening

4.5.1. BEDRIJFSRESULTAAT

De **overige bedrijfsopbrengsten** (+14,1 miljoen EUR) omvatten de prestaties in 2015 geleverd door de teams van de holding aan andere leden van de Groep. Dit in het kader van de integratie van het bestuur van de support lines aangepast aan de nieuwe dimensie van de groep Dexia (+12,9 miljoen EUR). Deze rubriek omvat eveneens de recuperaties van kosten bij de entiteiten van de Groep, de terugbetalingen van verzekeringen, de terugbetaling van een belasting, alsook structurele verminderingen i.v.m. de bedrijfsvoorheffing.

De **diensten en diverse goederen** bedroegen op 31 december 2014 28,2 miljoen EUR en komen op 17,3 miljoen EUR op 31 december 2015.

Deze rubriek omvat de erelonen die betaald zijn aan consulenten, experts, revisoren evenals de bezoldigingen van de leden van het directiecomité en de bestuurders en is aanzienlijk teruggebracht tot 4,9 miljoen EUR tegenover 14,2 miljoen EUR in 2014. Opgemerkt moet worden dat deze post in 2014 alle kosten gelinkt aan de studie AQR (Asset Quality Review) en aan de twee stresstests gerealiseerd door de Europese Centrale Bank en de EBA (European Banking Authority) omvatte, dit ten belope van 5,9 miljoen EUR.

De verzekeringskosten die gerelateerd zijn aan de D&O-aansprakelijkheid van de directeurs en bestuurders van Dexia dekken eveneens de gevolgen van fraude gepleegd door de werknemers, alsook schade berokkend aan derden door Dexia ("BBB/PI").

De kost van deze dekkingen zijn wel verminderd ten gevolge de verkoop van de dochterondernemingen tot 1,4 miljoen EUR in vergelijking met 2,7 miljoen EUR in 2014.

De overige werkingskosten (huur van gebouwen, telecommunicatie, reiskosten, opleidingen, enz.) werden behouden tot 10,1 miljoen EUR, in vergelijking met 10,3 miljoen EUR in 2014.

De druk- en reclamekosten in verband met de verspreiding van informatie belopen 0,1 miljoen EUR zoals in 2014, terwijl de kosten die zijn verbonden aan het hervormingsplan van de

Groep 0,8 miljoen EUR bedragen in 2015 versus 0,9 miljoen EUR in 2014.

De kosten voor de **bezoldigingen en sociale lasten** kunnen beschouwd worden als zijnde stabiel daar deze 12,2 miljoen EUR waren in 2014 ten opzichte van 12,5 miljoen EUR in 2015.

De **afschrijvingen** op immateriële activa belopen 0,3 miljoen EUR en de afschrijvingen met betrekking tot de materiële vaste activa, bedragen 0,4 miljoen EUR.

De **voorzieningen voor risico's en kosten** worden toegelicht in de rubriek "4.3.5. Voorzieningen voor overige risico's en kosten".

Overige bedrijfskosten (0,7 miljoen EUR) omvatten de eerste jaarlijkse bijdrage betaald aan het gemeenschappelijk resolutiefonds (GAF) ingevoerd door de Europese autoriteiten in het kader van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (0,2 miljoen EUR), de jaarlijkse bijdrage betaald aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) (0,2 miljoen EUR) alsook andere diverse belastingen (0,3 miljoen EUR).

4.5.2. FINANCIËEL RESULTAAT

De **opbrengsten uit vlottende activa** (4,7 miljoen EUR) omvatten de intresten die worden voortgebracht door een lening op lange termijn verleend door DFL aan Belfius Bank en die vermeld staat tussen het activa van Dexia ten gevolge van de absorptie van DFL door Dexia (2 miljoen EUR), door beleggingen op korte termijn bij Dexia Crédit Local (2,1 miljoen EUR), door vastrentende effecten aangehouden in de portefeuille (0,4 miljoen EUR) en door de voorschotten ten gevolge van uitgestelde belastingen (0,2 miljoen EUR).

De **andere financiële opbrengsten** (16,1 miljoen EUR) vloeien voort uit de realisatie van meerwaarden gerelateerd aan de terugbetaling door emittenten van vastrentende effecten aangehouden in de portefeuille en dit dankzij het herstel van de financiële markten vanaf hun aanschaf in 2012 (4,7 miljoen EUR). Hieraan wordt de terugbetaling van verwijlrenten toegevoegd; samen met de moratoire intresten (11,4 miljoen EUR).

De **andere financiële kosten** (0,2 miljoen EUR) omvatten de kosten met betrekking tot de notering van het Dexia-aandeel, de beheerskosten voor de effectendienstverlening, de bewaarkosten alsook de koersverschillen.

4.5.3. UITZONDERLIJK RESULTAAT

Andere uitzonderlijke opbrengsten (102,2 miljoen EUR)

Tot de rubriek "Andere uitzonderlijke opbrengsten" behoren de correcties naar aanleiding van de procedure van inventarisatie die in 2015 plaatsvond in het kader van de afschaffing van de effecten aan toonder. Dit leidt tot een overwaardering van de post "Overige schulden" ten bedrage van 102,2 miljoen EUR.

Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (netto kost 42,9 miljoen EUR)

Met betrekking tot de voorziening voor overige risico's en kosten ten bedrage van 33 miljoen EUR per 31 december 2014, dewelke een voorziening is voor waarborgen met betrekking tot de verkoop van Dexia Holdings Inc, werd een extra toevoeging van 3,7 miljoen EUR geboekt ten gevolge van de verzwakking van de euro tegenover de dollar.

De voorziening i.v.m. ontslagkosten aangelegd na de aankondiging van de resolutie in oktober 2011 werd benut voor 3,4 miljoen EUR overeenkomstig de uitbetaalde ontslagvergoedingen.

Bovendien werd de voorziening van 1 miljoen EUR, aangelegd in 2014 als provisie voor herstructureringskosten, volledig benut.

Anderzijds werden in 2015 nieuwe voorzieningen aangelegd ten belope van 43,6 miljoen EUR om het hoofd te bieden aan de kosten in verband met de garanties bij de verkoop van deelnemingen (26,6 miljoen EUR) alsook aan de diverse risico's (17 miljoen EUR).

Andere uitzonderlijke kosten (7,1 miljoen EUR)

De ontslagvergoedingen en soortgelijke kosten gerelateerd aan de resolutie resulteerden in uitzonderlijke kosten van 5,8 miljoen EUR. Deze hebben aanleiding gegeven tot het besteden van de voorzieningen, die op voorhand waren aangelegd om de bovenvermelde kosten te dekken en dit ten belope van 4,4 miljoen EUR. (Zie rubriek "Voorzieningen voor risico's en uitzonderlijke kosten" hierboven)

Kosten ten belope van 1,3 miljoen EUR werden aangegaan in het vooruitzicht van enerzijds de verkoop van aangehouden deelnemingen en anderzijds met betrekking tot de herstructurering.

4.5.4. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen (0,1 miljoen EUR)

De belastingen hebben betrekking op regularisaties van het belastingskrediet en/of belastingverlaging van de vaste vestiging van Parijs met betrekking tot de voorgaande boekjaren.

Belastingenregularisaties (1,6 miljoen EUR)

Deze opbrengsten vinden hun oorsprong in het feit dat de vaste vestiging van Parijs de overkoepelende holding is van de fiscale consolidatiekring in Frankrijk. De belastingbesparingen die de consolidatiekring realiseert, worden immers geregistreerd bij deze vaste vestiging en beschouwd als onmiddellijke winst van 1,6 miljoen EUR voor het boekjaar 2015.

4.5.5. WINST VAN HET BOEKJAAR

Rekening houdend met de voorafgaande elementen wordt het boekjaar 2015 afgesloten met een winst van 57,1 miljoen EUR.

4.6. Staat van de immateriële vaste activa (licenties)

(in EUR)	Bedragen
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31/12/14	14 258 812
Mutaties tijdens het boekjaar:	
- Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	263 640
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31/12/15	14 522 452
AFSCHRIJVINGEN PER 31/12/14	13 598 716
Mutaties tijdens het boekjaar:	
- Geboekt	332 407
AFSCHRIJVINGEN PER 31/12/15	13 931 123
NETTOBOEKWAARDE PER 31/12/15	591 329

4.7. Staat van de materiële vaste activa

(in EUR)	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Overige materiële vaste activa
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31/12/14	288 348	5 947 498	1 604 450
Mutaties tijdens het boekjaar:	0	0	0
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31/12/15	288 348	5 947 498	1 604 450
AFSCHRIJVINGEN PER 31/12/14	262 427	5 520 740	1 126 825
Mutaties tijdens het boekjaar:			
- Geboekt	6 979	110 217	299 504
AFSCHRIJVINGEN PER 31/12/15	269 406	5 630 957	1 426 329
NETTOBOEKWAARDE PER 31/12/15	18 942	316 541	178 121

4.8. Staat van de financiële vaste activa

1. VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN

(in EUR)	1. Verbonden ondernemingen	2. Andere ondernemingen
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31/12/14	17 046 907 515	2 001 000
Mutaties tijdens het boekjaar:		
- Aanschaffingen	99 990	0
- Overdrachten en buitengebruikstellingen	(41 899)	0
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31/12/15	17 046 965 606	2 001 000
	1. Verbonden ondernemingen	2. Andere ondernemingen
WAARDEVERMINDERINGEN PER 31/12/14	14 953 824 257	0
Mutaties tijdens het boekjaar:	0	0
WAARDEVERMINDERINGEN PER 31/12/15	14 953 824 257	0
NETTOBOEKWAARDE PER 31/12/15	2 093 141 349	2 001 000

2. VORDERINGEN

(in EUR)	1. Verbonden ondernemingen	2. Andere ondernemingen
NETTOBOEKWAARDE PER 31/12/14	0	166 691
Mutaties tijdens het boekjaar:		
- Toevoegingen	0	85 500
- Terugbetalingen	0	(154 074)
NETTOBOEKWAARDE PER 31/12/15	0	98 117
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER 31/12/15	0	0

4.9. Deelnemingen en maatschappelijke rechten aangehouden in andere ondernemingen

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit, alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10% van het geplaatste kapitaal.

Naam, volledig adres van de zetel en zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		doch- ters	Jaarrekening per	Munt- code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%					
Dexia Crédit Local SA - BO ⁽¹⁾ 1, passerelle des Reflets, Tour Dexia - La Défense 2 F-92919 Paris							
Gewone aandelen	223 657 776	100,00	0,00	31/12/14	EUR	1 084 359 362	(747 087 791)
Dexia Nederland BV - BO ⁽¹⁾ Parnassusweg 819 NL-1082 LZ Amsterdam							
Gewone aandelen	50 000	100,00	0,00	31/12/14	EUR	254 502 000	(7 284 000)
Dexiarail SA - BO ⁽¹⁾ 1, passerelle des Reflets, Tour Dexia - La Défense 2 F-92919 Paris							
Gewone aandelen	9 166	100,00	0,00	31/12/14	EUR	17 839	(7 738)
White Rock Insurance PCC Ltd - BO ⁽¹⁾ Cell Dexia 913 Europort Gibraltar							
Gewone aandelen	1	100,00	0,00	31/12/14	EUR	1 526 161	(145 653)

(1) BO: Buitenlandse onderneming

4.10. Overige geldbeleggingen

(in EUR)	Vorig boekjaar	Boekjaar
Vastrentende effecten	144 930 760	145 011 263
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen met een resterende looptijd of opzegtermijn van:	710 000 000	704 000 000
- meer dan één maand en hoogstens één jaar	710 000 000	704 000 000

4.11. Overlopende rekeningen van het actief

(in EUR)	Boekjaar
Over te dragen kosten : diensten en diverse goederen	1 336 883
Verkregen opbrengsten : interesten	119 117

4.12. Staat van het kapitaal en de aandeelhoudersstructuur

A. MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL

	Bedragen (in EUR)	Aantal aandelen
GEPLAATST KAPITAAL PER 31/12/14	500 000 000	30 896 352 895
Wijzigingen tijdens het boekjaar	0	0
GEPLAATST KAPITAAL PER 31/12/15	500 000 000	30 896 352 895

B. SAMENSTELLING VAN HET KAPITAAL

	Bedragen (in EUR)	Aantal aandelen
Soorten aandelen		
- Gewone aandelen van categorie A zonder vermelding van nominale waarde die elk 1/1 948 984 474ste van het kapitaal vertegenwoordigen	1	1 948 984 474
- Preferente aandelen van categorie B zonder vermelding van nominale waarde die elk 1/28 947 368 421ste van het kapitaal vertegenwoordigen	499 999 999	28 947 368 421
- Aandelen op naam		29 172 901 292
- Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen		1 723 451 603

C. EIGEN AANDELEN GEHOUDEN DOOR

	Kapitaalbedrag (in EUR)	Aantal aandelen
- de vennootschap zelf	0	0
- haar dochters	5 254	324 633

D. VERPLICHTINGEN TOT UITGIFTE VAN AANDELEN

	Kapitaalbedrag (in EUR)	Aantal aandelen
Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten :		
- Aantal inschrijvingsrechten in omloop		32 096 804
- Bedrag van het te plaatsen kapitaal	519 427	
- Maximum aantal uit te geven aandelen		32 096 804

E. TOEGESTAAN, NIET-GEPLAATST KAPITAAL

	Bedrag (in EUR)
	500 000 000

F. AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNSGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

Société de Prise de Participation de l'Etat (SPPE) : 44,397 %

Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM) : 50,018 %

4.13. Voorzieningen voor overige risico's en kosten

(in EUR)	Boekjaar
Provisie voor de garanties mbt. de verkoop van deelnemingen	63 295 564
Ontslagvergoedingen en aanverwante kosten	20 115 375
Provisie voor diverse risico's	17 000 000
Verbintenis als hoofd van de fiscale consolidatie (Frankrijk)	1 156 425

4.14. Staat van de schulden

Uitsplitsing van de schulden met een oorspronkelijke looptijd van meer dan één jaar, naargelang hun resterende looptijd. (in EUR)	Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar
Financiële schulden	39 788 000
Achtergestelde leningen	39 788 000

4.15. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

(in EUR)	Boekjaar
Belastingen	
a) Vervallen belastingschulden	0
b) Niet-vervallen belastingschulden	37 359
c) Geraamde belastingschulden	3 256 411
Bezoldigingen en sociale lasten	
a) Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	0
b) Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	3 144 467

4.16. Overlopende rekeningen van het passief

(in EUR)	Boekjaar
Toe te rekenen kosten : huur	421 746
Toe te rekenen kosten : overige algemene kosten	196 565
Toe te rekenen kosten : verzekering	14 950

4.17. Bedrijfsresultaten

(in EUR)	Vorig boekjaar	Boekjaar
BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
Andere bedrijfsopbrengsten		
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	89 794	115 437
BEDRIJFSKOSTEN		
Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister in België		
a) Totaal aantal op de afsluitingsdatum	83	76
b) Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	79,6	76,0
c) Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	111 017	109 617
Personeelskosten		
a) Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen ⁽¹⁾	8 554 918	8 901 525
b) Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	2 740 367	2 606 956
c) Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	738 992	751 633
d) Andere personeelskosten	159 046	204 337
e) Ouderdoms- en overlevingspensioenen ⁽¹⁾	10 644	6 949
Voorzieningen voor risico's en kosten		
Toevoegingen	150 838	150 838
Andere bedrijfskosten		
Bedrijfsbelastingen en -taksen	311 345	236 653
Andere	9 826	418 066
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen		
a) Totaal aantal op de afsluitingsdatum	0	0
b) Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	0,0	0,0
c) Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	0	0
d) Kosten voor de onderneming	0	0

(1) De cijfers van 2014 werden aangepast.

4.18. Financiële en uitzonderlijke resultaten

(in EUR)	Vorig boekjaar	Boekjaar
Uitsplitsingen van de overige financiële opbrengsten		
Koersverschillen	34 563	2 467
Meerwaarde op teruggave vastrentende effecten	2 978 940	4 663 063
Verwijl- en moratoire interesten	0	11 450 026
Andere financiële opbrengsten	2	0
Waardeverminderingen op vlottende activa		
Teruggenomen	553 250	0
Uitsplitsing van de overige financiële kosten		
Kosten van betaling dividenden	1 754	0
Koersverschillen	29 137	77 604
Beheerskosten aandelen	31 636	5 500
Kosten gelinkt aan de beursnotering van het aandeel	54 439	45 088
Bewaarkosten	22 939	24 533
Andere overige financiële kosten	60 873	12 804
Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke opbrengsten		
Opbrengst gegenereerd uit de opmaak van een inventarisatie n.a.v. de afschaffing van de aandelen aan toonder		102 103 215
Teruggave groepsverzekering oud-bestuurder		122 690
Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke kosten		
Ontslagvergoedingen en aanverwante kosten i.v.m. de structurele maatregelen		5 795 375
Kosten gelinkt aan de herstructurering		1 268 714

4.19. Belastingen op het resultaat

(in EUR)	Boekjaar
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	10 742
a) Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	10 742
b) Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	0
c) Geraamde belastingsupplementen	0
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	81 368
a) Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen	81 368
b) Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd	0
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst voor belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst	
a) Fiscale integratie in Frankrijk (PM)	1
b) Vrijgestelde inkomsten	102 103 215
c) Fiscaal niet-aftrekbare provisies	43 600 000
Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar	
Het zijn hoofdzakelijk de uitzonderlijke kosten die aftrekbaar zijn.	
Bronnen van belastinglatenties	
a) Actieve latenties	835 270 741
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten	551 109 794
Andere actieve latenties	
- Excedenten van definitief belaste inkomsten	283 866 515
- Afschrijvingsexcedenten	294 432

4.20. Belasting op de toegevoegde waarde en belastingen ten laste van derden

(in EUR)	Vorig boekjaar	Boekjaar
In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde :		
1. Aan de onderneming (aftrekbaar)	345 081	147 505
2. Door de onderneming	5 872	2 330
Ingehouden bedragen ten laste van derden als:		
1. Bedrijfsvoorheffing	3 507 000	3 953 114
2. Roerende voorheffing	0	0

4.21. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

(in EUR)	Boekjaar
Door de onderneming gestelde of onherroepelijk beloofde persoonlijke zekerheden als waarborg voor schulden of verplichtingen van derden	7 500
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	150 324 529

Belangrijke hangende geschillen en andere belangrijke verplichtingen

Dexia heeft garanties gegeven in het kader van de verkoop van haar deelnemingen.
Zie toelichting bij jaarrekening : rubriek 4.4.

In voorkomend geval, beknopte beschrijving van de regeling inzake het aanvullend rust- of overlevingspensioen ten behoeve van de personeels- of directieleden, met opgave van de genomen maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken

De personeelsleden genieten van een aanvullend rust- en overlevingspensioen waarbij zowel de patronale als de persoonlijke premies aan een groepsverzekering gestort worden. Bepaalde leden van het directiecomité genieten eveneens van een aanvullend regime waarvan de bijdragen aan een externe verzekeringsmaatschappij worden gestort. (Zie toelichting "Vergoedingen van het directiecomité" in het hoofdstuk "Verklaring inzake corporate governance" van het beheersverslag).

5. Financiële betrekkingen

5.1. Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemersverhouding bestaat

(in EUR)	Verbonden ondernemingen	
	Vorig boekjaar	Boekjaar
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	2 093 083 258	2 093 141 349
Deelnemingen	2 093 083 258	2 093 141 349
VORDERINGEN	84 235 537	85 366 893
Op meer dan één jaar	79 732 408	85 262 692
Op hoogstens één jaar	4 503 129	104 201
GELDBELEGGINGEN	710 000 000	704 000 000
Vorderingen	710 000 000	704 000 000
SCHULDEN	4 091 640	3 196 325
Op hoogstens één jaar	4 091 640	3 196 325
FINANCIËLE RESULTATEN		
Opbrengsten uit vlottende activa	4 925 273	2 323 290
Kosten van schulden	336 405	0
REALISATIE VAN VASTE ACTIVA		
Verwezenlijkte meerwaarden	420 556	0
Verwezenlijkte minderwaarden	1	27 123

5.2. Transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden

Nihil.

5.3. Financiële betrekkingen met bestuurders, natuurlijke of rechtspersonen die de onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks controleren zonder verbonden ondernemingen te zijn, of andere ondernemingen die door deze personen rechtstreeks of onrechtstreeks gecontroleerd worden

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders	1 207 318
Aan oud-bestuurders	755 678

5.4. Financiële betrekkingen met de commissaris en de personen met wie hij verbonden is

Bezoldiging van de commissaris	395 000
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris	
Andere controleopdrachten	0
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	45 610

6. Verklaring betreffende de geconsolideerde jaarrekening

De onderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld en openbaar gemaakt.

7. Sociale balans

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn : 200

7.1. Staat van de tewerkgestelde personen in 2015

A. WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER

1. Tijdens het boekjaar	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
a. Gemiddeld aantal werknemers			
Voltijds	70,8	43,9	26,9
Deeltijds	9,2	7,2	2,0
TOTAAL IN VOLTijdSE EQUIVALENTEN (VTE)	76,0	47,3	28,7
b. Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren			
Voltijds	101 582	63 322	38 260
Deeltijds	8 035	5 588	2 447
TOTAAL	109 617	68 910	40 707
c. Personeelskosten			
Voltijds	11 801 284	8 354 934	3 446 350
Deeltijds	663 167	513 713	143 454
TOTAAL	12 464 451	8 868 647	3 595 804
2. Tijdens het vorige boekjaar	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	79,6	50,7	28,9
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	111 017	71 387	39 630
Personeelskosten	12 001 428	8 470 929	3 530 499
3. Op de afsluitingsdatum van het boekjaar	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers	70	6	73,7
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	70	6	73,7
c. Volgens het geslacht en het studieniveau			
Mannen	44	4	45,9
secundair onderwijs	4	0	4
hoger niet-universitair onderwijs	5	1	5,5
universitair onderwijs	35	3	36,4
Vrouwen	26	2	27,8
secundair onderwijs	2	0	2
hoger niet-universitair onderwijs	4	2	5,8
universitair onderwijs	20	0	20
d. Volgens de beroepscategorie			
Directiepersoneel	11	0	11
Bedienden	59	6	62,7

7.2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

A. INGETREDEN

	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers waarvoor een onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister in België	13	0	13,0
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	10	0	10,0
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	3	0	3,0

B. UITGETREDEN

	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het in België algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	18	2	18,9
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	15	2	15,9
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	3	0	3,0
c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
Pensioen			
Afdanking	2	0	2,0
Andere reden	16	2	16,9
Waarvan : het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	0	0	0,00

7.3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever	Mannen	Vrouwen
Aantal betrokken werknemers	36	19
Aantal gevolgde opleidingsuren	773	440
Nettokosten voor de onderneming	141 038	56 294
- waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	116 071	46 174
- waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	24 967	10 121
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	3	7
Aantal gevolgde opleidingsuren	51	111
Nettokosten voor de onderneming (in EUR)	17 107	29 946

8. Bijkomende informatie

8.1. Dematerialisatie van aandelen aan toonder

n overeenstemming met artikel 11 van de wet van 14 december 2005, gewijzigd door de wet van 21 december 2013, met betrekking tot de afschaffing van de aandelen aan toonder (de "Wet"), werd een gedwongen verkoop georganiseerd van de aandelen aan toonder waarvan de houders onbekend bleven, onder de bij de Wet bepaalde voorwaarden. Deze verkoop was het voorwerp van een publicatie op 14 augustus 2015 op de website van Dexia, www.dexia.com, in het Belgisch Staatsblad en op Euronext, zodat eventuele houders zich bekend konden maken voordat de verkoop plaatsvond. De aandelen waarvoor de houder zich voor 16 september 2015 niet had aangemeld, dit zijn in totaal 710 092 aandelen, werden op 13 oktober 2015 verkocht op de gereguleerde markt, Euronext Brussel. Na aftrek van de kosten die de emittent heeft gemaakt en zoals bedoeld in artikel 11, 3e alinea van de Wet, werd de opbrengst van de verkoop gestort bij de Deposito- en Consignatiekas van België waar de houders van de aandelen aan toonder de teruggave ervan kunnen vragen, en dit vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2024. Conform § 5 van artikel 11 van de Wet, heeft de commissaris van Dexia een extra controleopdracht uitgevoerd die hem werd toegekend door Dexia en dewelke hem toegelaten heeft te bevestigen dat op datum van 24 november 2015 alle opgelegde bepalingen bedoeld in artikel 11 van de Wet werden gerespecteerd gedurende 2015.

Dexia NV

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2015

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. De jaarrekening omvat de balans op 31 december 2015 en de resultatenrekening voor het boekjaar afgesloten op die datum, alsmede een overzicht van de waarderingsregels en andere toelichtingen.

Verslag over de jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud met een paragraaf ter benadrukking van de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van Dexia NV ("de vennootschap"), opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van 3 126 452 (000) EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 57 112 (000) EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van de interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing - ISA) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de vennootschap. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Dexia NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de vennootschap per 31 december 2015, en van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Paragraaf ter benadrukking van de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering

Zonder de hierboven vermelde opinie in het gedrang te brengen, vestigen wij uw aandacht op punt 4 van de toelichtingen bij de jaarrekening waarin toegelicht wordt dat de jaarrekening van Dexia NV op 31 december 2015 opgesteld werd in de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering van haar activiteiten overeenkomstig artikel 96, §1, 6° van het Wetboek van Vennootschappen.

De verantwoording van de veronderstelling van de continuïteit van de bedrijfsvoering is gebaseerd op het aangepast businessplan dat de raad van bestuur van de groep op 19 november 2015 heeft goedgekeurd en welk o.a. volgende uitgangspunten in beschouwing neemt:

- Het aangepast businessplan is gebaseerd op verschillende onderliggende macro-economisch hypothesen (waaronder de verwachte evolutie van de rente- en kredietomgeving). Deze hypothesen werden herzien in het kader van het aangepaste businessplan dat de raad van bestuur op 19 november 2015 heeft goedgekeurd en dit op basis van de op 30 juni 2015 beschikbare marktomstandigheden alsook met de reglementaire veranderingen die op dat moment gekend waren. Meer conservatieve hypothesen inzake de verbetering van de ratings en/of vernauwing van de credit spreads zouden een negatieve impact hebben op de resultatenrekening en de beschikbare liquiditeitsreserves, en zouden het vereiste reglementaire kapitaalniveau doen toenemen.
- Het aangepast businessplan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten van de groep en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local SA.
- Het aangepast businessplan veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse overheid gewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de groep om gedekte financieringen op te halen. Als de financieringscapaciteit op de markten zou verminderen zou de groep moeten teruggrijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het business plan vooropgestelde rentabiliteit. In een context van sterkere volatiliteit van de wisselkoersen en heel lage interestvoeten houden de komende jaren in dat opzicht nog steeds een risico in.
- Het aangepast businessplan is eveneens gevoelig aan reglementaire en boekhoudkundige wijzigingen. Voorts, vertoont de balansstructuur van de groep structurele onevenwichtigheden en de beperkte mogelijkheden waarover ze beschikt om deze te verhelpen sinds de aanvang van haar resolutie laten de groep niet toe te garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's over de looptijd van haar resolutie steeds nageleefd zullen worden.

Over de realisatie van het aangepast businessplan, gegeven de talrijke exogene variabelen die erin zijn opgenomen, blijven er op heden onzekerheden.

De veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering is slechts verantwoord in de mate dat de groep erin slaagt haar aangepast businessplan overeenkomstig de onderliggende hypothesen vermeld in punt 4 van de toelichtingen bij de jaar-

rekening te realiseren. De jaarrekening heeft geen aanpassingen ondergaan die betrekking hebben op de waardering en de classificatie van bepaalde balansposten die noodzakelijk zouden kunnen blijken indien de groep niet meer in staat zou zijn haar activiteiten verder te zetten.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van Vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van Vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Diegem, 30 maart 2016

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Yves Dehogne

Aanvullende inlichtingen

Verklaring van de verantwoordelijke persoon

Ik ondergetekende, Karel De Boeck, gedelegeerd bestuurder en voorzitter van het directiecomité van Dexia, verklaar dat, voor zover mij bekend:

a) de jaarrekeningen, die zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geven van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de vennootschap en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen;

b) het beheersverslag een getrouw overzicht geeft van de positie van de vennootschap en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee ze geconfronteerd worden.

Opgemaakt te Brussel, op 29 maart 2016.

Voor het directiecomité

Karel De Boeck
Gedelegeerd bestuurder
Voorzitter van het directiecomité Dexia

Algemene gegevens

Benaming

De vennootschap heet "Dexia".

Maatschappelijke zetel

De zetel van de vennootschap is gevestigd in België, Marsveldplein 5 B-1050 Brussel (RPR Brussel BTW BE 0458.548.296).

Rechtsvorm, oprichting, duur

De vennootschap is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht die een publiek beroep doet op het spaarwezen. Ze werd op 15 juli 1996 voor onbepaalde duur opgericht. De vennootschap heeft één vaste vestiging in Parijs.

Vennootschappelijk doel

Artikel 3 van de statuten luidt als volgt:

"De vennootschap heeft tot doel, zowel in België als in het buitenland:

1. het verwerven, het behouden, het beheren en het vervreemden, op om het even welke manier, van alle soorten deelnemingen in bestaande of nog op te richten vennootschappen en alle andere rechtspersonen, ongeacht hun juridische vorm, die werkzaam zijn als kredietinstelling, verzekerings- of herverzekeringsonderneming of die financiële, industriële, handels- of burgerlijke, administratieve of technische activiteiten uitoefenen, alsmede van alle soorten aandelen, obligaties, overheidsfondsen en alle andere financiële instrumenten, van welke aard ook;

2. het administratief, commercieel en financieel ondersteunen of beheren en het verrichten van alle studies ten behoeve van derden en in het bijzonder van de vennootschappen en alle andere rechtspersonen, ongeacht hun juridische vorm, waarin ze rechtstreeks of onrechtstreeks een deelneming bezit, alsmede het toekennen van leningen, voorschotten, waarborgen of borgtochten, in welke vorm ook;

3. het uitvoeren van alle roerende, onroerende, financiële, industriële, handels- of burgerlijke verrichtingen, inclusief het verwerven, het beheren, het verhuren en het vervreemden van alle roerende en onroerende goederen, die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van het doel van de vennootschap of die de verwezenlijking ervan kunnen bevorderen."

Plaatsen waar de voor het publiek bestemde documenten kunnen worden geraadpleegd

De statuten van de vennootschap liggen ter inzage op de griffie van de rechtbank van koophandel van Brussel en op de zetel van de vennootschap. De verslagen over het boekjaar, de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening werden bij de Nationale Bank van België neergelegd. Deze documenten zijn eveneens verkrijgbaar op de zetel van de vennootschap. De beslissingen inzake benoeming en beëindiging van het mandaat van de leden van de raad van bestuur worden in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. De financiële berichten aangaande de vennootschap verschijnen op de website van Dexia (www.dexia.com). De oproepingen tot de algemene vergaderingen verschijnen op de website en in de financiële dagbladen, de kranten en tijdschriften.

*Het jaarverslag 2015 van Dexia is een publicatie van de directie Financiële communicatie van de Groep.
Dit document is eveneens beschikbaar in het Frans en het Engels.
Het is verkrijgbaar op eenvoudig verzoek bij de zetel van Dexia in Brussel of Parijs of via internetsite: www.dexia.com.
In geval van inhoudelijke verschillen tussen de Engelse, Franse en Nederlandse teksten van het jaarverslag, heeft de Franse tekst voorrang.*

Dexia NV

Marsveldplein 5
B-1050 Brussel
IBAN BE61-0682-1136-2017
BIC GKCC BE BB
RPM Brussel TVA BE 0458.548.296

In Parijs

1, passerelle des Reflets
Tour Dexia – La Défense 2
F-92919 La Défense Cedex

CONTACT

Persdienst

E-mail: pressdexia@dexia.com
Tel. Brussel: + 32 2 213 57 97
Tel. Parijs: + 33 1 58 58 86 75

Investor Relations

E-mail : investor.relations@dexia.com
Tel. Brussel: + 32 2 213 57 39
Tel. Parijs: + 33 1 58 58 82 48

Website

www.dexia.com

FINANCIËLE KALENDER

Gewone algemene vergadering voor het boekjaar 2015

18 mei 2016

Resultaten op 31 maart 2016

18 mei 2016

Resultaten op 30 juni 2016

10 augustus 2016

Resultaten op 30 september 2016

17 november 2016

Resultaten op 31 december 2016

16 februari 2017

Gewone algemene vergadering voor het boekjaar 2016

17 mei 2017

Resultaten op 31 maart 2017

17 mei 2017

